

ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃការពិន័យស៊ីវិល

ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទារកទទួលបានឋានៈបុគ្គល

និង

ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែន

ជាបណ្តឹង

ព្រមទាំង

សេចក្តីកំណត់ចំពោះហេតុការណ៍មួយៗ

រៀបចំដោយ

គណៈកម្មការទទួលបន្ទុកកិច្ចការផ្នែកច្បាប់រដ្ឋប្បវេណី និងនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា

និង

ក្រុមការងារជំនុំទទួលបន្ទុករៀបចំសេចក្តីព្រាងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា

ក្រសួងយុត្តិធម៌

ភ្នំពេញ ២០១១

ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃការពិន័យស៊ីវិល

ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងថ្នាំបុគ្គល

និង

ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែន

ជាបណ្តឹង

ព្រមទាំង

សេចក្តីកំណត់ចំពោះមាត្រានិមួយៗ

រៀបចំដោយ

គណៈកម្មការទទួលបន្ទុកកិច្ចការផ្នែកច្បាប់រដ្ឋប្បវេណី និងនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា

និង

ក្រុមការងារជំនុំទទួលបន្ទុករៀបចំសេចក្តីព្រាងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា

ក្រសួងយុត្តិធម៌

ភ្នំពេញ ២០១១

សេចក្តីកំណត់ចំពោះមាត្រានីមួយៗនៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃការពិន័យសុវិល
ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល និង
ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង

ត្រូវបានបោះពុម្ព នៅរាជធានីភ្នំពេញ
ដោយគម្រោងអភិវឌ្ឍវិស័យច្បាប់ និង យុត្តិធម៌
នៅក្រសួងយុត្តិធម៌ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នៅឆ្នាំ ២០១១

គម្រោងអភិវឌ្ឍវិស័យច្បាប់ និង យុត្តិធម៌
គឺជាគម្រោងសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេស
រវាង
ក្រសួងយុត្តិធម៌
និង

ទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិនៃប្រទេសជប៉ុន (JICA)

បុព្វកថា

ខ្ញុំមានសេចក្តីសោមនស្សជាខ្លាំង ដែលក្រសួងយុត្តិធម៌ក្នុងនាមជាសេនាធិការរបស់ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាលើវិស័យយុត្តិធម៌ សម្រេចបាននូវសមិទ្ធផលរបស់ខ្លួនជាច្រើនក្នុង វិស័យនីតិកម្ម ក្រោមការឧបត្ថម្ភគាំទ្រពីប្រទេសជប៉ុន តាមរយៈទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការ អន្តរជាតិនៃប្រទេសជប៉ុន ជាពិសេសក្នុងរយៈពេលបួនឆ្នាំចុងក្រោយនេះ។ ជាលទ្ធផល ដ៏ថ្លៃថ្លា គឺអត្ថិភាពនៃ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃការពិន័យ ស៊ីវិល ច្បាប់ស្តីពី នីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល និងច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តី រដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ជាដើម ដែលនេះបង្ហាញឱ្យឃើញពីការរួមចំណែករបស់ ក្រសួងយុត្តិធម៌ ក្នុងការអនុវត្តនូវគោលនយោបាយកំណែទម្រង់ច្បាប់ និងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្រោមការដឹកនាំប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ដោយច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃការពិន័យស៊ីវិល ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈ បុគ្គល និងច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង គឺជាច្បាប់សម្រាប់ អនុវត្តនូវបទប្បញ្ញត្តិពិសេសមួយចំនួនរបស់ក្រមរដ្ឋប្បវេណី និងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី និង ដោយឈរលើស្មារតីនៃការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់លើវិស័យច្បាប់រដ្ឋប្បវេណីនេះហើយ ទើបក្រុមការងារទទួលបន្ទុកតាក់តែងក្រមរដ្ឋប្បវេណី និងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី របស់ ក្រសួងយុត្តិធម៌ ក៏បានបន្តតាក់តែងនូវសៀវភៅស្តីពីសេចក្តីកំណត់ពន្យល់មាត្រានីមួយៗ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃការពិន័យស៊ីវិល ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល និងច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង រហូតទាល់តែបានបញ្ចប់ ជាស្ថាពរក្នុងការតាក់តែងសៀវភៅនេះ សម្រាប់យកទៅបោះពុម្ព និងចែកផ្សាយទៅដល់ អ្នកអនុវត្តច្បាប់ ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ក៏ដូចជាសាធារណជន ក្នុងគោលបំណងសម្រួលដល់ ការអនុវត្ត ការលើកកម្ពស់សមត្ថភាព និងពង្រីកការយល់ដឹងបន្ថែមទៀតអំពីក្រមនីតិវិធី រដ្ឋប្បវេណី និងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

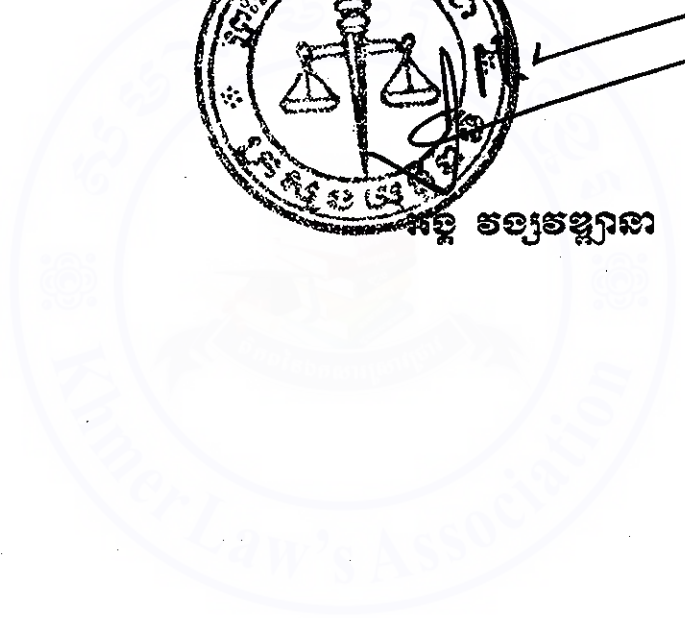
សៀវភៅកំណត់ពន្យល់មាត្រានីមួយៗនៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃការពិន័យស៊ីវិល ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល និងច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណី ដែលមិនមែនជាបណ្តឹងនេះនឹងបង្ហាញជូននូវខ្លឹមសារសំខាន់ៗ អំពីនីតិវិធីនៃការពិន័យ

ស៊ីវិល អំពីប្រភេទ សមត្ថកិច្ច នីតិវិធី របស់បណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលនិងនីតិវិធីនៃ
រឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមានលក្ខណៈមិនមែនជាបណ្តឹង ជាដើម ។

ហេតុនេះខ្ញុំមានសេចក្តីសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា សៀវភៅស្តីពីកំណត់ពន្យល់មាត្រា
នីមួយៗនៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃការពិន័យស៊ីវិល ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈ
បុគ្គល និង ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងនេះ នឹងជាវិភាគទាន
ដ៏សំខាន់មួយទៀត សម្រាប់បង្កើនធនធានពុទ្ធិផ្នែកច្បាប់រដ្ឋប្បវេណី ដល់អ្នកអនុវត្តច្បាប់
ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ សាធារណជន ជាដើម ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ១៧ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១

ក្រសួងយុត្តិធម៌
អង្គ វេជ្ជបណ្ឌិត

សមាសភាពគណៈកម្មការទទួលបន្ទុកកិច្ចការផ្នែកប្បវេណី និងនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា

ឯកឧត្តម	អង្គ វង្ស វណ្ណានា	រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ (ប្រធាន)
ឯកឧត្តម	ហ៊ុំ សោភា	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងយុត្តិធម៌ (អនុប្រធាន)
លោកទំនាវ	ចាន់ សុឆ្មាវី	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងយុត្តិធម៌
ឯកឧត្តម	យូ ប៊ុនឡេង	ប្រធានសាលាឧទ្ធរណ៍
ឯកឧត្តម	គង់ ត្រីម	អនុប្រធានតុលាការកំពូល
ឯកឧត្តម	ប៊ុន ហុន	អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងយុត្តិធម៌
ឯកឧត្តម	កើត វិទ្ធី	អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងយុត្តិធម៌
ឯកឧត្តម	ដួង តេជ	អគ្គាធិការរងក្រសួងយុត្តិធម៌
ឯកឧត្តម	ម៉ែន ពេជ្រសារី	អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានបច្ចេកទេស ក្រសួងយុត្តិធម៌
ឯកឧត្តម	ដូច សំគី	អគ្គនាយកនៃអគ្គនាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍លើវិស័យយុត្តិធម៌ ក្រសួងយុត្តិធម៌
លោក	យូ ឧត្តរា	ចៅក្រមតុលាការកំពូល
លោក	សារី ឆារ៉ា	ចៅក្រមតុលាការកំពូល
លោកស្រី	ខៀវ សុខា	ចៅក្រមតុលាការកំពូល
លោក	សឹង បណ្ណាវុឌ្ឍ	ចៅក្រមតុលាការកំពូល
លោក	ហ៊ុន ធីបុទ្ធី	ចៅក្រមតុលាការកំពូល
លោក	សិរិទ្ធ សុផល	ចៅក្រមតុលាការឧទ្ធរណ៍
លោក	ប៊ុន បុន្និបិយា	ប្រធានសាលាដំបូងខេត្តព្រះសីហនុ

សមាសភាពក្រុមការងារជម្រុញដំណើរទទួលបន្ទុកធ្វើសេចក្តីព្រាងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា

(ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៧)

លោក	Takeshita Morio	ព្រឹទ្ធបុរស និង សាស្ត្រាចារ្យ, សកលវិទ្យាល័យ Surugadai (ប្រធាន)
លោក	Ikeda Tatsuo	សាស្ត្រាចារ្យ, សកលវិទ្យាល័យ Osaka
លោក	Matsushita Jun'ichi	សាស្ត្រាចារ្យ, សកលវិទ្យាល័យ Tokyo
លោក	Miki Koichi	សាស្ត្រាចារ្យ, សកលវិទ្យាល័យ Keio

លោក Omura Hasahiko	សាស្ត្រាចារ្យ, សកលវិទ្យាល័យ Chuo
លោក Takada Masahiro	សាស្ត្រាចារ្យ, សកលវិទ្យាល័យទីក្រុង Osaka
លោក Uehara Toshio	សាស្ត្រាចារ្យ, សកលវិទ្យាល័យ Hitotsubashi
លោក Yamamoto Kazuhiko	សាស្ត្រាចារ្យ, សកលវិទ្យាល័យ Hitotsubashi
លោក Yanagida Kozo	ចៅក្រម, សាលាខ្នាតដំបូង Tokyo
លោកស្រី Homma Yoshiko	មេធាវី, ការិយាល័យមេធាវី Homma Yoshiko
លោកស្រី Sekine Sumiko	រដ្ឋអាជ្ញា, នាយកដ្ឋានសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ, វិទ្យាស្ថាន ស្រាវជ្រាវ និង បណ្តុះបណ្តាលនៃក្រសួងយុត្តិធម៌
លោក Teraoka Hirokazu	រដ្ឋអាជ្ញា, នាយកដ្ឋានកិច្ចការរដ្ឋប្បវេណីនៃក្រសួងយុត្តិធម៌

ជំនាញការរបស់ទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិនៃប្រទេសជប៉ុន (JICA) ប្រចាំក្រសួងយុត្តិធម៌

លោក SAKANO Issei	អតីតទីប្រឹក្សា នៃគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍វិស័យច្បាប់ និង យុត្តិធម៌
លោក KAMIKI Atsushi	អតីតទីប្រឹក្សាច្បាប់ នៃគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍វិស័យច្បាប់ និង យុត្តិធម៌
លោក MANABE Kana	អតីតទីប្រឹក្សាច្បាប់ នៃគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍វិស័យច្បាប់ និង យុត្តិធម៌
លោកស្រី TERAUCHI Kozue	អតីតអ្នកសម្របសម្រួល នៃគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍វិស័យច្បាប់ និង យុត្តិធម៌
លោក KIYOHARA Hiroshi	ទីប្រឹក្សាច្បាប់ នៃគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍វិស័យច្បាប់ និង យុត្តិធម៌
លោក HARADA Masayoshi	ទីប្រឹក្សាច្បាប់ នៃគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍វិស័យច្បាប់ និង យុត្តិធម៌
លោកស្រី KANETAKE Emiko	ទីប្រឹក្សាច្បាប់ នៃគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍វិស័យច្បាប់ និង យុត្តិធម៌

អ្នកនិពន្ធ :

សាស្ត្រាចារ្យជប៉ុនទទួលបានបណ្ឌិតសេចក្តីព្រះរាជក្រមនិងវិញ្ញាបនបត្រស្នេហា

អ្នកបកប្រែ :

លោក SAKANO Issei	អតីតទីប្រឹក្សា នៃគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍វិស័យច្បាប់ និង យុត្តិធម៌ (JICA)
លោក កែវ វ៉ាន់ធី	មន្ត្រីច្បាប់ នៃគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍វិស័យច្បាប់ និង យុត្តិធម៌ (JICA)

ច្បាប់

ស្តីពី

នីតិវិធីនៃការពិន័យស៊ីវិល

និង

សេចក្តីកំណត់ចំពោះបាត្រានិមួយៗ

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០៣០៥/០១១

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧០៤/១២៤ ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៤ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៤ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងយុត្តិធម៌
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីនីតិវិធីនៃការពិន័យស៊ីវិល ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័ត កាលពីថ្ងៃ ទី២៧ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៨ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភា លើកទី ៧ នីតិកាលទី ៣ និង ដែលព្រឹទ្ធសភា បានយល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មាន ការកែប្រែអ្វីឡើយ កាលពីថ្ងៃទី ១៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៨ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គ ព្រឹទ្ធសភា លើកទី ៤ នីតិកាលទី ២ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុង ដូចតទៅនេះ :

ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.- គោលបំណង

ច្បាប់នេះកំណត់អំពីនីតិវិធីនៃការពិន័យស៊ីវិល ដែលបានចែងនៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី និងច្បាប់ដែលចែងអំពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណី ដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ។

មាត្រា ២.- ការអនុវត្តជាសកល

បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ដែលចែងអំពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ត្រូវយកមកអនុវត្តជូនគ្នាផងដែរ ចំពោះនីតិវិធីនៃការពិន័យស៊ីវិល លើកលែងតែករណីដែលមានបញ្ញត្តិផ្សេងនៅក្នុងច្បាប់នេះ ។

ជំពូកទី ២
សមត្ថកិច្ច

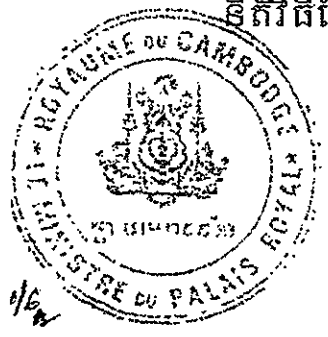
មាត្រា ៣.- សមត្ថកិច្ច

រឿងក្តីពិន័យស៊ីវិល ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់សាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចលើទឹកដីដែលបានកំណត់ នៅក្នុងមាត្រា ៨ (សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីដែលបានកំណត់ទៅ តាមលំនៅឋាន ជាអាទិ៍) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីរបស់ភាគីនៃនីតិវិធីនៃការពិន័យស៊ីវិលនោះ លើកលែងតែករណីដែលមានបញ្ញត្តិពិសេសនៅក្នុងច្បាប់ផ្សេង ។

ជំពូកទី ៣
នីតិវិធី

មាត្រា ៤.- ការចាប់ផ្តើមនីតិវិធី

នីតិវិធីនៃការពិន័យស៊ីវិល ត្រូវចាប់ផ្តើមដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់តុលាការ ។

166

មាត្រា ៥.- នីតិវិធីនៃការវិនិច្ឆ័យអំពីការពិន័យស៊ីវិល

១-ការសម្រេចសេចក្តីអំពីការពិន័យស៊ីវិល ត្រូវធ្វើឡើងដោយដីកាសម្រេច ។

២-ដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដោយមានសំអាងហេតុ-និង សេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់ ហើយចៅក្រមត្រូវចុះហត្ថលេខាលើលិខិតដីកាសម្រេចនេះ ។

៣-ដើម្បីចេញដីកាសម្រេចអំពីការពិន័យស៊ីវិល តុលាការត្រូវសួរមតិយោបល់ពីតំណាងអយ្យការ និង ស្តាប់សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់ភាគី ជាមុន ។

៤-ចំពោះដីកាសម្រេចអំពីការពិន័យស៊ីវិល តំណាងអយ្យការ និង ភាគីអាចប្តឹងជំទាស់បាន ។ ដីកាសម្រេចដាក់ពិន័យស៊ីវិល មិនត្រូវមានអានុភាពឡើយ បើមិនទាន់ចូលជាស្ថាពរទេ ។

៥-ក្នុងករណីដែលបានចេញដីកាសម្រេចដាក់ពិន័យស៊ីវិល ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតុលាការដែលចាំបាច់សម្រាប់នីតិវិធីនៃដីកាសម្រេចអំពីការពិន័យស៊ីវិល រួមទាំងនីតិវិធីនៃការវិនិច្ឆ័យអំពីបណ្តឹងជំទាស់ គឺជាបន្ទុករបស់បុគ្គលដែលទទួលដីកាសម្រេចនោះ ហើយក្រៅពីករណីនេះ គឺជាបន្ទុករបស់រដ្ឋ ។

៦-ក្នុងករណីដែលមានបណ្តឹងជំទាស់ពីភាគី ចំពោះដីកាសម្រេចដាក់ពិន័យស៊ីវិល ប្រសិនបើតុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់ លុបចោលនូវដីកាសម្រេចដើម ហើយចេញដីកាសម្រេចថ្មី អំពីការពិន័យស៊ីវិល ទោះបីជាដីកាសម្រេចនេះ ជាដីកាសម្រេចដាក់ពិន័យស៊ីវិលក៏ដោយ ក៏ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតុលាការដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៥ ខាងលើនេះ គឺជាបន្ទុករបស់រដ្ឋដែរ ។

មាត្រា ៦.- ការអនុវត្តដីកាសម្រេចដាក់ពិន័យស៊ីវិល

១-ដីកាសម្រេចដាក់ពិន័យស៊ីវិល ត្រូវអនុវត្តដោយការបង្គាប់របស់តំណាងអយ្យការ ។ ការបង្គាប់នេះមានអានុភាពដូចគ្នានឹងលិខិតអនុវត្តដែលមានរូបមន្តអនុវត្ត ។

២-ការអនុវត្តដីកាសម្រេចដាក់ពិន័យស៊ីវិល ត្រូវធ្វើដោយអនុលោមតាមគន្លឹង ៦ នៃក្របខណ្ឌស្តីពីការអនុវត្តដីកាសម្រេច ដោយមានរូបមន្តអនុវត្ត ដើម្បីធ្វើការបញ្ជូនដីកាសម្រេច មុនពេលអនុវត្តឡើយ ។

៣-ប្រសិនបើយល់ឃើញថាចាំបាច់ ដើម្បីធ្វើការអនុវត្តដីកាសម្រេចដាក់ពិន័យ ស៊ីវិល តំណាងអយ្យការអាចសួរទៅស្ថាប័នរដ្ឋ ឬ អង្គភាពសាធារណៈ ឬ អង្គភាពឯកជន ឱ្យធ្វើរបាយការណ៍អំពីចំណុចដែលចាំបាច់បាន ។

ជំពូកទី ៤

អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៧- ការអនុវត្តច្បាប់នេះ

ច្បាប់នេះ ត្រូវប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ៩ ឆ្នាំ ២០០៨

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ

នរោត្តម សីហមុនី

ព.ល. ០៥០៣-៣៩០

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ

**នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា**

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

ហត្ថលេខា

អង្គ វិទ្យាស្ថាន

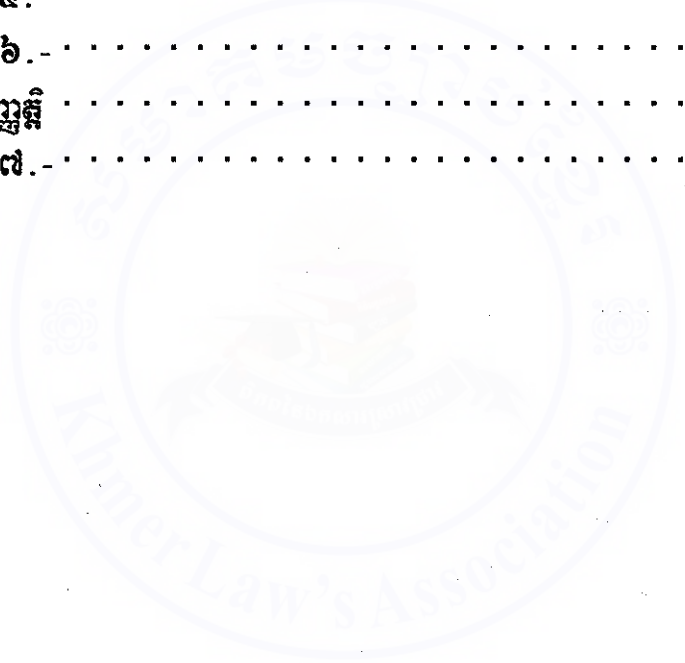

ព.ល. ៣៥៧ ច.ល
ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ៩ ឆ្នាំ ២០០៨
អគ្គនាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា

ហ៊ុន សែន

មាតិកា

ជំពូកទី ១ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ	១
អំណត់ នៃមាត្រា ១.-	១
អំណត់ នៃមាត្រា ២.-	១
ជំពូកទី ២ សមត្ថកិច្ច	១
អំណត់ នៃមាត្រា ៣.-	២
ជំពូកទី ៣ នីតិវិធី	២
អំណត់ នៃមាត្រា ៤.-	២
អំណត់ នៃមាត្រា ៥.-	២
អំណត់ នៃមាត្រា ៦.-	៣
ជំពូកទី ៤ អវសានប្បញ្ញត្តិ	៤
អំណត់ នៃមាត្រា ៧.-	៤

**ច្បាប់
ស្តីពី
នីតិវិធីនៃការពិន័យស៊ីវិល**

**ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ**

កំណត់ នៃមាត្រា ១.-

ចំពោះបញ្ញត្តិស្តីពីការពិន័យស៊ីវិល មិនមែនមានត្រឹមតែក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណីប៉ុណ្ណោះទេ នៅក្នុងច្បាប់ដែលចែងអំពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង និង ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីក៏មានដែរ ដូច្នេះទើបស្នើឱ្យមានជាច្បាប់ឯករាជ្យមួយ។ ដោយឡែក ដោយសារតែច្បាប់នេះបានកើតឡើងមុន "ច្បាប់ដែលចែងអំពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង" ទើបនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា គេអនុម័តយកឈ្មោះដែលមានលក្ខណៈស្រពិចស្រពិលបែបនេះ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ២.-

ចំពោះនីតិវិធីទាក់ទងនឹងការពិន័យស៊ីវិល ជាមូលដ្ឋាន គឺត្រូវអនុវត្តចំពោះបញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី (ត្រូវអនុវត្តព្រមគ្នាចំពោះបញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ។ ដូច្នេះហើយទើបជាគោលការណ៍បានកំណត់ឱ្យមានការយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះបញ្ញត្តិច្បាប់ដែលចែងអំពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង។ ដរាបណាបញ្ញត្តិច្បាប់ដែលចែងអំពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង មិនមានភាពផ្ទុយទៅនឹងបញ្ញត្តិ ឬ លក្ខណៈនៃច្បាប់នេះទេ គឺត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាចំពោះនីតិវិធីនៃការពិន័យស៊ីវិល ។

**ជំពូកទី ២
សមត្ថកិច្ច**

កំណត់ នៃមាត្រា ៣.

មាត្រា ១៦១ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជប៉ុន ។
ឧទាហរណ៍ "ករណីដែលមានបញ្ញត្តិពិសេសនៅក្នុងច្បាប់ផ្សេង" មាន : នៅពេលដែលសាក្សីមិនព្រមចូល
ខ្លួនមកតុលាការជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ (កថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ១៣២ ដែលត្រូវ
បានយកមកអនុវត្តដូចគ្នាដោយមាត្រា ២៧៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា) នៅពេលដែលភាគីដែលបានស្បថ
ក្លែងបន្លំសេចក្តីថ្លែងការណ៍នៅក្នុងការជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ (កថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ១៤០ ដែលត្រូវបាន
យកមកអនុវត្តដូចគ្នាដោយមាត្រា ២៧៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា) នៅពេលដែលតតិយជនមិនគោរព
តាមដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យផ្តល់ឯកសារនៅក្នុងការជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ (កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ១៥៤ ដែល
ត្រូវបានយកមកអនុវត្តដូចគ្នាដោយមាត្រា ២៧៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា) ។ ក្នុងបញ្ញត្តិទាំងនេះ "តុលាការ"
គឺសំដៅលើតុលាការដែលចាត់ការរឿងក្តី ពោលគឺតុលាការនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ។

**ជំពូកទី ៣
នីតិវិធី**

កំណត់ នៃមាត្រា ៤ និង មាត្រា ៥.

មាត្រា ១៦២ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជប៉ុន មាត្រា ២៩ នៃច្បាប់ស្តីពីការវិនិច្ឆ័យ
លើរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជប៉ុន និងកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៣ មាត្រា ៣៥ មាត្រា ៣៧ និង មាត្រា ៣៩ នៃច្បាប់
ដែលចែងអំពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់កម្ពុជា ។

កថាខណ្ឌទី ១ ជាលទ្ធផលនៃការយកមកអនុវត្តដូចគ្នាទាំងស្រុងដោយមាត្រា ២ នៃច្បាប់ដែលចែងអំពីនីតិវិធី
រឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់កម្ពុជា ដូច្នេះ កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៣ នៃច្បាប់ដែលត្រូវបានយកមក
អនុវត្តដូចគ្នា ប៉ុន្តែ ដោយសារតែជាចំណុចសំខាន់ ទើបបានជាបញ្ញត្តិដើម្បីជាការរំលឹក ។

កថាខណ្ឌទី ២ ជាលទ្ធផលនៃការយកមកអនុវត្តដូចគ្នាទាំងស្រុងដោយមាត្រា ២ នៃច្បាប់ដែលចែងអំពីនីតិវិធី
រឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់កម្ពុជា ដូច្នេះ មាត្រា ៣៥ នៃច្បាប់ដែលត្រូវបានយកមកអនុវត្តដូចគ្នា
ប៉ុន្តែ ដោយសារតែជាចំណុចសំខាន់ ទើបបានជាបញ្ញត្តិដើម្បីជាការរំលឹក ។

កថាខណ្ឌទី ៣ កន្លែងដែលថា "ត្រូវស្តាប់សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់ភាគី" គឺមានគោលបំណង "បង្កើតឱ្យមាន
ឱកាសដើម្បីស្តាប់សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់ភាគី" ។ ក្នុងច្បាប់ជប៉ុន ជាអញ្ញត្រកម្មគឺមាននីតិវិធីសង្ខេបដែលអាចចេញ

ដីកាសម្រេចចំពោះការពិន័យស៊ីវិល ដោយមិនបាច់ស្តាប់សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់ភាគីឡើយ (សូមមើលមាត្រា ១៦៤ នៃច្បាប់ដែលចែងអំពីនីតិវិធីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជប៉ុន) ។

កថាខណ្ឌទី ៤ ជាលទ្ធផលនៃការយកមកអនុវត្តដូចគ្នាទាំងស្រុងដោយមាត្រា ២ នៃច្បាប់ដែលចែងអំពីនីតិវិធី រឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់កម្ពុជា ដូច្នោះ មាត្រា ៣៧ និង ៣៩ នៃច្បាប់ដែលត្រូវបានយកមក អនុវត្តដូចគ្នា ប៉ុន្តែ ដោយសារតែជាចំណុចសំខាន់ ទើបបានជាបញ្ញត្តិដើម្បីជាការរំលឹក ។

កថាខណ្ឌទី ៥ "ក្រៅពីករណីនេះ" គឺមានករណីដែលចេញដីកាសម្រេចមិនដាក់ពិន័យស៊ីវិល និងករណីដែល នីតិវិធីត្រូវចប់ដោយមរណភាពរបស់ភាគី ។ ភាគីនៅត្រង់ចំណុចនេះ គឺសំដៅលើភាគីនៃនីតិវិធីនៃការពិន័យស៊ីវិល ។

កថាខណ្ឌទី ៦ "ប្រសិនបើតុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់លុបចោលនូវដីកាសម្រេចដើម ហើយចេញដីកាសម្រេចថ្មីអំពី ការពិន័យស៊ីវិល" គឺមានករណីនៅពេលដែលតុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់បានចេញដីកាសម្រេច "មិនដាក់ពិន័យស៊ីវិល" និង ករណីនៅពេលដែលតុលាការបានប្តូរចំនួននៃការពិន័យស៊ីវិល ។ នៅពេលដែលបានប្តូរចំនួននៃការពិន័យស៊ីវិលអាច មានការពិចារណាថាឱ្យភាគីទទួលបានបន្តកម្មវិធីផ្នែកចំពោះប្រាក់ប្រដាប់ក្តីទៅតាមទំហំនៃចំនួននោះ ប៉ុន្តែក្នុងច្បាប់នេះ មានការសម្រួលនីតិវិធីដោយបានកំណត់ឱ្យរដ្ឋជាអ្នកទទួលបានបន្តកម្មវិធីទាំងស្រុងចំពោះប្រាក់ប្រដាប់ក្តី នៅពេលដែលមាន ហេតុដែលត្រូវលុបដីកាសម្រេចដើម ក្នុងករណីដែលបណ្តឹងជំទាស់មានមូលហេតុដោយផ្អែក ជាអាទិ៍ ។ ដោយឡែក នៅពេលដែលតុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់បានបញ្ជូនរឿងក្តីត្រឡប់ទៅតុលាការដើមវិញ នោះគេបកស្រាយថាត្រូវយក កថាខណ្ឌទី ៥ មកអនុវត្ត មិនមែនកថាខណ្ឌទី ៦ ទេ (ការបកស្រាយច្បាប់តាមមធ្យមប្រយោគនៃបញ្ញត្តិ) ហើយក្នុង ករណីនេះ ទោះបីជាចំនួននៃការពិន័យស៊ីវិលប្រែប្រួលក៏ដោយ ដរាបណាដីកាសម្រេចនៃតុលាការដែលបានទទួលការ បញ្ជូនត្រឡប់មកវិញ គឺជាដីកាសម្រេចឱ្យដាក់ពិន័យស៊ីវិល ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីបូករួមទាំងការជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងជំទាស់ ត្រូវក្លាយជាបន្តរបស់ភាគី ។ ចំពោះចំណុចនេះអាចមានការបកស្រាយខុសគ្នា ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៦..

មាត្រា ១៦៣ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជប៉ុន និង មាត្រា ២៩ នៃច្បាប់ស្តីពីការ វិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសារជប៉ុន ។

កថាខណ្ឌទី ១ សូមមើលមាត្រា ៣៥៤ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា ។

កថាខណ្ឌទី ២ មានការកំណត់ថា ការអនុវត្តការពិន័យស៊ីវិលអាចធ្វើបានតាមនីតិវិធីនៃការអនុវត្តដោយបង្ខំនៃ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ប៉ុន្តែ (នៅក្នុងការគ្រប់គ្រង) ជាក់ស្តែង ថាតើត្រូវអនុវត្តគ្រប់ករណី ឬក៏ត្រូវអនុវត្តដល់កម្រិត ណានោះ គួរពិចារណាដោយផ្អែកលើស្ថានភាពជាក់ស្តែង ជាអាទិ៍ របស់កម្ពុជា ។ នៅប្រទេសជប៉ុន ជាក់ស្តែងក្នុងនីតិវិធី នៃការអនុវត្តដោយបង្ខំ ការដែលការពិន័យស៊ីវិលត្រូវបានអនុវត្តដោយបង្ខំ គឺមិនមានច្រើនទេ (ចំនួនច្រើនលើសលុប នោះគឺការបង់ប្រាក់ដោយមានការដាស់តឿនដែលជាករណីមិនឈានដល់ការអនុវត្តដោយបង្ខំទេ) ។ អាចគិតបានថា

នៅជប៉ុន មានករណីដែលត្រូវដាក់ពិន័យស៊ីវិលច្រើនមែន ប៉ុន្តែករណីភាគច្រើន ចំនួនប្រាក់នៃការពិន័យស៊ីវិលមានតិច
តួច ។

កថាខណ្ឌទី ៣ នេះគឺដើម្បីធ្វើការបញ្ជាក់ទីតាំងរបស់សាមីខ្លួន និង ស្រាវជ្រាវស្ថានភាពទ្រព្យសម្បត្តិ ជាអាទិ៍ ។
ឧទាហរណ៍ "ស្ថាប័នរដ្ឋ" មាននាយកដ្ឋានពន្ធដារ (ការសាកសួរអំពីចំណូល ឬ ទ្រព្យសម្បត្តិ) កន្លែងចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុ
(ការបញ្ជាក់អចលនវត្ថុដែលជាកម្មសិទ្ធិ) ជាអាទិ៍ ។ ក្នុងច្បាប់ជប៉ុន មានការកំណត់ថាអាចសាកសួរ "អង្គភាព
សាធារណៈ ឬ អង្គភាពឯកជន" បាន (សូមមើលកថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ១៦៣ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿង
ក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជប៉ុន និងមាត្រា ៥០៧ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌជប៉ុន) ហើយក្នុង "អង្គភាព
សាធារណៈ ឬ អង្គភាពឯកជន" នេះ គឺសំដៅលើ "សាលារៀន សភាពាណិជ្ជកម្ម កន្លែងអាជីវកម្ម និង
អង្គការផ្សេងទៀត" ដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១៨៦ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីជប៉ុន ដែលជាការបកស្រាយ
ដោយបូករួមទាំងអង្គការសាធារណៈ ឬ ឯកជនដោយទូលំទូលាយ ទោះបីជាមាន ឬ គ្មានភាពជានីតិបុគ្គលក៏ដោយ ។
ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងមានដូចជា ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ មន្ទីរពេទ្យ ក្រុមហ៊ុនទូរស័ព្ទ ជាអាទិ៍ ។

ជំពូកទី ៤
អវសានប្បញ្ញត្តិ

កំណត់ នៃមាត្រា ៧..

មាត្រានេះគឺយកវាក្យខណ្ឌទី ២ កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៩៣ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មកធ្វើជា
មូលដ្ឋានដោយមានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា ច្បាប់នេះគឺជាការប្រញាប់ ។

យោងតាមមាត្រា ៩៣ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ច្បាប់ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័ត និង ព្រឹទ្ធសភា
បានពិនិត្យចប់សព្វគ្រប់រួចហើយ ហើយត្រូវបានព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ឡាយព្រះហស្តលេខាប្រកាសឱ្យប្រើ ត្រូវចូលជា
ធរមាននៅរាជធានីភ្នំពេញក្នុងរយៈពេលដប់ថ្ងៃគត់ ក្រោយពីថ្ងៃប្រកាសឱ្យប្រើ និង នៅទូទាំងប្រទេសក្នុងរយៈពេល
ម្ភៃថ្ងៃគត់ ក្រោយពីថ្ងៃប្រកាសឱ្យប្រើ (វាក្យខណ្ឌទី ១ នៃកថាខណ្ឌទី ១) ប៉ុន្តែ បើច្បាប់នេះបានចែងថាជាការ
ប្រញាប់ ច្បាប់នេះត្រូវចូលជាធរមានភ្លាមនៅទូទាំងប្រទេស ក្រោយថ្ងៃប្រកាសឱ្យប្រើ (វាក្យខណ្ឌទី ១ នៃកថាខណ្ឌ
ទី ១) ។ ដូចមានបញ្ជាក់ក្នុងមាត្រា ១ (គោលបំណង) ច្បាប់នេះកំណត់អំពីនីតិវិធីនៃការពិន័យស៊ីវិលដែលបានចែងក្នុង
ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី និង ច្បាប់ដែលចែងអំពីនីតិវិធីរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ប៉ុន្តែ
ក្នុងចំណោមច្បាប់ទាំងនេះ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីត្រូវបានចាប់ផ្តើមអនុវត្តចាប់ពីថ្ងៃទី ១៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៧

ពោលគឺច្បាប់សារធាតុទាក់ទងនឹងការពិន័យស៊ីវិល បានចូលជាធរមានរួចទៅហើយ ដូច្នេះ ទម្រង់ច្បាប់នេះចូល
ជាធរមាន នឹងក្លាយជាមានស្ថានភាពដែលខ្លះច្បាប់នីតិវិធី ដូច្នេះទើបមានភាពចាំបាច់កំណត់ឱ្យមានការប្រញាប់
អនុវត្តច្បាប់នេះ ។

ដោយហេតុនេះហើយ ក្នុងមាត្រានេះ ដើម្បីឱ្យច្បាប់នេះចូលជាធរមានភ្លាមនៅទូទាំងប្រទេស ទើបមានការបញ្ជូត
ច្បាប់អំពីការប្រញាប់នៃច្បាប់នេះ ដោយយោងតាមវាក្យខណ្ឌទី ២ កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៩៣ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃ
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ច្បាប់

ស្តីពី

នីតិវិធីបណ្តឹងទារក់ទទងនិងថវាណៈបុគ្គល

និង

សេចក្តីកំណត់ចំពោះមាត្រានីមួយៗ

ព្រះរាជក្រម

យើង

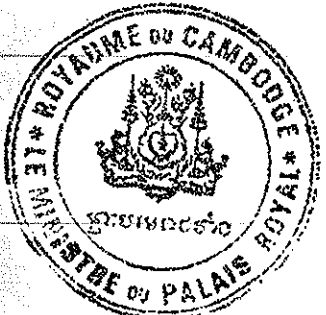
នស/រកម/០៦១០/០០៤

**ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី**

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៤ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងយុត្តិធម៌
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័ត កាលពីថ្ងៃទី២៦ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១០ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៤ នីតិកាលទី៤ និងដែលព្រឹទ្ធសភាបានយល់ស្រប តាមទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការកែប្រែអ្វីឡើយ កាលពីថ្ងៃទី២០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គព្រឹទ្ធសភាលើកទី៧ នីតិកាលទី២ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុង ដូចតទៅនេះ :

ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១._ គោលដៅនៃច្បាប់នេះ

ច្បាប់នេះ មានគោលដៅបញ្ញត្តិរូបរាងនៃក្រុមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ចំពោះនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ។

មាត្រា ២._ គោលបំណងនៃច្បាប់នេះ

ច្បាប់នេះ មានគោលបំណងធានាការអនុវត្តឱ្យបានត្រឹមត្រូវនូវនីតិវិធីក្នុងការដោះស្រាយបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល។

មាត្រា ៣._ វិសាលភាពនៃច្បាប់នេះ

ច្បាប់នេះ មានវិសាលភាពអនុវត្តលើបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ដែលរួមមានបណ្តឹងដូចខាងក្រោមនេះ ៖

ក- បណ្តឹងទាមទារឱ្យបញ្ជាក់អំពីមោឃភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៩៥៨ (មោឃភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

ខ- បណ្តឹងទាមទារលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍ តាមបញ្ញត្តិចាប់ពីមាត្រា ៩៥៩ (ការលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍) ដល់មាត្រា ៩៦៣ (ការលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយការចោក ឬ ការគំរាម) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

គ- បណ្តឹងទាមទារលែងលះគ្នា តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៩៧៨ (មូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

ឃ- បណ្តឹងបដិសេធបិតុភាព តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៩៩០ (បណ្តឹងបដិសេធបិតុភាពពីជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុក) និងមាត្រា៩៩១ (បណ្តឹងបដិសេធបិតុភាពពីកូន) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

ង-បណ្តឹងទាមទារឱ្យទទួលស្គាល់ តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១០០១ (បណ្តឹងទាមទារឱ្យទទួលស្គាល់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

ច- បណ្តឹងដែលមានគោលបំណងបញ្ជាក់អំពីនីតិភាពនៃបុគ្គលភាព តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១០០២ (បណ្តឹងទាមទារឱ្យបញ្ជាក់អំពីនីតិភាពនៃបុគ្គលភាព) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

ឆ- បណ្តឹងដែលមានគោលបំណងបញ្ជាក់អំពីអត្តិភាពនៃមាតុភាព តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១០០៤ (បណ្តឹងទាមទារឱ្យបញ្ជាក់អំពីអត្តិភាពនៃមាតុភាពពីកូន) និង មាត្រា ១០០៥ (បណ្តឹងទាមទារឱ្យបញ្ជាក់

Handwritten mark

អំពីអ
នៃក្រ
នៃក្រ
ទំនង
មាត្រ
បញ្ញ
អយ
មាត្រ
សម
ពេល
ឬ
សំ
ចុង
ទី
រាជ

អំពីអត្ថិភាពនៃមាតុភាពពីម្តាយ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

ជ- បណ្តឹងទាមទារកាត់កាល់ តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១០១៦ (ការកាត់កាល់នៃសុំកូនពេញលេញ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

ឈ- បណ្តឹងទាមទារកាត់កាល់ តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១០៣១ (មូលហេតុនៃការកាត់កាល់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី។

ញ- បណ្តឹងផ្សេងទៀតដែលមានគោលបំណងបង្កើត បញ្ជាក់អត្ថិភាព ឬ នត្ថិភាពនៃទំនាក់ទំនងនឹងឋានៈបុគ្គល។

ជំពូកទី ២

ការចូលរួមរបស់តំណាងអយ្យការ

មាត្រា ៤.- ការអះអាងអង្គហេតុដោយតំណាងអយ្យការ ជាអាទិ៍

ចំពោះបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ក្នុងករណីដែលតំណាងអយ្យការបានចូលរួមក្នុងនីតិវិធីតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៦ (ការចូលរួមរបស់តំណាងអយ្យការ) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី តំណាងអយ្យការនោះ អាចធ្វើការអះអាងអង្គហេតុ ឬ អាចស្នើសុំឱ្យពិនិត្យកសុតាងបាន ។

ជំពូកទី ៣

តុលាការ

មាត្រា ៥.- សមត្ថកិច្ច

១- បណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខរបស់សាលាដំបូងដែលមានសមត្ថកិច្ចនៅលំនៅឋានរបស់ភាគីនៃទំនាក់ទំនងនឹងឋានៈបុគ្គលពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹងនោះ ឬ លំនៅឋាននៅពេលដែលភាគីនោះទទួលមរណភាព ។

២- បើលំនៅឋានដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ពុំស្ថិតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ លំនៅឋាននៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមិនពិតប្រាកដទេ សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីត្រូវកំណត់តាមទីសំណាក់ ។ បើពុំមានទីសំណាក់ ឬ ទីសំណាក់មិនពិតប្រាកដទេ សមត្ថកិច្ចនោះ ត្រូវកំណត់តាមលំនៅឋានចុងក្រោយ ។

៣- ក្នុងករណីមិនអាចកំណត់តុលាការមានសមត្ថកិច្ច តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ បណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខរបស់សាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ ។

Kol

មាត្រា ៦._ ការផ្ទេរបណ្តឹងដើម្បីចៀសវាងការយឺតយ៉ាវ

ទោះបីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលណាមួយស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួនក៏ដោយ ប្រសិនបើតុលាការយល់ឃើញថាចាំបាច់ដើម្បីចៀសវាងការយឺតយ៉ាវហួសហេតុនៃនីតិវិធី ឬ ដើម្បីធ្វើឱ្យមានសមធម៌រវាងគូភាគី ដោយពិចារណាអំពីលំនៅឋានរបស់ភាគី និង សាក្សីដែលត្រូវសាកសួរ និង កាលៈទេសៈផ្សេងៗ តុលាការនោះអាចផ្ទេរបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលទាំងមូល ឬ ផ្នែកណាមួយ ទៅតុលាការផ្សេងទៀតដែលមានសមត្ថកិច្ចតាមពាក្យសុំ ឬ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ។

**ជំពូកទី ៤
ភាគី**

មាត្រា ៧._ ចុងចម្លើយ

១- ក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ដែលបានធ្វើឡើងដោយភាគីម្ខាងនៃទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល ពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹងនោះ ភាគីម្ខាងទៀតត្រូវក្លាយជាចុងចម្លើយ លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិពិសេស ។

២- ក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ដែលបានធ្វើឡើងដោយជនដែលមិនមែនជាភាគីនៃទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹងនេះ ភាគីទាំងសងខាងនៃទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលនេះ ត្រូវក្លាយជាចុងចម្លើយ ហើយនៅក្រោយពេលដែលភាគីណាមួយបានទទួលមរណភាព ភាគីម្ខាងទៀតត្រូវក្លាយជាចុងចម្លើយ លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិពិសេស ។

៣- ក្នុងករណីដែលជនដែលត្រូវក្លាយជាចុងចម្លើយនៃបណ្តឹង តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ឬ កថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ទទួលមរណភាព ហើយគ្មានជនណាត្រូវក្លាយជាចុងចម្លើយទេនោះ តំណាងអយ្យការត្រូវក្លាយជាចុងចម្លើយ ។

មាត្រា ៨._ សមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹង ក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ជាអាទិ៍

១- ចំពោះសកម្មភាពបណ្តឹងក្នុងនីតិវិធីបណ្តឹងនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១៨ (សិទ្ធិលុបចោលសកម្មភាព) មាត្រា ២៦ (សិទ្ធិលុបចោលសកម្មភាព) និង មាត្រា ៣០ (សិទ្ធិលុបចោលសកម្មភាព) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី និង កថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ៣២ (សមត្ថភាពភាគី សមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹង ការតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់សម្រាប់ជនដែលគ្មានសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹង) និង មាត្រា ៣៣ (បញ្ញត្តិពិសេសស្តីពីសកម្មភាពបណ្តឹងរបស់ជននៅក្រោមហិតុបត្ថម្ភ និង អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ។

២- ក្នុងករណីជនដែលត្រូវបានកម្រិតសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹង មានបំណងធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹងដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ប្រសិនបើយល់ឃើញថាចាំបាច់ ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះអាចជ្រើសតាំងមេធាវីឱ្យធ្វើជាអ្នកតំណាងតាមពាក្យសុំបាន ។

Kol

កំណត់
ជាអ្នក
ត្រូវប្រើ
កថាខណ្ឌ
បានប្រើ
ដែលប្រើ
ក្រុមប្រឹក្សា
ដែលប្រើ
មាត្រា
នៅប្រើ
តំណាង
ករណី
អាណត្តិ

៣- ទោះបីជាជនដែលត្រូវបានកម្រិតសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹង មិនដាក់ពាក្យសុំដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះក៏ដោយ ក៏ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះអាចបង្គាប់ឱ្យជ្រើសតាំងមេធាវីជាអ្នកតំណាង ឬ អាចជ្រើសតាំងមេធាវីជាអ្នកតំណាងដោយឆន្ទានុសិទ្ធិបាន ។

៤- ចំនួនទឹកប្រាក់នៃកម្រៃដែលជនដែលត្រូវបានកម្រិតសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹងត្រូវបង់ឱ្យមេធាវីដែលប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះបានជ្រើសតាំងជាអ្នកតំណាង ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ ឬ កថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ត្រូវជាចំនួនទឹកប្រាក់ដែលតុលាការយល់ឃើញថាសមរម្យ ។

៥- ក្នុងចំណោមកម្រៃនិងសោហ៊ុយដែលបានបង់ឱ្យទៅមេធាវី ដែលប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះបានជ្រើសតាំង ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ ឬ កថាខណ្ឌទី៣ខាងលើនេះ ឬ បង់ឱ្យទៅមេធាវីដែលជនត្រូវបានកម្រិតសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹងបានជ្រើសតាំង ក្នុងករណីដែលប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះបង្គាប់ឱ្យជ្រើសតាំង ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលតុលាការយល់ឃើញថាសមរម្យ ត្រូវក្លាយជាប្រាក់ប្រដាប់ក្តី ។

មាត្រា ៩.- សិទ្ធិអំណាចរបស់ជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ ជាអាទិ៍

១- ប្រសិនបើជនដែលត្រូវក្លាយជាដើមចោទ ឬ ចុងចម្លើយនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ជាជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ អ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅសម្រាប់ជននោះអាចប្តឹង ឬ អាចត្រូវបានប្តឹងដោយតំណាងឱ្យជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅនោះបាន ។ ប៉ុន្តែបញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលអ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅនោះ ជាភាគីម្ខាងទៀតនៃបណ្តឹងនោះ ។

២- ក្នុងករណីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅអាចប្តឹង ឬ អាចត្រូវបានប្តឹងដោយតំណាងឱ្យជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅបាន ។

**ជំពូកទី ៥
ប្រាក់ប្រដាប់ក្តី**

មាត្រា ១០.- ប្រាក់ប្រដាប់ក្តី

ក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ដែលមានតំណាងអយ្យការជាភាគី ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីដែលតំណាងអយ្យការ ត្រូវទទួលបន្ទុកដោយយោងតាមបញ្ញត្តិតីកថាខណ្ឌទី ១ ដល់កថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ៦៤ (ភាគដែលត្រូវទទួលបន្ទុក និង ការសងវិញនូវប្រាក់ប្រដាប់ក្តីដែលបានបង់រួចហើយ) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី គឺជាបន្ទុករបស់រដ្ឋ ។

Handwritten signature or mark.

ជំពូកទី ៦ នីតិវិធីនៃបណ្តឹង

មាត្រា ១១._ ការរួមបញ្ចូលការទាមទារដែលពាក់ព័ន្ធ

ការទាមទារពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល និង ការទាមទារពាក់ព័ន្ធនឹងសំណងការខូចខាតដែលកើតមានឡើងដោយអង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារ ពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលនោះ អាចធ្វើដោយបណ្តឹងតែមួយបាន ទោះបីមានបញ្ញត្តិមាត្រា ៧៧ (ការបញ្ចូលការទាមទារច្រើនចំណុចទៅក្នុងបណ្តឹងតែមួយ) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីក៏ដោយ ។

មាត្រា ១២._ ការបន្ថែម ឬ ការផ្លាស់ប្តូរនូវកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង និង បណ្តឹងតប

ទោះបីជាមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ និង ទី ៤ នៃមាត្រា ៨៤ (ការបន្ថែម ឬ ការផ្លាស់ប្តូរនូវកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង) កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៨៦ (បណ្តឹងតប) និង មាត្រា ២៧៦ (ការដាក់ពាក្យបណ្តឹងតប) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីក៏ដោយ នៅក្នុងនីតិវិធីពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ដើមចោទអាចបន្ថែម ឬ ផ្លាស់ប្តូរនូវការទាមទារ ឬ មូលហេតុនៃការទាមទារបាន ហើយចុងចម្លើយអាចប្តឹងតបបានរហូតដល់ពេលចប់ ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់នៃការជម្រះក្តីលើកទី ១ ឬ ការជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ។

មាត្រា ១៣._ បញ្ញត្តិនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនត្រូវយកមកអនុវត្ត

១- មាត្រា ៩៤ (ការលើកចោលមធ្យោបាយតទល់ ឬ ការពារខ្លួនដែលបានដាក់យឺតយ៉ាវមិនត្រូវនឹងពេលសមរម្យ) កថាខណ្ឌទី ១នៃមាត្រា ៩៦ (ការចាត់ទុកថាបានសារភាព) កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ១៤០ (ការសាកសួរសាមីភាគី) មាត្រា ១៥៣ (អានុភាពនៅក្នុងករណីដែលភាគីមិនអនុវត្តតាមដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យផ្តល់ឯកសារ ជាអាទិ៍) កថាខណ្ឌទី ៤ នៃមាត្រា ១៥៦ (ការបញ្ជាក់ដោយប្រៀបធៀបអក្សរដែលសរសេរដោយដៃ) មាត្រា ២០០ (សាលក្រមកំបាំងមុខដើមចោទ) កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ២០១ (សាលក្រមកំបាំងមុខចុងចម្លើយ) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ព្រមទាំងផ្នែកទាក់ទងនឹងអង្គហេតុដែលភាគីបានសារភាពចំពោះមុខតុលាការ នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ១២៣ (គោលការណ៍សម្រេចសេចក្តីដោយភស្តុតាង) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះនីតិវិធីបណ្តឹងនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ។

២- បញ្ញត្តិពីមាត្រា ២២០ (ការផ្សះផ្សារលើបណ្តឹង) ដល់មាត្រា ២២២ (អានុភាពនៃកំណត់ហេតុស្តីពីការសះស្បើយ ជាអាទិ៍) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង នៅក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ។

Kol

មាត្រា ១៤.- ការស្រាវជ្រាវដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ

នៅក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល តុលាការអាចយកអង្គហេតុដែលមិនបានអះអាងដោយភាគីមកធ្វើជាមូលដ្ឋាននៃសាលក្រមបាន ។ ក្នុងករណីនេះ តុលាការត្រូវសួរមតិពីភាគីអំពីអង្គហេតុនោះ ។

មាត្រា ១៥.- ការបង្គាប់ឱ្យសាមីភាគីមកបង្ហាញខ្លួន ជាអាទិ៍

១- នៅក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ក្នុងករណីដែលសាកសួរសាមីភាគី តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យភាគីនោះមកបង្ហាញខ្លួនតាមកាលបរិច្ឆេទបាន ។

២- បញ្ញត្តិកថាខណ្ឌទី ២ ដល់កថាខណ្ឌទី ៤ នៃមាត្រា ១៣២ (ករណីយកិច្ចរបស់សាក្សី) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលភាគីដែលត្រូវបានបង្គាប់ឱ្យមកបង្ហាញខ្លួន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនបានបង្ហាញខ្លួនដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ។

មាត្រា ១៦.- ការមិនធ្វើជាសាធារណៈនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់

១- ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់នៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល មិនត្រូវធ្វើជាសាធារណៈឡើយ ។

២- ទោះបីជាមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះក៏ដោយ ក៏តុលាការអាចធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ដោយធ្វើជាសាធារណៈ ឬ អាចអនុញ្ញាតឱ្យជនណាដែលតុលាការយល់ឃើញថាសមរម្យ ចូលស្តាប់ជាអ្នកសង្កេតការណ៍បានដែរ ។

មាត្រា ១៧.- វិសាលភាពនៃបុគ្គលដែលទទួលនូវអានុភាពនៃសាលក្រម ឬ សាលដីកាស្ថាពរ

១- ទោះបីជាមានបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១៩៨ (វិសាលភាពបុគ្គលដែលត្រូវទទួលអានុភាពរបស់សាលក្រមស្ថាពរ) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីក៏ដោយ ក៏សាលក្រម ឬ សាលដីកាស្ថាពរនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលមានអានុភាពចំពោះតតិយជនដែរ ។

២- ក្នុងករណីដែលមានការទាមទារឱ្យលុបចោលនូវអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយយកមូលហេតុផ្ទុយនឹងបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៩៤៩ (ការហាមឃាត់មិនឱ្យមានទ្វេពន្ធភាព) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ហើយបើការទាមទារនេះត្រូវបានច្រានចោល ទោះបីជាមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះក៏ដោយ ក៏សាលក្រម ឬ សាលដីកាស្ថាពរដែលច្រានចោលការទាមទារនោះ មានអានុភាពចំពោះសហព័ទ្ធនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍មុន លុះត្រាតែសហព័ទ្ធនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍មុននោះ បានចូលរួមអន្តរាគមន៍ក្នុងបណ្តឹងដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការទាមទារនោះ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។

kol

មាត្រា ១៨._ ការហាមមិនឱ្យដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលក្រោយពេលសាលក្រម ឬ សាលដីកាចូលជាស្ថាពរ

១- ក្រោយពេលសាលក្រម ឬ សាលដីកានៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលបានចូលជាស្ថាពរ ដើមចោទមិនអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលស្តីពីទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលដដែល ដោយផ្អែកលើអង្គហេតុដែលខ្លួនអាចអះអាងបាន ដោយការបន្ថែម ឬ ការផ្លាស់ប្តូរនូវការទាមទារ ឬ មូលហេតុនៃការទាមទារ ក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលនោះបានឡើយ ។

២- ក្រោយពេលសាលក្រម ឬ សាលដីកានៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលបានចូលជាស្ថាពរ ចុងចម្លើយមិនអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលស្តីពីទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលដដែលដោយផ្អែកលើអង្គហេតុដែលខ្លួនអាចអះអាងបាន ដោយការដាក់ពាក្យបណ្តឹងតបក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលនោះបានឡើយ ។

៣- បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះសាលក្រម ឬ សាលដីកាដែលបានលើកបណ្តឹងចោលដោយហេតុថាបណ្តឹងនោះមានលក្ខណៈផ្ទុយនឹងច្បាប់ ។

មាត្រា ១៩._ មរណភាពរបស់ដើមចោទ

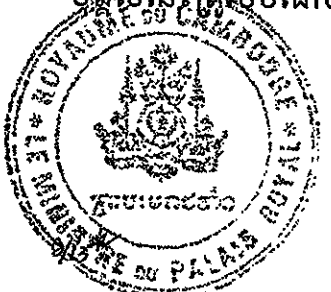
ក្នុងករណីដែលដើមចោទនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលទទួលមរណភាព នៅពេលដែលបណ្តឹងនោះកំពុងត្រូវបានចាត់ការ នោះបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលនោះត្រូវចប់ដោយស្វ័យប្រវត្តិ លើកលែងតែករណីដែលមានបញ្ញត្តិពិសេស ។

មាត្រា ២០._ មរណភាពរបស់ចុងចម្លើយ

១- ក្នុងករណីដែលភាគីទាំងសងខាងនៃទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល ត្រូវក្លាយជាចុងចម្លើយ តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៧ (ចុងចម្លើយ) នៃច្បាប់នេះ ហើយប្រសិនបើភាគីណាមួយទទួលមរណភាព បណ្តឹងនេះត្រូវបន្តនីតិវិធី ដោយយកភាគីម្នាក់ទៀតនោះមកធ្វើជាចុងចម្លើយ ។ ក្នុងករណីនេះ បញ្ញត្តិនៃចំណុច ក កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ១៧៣ (ការផ្អាក និង ការទទួលបន្ទុកនីតិវិធីនៃបណ្តឹង) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ។

២- ក្នុងករណីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ឬ កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៧ (ចុងចម្លើយ) នៃច្បាប់នេះ ហើយប្រសិនបើចុងចម្លើយទាំងអស់ទទួលមរណភាព បណ្តឹងនេះត្រូវបន្តនីតិវិធី ដោយយកតំណាងអយ្យការមកធ្វើជាចុងចម្លើយ ។

៣- ក្នុងករណីដែលចុងចម្លើយនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលដែលមានគោលបំណងលែងលះគ្នា ឬ កាត់កាល ទទួលមរណភាព នៅពេលដែលបណ្តឹងនេះកំពុងត្រូវបានចាត់ការបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលនោះត្រូវចប់ដោយស្វ័យប្រវត្តិ ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះក៏ដោយ ។

Kol

មាត្រា
ជាប
ក្នុង
នៃក
ក៏ដ
៥៥
លុប
មាត្រា
នៅ
អំពី
សេច
បង
បាន
វិធី
កថា
ចែង
យក

ជំពូកទី ៧
ការចាត់ចែងរក្សាការពារ

មាត្រា ២១.- ការចាត់ចែងរក្សាការពារ

១- ក្នុងករណីដែលមានពាក្យបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យធ្វើការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ ការរក្សាការពារផ្សេងទៀតដែលចាំបាច់ ដែលកំណត់ក្នុងគន្ថីទី ៧ (ការចាត់ចែងរក្សាការពារ) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិបាន ទោះបីជាមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៥៣២ (ស្ថាប័នចាត់ចែងរក្សាការពារជាបណ្តោះអាសន្ន) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីក៏ដោយ ។

២- បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីនៃមាត្រា ៥៥៨ (ការលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ ដោយសារការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាព) និង មាត្រា ៥៥៩ (ការលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារដោយសារស្ថានភាពពិសេស) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។

ជំពូកទី ៨
ករណីពិសេសនៃបណ្តឹងស្តីពីអំណាចមេបាពិពាហ៍

មាត្រា ២២.- សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការចាត់ចែងបន្ទាប់បន្សំ ជាអាទិ៍

១- ប្រសិនបើតុលាការចេញសាលក្រម ឬ សាលដីកាដែលទទួលស្គាល់ការទាមទាររបស់ដើមចោទនៅក្នុងបណ្តឹងទាមទារលុបចោលនូវចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬ លែងលះគ្នា តុលាការត្រូវធ្វើការសម្រេចសេចក្តីអំពីការកំណត់អ្នកមានអំណាចមេបាដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ហើយបើមានពាក្យសុំរបស់ភាគី ត្រូវធ្វើការសម្រេចសេចក្តីអំពីការចាត់ចែងទាក់ទងនឹងការបីបាច់រក្សាកូន ឬ ការចាត់ចែងទាក់ទងនឹងការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ ។

២- ក្នុងករណីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យភាគីប្រគល់កូន ឬ បង់ប្រាក់ ឬ ផ្តល់តាវកាលិកផ្សេងទៀត ក្នុងសាលក្រម ឬ សាលដីកា ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នោះបាន។

៣- បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១៨២ (ចំណុចដែលត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយសាលក្រម) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះការសម្រេចសេចក្តីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ និងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ។

៤- នៅពេលដែលតុលាការធ្វើការសម្រេចសេចក្តីអំពីការកំណត់អ្នកមានអំណាចមេបា ឬ ការចាត់ចែងទាក់ទងនឹងការបីបាច់រក្សាកូន ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ យោបល់របស់កូនត្រូវបានយកទៅពិចារណា ប្តឹងថ្លែងសមស្របទៅតាមអាយុ និង សភាពចាស់ទុំរបស់កូននោះ ។

Kol

មាត្រា ២៣._ ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យអនុវត្ត

១- ក្នុងករណីដែលមានបុគ្គលណាធ្វេសប្រហែសមិនអនុវត្តនូវករណីយកិច្ចដែលមានគោលបំណងឱ្យបង់ប្រាក់ ឬ ឱ្យផ្តល់ការកាលិកនូវទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេង ដែលកំណត់ដោយសេចក្តីសម្រេច ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ២២ (សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការចាត់ចែងបន្ទាប់បន្សំ ជាអាទិ៍) ខាងលើនេះ ប្រសិនបើយល់ឃើញថាសមរម្យ តុលាការដែលបានធ្វើការសម្រេចសេចក្តីនេះ អាចចេញដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យអ្នកមានករណីយកិច្ច អនុវត្តករណីយកិច្ចនោះ ដោយកំណត់អំឡុងពេលសមរម្យមួយតាមពាក្យសុំរបស់អ្នកមានសិទ្ធិបាន ។

២- ដើម្បីបង្គាប់ឱ្យអនុវត្តករណីយកិច្ច ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ តុលាការត្រូវស្តាប់សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់អ្នកមានករណីយកិច្ចនោះ ។

៣- ប្រសិនបើបុគ្គលដែលត្រូវបានបង្គាប់ឱ្យអនុវត្តករណីយកិច្ច ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនបានធ្វើតាមការបង្គាប់នោះដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ តុលាការដែលបានបង្គាប់ឱ្យអនុវត្តករណីយកិច្ចនោះ អាចបង្គាប់ឱ្យពិន័យជាប្រាក់ចំនួនមិនលើសពី ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល ដោយដីកាសម្រេចបាន ។

៤- ចំពោះដីកាសម្រេចដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

ជំពូកទី ៩

ករណីពិសេសនៃបណ្តឹងអំពីទំនាក់ទំនងឪពុកម្តាយ និង កូន (បុគ្គលាទ)

មាត្រា ២៤._ កាតីនៃបណ្តឹងបដិសេធបិតុភាពពីជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុក ជាអាទិ៍

១- ក្នុងករណីដែលជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុក បានទទួលមរណភាពមុនកំណើតរបស់កូន ឬ ក្នុងករណីដែលជននោះបានទទួលមរណភាពក្នុងអំឡុងពេលដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៩៩០ (បណ្តឹងបដិសេធបិតុភាពពីជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុក) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដោយមិនបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងបដិសេធបិតុភាព ជនដែលត្រូវបានបំពានសិទ្ធិសន្តតិកម្មដោយសារកូននោះ ឬ ញាតិលោហិតផ្សេងទៀត ក្នុង ៣ (បី) ថ្នាក់របស់ជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុកអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងបដិសេធបិតុភាពបាន ។ ក្នុងករណីនេះ ត្រូវដាក់ពាក្យបណ្តឹងក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) ឆ្នាំ គិតពីថ្ងៃដែលជនត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុកនោះបានទទួលមរណភាព ។

២- ក្នុងករណីដែលជនដែលបានត្រូវសន្មតថាជាឪពុក បានទទួលមរណភាពក្រោយពេលបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងបដិសេធបិតុភាព ជនដែលអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងបដិសេធបិតុភាព ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចទទួលបន្ទុកនីតិវិធីនៃបណ្តឹងនោះបាន ក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) ឆ្នាំ គិតពីថ្ងៃដែលជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុក បានទទួលមរណភាព ។ បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា

kol

១៧៣ (ករណី)
មាត្រា
មុននឹង
នៃមាត្រ
ទទួលម
ក្នុងអំឡ
បច្ចាញ
១ (មួយ
(ការផ្តា
នេះឡើ
មាត្រា
ចម្លើយ
ទាមទារ
បច្ចាញ
ថ្ងៃដែល
មាត្រា
កថាខណ
មិនត្រូវ
មាត្រា

១៧៣ (ការផ្អាក និង ការទទួលបន្ទុកនីតិវិធីនៃបណ្តឹង) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី មិនត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះ ករណីនេះឡើយ ។

មាត្រា ២៥._ ភាគីនៃបណ្តឹងបដិសេធថិតភាពពីកូន ជាអាទិ៍

១- ក្នុងករណីដែលកូនបានទទួលមរណភាព ដោយមិនបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងបដិសេធនូវបិតុភាព មុននឹងក្លាយជានីតិជន ឬ ដោយមិនបានដាក់ពាក្យបណ្តឹង ក្នុងអំឡុងពេលដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ៩៩១ (បណ្តឹងបដិសេធថិតភាពពីកូន) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី បច្ចុប្បន្ន តិផ្ទាល់របស់កូនដែលបាន ទទួលមរណភាពនោះ អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងបដិសេធថិតភាពបាន ។ ក្នុងករណីនេះ ត្រូវដាក់ពាក្យបណ្តឹង ក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) ឆ្នាំ គិតពីថ្ងៃដែលកូននោះបានទទួលមរណភាព ។

២- ក្នុងករណីដែលកូនបានទទួលមរណភាព ក្រោយពីបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងបដិសេធថិតភាព បច្ចុប្បន្ន តិផ្ទាល់របស់កូនដែលទទួលមរណភាពនោះ អាចទទួលបន្ទុកនីតិវិធីបណ្តឹងនោះបាន ក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) ឆ្នាំ គិតពីថ្ងៃដែលកូននោះបានទទួលមរណភាព ។ បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ១៧៣ (ការផ្អាក និង ការទទួលបន្ទុកនីតិវិធីនៃបណ្តឹង) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី មិនត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះករណី នេះឡើយ ។

មាត្រា ២៦._ ភាគីនៃបណ្តឹងទាមទារឱ្យទទួលស្គាល់ ជាអាទិ៍

១- នៅក្នុងបណ្តឹងទាមទារឱ្យទទួលស្គាល់ កូនត្រូវដាក់ពាក្យបណ្តឹង ដោយយកឪពុកមកជាចុង ចម្លើយ ។ ក្រោយមរណភាពរបស់ឪពុក ត្រូវយកតំណាងអយ្យការមកជាចុងចម្លើយ ។

២- ប្រសិនបើឪពុកដែលជាចុងចម្លើយ ទទួលមរណភាព នៅពេលដែលតុលាការកំពុងចាត់ការបណ្តឹង ទាមទារឱ្យទទួលស្គាល់នោះ តំណាងអយ្យការត្រូវទទួលបន្ទុកនីតិវិធីបណ្តឹងនោះ ។

៣- ក្នុងករណីដែលកូនបានទទួលមរណភាព ក្រោយពីបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាមទារឱ្យទទួលស្គាល់ បច្ចុប្បន្ន តិផ្ទាល់របស់កូននោះ អាចទទួលបន្ទុកនីតិវិធីនៃបណ្តឹងនោះ ក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) ឆ្នាំ គិតពី ថ្ងៃដែលកូននោះទទួលមរណភាព ទោះបីអំឡុងពេលដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ ឬ កថាខណ្ឌទី ៥ នៃ មាត្រា ១០០១ (បណ្តឹងទាមទារឱ្យទទួលស្គាល់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី បានកន្លងផុតក៏ដោយ ។ បញ្ញត្តិនៃ កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ១៧៣ (ការផ្អាកនិងការទទួលបន្ទុកនីតិវិធីនៃបណ្តឹង) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី មិនត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះករណីនេះឡើយ ។

**ជំពូកទី ១០
អន្តរប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា ២៧._ គោលការណ៍នៃវិធានការអន្តរកាល

ច្បាប់នេះត្រូវអនុវត្តចំពោះរឿងក្តីនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលដែលពាក្យ បណ្តឹងត្រូវបាន

Kol

ដាក់ក្រោយពេលដែលច្បាប់នេះត្រូវបានអនុវត្ត ។

២- ចំពោះរឿងក្តីនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលដែលពាក្យបណ្តឹងត្រូវបានដាក់មុនពេលដែលច្បាប់នេះត្រូវបានអនុវត្ត ត្រូវអនុលោមតាមកិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក ទោះបីមានបញ្ញត្តិស្តីពីការធ្វើវិសោធនកម្មនូវច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារនៃច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណីក៏ដោយ ។

មាត្រា ២៨.- ការមិនអនុវត្តបញ្ញត្តិស្តីពីការហាមមិនឱ្យដាក់ពាក្យបណ្តឹងក្រោយពេលសាលក្រម ឬ សាលដីកាចូលជាស្ថាពរ

បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១៨ (ការហាមមិនឱ្យដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលក្រោយពេលសាលក្រម ឬសាលដីកាចូលជាស្ថាពរ) នៃច្បាប់នេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលសាលក្រម ឬសាលដីកានៃរឿងក្តីដែលពាក្យបណ្តឹងត្រូវបានដាក់មុនពេលដែលច្បាប់នេះត្រូវបានអនុវត្ត បានចូលជាស្ថាពរ ។

ជំពូកទី ១១

អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ២៩.- ការអនុវត្តច្បាប់នេះ

ច្បាប់នេះ ត្រូវអនុវត្តចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

មាត្រា ៣០.- អានុភាពនៃបញ្ញត្តិដែលមានភាពផ្ទុយពីច្បាប់នេះ

បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ផ្សេងទៀត ដែលមានអានុភាពនៅពេលច្បាប់នេះត្រូវបានអនុវត្ត ហើយផ្ទុយនឹងបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាត់ទុកថាគ្មានអានុភាពត្រឹមទំហំដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ចាប់ពីថ្ងៃដែលច្បាប់នេះត្រូវបានអនុវត្ត។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៦ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១០

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ

ពល. ១០០៦.៤៩២

នរោត្តម សីហមុនី

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ហត្ថលេខា

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

លេខ: ៤៤០ ច.ល

ហត្ថលេខា

ជឿមតិប្រមូលចែក

អង្គ ឧប្ប ឧប្បរាជ

ថ្ងៃទី ០៧ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១០

13/13

ជំពូកទី ១១
អវសានប្បញ្ញត្តិ
មាត្រា ២៩
មាត្រា ៣០

មាតិកា

ជំពូកទី ១ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ	១
កំណត់ នៃមាត្រា ១ និង មាត្រា ២	១
កំណត់ នៃមាត្រា ៣	២
ជំពូកទី ២ ការចូលរួមរបស់ឥណទានអយ្យការ	៣
កំណត់ នៃមាត្រា ៤	៣
ជំពូកទី ៣ តុលាការ	៣
កំណត់ នៃមាត្រា ៥	៣
កំណត់ នៃមាត្រា ៦	៤
ជំពូកទី ៤ ភារកិ	៥
កំណត់ នៃមាត្រា ៧	៥
កំណត់ នៃមាត្រា ៨	៦
កំណត់ នៃមាត្រា ៩	៨
ជំពូកទី ៥ ប្រាក់ប្រដាប់កម្ចី	៩
កំណត់ នៃមាត្រា ១០	៩
ជំពូកទី ៦ នីតិវិធីនៃបណ្តឹង	៩
កំណត់ នៃមាត្រា ១១	៩
កំណត់ នៃមាត្រា ១២	១០
កំណត់ នៃមាត្រា ១៣	១១
កំណត់ នៃមាត្រា ១៤	១៣
កំណត់ នៃមាត្រា ១៥	១៣
កំណត់ នៃមាត្រា ១៦	១៤
កំណត់ នៃមាត្រា ១៧	១៥
កំណត់ នៃមាត្រា ១៨	១៧
កំណត់ នៃមាត្រា ១៩	១៨
កំណត់ នៃមាត្រា ២០	១៨
ជំពូកទី ៧ ការចាត់ចែងអន្តរការពារ	១៩
កំណត់ នៃមាត្រា ២១	១៩
ជំពូកទី ៨ ករណីពិសេសនៃបណ្តឹងស្តីពីទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍	២០
កំណត់ នៃមាត្រា ២២	២០
កំណត់ នៃមាត្រា ២៣	២១
ជំពូកទី ៩ ករណីពិសេសនៃបណ្តឹងអំពីទំនាក់ទំនងឪពុក និង ម្តាយ (បុគ្គលាព)	២២
កំណត់ នៃមាត្រា ២៤	២២

កំណត់ នៃមាត្រា ២៥ .-	២៣
កំណត់ នៃមាត្រា ២៦ .-	២៥
ជំពូកទី ១០ អន្តរប្បញ្ញត្តិ	២៦
កំណត់ នៃមាត្រា ២៧ .-	២៨
កំណត់ នៃមាត្រា ២៨ .-	៣២
ជំពូកទី ១១ អវសានប្បញ្ញត្តិ	៣៣
កំណត់ នៃមាត្រា ២៩ .-	៣៣
កំណត់ នៃមាត្រា ៣០ .-	៣៤

(កំណត់)

- (1) ច្បាប់នេះគឺជាច្បាប់មួយដែលចែងអំពីករណីពិសេសនៃក្រុមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ហេតុដូច្នេះ ជាគោលការណ៍លំដាប់លំដោយនៃបញ្ញត្តិមួយៗក្នុងច្បាប់នេះ មានដូចលំដាប់លំដោយដែលមានក្នុងក្រុមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីដែរ ។ មានន័យថា ក្នុងច្បាប់នេះ បញ្ញត្តិចាប់ពីជំពូកទី ១ ស្តីពី "បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ" ដល់ជំពូកទី ៧ ស្តីពី "ការចាត់ចែងរក្សាការពារ" គឺជាបញ្ញត្តិអនុវត្តចំពោះបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលទូទៅ ហើយបន្ទាប់មក មានបទប្បញ្ញត្តិពិសេសនៅក្នុងជំពូកទី ៨ បញ្ញត្តិអំពី "ករណីពិសេសនៃបណ្តឹងស្តីពីទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍" និង ជំពូកទី ៩ បញ្ញត្តិអំពី "ករណីពិសេសនៃបណ្តឹងអំពីទំនាក់ទំនងឪពុកម្តាយ និង កូន (បុគ្គភាព)" ។
- (2) ច្បាប់នេះ គឺជាច្បាប់នីតិវិធីស្តីពីការបង្កើត និង ការបញ្ជាក់នូវអត្ថិភាព ឬ នត្ថិភាពនៃទំនាក់ទំនងអំពីឋានៈបុគ្គលតាមក្រុមរដ្ឋប្បវេណី ហេតុដូច្នេះ ច្បាប់នេះបញ្ញត្តិក្នុងជំពូកទី ៨ អំពី "ករណីពិសេសនៃបណ្តឹងស្តីពីទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍" និង ក្នុងជំពូកទី ៩ អំពី "ករណីពិសេសនៃបណ្តឹងអំពីទំនាក់ទំនងឪពុកម្តាយ និង កូន (បុគ្គភាព)" តាមលំដាប់លំដោយដែលមានក្នុងក្រុមរដ្ឋប្បវេណី គន្ថិទី ៧ ស្តីពី "ញាតិ" ដែលមានជំពូកទី ៣ ស្តីពី "អាពាហ៍ពិពាហ៍" ជំពូកទី ៤ ស្តីពី "ឪពុកម្តាយ និង កូន" ។
- (3) ចំពោះ "ទំនាក់ទំនងញាតិ" ក្រៅពី "ទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍" ព្រមទាំង "ទំនាក់ទំនងឪពុកម្តាយ និង កូន" បណ្តឹងដែលមានគោលបំណងបញ្ជាក់នូវមោឃភាពនៃការបង្ហាញឆន្ទៈបញ្ចប់ទំនាក់ទំនងញាតិពន្ធុ (កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៩៤១ នៃក្រុមរដ្ឋប្បវេណី) ក៏អាចធ្វើឡើងបានដែរ ក៏ប៉ុន្តែ យើងខ្ញុំទុកនាទីជូនកម្មជាបកស្រាយដូចច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលរបស់ជប៉ុនដែរ ។

កំណត់

(1)

២៣
២៥
២៦
២៨
៣២
៣៣
៣៣
៣៤

**ច្បាប់
ស្តីពី**

នីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

គំនិត នៃមាត្រា ១ និង មាត្រា ២..

សូមមើលមាត្រា ១ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលរបស់ជប៉ុន ។

មាត្រានេះចែងអំពីគោលគំនិតនៃច្បាប់នេះដែលបង្ហាញច្បាស់លាស់ថា ច្បាប់នេះបញ្ញត្តិករណីពិសេសនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ចំពោះនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ។

(1) បណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល គឺជាបណ្តឹងដែលមានគោលបំណងទាមទារឱ្យបង្កើត ឬ បញ្ជាក់នូវអត្ថិភាព ឬ នីតិភាពនៃទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ទំនាក់ទំនងឪពុកម្តាយ និង កូន ឬ ទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលផ្សេងទៀតដែលជាទំនាក់ទំនងគតិយុត្តរវាងបុគ្គលឯកជន ហេតុនេះហើយបានជាត្រូវនៅក្រោមការអនុវត្តក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនេះ ដែលមានគោលដៅកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវទំនាក់ទំនងសិទ្ធិ ឬ ទំនាក់ទំនងគតិយុត្តរវាងបុគ្គលឯកជន ។

ក៏ប៉ុន្តែ ការកំណត់នូវទំនាក់ទំនងគតិយុត្ត (ទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល) ដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលនោះមានផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ហេតុនេះហើយចាំបាច់ត្រូវមានការចាត់ចែងពិសេសដូចតទៅ៖

- ដើម្បីអាចធ្វើការកំណត់ទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល ក្រោយមរណភាពរបស់ភាគីនៃទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលដែលត្រូវជាចុងចម្លើយ ត្រូវទទួលស្គាល់ឱ្យធ្វើបណ្តឹងដែលមានតំណាងអយ្យការជាចុងចម្លើយ ។
- ដើម្បីពង្រឹងនូវសិរិភាពនៃទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល ត្រូវពង្រីកអានុភាពនៃសាលក្រមដែលចូលជាស្ថាពរដល់គតិយជនផងដែរ ។ ដូច្នេះ នៅក្នុងនេះ ច្បាប់ទទួលស្គាល់នូវភាពមានលក្ខណៈជាភាគីរបស់បុគ្គលដែលមានទំនាក់ទំនងនឹងផលប្រយោជន៍ខ្លាំងជាងគេក្នុងវិវាទ ហើយបានកម្រិតនូវគោលការណ៍នៃការទាញហេតុផល និង ជ្រើសរើសយកគោលការណ៍ស្រាវជ្រាវដោយឆន្ទានុសិទ្ធិវិញ ជាអាទិ៍ ដែលជាបញ្ញត្តិដើម្បីស្វែងរកការពិតជាក់ស្តែង ។
- ព្រមជាមួយគ្នានេះ ត្រូវប្រមូលផ្តុំនូវបណ្តឹង (ការរួមបញ្ចូលបណ្តឹង ករណីពិសេសនៃបណ្តឹងតប ជាអាទិ៍) ធ្វើយ៉ាងណាឱ្យអាចដោះស្រាយទាំងស្រុងព្រមជាមួយគ្នានូវវិវាទស្តីពីទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលរវាងភាគីដូច

២៣
២៥
២៦
២៨
៣២
៣៣
៣៣
៣៤

**ច្បាប់
ស្តីពី**

នីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

កំណត់ នៃមាត្រា ១ និង មាត្រា ២..

សូមមើលមាត្រា ១ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលរបស់ជប៉ុន ។

មាត្រានេះចែងអំពីគោលគំនិតនៃច្បាប់នេះដែលបង្ហាញច្បាស់លាស់ថា ច្បាប់នេះបញ្ញត្តិករណីពិសេសនៃក្រុមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ចំពោះនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ។

(1) បណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល គឺជាបណ្តឹងដែលមានគោលបំណងទាមទារឱ្យបង្កើត ឬ បញ្ជាក់នូវអត្ថិភាព ឬ នត្តិភាពនៃទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ទំនាក់ទំនងឪពុកម្តាយ និង កូន ឬ ទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលផ្សេងទៀតដែលជាទំនាក់ទំនងគតិយុត្តរវាងបុគ្គលឯកជន ហេតុនេះហើយបានជាត្រូវនៅក្រោមការអនុវត្តក្រុមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនេះ ដែលមានគោលដៅកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវទំនាក់ទំនងសិទ្ធិ ឬ ទំនាក់ទំនងគតិយុត្តរវាងបុគ្គលឯកជន ។

ក៏ប៉ុន្តែ ការកំណត់នូវទំនាក់ទំនងគតិយុត្ត (ទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល) ដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលនោះមានផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ហេតុនេះហើយចាំបាច់ត្រូវមានការចាត់ចែងពិសេសដូចតទៅ៖

- ដើម្បីអាចធ្វើការកំណត់ទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល ក្រោយមរណភាពរបស់ភាគីនៃទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលដែលត្រូវជាចុងចម្លើយ ត្រូវទទួលស្គាល់ឱ្យធ្វើបណ្តឹងដែលមានតំណាងអយ្យការជាចុងចម្លើយ ។
- ដើម្បីពង្រឹងនូវសិរិភាពនៃទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល ត្រូវពង្រីកអានុភាពនៃសាលក្រមដែលចូលជាស្ថាពរដល់គតិយជនផងដែរ ។ ដូច្នោះ នៅក្នុងនេះ ច្បាប់ទទួលស្គាល់នូវភាពមានលក្ខណៈជាភាគីរបស់បុគ្គលដែលមានទំនាក់ទំនងនឹងផលប្រយោជន៍ខ្លាំងជាងគេក្នុងវិវាទ ហើយបានកម្រិតនូវគោលការណ៍នៃការទាញហេតុផល និង ជ្រើសរើសយកគោលការណ៍ស្រាវជ្រាវដោយឆន្ទានុសិទ្ធិវិញ ជាអាទិ៍ ដែលជាបញ្ញត្តិដើម្បីស្វែងរកការពិតជាក់ស្តែង ។
- ព្រមជាមួយគ្នានេះ ត្រូវប្រមូលផ្តុំនូវបណ្តឹង (ការរួមបញ្ចូលបណ្តឹង ករណីពិសេសនៃបណ្តឹងតប ជាអាទិ៍) ធ្វើយ៉ាងណាឱ្យអាចដោះស្រាយទាំងស្រុងព្រមជាមួយគ្នានូវវិវាទស្តីពីទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលរវាងភាគីដូច

លំ-
រ ។
ចែង
ញ្ញត្តិ
ទី ៥
គ្គល
នឹង
កូន
រ ៣
កូន
ណ្ឌទី
រាយ

គ្នាបាន ។

ហេតុនេះហើយបានជាចាំបាច់មានច្បាប់ពិសេសនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ចំពោះនីតិវិធីពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹង ទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ។

- (2) នៅក្នុង "នីតិវិធីស្តីពីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល" មិនមែនមានតែនីតិវិធីពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹងពិសេសសម្រាប់ បណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល (នៅក្នុងច្បាប់នេះ ហៅថា "នីតិវិធីបណ្តឹងនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល") ប៉ុណ្ណោះទេ គឺមានទាំងនីតិវិធីស្តីពីការទាមទារដែលពាក់ព័ន្ធ ដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១១ (ការរួមបញ្ចូល នូវការទាមទារដែលពាក់ព័ន្ធ) នៃច្បាប់នេះ ផងដែរ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៣.

សូមមើលមាត្រា ២ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលរបស់ជប៉ុន ។

មាត្រានេះចែងអំពីវិសាលភាពនៃរឿងក្តីដែលជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តច្បាប់នេះ ។

"បណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល" សំដៅទៅលើបណ្តឹងដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រានេះ ពីចំណុច ក ដល់ ឈ និង បណ្តឹងផ្សេងទៀតដែលមានគោលបំណងបង្កើត ឬ បញ្ជាក់នូវអត្ថិភាព ឬ នត្តិភាពនៃទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល ។

"ទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល" សំដៅទៅលើទំនាក់ទំនងញាតិ ដូចជា ទំនាក់ទំនងប្តីប្រពន្ធ ទំនាក់ទំនងឪពុកម្តាយ និងកូន ជាដើម ។ ជាទូទៅ គឺជាទំនាក់ទំនងញាតិដែលមានចែងក្នុងជំពូកទី ១ (បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ) ជំពូកទី ៣ (អាពាហ៍ពិពាហ៍) និង ជំពូកទី ៤ (ឪពុកម្តាយ និង កូន) គន្លឹះទី ៧ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

បណ្តឹងដែលមានគោលបំណង "បង្កើតទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល" សំដៅទៅលើបណ្តឹងដែលបង្កើតអានុភាពនូវការ បង្កើត ឬ រំលាយនូវទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល តាមរយៈសាលក្រម ឬ សាលដីកាស្ថាពរដែលទទួលស្គាល់នូវការទាម ទារក្នុងបណ្តឹងនោះ ដូចជាបណ្តឹងលែងលះគ្នា បណ្តឹងបដិសេធបិតុភាពពីឪពុក ឬ ពីកូន បណ្តឹងទាមទារឱ្យទទួលស្គាល់ បណ្តឹងកាត់កាល ជាដើម ។

បណ្តឹងដែលមានគោលបំណង "បញ្ជាក់នូវអត្ថិភាព ឬ នត្តិភាពនៃទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល" សំដៅទៅលើបណ្តឹង ដែលបង្កើតអានុភាពកំណត់ជាស្ថាពរនូវអត្ថិភាព ឬ នត្តិភាពនៃទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលបច្ចុប្បន្នកាល ឬ អតីតកាល តាមរយៈសាលក្រម ឬ សាលដីកាស្ថាពរដែលទទួលស្គាល់នូវការទាមទារក្នុងបណ្តឹងនោះ ដូចជា បណ្តឹងបញ្ជាក់អំពី អត្ថិភាព ឬ នត្តិភាពនៃទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ បណ្តឹងបញ្ជាក់អត្ថិភាព ឬ នត្តិភាពនៃទំនាក់ទំនងបិតុភាព (មាតុភាព) ជាដើម ។

អំពីទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល ក្រៅពីទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង ទំនាក់ទំនងឪពុកម្តាយ និង កូនវិញ ចំពោះ បញ្ហាថាតើអាចមានបណ្តឹងទាមទារបញ្ជាក់អំពីអត្ថិភាព ឬ នត្តិភាពនៃទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលដែលត្រូវទទួលស្គាល់ នូវការអនុវត្តតាមសិទ្ធិសភាពនូវច្បាប់បច្ចុប្បន្ន (ដែលគេហៅថា បណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលគ្មានឈ្មោះ) នៅ

ប្រទេស
នីតិសា
ទាក់ទង
អត្ថិភាព
កូន (បែ
ក្នុង
ម្តាយ និង
ដូច្នោះប
ថែមទេ
កំណត់
ស្ន
ម
ដែលប
ប
តំណាង
នេះ ម
អង្គបេ
កំណត់

ប្រទេសជប៉ុន គ្មានយុត្តិសាស្ត្រណាមួយដែលបង្ហាញផ្ទាល់អំពីបញ្ហានេះទេ ហើយម្យ៉ាងទៀត តាមទស្សនៈនៃ នីតិសាស្ត្រ ក៏គ្មានទស្សនៈណាមួយច្បាស់លាស់ដែរ ក៏ប៉ុន្តែ ក្នុងច្បាប់នេះ ក៏ដូចក្នុងច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹង ទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលរបស់ជប៉ុនដែរ បណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលនេះ មានរួមទាំងបណ្តឹងទាមទារបញ្ជាក់អំពី អត្តិភាព ឬ នត្តិភាពនៃទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល ក្រៅពីទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង ទំនាក់ទំនងឪពុកម្តាយ និង កូន (ដែលហៅម្យ៉ាងទៀតថា បណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលគ្មានឈ្មោះ) នេះ ។

ក្នុងមាត្រានេះ មានលើកឡើងនូវឧទាហរណ៍នៃបណ្តឹងពាក់ព័ន្ធនឹងទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ទំនាក់ទំនងឪពុក ម្តាយ និងកូនបង្កើត និង ទំនាក់ទំនងនៃស្ត្រីកូន ដែលមានចែងក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ជាបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ។ ដូច្នេះហើយ ប្រភេទ និង ខ្លឹមសារនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលដែលជាកម្មវត្ថុនៃច្បាប់ថ្មី ក៏កាន់តែច្បាស់ឡើង ថែមទៀត ។

ជំពូកទី ២

ការចូលរួមរបស់តំណាងអយ្យការ

កំណត់ នៃមាត្រា ៤.~

សូមមើលកថាខណ្ឌទី២ មាត្រា ២៣ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលរបស់ជប៉ុន ។
មាត្រានេះចែងអំពីសិទ្ធិអំណាចធ្វើការអះអាងអង្គហេតុ និង ការស្នើសុំឱ្យពិនិត្យភស្តុតាងរបស់តំណាងអយ្យការ ដែលបានចូលរួមក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ។
យោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៦ (ការចូលរួមរបស់តំណាងអយ្យការ) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី តំណាងអយ្យការអាចចូលរួមក្នុងនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល និង បញ្ចេញយោបល់បាន ហើយក្នុងមាត្រា នេះ មានចែងថែមមួយជំហានទៀត គឺតំណាងអយ្យការដែលចូលរួមតាមកាលបរិច្ឆេទនោះ មានសិទ្ធិអំណាចអះអាង អង្គហេតុ ឬ ស្នើសុំឱ្យពិនិត្យភស្តុតាងទៀត ។

ជំពូកទី ៣

តុលាការ

កំណត់ នៃមាត្រា ៥.~

សូមមើលមាត្រា ៤ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលរបស់ជប៉ុន ។
មាត្រានេះចែងអំពីសមត្ថកិច្ចនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ។

(1) សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីដែលកំណត់តាមទីកន្លែង ចំពោះបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល គឺជាសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខ ។ ការកំណត់ជាស្ថាពរនូវទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល តាមបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល មានលក្ខណៈជាផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ហេតុដូច្នោះ ចាំបាច់ត្រូវសម្របទៅនឹងតម្រូវការក្នុងការស្វែងរកការពិតជាក់ស្តែង ព្រមទាំងតម្រូវការក្នុងការរកដំណោះស្រាយវិវាទទាំងស្រុង តាមរយៈការវិនិច្ឆ័យតែមួយលើក ។ ហេតុនេះហើយ ចាំបាច់ត្រូវកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវតុលាការដែលចាត់ការបណ្តឹងស្តីពីឋានៈបុគ្គលនេះ ហើយត្រូវប្រមូលផ្តុំនូវបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលដែលអាចប្តឹងដោយបុគ្គលដែលមានទំនាក់ទំនងនឹងផលប្រយោជន៍ច្រើននាក់ ហើយធ្វើការកំណត់នូវដែនសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការឱ្យបានច្បាស់លាស់ ដោយយកកន្លែងដែលអាចមានសាមីភាគី ព្យាបាល ឬ មិត្តភក្តិ ជាអាទិ៍ ដែលជាភស្តុតាងល្អៗ ដើម្បីសម្រួលនូវការធ្វើការអះអាង និង បញ្ជាក់របស់ភាគី និង សម្រួលនូវការស្រាវជ្រាវដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់តុលាការ គឺជាការសមរម្យ ។

រីឯបណ្តឹងលែងលះគ្នា និង បណ្តឹងបញ្ជាក់នូវអត្ថិភាព ឬ នត្ថិភាពនៃបុគ្គលភាពវិញ មានចែងរួចហើយនៅក្នុងមាត្រា ១០ (សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីពិសេសលើរឿងក្តីលែងលះគ្នា និង រឿងក្តីអំពីបុគ្គលភាព) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ក៏ប៉ុន្តែ កថាខណ្ឌនេះដែលចែងថា បណ្តឹងស្តីពីឋានៈបុគ្គលទូទៅត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខ គឺជាបញ្ញត្តិពិសេសនៃចំណុច ក មាត្រា ៨ (សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីដែលបានកំណត់ទៅតាមលំនៅឋានជាអាទិ៍) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។

(2) កថាខណ្ឌទី ២ និង កថាខណ្ឌទី ៣ គឺជាបញ្ញត្តិដែលអាចឱ្យដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ទោះបីជាមិនអាចកំណត់នូវសមត្ថកិច្ចតាមកថាខណ្ឌទី ១ បានក៏ដោយ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៦..

សូមមើលមាត្រា ៧ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលរបស់ជប៉ុន ។

មាត្រានេះអនុញ្ញាតឱ្យតុលាការអាចផ្ទេរបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលទាំងមូល ឬ ផ្នែកណាមួយ ទៅតុលាការផ្សេងទៀតដែលមានសមត្ថកិច្ច ដោយពិចារណានូវកាលៈទេសៈកំណត់មួយ ក្នុងករណីដែលមានតុលាការច្រើនដែលមានសមត្ថកិច្ចប្រជែងគ្នា ដោយអនុលោមតាមកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៥ (សមត្ថកិច្ច) ជាអាទិ៍ នៃច្បាប់នេះ ។

នៅក្នុងមាត្រា ២០ (ការកម្រិតនូវការផ្ទេរក្នុងករណីសមត្ថកិច្ចផ្តាច់មុខដែលបានកំណត់ដោយច្បាប់) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី មានចែងមិនឱ្យអនុវត្តតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១៩ (ការផ្ទេរដើម្បីជៀសវាងពីការយឺតយ៉ាវ ជាអាទិ៍) នៃក្រមនេះ ហេតុនេះហើយបានជាក្នុងមាត្រា ៦ នេះ មានបញ្ញត្តិចែងដូចគ្នានឹងខ្លឹមសារនៃមាត្រា ១៩ នោះដែរ ។

កំណត់
សុំ
ម
ជាដើម
ចំ
ផលប្រ
ជាភាគី
ត
កំណត់
ទាញ
ភាពប្រ
ដើម្បី
ទទួល
(1) ក
ទំ
"
(
វៃ
ម
ក
និ
(2) ក
វៃ
ត
(3) ក

ជំពូកទី ៤

ភាគី

កំណត់ នៃមាត្រា ៧.-

សូមមើលមាត្រា ១២ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលរបស់ជប៉ុន ។

មាត្រានេះចែងអំពីលក្ខណសម្បត្តិជាចុងចម្លើយ នៅក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល (ចំពោះលក្ខណសម្បត្តិ ជាដើមចោទវិញ ត្រូវអនុលោមតាមបញ្ញត្តិនីមួយៗនៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ព្រមទាំងការបកស្រាយបញ្ញត្តិនោះ) ។

ចំពោះបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ច្បាប់កំណត់ថា ជនដែលមានទំនាក់ទំនងនឹងវិវាទនេះ ហើយដែលមាន ផលប្រយោជន៍ខ្លាំងជាងគេក្នុងនេះ គឺជាជនដែលមានលក្ខណសម្បត្តិជាភាគី ហើយឱ្យជនដែលមានលក្ខណសម្បត្តិ ជាភាគីនេះ ធ្វើនីតិវិធីនៃបណ្តឹងដោយពេញលេញ ។

តាមរយៈប្រព័ន្ធវិនិច្ឆ័យដែលធានានូវសេចក្តីសម្រេចឱ្យស្របទៅតាមការពិតជាក់ស្តែង ដោយផ្អែកលើការ កំណត់ដោយច្បាប់នូវលក្ខណសម្បត្តិជាភាគី ការកម្រិតនូវគោលការណ៍នៃសិទ្ធិចាត់ចែង និង គោលការណ៍នៃការ ទាញហេតុផល និង ការជ្រើសរើសយកគោលការណ៍ស្វែងរកដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបៀបនេះ យើងអាចធ្វើការបញ្ជាក់នូវ ភាពត្រឹមត្រូវនៃការពង្រីកនូវអានុភាពនៃសាលក្រម ឬ សាលដីកាស្ថាពរនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ជាអាទិ៍ ដើម្បីកំណត់ជាស្ថាពរនូវទំនាក់ទំនងនឹងឋានៈបុគ្គលដោយឯកសណ្ឋានបាន (មាត្រា ១៧ (វិសាលភាពនៃបុគ្គលដែល ទទួលនូវអានុភាពនៃសាលក្រម ឬ សាលដីកាស្ថាពរ) នៃច្បាប់នេះ) ។

(1) កថាខណ្ឌទី ១ បញ្ញត្តិថា ចុងចម្លើយនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ដែលបានធ្វើឡើងដោយភាគីម្ខាងនៃ ទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹងនោះ ជាគោលការណ៍ ជាភាគីម្ខាងទៀត ។

"ភាគីម្ខាងនៃទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល" សំដៅទៅលើជនដែលជា "ភាគី" តាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី (ឧទាហរណ៍ មាត្រា ៩៤៨ (អាយុគ្រប់លក្ខណៈរបៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍) ជាអាទិ៍) ហើយដែលមិនមែនតែជាជន ដែលមានទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលជាក់ស្តែងនោះទេ គឺមានរួមទាំងជនដែលអះអាង ឬ ត្រូវគេអះអាងថាធ្លាប់ មានទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលពីមុនថែមទៀត ។ ឧទាហរណ៍នៃបញ្ញត្តិពិសេសនៅក្នុងកថាខណ្ឌនេះមានដូចជានៅ ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៩៩០ (បណ្តឹងបដិសេធបិតុភាពពីជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុក) និង កថាខណ្ឌ ទី ១ មាត្រា ៩៩១ (បណ្តឹងបដិសេធបិតុភាព ពីកូន) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

(2) កថាខណ្ឌទី ២ បញ្ញត្តិថា ចុងចម្លើយនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ដែលធ្វើឡើងដោយជនដែលក្រៅពីភាគី នៃទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹងនោះ ជាគោលការណ៍ ជាភាគីសងខាងនៃទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល នេះ ហើយក្នុងករណីដែលភាគីម្ខាងទទួលមរណភាព មានតែភាគីម្ខាងទៀតទេ ជាចុងចម្លើយ ។

(3) ក្នុងករណីដែលត្រូវយកជនដែលកំណត់ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ឬ កថាខណ្ឌទី ២ ជាចុង

ចម្លើយ ហើយទោះជាជនទាំងនោះបានទទួលមរណភាព ហើយគ្មានជនណាដែលត្រូវក្លាយជាចុងចម្លើយក៏ដោយ ក៏ដើម្បីឱ្យអាចទាមទារឱ្យបង្កើតនូវទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល ឬ ទាមទារឱ្យបញ្ជាក់នូវអត្ថិភាព ឬ នត្ថិភាពនៃ ទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលនេះ ដោយដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល កថាខណ្ឌទី ៣ កំណត់ចុងចម្លើយ ។ កថាខណ្ឌទី ៣ បានចែងថា ចុងចម្លើយគឺជាតំណាងអយ្យការដែលតំណាងផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ដូច កថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ១២ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលរបស់ជប៉ុនដែរ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៨.

សូមមើលមាត្រា ១៣ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលរបស់ជប៉ុន និង ចំណុចទី ១១ មាត្រា ២ នៃច្បាប់ស្តីពីប្រាក់ប្រដាប់ក្តីរដ្ឋប្បវេណី ។

មាត្រានេះចែងអំពីករណីពិសេសអំពីសមត្ថភាពធ្វើបណ្តឹង ជាដើម ក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ។

(1) ការធ្វើសកម្មភាពទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ដោយបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ឬ មិនធ្វើនោះ មានឥទ្ធិពលយ៉ាង ខ្លាំងទៅលើលក្ខណបុគ្គលរបស់ភាគី ហេតុនេះហើយ ជាគោលការណ៍នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវគោរពឆន្ទៈរបស់ សាមីខ្លួន តាមការដែលអាចធ្វើបាន ។ ចំពោះបញ្ហានេះ កថាខណ្ឌទី ១ ចែងថា ចំពោះជនដែលត្រូវបានទទួលនូវ ការកម្រិតសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹង ក្នុងបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីធម្មតា មិនត្រូវបដិសេធនូវសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើ បណ្តឹង នៅក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ដោយមិនអនុវត្តបញ្ញត្តិស្តីពីអសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹងនៃក្រម នីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី និង បញ្ញត្តិស្តីពីការកម្រិតសមត្ថភាពនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីឡើយ ។

មានន័យថា ចំពោះសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹង ដោយសារមិនអនុវត្តតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីដែល បានរៀបរាប់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នេះ ដូច្នេះត្រូវអនុវត្តតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដោយយោងតាមកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣២ (សមត្ថភាពភាគី សមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹង ការតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់សម្រាប់ជនដែល គ្មានសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹង) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។ ក៏ប៉ុន្តែ ដោយសារមិនអនុវត្តបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋ- ប្បវេណីដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ដដែលនេះ ជននោះនឹងលែងទទួលនូវការកម្រិតសមត្ថភាពក្នុង ការធ្វើសកម្មភាព ឬ សមត្ថភាពនៃការធ្វើបណ្តឹងទៀតហើយ ។

ចំពោះចំណុចនេះ នៅក្នុងមាត្រា ១៤ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា មានចែងថា "សកម្មភាពដែលភាគីបានធ្វើ នៅក្នុងស្ថានភាពដែលខ្លួនមិនអាចយល់ដឹង និង វិនិច្ឆ័យបាន អំពីលទ្ធផលតាមផ្លូវច្បាប់នៃសកម្មភាពរបស់ខ្លួន អាចលុបចោលបាន" ក៏ប៉ុន្តែ ចាំបាច់ត្រូវធ្វើឱ្យមានស្ថិរភាពក្នុងនីតិវិធី ដោយកុំឱ្យអាចលុបចោលសកម្មភាព បណ្តឹងដែលបានធ្វើឡើងជាច្រើន ដោយការបង្ហាញឆន្ទៈរបស់ភាគីតែម្ខាង ដូច្នេះហើយអាចបកស្រាយថា សកម្មភាពបណ្តឹងដែលធ្វើឡើងនៅក្នុងស្ថានភាពខ្វះសមត្ថភាពខាងឆន្ទៈត្រូវមោឃៈ ដូចក្នុងករណីក្រមនីតិវិធី រដ្ឋប្បវេណីធម្មតាដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត នៅក្នុងនីតិវិធីបណ្តឹងនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ការទទួលស្គាល់

នូវ
ជាម
សម
នីម
ទៀ
ហើ
មតិ
នឹង
(2) ម្យ៉ា
ខាត
ក្រម
(3) យោ
សម
ខណ្ឌ
□

□

(4) យើ
បាន
បង់
ប្រច
បាច់
សេ

ដោយ
ភាពនៃ
រ៉ូយ ។
ដូច
១១
យោង
របស់
ខ្លួននូវ
ការធ្វើ
នក្រម
ក៏ដែល
១១
នដែល
មរដ្ឋ-
ភាពក្នុង
បានធ្វើ
សេខ្លួន
ម្មភាព
យថា
នីតិវិធី
ស្គាល់

នូវសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹងចំពោះជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ គឺផ្អែកលើការគោរពឆន្ទៈសាមីខ្លួន
ជាមូលដ្ឋាន ដូចដែលបានពន្យល់ខាងលើនេះ ក៏ប៉ុន្តែ បញ្ហាថាតើជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅនោះមាន
សមត្ថភាពខាងឆន្ទៈដែរឬទេនោះ មានការស្មុគស្មាញក្នុងការបញ្ជាក់ជារឿងរាល់ដងនូវសកម្មភាពនៃបណ្តឹង
នីមួយៗនោះ ហើយប្រសិនបើសកម្មភាពបណ្តឹងណាមួយដែលត្រូវបានបដិសេធនូវអានុភាព សកម្មភាពផ្សេង
ទៀតដែលបានធ្វើឡើងជាបន្តបន្ទាប់ដោយយកសកម្មភាពនោះជាមូលដ្ឋានក៏ត្រូវបដិសេធទាំងស្រុងដែរ ដូច្នោះ
ហើយ ដើម្បីឱ្យតម្លៃទៅលើស្ថិរភាពនៃនីតិវិធី ឬ ផលប្រយោជន៍របស់ភាគីម្ខាងទៀត ជាអាទិ៍ អាចមាន
មតិមួយទៀតបដិសេធនូវសមត្ថភាពនៃបណ្តឹងរបស់ជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅបានក្នុងបណ្តឹងទាក់ទង
នឹងឋានៈបុគ្គលនេះ ។

(2) ម្យ៉ាងវិញទៀត ចំពោះសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹង នៅក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងការទាមទារសំណងនៃការខូច
ខាត ដែលត្រូវបានរួមបញ្ចូលទៅក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ត្រូវបានកំណត់ដោយបញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនៅក្នុង
ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី និង ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

(3) យោងតាម (1) ទោះជាជនដែលត្រូវបានកម្រិតនូវសមត្ថភាពតាមធម្មតាក៏ដោយ ក៏គេត្រូវបានទទួលស្គាល់នូវ
សមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹងនៅក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលដែរ ។ ដូច្នោះ យើងរៀបចំបញ្ញត្តិ (ពិកថា-
ខណ្ឌទី ២ ដល់ កថាខណ្ឌទី ៤) ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍របស់អ្នកទន់ខ្សោយខាងសមត្ថភាពធ្វើបណ្តឹង ។

□ តុលាការអាចជ្រើសតាំងមេធាវីជាអ្នកតំណាង តាមពាក្យសុំរបស់ជនដែលត្រូវបានកម្រិតសមត្ថភាពក្នុង
ការធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹង ឬ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិបាន (កថាខណ្ឌទី ២ និង កថាខណ្ឌទី ៣) ។ ក្នុងករណីនេះ
ចំនួនទឹកប្រាក់នៃកម្រៃដែលជនដែលត្រូវបានកម្រិតសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹងនោះ ត្រូវបង់
ឱ្យមេធាវីដែលប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះបានជ្រើសតាំង គឺជាចំនួនទឹកប្រាក់ដែលតុលាការយល់ឃើញថា
សមរម្យ (កថាខណ្ឌទី ៤) ។

□ ក្រៅពីរបបជ្រើសតាំងអ្នកតំណាងដែលមានចែងក្នុងចំណុច ① អាចមានករណីដែលយល់ឃើញថា គួរឱ្យ
ជនដែលត្រូវបានកម្រិតសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹង ជ្រើសតាំងមេធាវីដែលខ្លួនយល់ថាសមរម្យ
ជាអ្នកតំណាងដោយខ្លួនឯង ហេតុដូច្នោះ ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះអាចបង្គាប់ឱ្យជននោះជ្រើសតាំង
មេធាវីជាអ្នកតំណាងបាន (កថាខណ្ឌទី ៣) ។

(4) យើងអាចទទួលស្គាល់ថា កម្រៃ និង សោហ៊ុយដែលបានបង់ឱ្យទៅមេធាវីដែលប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ
បានជ្រើសតាំង ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ ឬ កថាខណ្ឌទី ៣ ឬ កម្រៃ និង សោហ៊ុយដែលបាន
បង់ឱ្យទៅមេធាវីដែលជនត្រូវបានកម្រិតសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹង បានជ្រើសតាំង ក្នុងករណីដែល
ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះបង្គាប់ឱ្យជ្រើសតាំង ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ គឺជាចំណាយចាំ
បាច់ក្នុងការធ្វើបណ្តឹងដែលមិនអាចជៀសវាងបាន ចំពោះជននោះ ។ ដូច្នោះ ក្នុងចំណោមកម្រៃ និង
សោហ៊ុយទាំងនោះ ចំពោះចំនួនទឹកប្រាក់ដែលតុលាការយល់ឃើញថាសមរម្យ យើងរៀបចំបញ្ញត្តិពិសេសនៃ

ចំណុច គ មាត្រា ៦៣ (ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីភាគី) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីដែលកំណត់ថាជាប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជានិច្ច (កថាខណ្ឌទី ៥) ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៩.

សូមមើលមាត្រា ១៤ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលរបស់ជំនុំ ។

មាត្រានេះចែងអំពីសិទ្ធិអំណាចរបស់អ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ ជាអាទិ៍ ។

- (1) កថាខណ្ឌទី ១ ចែងថា អ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅអាចប្តឹង ឬ អាចត្រូវតែប្តឹង ដោយតំណាងឱ្យជននៅក្រោម អាណាព្យាបាលទូទៅបាន ។

តាមកថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ៣២ (សមត្ថភាពភាគី សមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹង ការតំណាងដែលច្បាប់បាន កំណត់សម្រាប់ជនដែលគ្មានសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹង) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ជននៅក្រោមអាណា ព្យាបាលទូទៅមិនអាចធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹងបានទេ ប្រសិនបើមិនធ្វើដោយអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ។ ក៏ប៉ុន្តែ ក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ទោះជាជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅក៏ដោយ ក៏មានសមត្ថ ភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹងទាំងស្រុងដែរ ដរាបណាជននោះមានសមត្ថភាពខាងឆន្ទៈ (កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៨ នៃច្បាប់នេះ) ។

ប៉ុន្តែ យោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ២៤ (ការប្រកាសការចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាលទូទៅ) នៃ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី ជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ គឺជាជនដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ថាស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាព ជានិរន្តរ៍ដែលខ្វះសមត្ថភាពក្នុងការយល់ដឹង និង វិនិច្ឆ័យអំពីលទ្ធផលតាមផ្លូវច្បាប់នៃសកម្មភាពរបស់ខ្លួន ដោយ សារមានវិបត្តិផ្នែកបញ្ញាស្មារតី ដូច្នោះហើយ តាមធម្មតា ជននោះមិនអាចធ្វើសកម្មភាពបណ្តឹងពេញលេញ ដោយសារកង្វះសមត្ថភាពខាងឆន្ទៈ បានទេ ។

ដូច្នោះហើយ ទោះបីជាភាគីម្ខាងទៀតនៃទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលជាជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅក៏ដោយ ក៏ដើម្បីឱ្យអាចធ្វើបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលបាន ឬ អាចប្តឹងតបបាន កថាខណ្ឌទី ១ នេះចែងថា អ្នក អាណាព្យាបាលទូទៅ អាចប្តឹង ឬ អាចត្រូវតែប្តឹង ដោយតំណាងឱ្យជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅបាន ។ ក៏ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីដែលអ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅជាភាគីម្ខាងទៀតនៃជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅក្នុង បណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល អាចមានករណីដែលផលប្រយោជន៍របស់អ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ និង ជននៅ ក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅនោះ មានភាពផ្ទុយគ្នា ដូច្នោះហើយ ក្នុងករណីនេះ មិនត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកអាណា ព្យាបាលទូទៅនោះ ធ្វើជាអ្នកតំណាងក្នុងបណ្តឹងនោះទេ ។

- (2) កថាខណ្ឌទី ២ ចែងថា ក្នុងករណីដែលអ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅជាភាគីម្ខាងទៀតនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈ បុគ្គលដូចករណីដែលរៀបរាប់ខាងលើនេះ អ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅអាចប្តឹង ឬ ត្រូវតែប្តឹង

រដ្ឋាភិបាល
ក្រោម
របៀប
អាណា
ណាត់
សមត្ថ
ត្រា ៨
) នៃ
នភាព
ដោយ
ព្រលញ
ដោយ
អ្នក
ន។
ទៅក្នុង
ជននៅ
អាណា
ងឋាន
តែម្តង

ដោយតំណាងឱ្យជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅនោះ ។

ជំពូកទី ៥
ប្រាក់ប្រដាប់ក្តី

កំណត់ នៃមាត្រា ១០..

សូមមើលកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ១៦ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលរបស់ជប៉ុន ។
មាត្រានេះចែងអំពីអ្នកដែលត្រូវទទួលបន្ទុកប្រាក់ប្រដាប់ក្តីក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលដែលមានតំណាង
អយ្យការជាភាគី ។
តំណាងអយ្យការក៏ជាអ្នកចូលរួមជាភាគីក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលដែរ ដើម្បីសម្រេចនូវផលប្រយោជន៍
សាធារណៈក្នុងការបង្កើត ឬ ការបញ្ជាក់នូវទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល ក្នុងករណីដែលគ្មានភាគីនៃទំនាក់ទំនងឋានៈ
បុគ្គល ហេតុដូច្នោះ ទោះជាតំណាងអយ្យការបានចាញ់ក្តីក៏ដោយ ក៏មិនគួរឱ្យតំណាងអយ្យការនោះទទួលបន្ទុកនូវ
ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីដោយផ្ទាល់ខ្លួនដែរ ។

ដូច្នោះ ក្នុងមាត្រានេះចែងជាករណីពិសេសនៃកថាខណ្ឌទី ១ ដល់កថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ៦៤ (ភាគដែលត្រូវទទួល
បន្ទុក និង ការសងវិញនូវប្រាក់ប្រដាប់ក្តីដែលបានបង់រួចហើយ) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ឱ្យរតនាភារជាតិ (រដ្ឋដែល
ជា ប្រធាននៃសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិ) ទទួលបន្ទុកនូវប្រាក់ប្រដាប់ក្តី ។

ជំពូកទី ៦
នីតិវិធីនៃបណ្តឹង

កំណត់ នៃមាត្រា ១១..

សូមមើលកថាខណ្ឌទី១ មាត្រា ១៧ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលរបស់ជប៉ុន ។
មាត្រានេះទទួលស្គាល់ពិសេសនូវការរួមបញ្ចូលនូវបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល និង ការទាមទារដែលកើត
មានឡើងដោយសារអង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលនោះ ("ការទាមទារពាក់ព័ន្ធ"
ឧទាហរណ៍ ការទាមទារជំងឺចិត្ត ជាដើម) ដែលជាករណីពិសេសនៃមាត្រា ៧៧ (ការបញ្ចូលការទាមទារច្រើនចំណុច
ទៅក្នុងបណ្តឹងតែមួយ) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ដែលទទួលស្គាល់តែការរួមបញ្ចូលនូវការទាមទារដែលអាចដោះ
ស្រាយដោយនីតិវិធីបណ្តឹងប្រភេទតែមួយប៉ុណ្ណោះ ។
ប្រសិនបើធ្វើការរួមបញ្ចូលនូវនីតិវិធីនៃប្រភេទផ្សេងគ្នា (ឧទាហរណ៍ នីតិវិធីបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និង នីតិវិធី

បណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល) នោះនាំឱ្យខុសនឹងគោលគំនិតនៃការបញ្ចេញផ្សេងគ្នាតាមប្រភេទ ដោយឆ្លើយតបនឹង ភាពខុសគ្នានៃគោលការណ៍មូលដ្ឋានក្នុងការទាញហេតុផល ឬ ការពិនិត្យភស្តុតាង ហេតុនេះហើយបានជាក្នុង មាត្រា ៧៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីមានការកម្រិតត្រឹមតែការរួមបញ្ចូលនូវការទាមទារដែលអាចដោះស្រាយ ដោយនីតិ- វិធីប្រភេទដូចគ្នាតែប៉ុណ្ណោះ ។

ប៉ុន្តែ ការទាមទារពាក់ព័ន្ធដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ១០ នេះ បានយកអង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការ ទាមទារក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល មកធ្វើជាមូលដ្ឋាន ហើយនៅក្នុងការវិនិច្ឆ័យទៅលើការទាមទារទាំងពីរ នេះមានជាប់ទំនាក់ទំនងគ្នាជិតស្និទ្ធក្នុងការអះអាង និង បញ្ជាក់ភស្តុតាង ដូច្នេះហើយ ការអនុញ្ញាតឱ្យបញ្ចូលគ្នា នូវការទាមទារពាក់ព័ន្ធនោះ ជាមួយនឹងការទាមទារនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ឬ ការអនុញ្ញាតឱ្យប្តឹងតប គឺអាចសម្រួលក្នុងការបញ្ជាក់ភស្តុតាង ព្រមទាំងស្របទៅនឹងសេដ្ឋកិច្ចក្នុងការធ្វើបណ្តឹងផងដែរ ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ការទាមទារពាក់ព័ន្ធនេះ មានចំណុចសំខាន់ៗនៃអង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារដូចគ្នានឹងបណ្តឹងទាក់ទង នឹងឋានៈបុគ្គល ដូច្នេះហើយមិនមានបញ្ហាខ្លាចធ្វើឱ្យមានការយឺតយ៉ាវជាពិសេសក្នុងការវិនិច្ឆ័យលើបណ្តឹងទាក់ ទងនឹងឋានៈបុគ្គលនោះទេ ។

ដូច្នេះ ទោះបីជាការទាមទារទាំងពីរនេះដែលត្រូវដោះស្រាយតាមនីតិវិធីនៃបណ្តឹងប្រភេទផ្សេងគ្នាក៏ដោយ ក៏ យើងទទួលស្គាល់ឱ្យធ្វើការបញ្ចូលនូវការទាមទារពាក់ព័ន្ធ និង ការទាមទារនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ចូល ទៅក្នុងបណ្តឹងតែមួយដែរ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ១២..

សូមមើលមាត្រា ១៨ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលរបស់ជប៉ុន ។

មាត្រានេះជាបញ្ញត្តិពិសេសអនុញ្ញាតដោយគ្មានលក្ខខណ្ឌ អាចឱ្យធ្វើការបន្ថែម ឬ ការផ្លាស់ប្តូរនូវកម្មវត្ថុនៃ បណ្តឹង ឬ អាចធ្វើការដាក់បណ្តឹងតបបាន នៅពេលដែលការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ក្នុងការជំនុំជម្រះលើអង្គ ហេតុនៅមានដំណើរការ ។

បញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ថា:

- ទោះបីជាមានកង្វះនូវមូលដ្ឋាននៃការទាមទារដូចគ្នាក៏ដោយ ក៏ (ដើមចោទ) អាចបន្ថែម ឬ ផ្លាស់ប្តូរ នូវការទាមទារពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ដែលដោះស្រាយដោយនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹង ឋានៈបុគ្គលប្រភេទដូចគ្នាបានដែរ ដែលជាបញ្ញត្តិពិសេសនៃវាក្យខណ្ឌទី ២ កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៨៤ (ការបន្ថែម ឬ ការផ្លាស់ប្តូរនូវកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។
- (ចុងចម្លើយ) អាចធ្វើបណ្តឹងតបបាន ទោះបីការទាមទារដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងតបមិនទាក់ទងនឹងការ ទាមទារដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងដើម ឬ មធ្យោបាយការពារខ្លួនក៏ដោយ ដែលជាបញ្ញត្តិពិសេសនៃវាក្យ

តបនឹង
មាត្រា
ប្រតិ-
នៃការ
ទាំងពីរ
ក្នុងការ
ប្តឹងតប
រឿង
ក្នុង
យ ក៏
រ ចូល
នូវតួនៃ
លើអង្គ
វាស់ប្តូរ
ទងនឹង
៣ ៨៤
នឹងការ
នៃវាក្យ

ខណ្ឌទី ២ កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៨៦ (បណ្តឹងតប) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។
មិនចាំបាច់មានការយល់ព្រមពីភាគីម្ខាងទៀតទេនៅក្នុងការធ្វើបណ្តឹងតប នៅក្នុងការជំនុំជម្រះលើបណ្តឹង
ឧទ្ធរណ៍ ដែលជាបញ្ញត្តិពិសេសនៃមាត្រា ២៧៦ (ការដាក់ពាក្យបណ្តឹងតប) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។
ផ្ទុយទៅវិញ ពេលសាលក្រម ឬ សាលដីកានៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលបានចូលជាស្ថាពរហើយ ដើមចោទ
មិនអាចធ្វើបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលដាច់ដោយឡែក ដោយផ្អែកលើអង្គហេតុដែលខ្លួនអាចអះអាងតាមរយៈ
ការបន្ថែម ឬ ផ្លាស់ប្តូរនូវការទាមទារ ឬ មូលហេតុនៃការទាមទារបានឡើយ ។ រីឯចុងចម្លើយវិញ ក៏មិនអាចដាក់
ពាក្យបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលដាច់ដោយឡែក ដោយផ្អែកលើអង្គហេតុដែលខ្លួនអាចអះអាងថាជាមូលហេតុ
នៃបណ្តឹងតបបានដែរ (សូមមើលមាត្រា ១៨ (ការហាមមិនឱ្យធ្វើបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ក្រោយពេល
សាលក្រម ឬ សាលដីកាចូលជាស្ថាពរ) នៃច្បាប់នេះ) ។
ដូច្នេះ ក្នុងនេះ គេអាចដោះស្រាយនូវវិវាទស្តីពីទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលដូចគ្នាតែម្តងបានទេ ដោយយោងតាម
មាត្រានេះ និង មាត្រា ១៨ (ការហាមមិនឱ្យធ្វើបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ក្រោយពេលសាលក្រម ឬ សាល
ដីកាចូលជាស្ថាពរ) នៃច្បាប់នេះ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ១៣..

សូមមើលមាត្រា ១៩ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលរបស់ជប៉ុន ។
មាត្រានេះចែងអំពីបញ្ញត្តិនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនត្រូវយកមកអនុវត្ត ចំពោះនីតិវិធីបណ្តឹងនៅក្នុង
បណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ជាដើម ឡើយ ។
ចំពោះបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីធម្មតា ការចាប់ផ្តើម និង ការបញ្ចប់បណ្តឹង ព្រមទាំងការប្រមូល និង ការដាក់អង្គហេតុ
និង ភស្តុតាង ដែលជាមូលដ្ឋាននៃសាលក្រម ឬ សាលដីកា ត្រូវធ្វើឡើងដោយយកគោលការណ៍នៃការទាញហេតុ
ផលជាមូលដ្ឋាន ។ ក៏ប៉ុន្តែ ចំពោះនីតិវិធីបណ្តឹងនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលវិញ ច្បាប់កម្រិតនូវការគ្រប់គ្រង
ដោយឆន្ទៈរបស់ភាគី និង ទទួលស្គាល់នូវសកម្មភាពដ៏សកម្មរបស់តុលាការ ។ នេះគឺដោយសារតែទំនាក់ទំនងឋានៈ
បុគ្គលដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល គឺជាធាតុមូលដ្ឋាននៃសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម ហើយមានលក្ខណៈ
ជាផលប្រយោជន៍សាធារណៈខ្លាំងផងដែរ ហេតុនេះហើយបានជាទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលនោះត្រូវកំណត់ជាស្ថាពរ
ដោយផ្អែកលើការពិតជាក់ស្តែង ហើយមានលក្ខណៈពិសេសមិនអនុញ្ញាតឱ្យភាគីចាត់ចែងតាមឆន្ទៈរបស់ខ្លួនបាន
ឡើយ ។

- (1) កថាខណ្ឌទី ១ ចែងអំពីការមិនអនុវត្តតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ដែលយកគោលការណ៍នៃការទាញ
ហេតុផលជាមូលដ្ឋាន ។ ការជាក់ស្តែងមានដូចតទៅ :
o ការមិនអនុវត្តមាត្រា ៩៤ (ការលើកចោលមធ្យោបាយតទល់ ឬ ការពារខ្លួនដែលបានដាក់យឺតយ៉ាវមិន

ត្រូវនឹងពេលសមរម្យ) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

ទោះបីជាបន្ទាយការបញ្ចប់បណ្តឹង ដោយមិនដាក់មធ្យោបាយតទល់ ឬ ការពារខ្លួនទាន់ពេលសមរម្យ ជាអាទិ៍ ក៏ដោយ ប្រសិនបើមានការចាំបាច់ក្នុងការពិនិត្យស្រាវជ្រាវមធ្យោបាយតទល់ ឬ ការពារខ្លួននេះ ក៏តុលាការមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យលើកចោលមធ្យោបាយនោះ ហើយទទួលស្គាល់អង្គហេតុដែលអាចផ្ទុយ នឹងការពិតជាក់ស្តែង ដោយផ្អែកលើឯកសារមិនគ្រប់គ្រាន់ឡើយ ។

- ការមិនអនុវត្តតាមកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៩៦ (ការចាត់ទុកថាបានសារភាព) និង ផ្នែកទាក់ទងនឹង អង្គហេតុដែលភាគីបានសារភាពចំពោះមុខតុលាការនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១២៣ (គោលការណ៍ សម្រេចសេចក្តីដោយភស្តុតាង) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

ទោះបីជាភាគីម្ខាងបានសារភាពអង្គហេតុណាមួយក៏ដោយ ក៏មិនអាចចងតុលាការដោយអង្គហេតុនេះបាន ទេ គឺតុលាការអាចធ្វើការទទួលស្គាល់អង្គហេតុឱ្យស្របទៅនឹងការពិតជាក់ស្តែង ដោយផ្អែកលើជំនឿ ទុកចិត្តរបស់ខ្លួនដោយសេរី ។

- ការមិនអនុវត្តតាមមាត្រា ១៥៣ (អានុភាពនៅក្នុងករណីដែលភាគីមិនអនុវត្តតាមដីកាសម្រេចបង្គាប់ឱ្យ ផ្តល់ឯកសារ ជាអាទិ៍) និង កថាខណ្ឌទី ៤ នៃមាត្រា ១៥៦ (ការបញ្ជាក់ដោយប្រៀបធៀបអក្សរដែល សរសេរដោយដៃ) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

ទោះបីជាភាគីម្ខាងបានបញ្ចេញអាកប្បកិរិយាមិនត្រឹមត្រូវ ដូចជា ការរារាំងការបញ្ជាក់ភស្តុតាងរបស់ភាគី ម្ខាងទៀតក៏ដោយ ក៏តុលាការមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យទទួលស្គាល់ការអះអាងរបស់ភាគីម្ខាងទៀតដែល ទាក់ទងនឹងភស្តុតាងនោះថាជាការពិតឡើយ លើកលែងតែករណីដែលទទួលបាននូវសេចក្តីជឿទុកចិត្តយ៉ាង ច្បាស់លាស់អំពីអត្ថិភាព ឬ នគ្គិភាពនៃអង្គហេតុនោះ ដោយផ្អែកលើជំនឿទុកចិត្តដោយសេរី ។

- ការមិនអនុវត្តតាមមាត្រា ២០០ (សាលក្រមកំហែងមុខដើមចោទ) និង កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ២០១ (សាលក្រមកំហែងមុខចុងចម្លើយ) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

ទោះបីជាភាគីណាម្ខាងបានអវត្តមានក៏ដោយ ក៏តុលាការមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចេញសាលក្រម ឬ សាលដីកាចុងក្រោយភ្លាមទេ គឺតុលាការត្រូវចេញសាលក្រម ឬ សាលដីកាចុងក្រោយឱ្យស្របទៅនឹងការ ពិតជាក់ស្តែង ដោយផ្អែកលើអង្គហេតុដែលបានបញ្ជាក់ដោយភស្តុតាង ។

- (2) កថាខណ្ឌទី ២ ចែងថា នៅក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ភាគីមិនអាចទទួលស្គាល់ និង លះបង់នូវការទាមទារ ព្រមទាំងមិនអាចធ្វើការផ្សះផ្សាលើបណ្តឹងបានទេ។ នៅក្នុងបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីធម្មតា គេអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើ ការទទួលស្គាល់ ឬ លះបង់នូវការទាមទារ ព្រមទាំងការផ្សះផ្សាបាន ។

នេះគឺដោយសារតែគេយកទស្សនៈថា ភាគីអាចដោះស្រាយអំពីការទាមទារដែលជាកម្មវត្ថុនៃការទទួលស្គាល់ ការលះបង់ ឬ ការផ្សះផ្សានោះ ដោយភាគីខ្លួនឯងផ្ទាល់មកធ្វើជាមូលដ្ឋាន ។

ការទាមទារដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល មានលក្ខណៈមិនអនុញ្ញាតឱ្យចាត់ចែងដោយឆន្ទៈ

ផ្ទាល់
សក
វិនិច្ឆ័យ
ជំនឿ
កំណត់
សូម
មាត្រា
នីតិវិធីរដ្ឋ
សាលក្រម
ដូចជំនឿ
នៃបណ្តឹង
ចាត់ចែង
មួយ បើ
គឺតុលាការ
ប៉ុន្តែ
គួរកំចាត់
បានផ្តល់
ម្យ៉ាង
ប្រសិនបើ
ដែលភាគី
ដោយឆន្ទៈ
ផងដែរ ។
កំណត់
សូម
មាត្រា
(1) កថា

ផ្ទាល់ខ្លួនបាន ដូចដែលបានពន្យល់ខាងលើនេះ ដូច្នេះហើយ ទោះបីជាភាគីម្ខាង ឬ ភាគីទាំងសងខាងបានប្រព្រឹត្ត
សកម្មភាពបណ្តឹងបែបនេះក៏ដោយ ក៏សកម្មភាពនោះមិនចងតុលាការបានឡើយ ហើយតុលាការអាចធ្វើការ
វិនិច្ឆ័យស្តីពីការទាមទារនោះ ដោយផ្អែកលើការទទួលស្គាល់អង្គហេតុឱ្យស្របទៅតាមភាពពិតជាក់ស្តែងដោយ
ជំនឿទុកចិត្តរបស់ខ្លួនដោយសេរីបាន ។

កំណត់ នៃមាត្រា ១៤.~

សូមមើលមាត្រា ២០ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលរបស់ជប៉ុន ។

មាត្រានេះគឺជាករណីពិសេសនៃមាត្រា ៩៥ (អង្គហេតុដែលអាចយកមកធ្វើជាមូលដ្ឋាននៃសាលក្រម) នៃក្រម
នីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ហើយចែងថា តុលាការអាចយកអង្គហេតុដែលមិនបានអះអាងដោយភាគី មកធ្វើជាមូលដ្ឋាននៃ
សាលក្រមបាន ។

ដូចដែលបានពន្យល់ក្នុងកំណត់នៃមាត្រាមុននេះ ការកំណត់ជាស្ថាពរនូវទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលដែលជាកម្មវត្ថុ
នៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ត្រូវធ្វើដោយផ្អែកលើការពិតជាក់ស្តែង ហើយមានលក្ខណៈមិនអនុញ្ញាតឱ្យភាគី
ចាត់ចែងដោយឆន្ទៈរបស់ខ្លួនឡើយ ។ ដូច្នេះ ក្នុងករណីដែលតុលាការអាចទទួលស្គាល់នូវអត្ថិភាពនៃអង្គហេតុណា
មួយ បើមានភស្តុតាង ទោះបីជាភាគីមិនអះអាងអំពីអង្គហេតុនោះក៏ដោយ ក៏តុលាការមិនទទួលអានុភាពចងទេ
គឺតុលាការអាចធ្វើការវិនិច្ឆ័យដោយយកអង្គហេតុនោះមកធ្វើជាមូលដ្ឋានបាន ។

ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើតុលាការទទួលស្គាល់អង្គហេតុដែលភាគីមិនអះអាងភ្លាមៗតែម្តង នឹងអាចធ្វើឱ្យមានការវាយ
ឆ្លក់ចំពោះភាគី ។ ដូច្នេះហើយបានជាមាត្រានេះកំណត់ថា បើតុលាការគិតពិចារណានូវអង្គហេតុនោះ តុលាការត្រូវ
ធានាផ្តល់ឱកាសឱ្យភាគីនោះឆ្លើយតបវិញ ដោយស្តាប់ការពន្យល់មតិរបស់ភាគីនោះ ។

ម្យ៉ាងទៀត យោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១២៤ (ការពិនិត្យភស្តុតាង) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី
ប្រសិនបើតុលាការពុំអាចសម្រេចថាត្រូវទទួលស្គាល់ ឬ មិនទទួលស្គាល់នូវការអះអាងអំពីអង្គហេតុដោយភស្តុតាង
ដែលភាគីបានស្នើសុំឱ្យពិនិត្យ ឬ យល់ឃើញថាមានការចាំបាច់ផ្សេងទៀត នោះតុលាការអាចធ្វើការពិនិត្យភស្តុតាង
ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិបាន ហើយកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ១២៤ នេះក៏ត្រូវអនុវត្តចំពោះបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល
ផងដែរ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ១៥.~

សូមមើលមាត្រា ២១ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលរបស់ជប៉ុន ។

មាត្រានេះចែងអំពីករណីពិសេសចំពោះការសាកសួរសាមីភាគីក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ។

(1) កថាខណ្ឌទី ១ ចែងថា តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យភាគី (សាមីភាគី) ដែលជាមធ្យោបាយនៃភស្តុតាងមួយ

បង្ហាញខ្លួនតាមកាលបរិច្ឆេទក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ដែលជាដំណើរការមួយនៃគោលការណ៍នៃការស្រាវជ្រាវ ដោយឥតធានាសិទ្ធិ ។

កថាខណ្ឌទី ១ នេះ ដែលអនុញ្ញាតឱ្យតុលាការបង្កាប់ឱ្យសាមីភាគីមកបង្ហាញខ្លួន គឺជាបញ្ញត្តិជាមូលដ្ឋាននៃកថាខណ្ឌទី ២ ដែលចែងថា បញ្ញត្តិនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីអំពីការដាក់ទណ្ឌកម្មចំពោះការមិនបង្ហាញខ្លួនរបស់ភាគី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលសាមីភាគីមិនបានបង្ហាញខ្លួន ។

(2) កថាខណ្ឌទី ២ ចែងឱ្យចាត់ចែងដូចនឹងមាត្រា ១៣២ (ករណីយកិច្ចរបស់សាក្សី) ពីកថាខណ្ឌទី ២ ដល់កថាខណ្ឌទី ៤ ស្តីពីសាក្សីដែលមិនបានបង្ហាញខ្លួន ដោយអនុវត្តចំពោះសាមីភាគីដែលមិនបានបង្ហាញខ្លួន តាមការបង្កាប់ឱ្យបង្ហាញខ្លួនដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ។

នេះគឺជាបញ្ញត្តិដែលចែងឡើងដើម្បីឱ្យអាចធ្វើការសាកសួរសាមីភាគីឱ្យបានច្បាស់លាស់ ដោយមានការដាក់ទណ្ឌកម្មដូចគ្នាចំពោះសាក្សីដែលមិនបានបង្ហាញខ្លួនដែរ ដើម្បីស្វែងរកការពិតជាក់ស្តែង ។

កំណត់ នៃមាត្រា ១៦..

សូមមើលវាក្យខណ្ឌទី ២ កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១១៥ (ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ២៤៨ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីបារាំង និង មាត្រា ២២ និង កថាខណ្ឌទី ៥ មាត្រា ៣៣ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលរបស់ជប៉ុន ។

មាត្រានេះកំណត់ថា ជាគោលការណ៍ ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់នៃការវិនិច្ឆ័យអំពីចំណុចដែលនឹងក្លាយជាមូលដ្ឋាននៃការបង្កើតទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល ឬ ការបញ្ជាក់អត្តិភាព ឬ នត្តិភាពនៃទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល មិនត្រូវធ្វើជាសាធារណៈឡើយ ។

វាក្យខណ្ឌទី ១ កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១១៥ (ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីចែងថា ជាគោលការណ៍ ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ត្រូវធ្វើនៅសាលសវនាការជាសាធារណៈ ។

ក្នុងចំណោមចំណុចនានាដែលក្លាយជាមូលដ្ឋាននៃការបង្កើតទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល ឬ ការបញ្ជាក់អត្តិភាព ឬ នត្តិភាពនៃទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល ដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល មានចំណុចជាច្រើនដែលពាក់ព័ន្ធជិតស្និទ្ធនឹងការសម្ងាត់នៃជីវភាពរស់នៅរបស់បុគ្គលឯកជន ហេតុដូច្នេះ ប្រសិនបើធ្វើការជំនុំជម្រះអំពីចំណុចទាំងអស់នោះជាសាធារណៈ ភាគីអាចមានការខ្លាចរអាក្នុងការអះអាង និង បញ្ជាក់ភស្តុតាងឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ដោយសារភាគីនោះខ្លាចថា អាចឱ្យគេដឹងព្រាងជាសាធារណៈដោយមិនសមរម្យនូវការសម្ងាត់ទាំងនោះ ហើយនាំឱ្យមានការបំពានជាក់ស្តែងដល់សិទ្ធិពឹងពាក់តុលាការរបស់ភាគី ។ ម្យ៉ាងទៀត ខ្លាចមានការរង្គោះរង្គើដល់សណ្តាប់ធ្នាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងឋានៈបុគ្គលដែលជាមូលដ្ឋាននៃការចិញ្ចឹមជីវិតក្នុងសង្គមរបស់បុគ្គល ដោយសារការបង្កើត ឬ ការបញ្ជាក់នូវអត្តិភាព ឬ នត្តិភាពនៃទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលមិនត្រឹមត្រូវ ដោយផ្អែកលើការអះអាង និង ការបញ្ជាក់

ភស្តុតាង
ដោយ
ជាគោល
រណៈ ឬ
បញ្ញត្តិ
ផលដោយ
ម្យ៉ាង
ចំនួនទឹក
ការទាញ
ករណីដែល
ក្រមនីតិ
ប៉ុណ្ណោះ

កំណត់
សូម
មាត្រា
ឋានៈបុគ្គ
(1) យោ
ក្រា
ទំន
មូល
និង
ករ
ដូច
ទា
ជា
ម្យ
បា

ក៏នៃការ
រដ្ឋាននៃ
ខ្លួនរបស់
ឯកថា-
ភាមការ
ការដាក់
អនីតិវិធី
ក្របស្តីពី
ងក្លាយ
លដែល
ប្បវេណី
ភាព ឬ
លពាក់
វិច្ចុទ្ធ
បំគ្រាន់
ឱ្យមាន
របៀប
ការ
បញ្ជាក់

ភស្តុតាងមិនគ្រប់គ្រាន់របស់ភាគីនេះ ។

ដោយគិតដល់ចំណុចទាំងនេះហើយបានជាការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល
ជាគោលការណ៍ មិនត្រូវឱ្យធ្វើជាសាធារណៈទេ (កថាខណ្ឌទី ១) តែក្នុងលក្ខណៈពិសេស តុលាការអាចធ្វើជាសាធា
រណៈ ឬ អាចអនុញ្ញាតឱ្យបុគ្គលដែលខ្លួនយល់ថាសមរម្យ ចូលស្តាប់បាន (កថាខណ្ឌទី ២) ។ នេះគឺជាចំណុចត្រូវនឹង
"បញ្ញត្តិពិសេសនៅក្នុងច្បាប់" ដែលបានកំណត់នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ២ កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១១៥ (ការទាញហេតុ
ផលដោយផ្ទាល់មាត់) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។

ម្យ៉ាងទៀត ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់នៃការវិនិច្ឆ័យតែអំពីការទាមទារដែលពាក់ព័ន្ធ (ឧទាហរណ៍
ចំនួនទឹកប្រាក់នៃសំណងការខូចខាត) មិនអាចមិនធ្វើជាសាធារណៈ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះបានឡើយ ។
ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ដែលអាចមិនធ្វើនៅសាលសវនាការជាសាធារណៈបាន ត្រូវបានកម្រិតចំពោះតែ
ករណីដែលមានចែងដោយវាក្យខណ្ឌទី ២ កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១១៥ (ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់) នៃ
ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ត្រង់ចំណុច " ចំពោះករណីដែលភាពជាសាធារណៈនេះបណ្តាលឱ្យខូចសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ " ។
ប៉ុណ្ណោះ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ១៧..

សូមមើលមាត្រា ២៤ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលរបស់ជប៉ុន ។

មាត្រានេះបញ្ញត្តិថា ជាគោលការណ៍ ពង្រីកនូវអានុភាពនៃសាលក្រម ឬ សាលដីកាស្ថាពរនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹង
ឋានៈបុគ្គលចំពោះតតិយជន ។

(1) យោងតាមចំណុច ក មាត្រា ១៩៨ (វិសាលភាពបុគ្គលដែលត្រូវទទួលបានអានុភាពរបស់សាលក្រមស្ថាពរ) នៃ
ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ជាគោលការណ៍ សាលក្រមស្ថាពរមានអានុភាពត្រឹមតែភាគីប៉ុណ្ណោះទេ ។ ក៏ប៉ុន្តែ ចំពោះ
ទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលវិញ ប្រសិនបើផ្តល់នូវដំណោះស្រាយ
មួយទល់នឹងមួយ និង ដោយមិនដាច់ខាតដូចនេះ ជាឧទាហរណ៍ អាចមានករណីថា មានទំនាក់ទំនងឪពុកម្តាយ
និងកូនតាមផ្លូវច្បាប់រវាងភាគី ប៉ុន្តែគ្មានទំនាក់ទំនងឪពុកម្តាយ និងកូនតាមផ្លូវច្បាប់ចំពោះមុខតតិយជន ហើយ
ករណីនេះអាចបង្កើតឱ្យមានចលាចលដល់ជីវភាពក្នុងសង្គមបាន ។

ដូច្នេះ ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ មានចែងពង្រីកអានុភាពនៃសាលក្រម ឬ សាលដីកាស្ថាពរនៃបណ្តឹង
ទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលទៅលើតតិយជន ដើម្បីធ្វើការកំណត់ជាស្ថាពរនូវទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលឱ្យមានភាព
ជាឯកសណ្ឋានបាន ។

ម្យ៉ាងទៀត ដើម្បីឱ្យអានុភាពនៃសាលក្រម ឬ សាលដីកាស្ថាពរនេះកើតមានឡើងលើតតិយជនដែលមិន
បានធ្វើបណ្តឹងដោយខ្លួនឯងសោះនោះ ចាំបាច់ត្រូវធ្វើយ៉ាងណាកុំឱ្យមានការបំពានដោយមិនត្រឹមត្រូវនូវផល

ប្រយោជន៍របស់តតិយជននោះ ។ ហេតុនេះហើយបានជាក្នុងច្បាប់នេះ និង ក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណីមានចែងដូចតទៅដើម្បីតម្រូវនិងទស្សនៈនេះ :

□ ធ្វើការកម្រិតតែជនដែលយល់ឃើញថាត្រឹមត្រូវបំផុតដើម្បីរកការពិតជាក់ស្តែង ជាអ្នកមានលក្ខណៈសម្បត្តិ ជាភាគីនៅក្នុងមាត្រា ៧ (ចុងចម្លើយ) នៃច្បាប់នេះ ហើយរំពឹងថា អ្នកនោះអាចធ្វើបណ្តឹងបានពេញលេញ

□ ធ្វើការកម្រិតនូវគោលការណ៍នៃសិទ្ធិចាត់ចែង និង គោលការណ៍នៃការទាញហេតុផល ហើយជ្រើសរើសយកគោលការណ៍ស្រាវជ្រាវដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ នៅក្នុងមាត្រា ១៣ (បញ្ញត្តិនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនត្រូវយកមកអនុវត្ត) និង មាត្រា ១៤ (ការស្រាវជ្រាវដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ) នៃច្បាប់នេះ ជាអាទិ៍ ។

ម្យ៉ាងទៀត ការចូលរួមអន្តរាគមន៍ក្នុងបណ្តឹងរបស់តតិយជន (មាត្រា ៤៣ ជាអាទិ៍ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ការចូលរួមរបស់តំណាងអយ្យការ (មាត្រា ៦ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី និង មាត្រា ៤ (ការអះអាងអង្គហេតុដោយតំណាងអយ្យការ ជាអាទិ៍) នៃច្បាប់នេះ) ក៏ជាបញ្ញត្តិដែលធ្វើឡើងដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍របស់តតិយជនដែរ ។

(2) ក្នុងករណីដែលមានការទាមទារឱ្យលុបចោលនូវអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយយកមូលហេតុផ្ទុយនឹងការហាមឃាត់មិនឱ្យមានទ្វេពន្ធភាព ហើយបើការទាមទារនេះត្រូវបានច្រានចោល ជាករណីលើកលែងសាលក្រម ឬ សាលដីកាស្ថាពរដែលច្រានចោលនូវការទាមទារនោះ មិនមានអានុភាពទៅលើសហព័ទ្ធនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍មុនរបស់ភាគី (សហព័ទ្ធមុន) ដែលមិនបានចូលរួមអន្តរាគមន៍ក្នុងបណ្តឹងដែលទាក់ទងនឹងការទាមទារនោះឡើយ ហើយអាចធ្វើការទាមទារឱ្យលុបចោលនូវអាពាហ៍ពិពាហ៍បាន ដោយយោងតាមកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៩៦០ (ការលុបចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលមិនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ជាអាទិ៍) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី (កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១៧ នៃច្បាប់នេះ) ។

ឧទាហរណ៍ ក្នុងករណីដែលមានវិវាទអំពីអានុភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាង A និង B (អាពាហ៍ពិពាហ៍មុន) ហើយ B បានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយ C (អាពាហ៍ពិពាហ៍ក្រោយ) សាលក្រម ឬ សាលដីកាដែលសម្រេចច្រានចោលនូវការទាមទារឱ្យលុបចោលនូវអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែល C បានធ្វើចំពោះ B នោះដោយសារមូលហេតុនៃទ្វេពន្ធភាពបានចូលជាស្ថាពរ ប្រសិនបើពង្រីកនូវអានុភាពនៃអាជ្ញាអស់ជំនុំនៃសាលក្រម ឬ សាលដីកានេះដល់ A ដែលជាសហព័ទ្ធនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍មុន និងបំពានដល់ឋានៈជាសហព័ទ្ធនៃទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ដូចគ្នា ។

ករណីដែល "សហព័ទ្ធនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍មុននោះ បានចូលរួមអន្តរាគមន៍ក្នុងបណ្តឹងដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការទាមទារនោះ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី" ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នេះ សំដៅទៅលើករណីដែលចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ (ចាប់ពីមាត្រា ៤៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) និង ករណីដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាបានចូលរួមជួយអន្តរាគមន៍ ដោយបានទទួលការជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹង (មាត្រា ៥០ នៃក្រម

ដៃ
ទា
មិន
កំណត់
សូម
មា
និងឋានៈ
(1) យ
ក្រ
ស
យ
សា
អា
នៃ
ក៏ប៉ុ
ដោ
កុំឱ
ការ
ពេ
ទេ
មា
ដូច
ជា
ការ
ក៏ម
នៃ
(2) ក្នុង

ដដូចត
សម្បត្តិ
នពេញ
សរើស
ណីដែល
វេណី
ង្គហេតុ
នីរបស់
រាត់មិន
លដីកា
សភាគី
យអាច
ការលុប
១៧
ហ៊ីមុន)
បម្រេច
ងហេតុ
វិការនេះ
ពិពាហ៍
ការទាម
សំដៅ
ណីដែល
នៃក្រុម

ដដែល) ។ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងករណីដែល A បានចូលរួមក្នុងសហបណ្តឹង ដោយមានការទាមទារដូចគ្នានឹងការ
ទាមទាររបស់ C (មាត្រា ៤៩ នៃក្រមដដែល) ជននោះនឹងទទួលបានអានុភាពនៃសាលក្រមក្នុងនាមជាភាគី ដោយ
មិនចាំបាច់ធ្វើការអនុវត្តតាមកថាខណ្ឌទី ២ នេះទេ (កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ១៩៨ នៃក្រមដដែល) ។

អំណត់ នៃមាត្រា ១៨.

សូមមើលមាត្រា ២៥ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលរបស់ជប៉ុន ។
មាត្រានេះបញ្ជាក់អំពីគោលការណ៍ដែលហាមធ្វើបណ្តឹង ក្រោយពេលសាលក្រម ឬ សាលដីកានៃបណ្តឹងទាក់ទង
នឹងឋានៈបុគ្គលបានចូលជាស្ថាពរ ។

(1) យោងតាមកថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ១៩៤ (អាជ្ញាអស់ជំនុំនៃចំណុចដែលត្រូវបានវិនិច្ឆ័យដោយសាលក្រម) នៃ
ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី វិសាលភាពនៃអាជ្ញាអស់ជំនុំមានត្រឹមតែទំហំដែលតុលាការបានវិនិច្ឆ័យក្នុងសេចក្តី
សម្រេចបញ្ចប់ចំពោះការទាមទារដែលត្រូវបានសុំដោយពាក្យបណ្តឹង ឬ បណ្តឹងតបប៉ុណ្ណោះ ។ ប្រសិនបើយើង
យកគោលការណ៍នេះមកអនុវត្តចំពោះបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ឧទាហរណ៍ ក្នុងករណីដែលសាលក្រម ឬ
សាលដីកាសម្រេចច្រានចោលនូវការទាមទារលែងលះគ្នា បានចូលជាស្ថាពរ បណ្តឹងទាមទារឱ្យលុបចោលនូវ
អាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលបានធ្វើឡើងដោយដើមចោទ អំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍តែមួយ មិនទទួលបានឥទ្ធិពលពីអានុភាព
នៃសាលក្រម ឬ សាលដីកាស្ថាពរនៃបណ្តឹងមុនដែលសម្រេចច្រានចោលនូវការទាមទារលែងលះគ្នានោះទេ ។
ក៏ប៉ុន្តែ ក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ចំពោះទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលដែលបានសម្រេចជាស្ថាពរម្តងរួចហើយ
ដោយសាលក្រម ឬ សាលដីកា គួរតែចាត់ចែងធ្វើឱ្យមានស្ថិរភាពនូវទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលតាមផ្លូវច្បាប់ ដើម្បី
កុំឱ្យមានការជ្រួលជ្រាបប្រលំប្រលងទៀតរវាងភាគីដដែល ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ភាគីអាចធ្វើការអះអាងពាក់ព័ន្ធនឹង
ការបង្កើត ឬ ការបញ្ជាក់នូវអត្តិភាព ឬ នីតិភាពនៃទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលនោះ ដោយគ្មានលក្ខខណ្ឌ រហូតដល់
ពេលបញ្ចប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់នៃការវិនិច្ឆ័យទៅលើអង្គហេតុនៃបណ្តឹងមុន ហេតុដូច្នេះហើយ
ទោះជាបានធ្វើការកម្រិតនូវការដាក់ពាក្យបណ្តឹងថ្មី ក្រោយពេលសាលក្រមនៃបណ្តឹងមុនចូលជាស្ថាពរ ក៏មិន
មានបញ្ហាអ្វីដែរ ។

ដូច្នេះ ក្រោយពេលសាលក្រម ឬ សាលដីកានៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលចូលជាស្ថាពរ ដើមចោទមិនអាច
ដាក់ពាក្យបណ្តឹងដោយឡែកមួយផ្សេងទៀត ដោយយកអង្គហេតុដែលខ្លួនអាចអះអាងដោយការបន្ថែម ឬ
ការផ្លាស់ប្តូរនូវការទាមទារ ឬ មូលហេតុនៃការទាមទារមកធ្វើជាមូលដ្ឋានបានទេ ។ រីឯចុងចម្លើយវិញ
ក៏មិនអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងដោយឡែកមួយផ្សេងទៀត ដោយយកអង្គហេតុដែលខ្លួនអាចអះអាងជាមូលហេតុ
នៃបណ្តឹងតបមកធ្វើជាមូលដ្ឋានបានដែរ ។

(2) ក្នុងករណីដែលអានុភាពនៃការចាត់បង់សិទ្ធិ បានកើតមានឡើងដូចមានចែងក្នុង (1) ដោយសារការចូលជា

ស្ថាពរនៃសាលក្រម ឬ សាលដីកានៃបណ្តឹងមុន ហើយប្រសិនបើមានពាក្យបណ្តឹងមួយផ្សេង (បណ្តឹងក្រោយ) ដែលផ្ទុយនឹងអានុភាពនៃការបាត់បង់សិទ្ធិនេះ បណ្តឹងថ្មី (បណ្តឹងក្រោយ) នេះផ្ទុយនឹងមាត្រានេះ ដូច្នោះ ហើយត្រូវលើកចោលដោយសារខុសច្បាប់ ។

ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងករណីដែលបណ្តឹងមុនត្រូវបានលើកចោល ដោយហេតុថាបណ្តឹងនោះផ្ទុយនឹងច្បាប់ នោះគ្មាន ការវិនិច្ឆ័យជាក់ស្តែងអំពីអង្គសេចក្តីទេ ហើយគ្មានអ្វីដែលជាមូលហេតុបង្កើតអានុភាពធ្វើឱ្យបាត់បង់សិទ្ធិនោះ ទៀតទេ ។ ហេតុដូច្នោះ ចំពោះសាលក្រម ឬ សាលដីកាដែលបានលើកបណ្តឹងចោល ដោយសារមានការខុសច្បាប់ នោះ កថាខណ្ឌទី ៣ បានចែងមិនឱ្យអានុភាពនៃការហាមដាក់បណ្តឹងក្រោយកើតឡើង ដោយមិនអនុវត្តតាម បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ២ ឡើយ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ១៩..

សូមមើលកថាខណ្ឌទី១ មាត្រា ២៧ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលរបស់ជប៉ុន ។

មាត្រានេះបញ្ជាក់ថា ប្រសិនបើដើមចោទនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល បានទទួលមរណភាព ការចាត់ការ បណ្តឹងនោះនឹងត្រូវបាត់បង់ ហើយបណ្តឹងនោះក៏ត្រូវបញ្ចប់ដោយស្វ័យប្រវត្តិដែរ ។

សិទ្ធិបង្កើត ឬ ផលប្រយោជន៍ក្នុងការបញ្ជាក់នូវទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល គឺជាសិទ្ធិ ឬ ផលប្រយោជន៍ផ្តាច់មុខ របស់សាមីភាគី ដូច្នោះ ជាទូទៅ គេយល់ឃើញថា នៅពេលដែលដើមចោទទទួលមរណភាព ជាគោលការណ៍ បណ្តឹង ទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលនោះត្រូវបញ្ចប់ ហើយមាត្រានេះកំណត់អំពីចំណុចនេះជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ។

ម្យ៉ាងទៀត "បញ្ញត្តិពិសេស" ដែលមានក្នុងច្បាប់នេះ គឺមានដូចជាកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ២៤ (ភាគី នៃបណ្តឹងបដិសេធចិតុភាពពិជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុក ជាអាទិ៍) កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ២៥ (ភាគីនៃ បណ្តឹងបដិសេធចិតុភាពពិកូន ជាអាទិ៍) និង កថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ២៦ (ភាគីនៃបណ្តឹងទាមទារឱ្យទទួលស្គាល់ ជាអាទិ៍) ។

កំណត់ នៃមាត្រា ២០..

សូមមើលមាត្រា ២៦ និង កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ២៧ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលរបស់ ជប៉ុន ។

មាត្រានេះបញ្ជាក់អំពីការចាត់ចែងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ក្នុងករណីដែលចុងចម្លើយទទួលមរណភាពនៅ ពេលកំពុងចាត់ការ ។

(1) កថាខណ្ឌទី ១ ចែងថា ក្នុងករណីដែលដើមចោទជាជនក្រៅពីភាគីនៃទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល ហើយចុងចម្លើយ

ការពារដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ដែលជាបញ្ញត្តិពិសេសនៃគន្ថិទី ៧ (ការចាត់ចែងរក្សាការពារ) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។

- (1) ក្រោយការដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល រហូតដល់ពេលដែលសាលក្រម ឬ សាលដីកាចុងក្រោយ បង្កើតអានុភាព អាចមានករណីដែលមានការពិបាកក្នុងការសម្រេចសិទ្ធិដោយការអនុវត្តដោយបង្ខំ ដោយ ផ្អែកលើសាលក្រម ឬ សាលដីកានៅពេលក្រោយ ដោយសារតែមានការផ្លាស់ប្តូរនូវស្ថានភាពនៃទ្រព្យសម្បត្តិ របស់បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ ឬ ក៏អាចមានករណីដែលជីវភាពរស់នៅរបស់បុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធជាក់ដុនដាប ឬ ប្រទះគ្រោះថ្នាក់ ហើយក្នុងករណីដូចនេះ អាចមានករណីដែលមិនអាចសង្ឃឹមថា ភាគីអាចដាក់ពាក្យសុំឱ្យ ចាត់ចែងរក្សាការពារ ដោយសមរម្យ និង នៅពេលសមរម្យ ។ ហេតុនេះហើយបានជាកថាខណ្ឌទី ១ កំណត់ ឱ្យតុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យធ្វើការចាត់ចែងរក្សាការពារដោយឆន្ទានុសិទ្ធិបាន ដោយសារតុលាការមានលក្ខណៈ ដូចជាអ្នកអាណាព្យាបាល ។
- (2) ដើម្បីសម្របទៅនឹងបញ្ញត្តិដែលឱ្យតុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យចាត់ចែងរក្សាការពារដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ដូចចំណុច
 - (1) ខាងលើនេះ ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ចំពោះការលុបចោលនូវដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារក៏ដូចគ្នាដែរ គឺតុលាការអាចធ្វើដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួនបាន ។

ជំពូកទី ៨

ករណីពិសេសនៃបណ្តឹងស្តីពីទំនាក់ទំនងអារាហ៍ពិពាហ៍

កំណត់ នៃមាត្រា ២២.

សូមមើលមាត្រា ៣២ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលជប៉ុន ។

- (1) នៅពេលសិទ្ធិអំណាចមេធាវីរបស់ឪពុកម្តាយត្រូវរលាយ ដោយសារការលុបចោលនូវចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬ ការលែងលះគ្នា ចាំបាច់ត្រូវធ្វើការកំណត់អំពីអ្នកមានអំណាចមេធាវីសម្រាប់កូន ហេតុដូច្នេះ តុលាការត្រូវធ្វើការ សម្រេចសេចក្តីអំពីការកំណត់អ្នកមានអំណាចមេធាវី ដែលជាការចាត់ចែងបន្ទាប់បន្សំនៃសេចក្តីសម្រេចលុប ចោលនូវចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬ ឱ្យលែងលះ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ទោះបីជាគ្មានពាក្យសុំរបស់ភាគីក៏ដោយ (សូមមើលកថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ១០៣៧ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា) ។ ម្យ៉ាងទៀត ប្រសិនបើមានពាក្យសុំ ពីភាគី តុលាការត្រូវធ្វើការសម្រេចសេចក្តីអំពីការចាត់ចែងទាក់ទងនឹងការបិទរក្សាកូន ឬ ការចាត់ចែងទាក់ ទងនឹងការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលជាការចាត់ចែងបន្ទាប់បន្សំនៃសេចក្តីសម្រេចលុបចោលនូវចំណង អាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬ ឱ្យលែងលះ ។ "ការចាត់ចែងទាក់ទងនឹងការបិទរក្សាកូន" គឺជាការកំណត់នូវវិធីចូលជួប និងប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយកូន ឬ បន្ទុកលើសោហ៊ុយដែលចាំបាច់ដើម្បីគ្រប់គ្រងថែរក្សាកូន ដែលបានកំណត់ នៅក្នុងមាត្រា ១០៤០ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា ជាដើម ។ រីឯ "ការចាត់ចែងទាក់ទងនឹងការបែងចែកទ្រព្យ

វេណី ។
រក្រាយ
ដោយ
សម្បត្តិ
វាប ឬ
ក្បួនរៀន
កំណត់
លក្ខណៈ
ចំណុច
ច្បាប់
វាហ៍ ឬ
វិធាន
មធ្យម
ក៏ដោយ
រក្សា
ចងទាក់
វិច្ឆ័យ
ចូលជួប
កំណត់
កម្រិត

សម្បត្តិ" វិញ គឺជាការចាត់ចែងអំពីការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៥ មាត្រា ៩៦៤ ឬ មាត្រា ៩៨០ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា ។

- (2) តុលាការអាចធ្វើការសម្រេចសេចក្តីចាត់ចែងដែលបង្កើតទំនាក់ទំនងគតិយុត្ត ដូចជា ការកំណត់អ្នកមានអំណាចមេបា ការសម្រេចអំពីវិធានចូលជួប និង ប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយកូន ការសម្រេចនូវភាគនៃបន្ទុកលើសោហ៊ុយ គ្រប់គ្រងថែរក្សាកូន ការសម្រេចនូវការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ ជាអាទិ៍ តាមកថាខណ្ឌទី ១ ហើយព្រមជាមួយគ្នានេះ អាចធ្វើការសម្រេចសេចក្តីបង្គាប់ឱ្យប្រគល់កូន ឱ្យបង់ប្រាក់ ឬ ឱ្យផ្តល់ការកាត់កាត់ផ្សេងទៀតផងដែរ ។
- (3) ចំពោះការសម្រេចសេចក្តីបង្គាប់បន្ទុកនឹងបណ្តឹងស្តីពីទំនាក់ទំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ចាំបាច់ត្រូវមានជំនួយជាលក្ខណៈអាណាព្យាបាលពីតុលាការ ដោយគិតដល់សុខុមាលភាពរបស់កូន ជាដើម ដូច្នេះ ការប្រគល់នូវស្វ័យភាពទាំងស្រុងដល់ភាគី ដូចវិវាទទាក់ទងនឹងទ្រព្យសម្បត្តិនៅក្នុងបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីធម្មតា ជាការមិនសមហេតុសមផលទេ ។ ហេតុនេះហើយ បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១៨២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ។ មានន័យថា ជាឧទាហរណ៍ តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យផ្តល់ការកាត់កាត់ច្រើនជាងការទាមទាររបស់ភាគីបាន ។
- (4) ការកំណត់អ្នកមានអំណាចមេបា ឬ ការចាត់ចែងពាក់ព័ន្ធនឹងការបីបាច់រក្សាកូន ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ត្រូវធ្វើឡើង ដោយគិតពិចារណាយ៉ាងសំខាន់ទៅលើសុខុមាលភាពរបស់កូន ។ ដូច្នេះ តុលាការត្រូវសួរ និង គិតពិចារណានូវយោបល់ក្នុងការសម្រេចសេចក្តី ដោយមើលទៅតាមអាយុ ឬ ទៅតាមភាពយល់ដឹង (ភាពចាស់ទុំ) របស់កូននោះ ។ នេះជាចំណុចដែលមានបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៤ ។ ម្យ៉ាងទៀត បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៤ គឺជាការចែងស្របទៅនឹងគោលគំនិតនៃមាត្រា ១២ នៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ ។

កំណត់ ទៃមាត្រា ២៣..

សូមមើលមាត្រា ៣៩ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលជប៉ុន ។

- (1) កាតព្វកិច្ចពាក់ព័ន្ធនឹងសោហ៊ុយចិញ្ចឹមបីបាច់ ឬ អាហារកាតព្វកិច្ច ជាដើម ច្រើនតែពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់ដល់មូលដ្ឋាននៃជីវភាពរស់នៅ ដូច្នេះចាំបាច់ត្រូវផ្តល់ជំនួយដល់អ្នកមានសិទ្ធិឱ្យបានឆាប់រហ័សទាន់ពេលវេលា ក៏ប៉ុន្តែ ម្យ៉ាងវិញទៀត មានករណីជាច្រើនដែលមានឧបសគ្គជាក់ស្តែងខ្លាំងក្នុងការចាប់ផ្តើមអនុវត្តដោយបង្ខំ ដូចបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីធម្មតា ។ ដូច្នេះហើយបានជាអនុញ្ញាតឱ្យតុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យអនុវត្តដោយនីតិវិធីសង្ខេបបាន ក្នុងនាមជាស្ថាប័នដែលមានតួនាទីដូចជាអាណាព្យាបាល ។
- (2) ក្នុងចំណោមករណីដែលអ្នកមានករណីយកិច្ចបានធ្វេសប្រហែសក្នុងការអនុវត្តករណីយកិច្ចនោះ មានករណីខ្លះដែលអ្នកមានករណីយកិច្ចមានទុកចុរៈសមហេតុសមផលដែរ ហើយម្យ៉ាងទៀត បើមិនធ្វើតាមការបង្គាប់ឱ្យអនុវត្តតាមមាត្រានេះទេ អាចមានករណីដែលទទួលទណ្ឌកម្មជាពិន័យតាមកថាខណ្ឌទី ៣ ហេតុនេះហើយ

តុលាការចាំបាច់ត្រូវសួរអំពីស្ថានភាពផ្សេងៗពីអ្នកមានករណីយកិច្ចនោះ ។

ជំពូកទី ៩

ករណីពិសេសនៃបណ្តឹងអំពីទំនាក់ទំនងឪពុកម្តាយ និង កូន (បុគ្គលាទ)

កំណត់ នៃមាត្រា ២៤.~

សូមមើលមាត្រា ៤១ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលជប៉ុន មាត្រា ១២៤ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីជប៉ុន មាត្រា ១៧៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា និង មាត្រា ៩៨៩ និង មាត្រា ៩៩០ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា ។

- (1) ក្នុងករណីដែលជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុក បានទទួលមរណភាពមុនកំណើតកូន ឬ បានទទួលមរណភាពក្នុងអំឡុងពេលដែលអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹង ដែលបានកំណត់ក្នុងមាត្រា ៩៩០ (បណ្តឹងបដិសេធបិតុភាពពិជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុក) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា ដោយមិនបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងបដិសេធបិតុភាពក្រោយកំណើតកូន ច្បាប់ផ្តល់សិទ្ធិបដិសេធដល់ជនដែលត្រូវបានបំពានសិទ្ធិសន្តតិកម្មដោយសារកូននោះ ឬ ញាតិលោហិតផ្សេងទៀតក្នុង ៣ ថ្នាក់របស់ជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុកនោះ ហើយដើម្បីឱ្យអាចប្រើសិទ្ធិរបស់ខ្លួននោះ ជននោះអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងបដិសេធបាន (កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ) ។ ការផ្តល់សិទ្ធិបដិសេធនេះ គឺជាករណីលើកលែងពិសេសមួយនៃសិទ្ធិបដិសេធបិតុភាពដែលជាសិទ្ធិផ្តាច់មុខរបស់ជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុក ឬ របស់កូន (មាត្រា ៩៨៩ (ការបដិសេធបិតុភាព) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា) ។
- (2) "ជនដែលត្រូវបានបំពានសិទ្ធិសន្តតិកម្មដោយសារកូននោះ" ដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ គឺជាជនដែលត្រូវបានបដិសេធនូវឋានៈជាសន្តតិជនរបស់ខ្លួន ឬ ត្រូវបានបន្ថយចំណែកមតិក បើជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាកូននោះ (មាត្រា ៩៨៨ (ការសន្មតបិតុភាព) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា) ក្លាយជាសន្តតិជន ។
- (3) ក្នុងករណីដែលជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុក បានដាក់ពាក្យបណ្តឹងបដិសេធបិតុភាព ហើយបានទទួលមរណភាពនៅពេលតុលាការកំពុងចាត់ការបណ្តឹងនោះ ហើយប្រសិនបើមានសាច់ញាតិជិត ដូចដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ នីតិវិធីបណ្តឹងនោះត្រូវផ្អាកមួយរយៈពេលដោយសារមរណភាពរបស់ជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុក (ចំណុច ក កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ១៧៣ (ការផ្អាក និង ការទទួលបន្ទុកនីតិវិធីនៃបណ្តឹង) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា) ប៉ុន្តែជនដែលជាសាច់ញាតិជិតនោះអាចទទួលបន្ទុកនីតិវិធីបណ្តឹងនោះ ហើយបន្តបណ្តឹងដើម្បីបដិសេធនូវបិតុភាពនោះ ក្នុងនាមជាដើមចោទបាន (កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រានេះ) ។ តាមពិត សិទ្ធិបដិសេធបិតុភាព (មាត្រា ៩៨៩ (ការបដិសេធបិតុភាព) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា) គឺជាសិទ្ធិ

ដែលមានលក្ខណៈផ្តាច់មុខលើបុគ្គល ហើយមិនមែនជាកម្មវត្ថុនៃសន្តិកម្មទេ។ ដូច្នេះហើយ ប្រសិនបើជន
ដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុកដែលបានប្តឹងបដិសេធបិតុភាព បានទទួលមរណភាព តាមទ្រឹស្តី បណ្តឹងនោះត្រូវ
ចប់ដោយស្វ័យប្រវត្តិ ហើយជនដែលជាសាច់ញាតិជិតកំណត់ដោយច្បាប់ ដែលបានទទួលសិទ្ធិបដិសេធដោយ
សារមរណភាពនោះ ត្រូវដាក់ពាក្យបណ្តឹងបដិសេធបិតុភាពសាជាថ្មី ដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិរបស់ខ្លួន។ ក៏ប៉ុន្តែនីតិ
វិធីនៃបណ្តឹងដែលជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុក បានធ្វើនៅពេលនៅរស់នោះ ត្រូវឱ្យជនដែលជាសាច់ញាតិ
ជិតកំណត់ដោយច្បាប់ទទួលបន្ទុក គឺសមស្របទៅនឹងបញ្ហាសេដ្ឋកិច្ចក្នុងបណ្តឹង ព្រមទាំងស្របនឹងការទាមទារ
ឱ្យចាត់ចែងបណ្តឹងឱ្យបានទាន់ពេលវេលាផងដែរ ហេតុនេះហើយបានជាអនុញ្ញាតឱ្យមានការទទួលបន្ទុកនីតិវិធីនៃ
បណ្តឹងពិសេសនេះ។ កថាខណ្ឌទី ២ នេះប្រគល់សិទ្ធិទទួលបន្ទុកទៅឱ្យជនដែលជាសាច់ញាតិជិតដែលបានកំណត់
ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មិនមែនទទួលស្គាល់នូវអានុភាពនៃការទទួលបន្ទុកដោយស្វ័យប្រវត្តិទេ ហើយក៏មិនមែនជា
ការបង្ខំឱ្យទទួលបន្ទុកដែរ (កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ១៧៣ (ការផ្អាក និង ការទទួលបន្ទុកនីតិវិធីនៃបណ្តឹង)
នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ) ។

(4) ម្យ៉ាងទៀត អំឡុងពេលមួយឆ្នាំដែលបានកំណត់ជាអំឡុងពេលដែលអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងនៃកថាខណ្ឌទី ១ ឬ
អំឡុងពេលដែលអាចទទួលបន្ទុកនីតិវិធីបណ្តឹងនៃកថាខណ្ឌទី ២ ត្រូវបានកំណត់ដោយពិចារណាលើស្ថានភាព
នៅកម្ពុជា ប៉ុន្តែ អំឡុងពេលនេះអាចប្តូរឱ្យខ្លី ឬ បន្ថយឱ្យវែង តាមទ្រឹស្តីនៃនីតិកម្មបាន។ ហើយនៅក្នុងនេះ
អំឡុងពេលទាំងពីរប្រភេទនេះ ត្រូវបានកំណត់មួយឆ្នាំដូចគ្នា ក៏ប៉ុន្តែអាចកំណត់ផ្សេងគ្នាក៏បានបញ្ហាដែរ។ រីឯ
នៅជប៉ុនវិញ នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៤១ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល គេបាន
កំណត់អំឡុងពេលដែលជនជាសាច់ញាតិជិត អាចទទួលបន្ទុកនីតិវិធីបណ្តឹងនេះតែ ៦ ខែ ដោយគិតដល់ផល
ប្រយោជន៍របស់ចុងចម្លើយ។

កំណត់ នៃមាត្រា ២៥.-

សូមមើលមាត្រា ៩៨៩ និង មាត្រា ៩៩១ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា។

(1) ក្នុងករណីដែលកូនជាអនីតិជនបានទទួលមរណភាពដោយមិនបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងបដិសេធបិតុភាព ឬ កូនដែល
ជានីតិជនបានទទួលមរណភាព មុននឹងអំឡុងពេលអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹង ៦ ខែ ដែលបានកំណត់នៅក្នុង
កថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ៩៩១ (បណ្តឹងបដិសេធបិតុភាព ពីកូន) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជាបានកន្លងផុត
ច្បាប់ទទួលស្គាល់ឱ្យបញ្ហាញាតិផ្ទាល់ (កូន) របស់កូនដែលបានទទួលមរណភាពនោះ មានសិទ្ធិបដិសេធបិតុភាព
ហើយអាចប្រើសិទ្ធិនោះដោយដាក់ពាក្យបណ្តឹងបដិសេធបិតុភាពបាន (កថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ) ។ ក្នុងករណី
ដែលឪពុកបង្កើតរបស់កូននោះជាអ្នកផ្សេងពីជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុក លក្ខខណ្ឌបង្កើតនូវបិតុភាពពិត
ប្រាកដរវាងកូន និង ជនផ្សេងនោះ (មានន័យថា ជាលក្ខខណ្ឌដើម្បីឱ្យជនផ្សេងនោះអាចទទួលស្គាល់កូន)

វិធីរដ្ឋ-
ប្បវេណី
ណាភាព
ពិជន
តុភាព
៖ ឬ
ចប្រើ
រដ្ឋល
នដែល
។
ត្រានេះ
ត្រូវបាន
។
ណាភាព
ចុងក្នុង
នដែល
វិធីនៃ
ងនោះ
ន៖) ។
ជាសិទ្ធិ

គឺត្រូវបដិសេធនូវបិតុភាពរវាងជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុក និងកូននោះសិន។ ភាពចាំបាច់នេះនៅមានអត្ថិភាពសម្រាប់បច្ចាញាតិ (កូន) របស់កូននោះ ទោះជាកូននោះបានទទួលមរណភាពក៏ដោយ។ ជាឧទាហរណ៍ អាចមានករណីដូចតទៅ៖ នៅក្នុងអាត្រានុកូលដ្ឋាន បុរសឈ្មោះ Y ត្រូវជាឪពុករបស់កូនឈ្មោះ X ក៏ប៉ុន្តែតាមការពិត ឈ្មោះ X ត្រូវជាកូនបង្កើតរបស់ឈ្មោះ Z ទេ។ ឈ្មោះ X ទើបតែបានក្លាយជានីតិជនតែបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ហើយមានសហព័ទ្ធ ព្រមទាំងមានកូនឈ្មោះ A ផង។ ឈ្មោះ X បានទទួលមរណភាពក្នុងអំឡុងពេល ៦ ខែ គិតពីថ្ងៃដែលគាត់បានក្លាយជានីតិជន។ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើបិតុភាពរវាង X និង Y ត្រូវបានបដិសេធ ហើយ Z ទទួលស្គាល់ X (ទទួលស្គាល់ក្រោយមរណភាព) នោះទំនាក់ទំនងដែល A ជាបច្ចាញាតិផ្ទាល់ (ចៅ) របស់ Z ត្រូវកើតមានឡើង។ ដូច្នេះ ដើម្បីបង្កើតនូវទំនាក់ទំនងជាជីតា និងចៅពិតប្រាកដរវាង Z និង A ចាំបាច់ត្រូវផ្តល់នូវលទ្ធភាពឱ្យ A អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងបដិសេធនូវបិតុភាពរវាង X និង Y ទោះជាក្រោយពេលមរណភាពរបស់ X ក៏ដោយ។

(2) ក្នុងករណីដែលកូនបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងបដិសេធបិតុភាព ហើយបានទទួលមរណភាពនៅពេលដែលតុលាការកំពុងចាត់ការបណ្តឹងនោះ ប្រសិនបើកូនដែលទទួលមរណភាពនោះមានបច្ចាញាតិផ្ទាល់ (កូន) នីតិវិធីនៃបណ្តឹងដែលកំពុងចាត់ការនោះត្រូវផ្អាកមួយរយៈពេល ដោយសារមរណភាពរបស់កូននោះ (ចំណុច ក កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ១៧៣ (ការផ្អាក និង ការទទួលបន្ទុកនីតិវិធីនៃបណ្តឹង) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា) បច្ចាញាតិផ្ទាល់នោះអាចទទួលបន្ទុកនីតិវិធីបណ្តឹងនោះ ហើយបន្តបណ្តឹងដើម្បីបដិសេធនូវបិតុភាពនោះ ក្នុងនាមជាដើម ចោទបាន (កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រានេះ)។ គោលគំនិតនៃកថាខណ្ឌទី ២ នេះ ដូចគ្នានឹងគោលគំនិតនៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ២៤ (ភាគីនៃបណ្តឹងបដិសេធបិតុភាពពិជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុក ជាអាទិ៍) ដែរ។

(3) នៅក្នុងមាត្រានេះ ប្រសិនបើកូនដែលបានទទួលមរណភាពនោះ មានបច្ចាញាតិផ្ទាល់ (កូន) តាមគោលគំនិតដែលត្រូវឱ្យមានបិតុភាពពិតប្រាកដ រវាងបច្ចាញាតិនោះ និងឪពុកបង្កើតរបស់កូនដែលបានទទួលមរណភាពនោះ យើងរក្សានូវលទ្ធភាពធ្វើបណ្តឹងបដិសេធបិតុភាពរវាងកូនដែលបានទទួលមរណភាព និង ជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាឪពុក ដោយបច្ចាញាតិផ្ទាល់របស់កូនដែលបានទទួលមរណភាពនោះ។ ការបដិសេធនូវបិតុភាពអាចមានឥទ្ធិពលមិនត្រឹមតែទំនាក់ទំនងនឹងឋានៈបុគ្គលដូចនេះតែប៉ុណ្ណោះទេ គឺអាចមានឥទ្ធិពលរហូតដល់សិទ្ធិសន្តិកម្ម របស់សាច់ញាតិជិតរបស់កូនដែលបានទទួលមរណភាពនោះផងដែរ។ ឧទាហរណ៍ ប្រសិនបើកូនដែលបានទទួលមរណភាព មានសហព័ទ្ធ តែគ្មានបច្ចាញាតិផ្ទាល់ជាមួយសហព័ទ្ធនោះទេ នោះសហព័ទ្ធ និងបុព្វញាតិផ្ទាល់ (ឪពុកម្តាយ) របស់កូនដែលបានទទួលមរណភាពនោះ នឹងក្លាយជាសន្តិជនដែលកំណត់ដោយច្បាប់ (សូមមើលកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ១១៩៩ (សន្តិជនដែលមានលំដាប់ទី ២) និង កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១១៦១ (សន្តិកម្មរបស់សហព័ទ្ធ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា)។ ឧទាហរណ៍ថា ក្នុងករណីដែលបិតុភាពរវាងកូនដែលបានទទួលមរណភាព និង ឪពុកនោះ ត្រូវបានបដិសេធ ចំណែកមតិរបស់សហព័ទ្ធ

វាមាន
ជា
ប្លោះ X
នីតិជន
ទទួល
សិនបើ
ភាព)
ផ្គត់ផ្គង់
បណ្តឹង
លាភ
បណ្តឹង
រដ្ឋ ១
កញ្ញា
វាដើម
និតនៃ
អាទិ៍)
បត់និត
លាភ
លត្រូវ
តុភាព
ល់សិទ្ធិ
បើកូន
និង
កំណត់
រដ្ឋ ២
រ៉ែដែល
ហេតុ

នឹងកើនឡើង។ ដូច្នោះ បញ្ហាថា គួរតែធានានូវលទ្ធភាពនៃការប្តឹងបដិសេធនូវបិតុភាព ចំពោះជនដែលបាន
ទទួលកិច្ចពលនូវសិទ្ធិសន្តិកម្ម ដូចជាសហព័ទ្ធរបស់កូនដែលបានទទួលមរណភាពនោះ អាចក្លាយជាបញ្ហា
តាមទ្រឹស្តីនៃនីតិកម្ម។

កំណត់ នៃមាត្រា ២៦..

សូមមើលមាត្រា ៤២ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងជំនះបុគ្គលជប៉ុន និង មាត្រា ១០០១ នៃក្រមរដ្ឋ-
ប្បវេណីកម្ពុជា។

- (1) យោងតាមមាត្រា ៩៨៧ (មាតុភាព) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា ស្ត្រីដែលបានសម្រាលកូន គឺជាម្តាយរបស់
កូននោះ មានន័យថា មាតុភាពមិនចាំបាច់មានការទទួលស្គាល់ទេ គឺការសម្រាលកូននឹងបង្កើតដោយស្វ័យ
ប្រវត្តិនូវមាតុភាព។ រីឯបិតុភាពវិញ ដើម្បីឱ្យបិតុភាពពិតប្រាកដនោះក្លាយជាបិតុភាពតាមផ្លូវច្បាប់ ចាំបាច់
ត្រូវមានការទទួលស្គាល់ (ចាប់ពីមាត្រា ៩៩៣ (ការទទួលស្គាល់ដោយស្ម័គ្រចិត្ត) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា) ។
ដូច្នោះ ក្នុងករណីដែលកូនដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាមទារឱ្យទទួលស្គាល់តាមកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ១០០១
(បណ្តឹងទាមទារឱ្យទទួលស្គាល់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី កូននោះត្រូវប្តឹងចំពោះឪពុក។
ក៏ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីឪពុកដែលត្រូវក្លាយជាចុងចម្លើយបានទទួលមរណភាពនៅមុនពេលដាក់ពាក្យបណ្តឹង កូនអាច
ប្តឹងទាមទារឱ្យទទួលស្គាល់ចំពោះតំណាងអយ្យការបាន (កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ) ។
- (2) ក្នុងករណីដែលកូនបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាមទារឱ្យទទួលស្គាល់ ដោយយកឪពុកមកធ្វើជាចុងចម្លើយ ហើយ
ឪពុកបានទទួលមរណភាពពេលដែលតុលាការកំពុងចាត់ការបណ្តឹងនោះ តំណាងអយ្យការត្រូវទទួលបន្ទនូវនីតិ
វិធីបណ្តឹងនោះ (កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រានេះ) ។
ម្យ៉ាងទៀត ខ្លឹមសារនៃកថាខណ្ឌទី ១ និង ទី ២ នៃមាត្រានេះ អាចបកស្រាយចេញពីកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា
២០ (មរណភាពរបស់ចុងចម្លើយ) នៃច្បាប់នេះបានដែរ ហេតុនេះហើយ អាចមិនបញ្ញត្តិសេសក៏បានដែរ។
- (3) យោងតាមក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា ក្នុងករណីដែលកូនបានទទួលមរណភាព បច្ចុប្បន្នផ្ទាល់របស់កូននោះ អាច
ដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាមទារឱ្យទទួលស្គាល់បាន (កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១០០១ (បណ្តឹងទាមទារឱ្យទទួលស្គាល់)
និង អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ក៏ដូចគ្នាដែរ (កថាខណ្ឌទី ៦ នៃមាត្រាដដែល) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា) ។
ដូច្នោះហើយ ប្រសិនបើកូនបានទទួលមរណភាពក្រោយដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាមទារឱ្យទទួលស្គាល់ ទោះជាយើង
គិតស្មានថា បណ្តឹងទាមទារឱ្យទទួលស្គាល់នោះត្រូវចប់ដោយស្វ័យប្រវត្តិ ដោយសារមរណភាពរបស់កូននោះ
ក៏ដោយ ក៏បច្ចុប្បន្នផ្ទាល់របស់កូនដែលបានទទួលមរណភាពនោះអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាមទារឱ្យទទួល
ស្គាល់សាជាថ្មីបានដែរ។ ក៏ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីដែលឪពុកបានទទួលមរណភាពហើយ នៅពេលដែលកូននោះ
បានដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាមទារឱ្យទទួលស្គាល់ ហើយមរណភាពរបស់ឪពុកនោះមិនទាន់បានផុត ១ ឆ្នាំ នៅ

ពេលដែលកូនបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងនោះទេ ប៉ុន្តែនៅពេលដែលកូននោះបានទទួលមរណភាពអំឡុងពេល ១ ឆ្នាំ កន្លងផុតហើយ ក្រោយពេលឪពុកបានទទួលមរណភាព (សូមមើលកថាខណ្ឌទី ៥ មាត្រា ១០០១ (បណ្តឹង ទាមទារឱ្យទទួលស្គាល់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា) ឬ ក្នុងករណីដែលកូនបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាមទារឱ្យ ទទួលស្គាល់ក្នុងអំឡុងពេល ១ ឆ្នាំ គិតពីថ្ងៃដែលកូនបានដឹងអំពីឪពុក ប៉ុន្តែកូននោះបានទទួលមរណភាព ពេលដែលតុលាការកំពុងចាត់ការបណ្តឹងនោះ ប្រសិនបើអំឡុងពេល ១ ឆ្នាំ បានកន្លងផុត ក្រោយពេល ដែលបច្ចាញាតិផ្ទាល់របស់កូនដែលទទួលមរណភាពនោះ បានដឹងអំពីឪពុករបស់កូននោះ នៅពេលដែលកូននោះ បានទទួលមរណភាព (ឪពុករបស់កូនដែលបានទទួលមរណភាព) (សូមមើលកថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ១០០១ (បណ្តឹងទាមទារឱ្យទទួលស្គាល់) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា) បច្ចាញាតិផ្ទាល់របស់កូននោះនឹងមិនអាចដាក់ បណ្តឹងទាមទារឱ្យទទួលស្គាល់ទេ។ នេះអាចបង្កើតជាបញ្ហាមួយដែលមិនសមរម្យ (ក្នុងករណីនេះ មិនអាច បង្កើតនូវទំនាក់ទំនងនៃបច្ចាញាតិផ្ទាល់ និង បុព្វបុត្រាផ្ទាល់រវាងកូនដែលបានទទួលមរណភាពនោះ និង ឪពុក របស់កូនដែលបានទទួលមរណភាពនោះបានទេ)។ ហេតុដូច្នេះ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ ទោះបីជាបាន កន្លងផុត ១ ឆ្នាំ គិតពីថ្ងៃដែលឪពុកនោះបានទទួលមរណភាពក៏ដោយ ឱ្យតែនៅក្នុងអំឡុងពេល ១ ឆ្នាំ គិតពីមរណភាពរបស់កូននោះ បច្ចាញាតិផ្ទាល់របស់កូនដែលបានទទួលមរណភាពអាចទទួលបន្ទុកនីតិវិធីនៃ បណ្តឹងនោះបាន (កថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រានេះ) ។

- (4) ក្រៅពីបណ្តឹងទាមទារឱ្យទទួលស្គាល់ មានករណីផ្សេងទៀតដែលយើងត្រូវគិតពិចារណាថាតើគួរបង្កើតបញ្ញត្តិ ដែលមានគោលគំនិតដូចគ្នានឹងកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រានេះ ដូចជា មាត្រា ១០០២ (បណ្តឹងទាមទារឱ្យបញ្ជាក់ អំពីនីតិភាពនៃបុត្រភាព) ឬ មាត្រា ១០០៤ (បណ្តឹងទាមទារឱ្យបញ្ជាក់អំពីនីតិភាពនៃមាតភាព ពីកូន) និង មាត្រា ១០០៥ (បណ្តឹងទាមទារឱ្យបញ្ជាក់អំពីនីតិភាពនៃមាតភាព ពីម្តាយ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីដែរឬទេ ។

ជំពូកទី ១០

អន្តរប្បញ្ញត្តិ

- (1) អត្ថន័យនៃអន្តរប្បញ្ញត្តិ និង វិធានការអន្តរកាល
 ពេលដែលមានការអនុម័តច្បាប់ថ្មី ឬ ពេលដែលបានធ្វើវិសោធនកម្ម ឬ លុបចោលនូវច្បាប់ចាស់ណាមួយ ប្រព័ន្ធច្បាប់នោះនឹងមានការផ្លាស់ប្តូរ ហើយសណ្តាប់ធ្នាប់នៃច្បាប់ក៏មានការផ្លាស់ប្តូរដែរ។ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើ អនុវត្តច្បាប់ថ្មីភ្លាមតែម្តង នឹងអាចធ្វើឱ្យខូចដល់ស្ថិរភាពច្បាប់ដោយមិនសមរម្យបាន ហើយអាចបង្កើតឱ្យមាន ចលាចលដល់ជីវភាពក្នុងសង្គម ឬ ដល់នីតិវិធីច្បាប់ក៏មានដែរ។ ដូច្នេះហើយ ដើម្បីឱ្យមានភាពរលូនក្នុងការប្តូរពី សណ្តាប់ធ្នាប់ច្បាប់ចាស់ ទៅសណ្តាប់ធ្នាប់ច្បាប់ថ្មី ចាំបាច់ត្រូវមានការសម្រួលរវាងសណ្តាប់ធ្នាប់ច្បាប់ចាស់ និង

១ ឆ្នាំ
បណ្តឹង
ទោរឱ្យ
ណាភាព
រពេល
នោះ
២០០១
ចងក់
នៃអាច
ឪពុក
ជាបាន
១ ឆ្នាំ
វិធីនៃ
បញ្ញត្តិ
បញ្ជាក់
) និង
១១
កម្ម
និស្ស
ឱ្យមាន
រដ្ឋ
និង

សណ្តាប់ធ្នាប់ច្បាប់ថ្មី ហើយទទួលស្គាល់នូវការអនុវត្តច្បាប់ចាស់ដែលមានពីមុនមកជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ ចាំបាច់
មានបញ្ញត្តិអំពីវិធានការពិសេសជាបណ្តោះអាសន្នស្តីពីការអនុវត្តបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ថ្មី។ វិធានការស្តីពីការសម្រួលនូវ
សណ្តាប់ធ្នាប់រវាងច្បាប់ចាស់ និង ច្បាប់ថ្មីដូចនេះ ហៅថា "វិធានការអន្តរកាល" រីឯបញ្ញត្តិដែលកំណត់នូវវិធានការ
ទាំងនេះហៅថា "អន្តរបញ្ញត្តិ" ។

(2) គោលការណ៍នៃការអនុវត្តតាមច្បាប់ចាស់ និង គោលការណ៍នៃការអនុវត្តតាមច្បាប់ថ្មី ក្នុងវិធានការអន្តរកាល
ក្នុងច្បាប់នីតិវិធី ដូចជាក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ជាអាទិ៍ នីតិវិធីដែលជាកម្មវត្ថុនៃច្បាប់នេះ គឺជាទម្រង់នៃ
សកម្មភាពបណ្តឹងដែលមានជាបន្តបន្ទាប់ដែលធ្វើឡើងដោយតុលាការ ឬ ដោយភាគី ហើយមានការពាក់ព័ន្ធនឹង
ការកន្លងផុតទៅនៃពេលវេលាកំណត់មួយក្នុងអំឡុងពេលដែលចាប់ផ្តើម រហូតដល់ពេលបញ្ចប់នីតិវិធីបណ្តឹង
ហេតុនេះហើយ ចាំបាច់ត្រូវកំណត់ការអនុវត្តនូវនីតិវិធីចាស់ ឬ នីតិវិធីថ្មី ចំពោះរឿងក្តីដែលត្រូវបានចាប់ផ្តើម
ចាត់ការមុនពេលធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់។ ចំពោះបញ្ហានេះ មានគំនិតមូលដ្ឋានពីរ គឺ "គោលការណ៍នៃការអនុវត្ត
តាមច្បាប់ថ្មី" និង "គោលការណ៍នៃការអនុវត្តតាមច្បាប់ចាស់" ។

ជាទូទៅ "គោលការណ៍នៃការអនុវត្តតាមច្បាប់ថ្មី" គឺជាគំនិតមួយដែលមានខ្លឹមសារថា ត្រូវអនុវត្តតាមនីតិវិធី
នៃច្បាប់ក្រោយធ្វើវិសោធនកម្ម ចំពោះរឿងក្តីដែលត្រូវបានដាក់មុនពេលច្បាប់ដែលបានធ្វើវិសោធនកម្មនោះ ចូល
ជាធរមាន ឬ មុនពេលអនុវត្តច្បាប់ថ្មីនេះ (ឬ ចំណុចដែលកើតមានឡើងមុនការអនុវត្តច្បាប់ថ្មី) ។

រីឯ "គោលការណ៍នៃការអនុវត្តតាមច្បាប់ចាស់" វិញ គឺជាគំនិតមួយដែលមានខ្លឹមសារថា ត្រូវអនុវត្តតាម
ច្បាប់ថ្មី ចំពោះតែរឿងក្តីដែលត្រូវបានដាក់ក្រោយការចូលជាធរមាននៃច្បាប់ដែលបានធ្វើវិសោធនកម្ម ហើយត្រូវ
អនុវត្តតាមនីតិវិធីមុនពេលធ្វើវិសោធនកម្ម ចំពោះរឿងក្តីដែលបានដាក់មុនពេលច្បាប់ថ្មីត្រូវចូលជាធរមាន ឬ
ត្រូវបានអនុវត្ត (ឬ ចំណុចដែលកើតមានឡើងមុនការអនុវត្តច្បាប់ថ្មី) ។

(3) នៅក្នុងកំណត់នៃជំពូកនេះ និង ជំពូកទី ១១ ពាក្យ "ច្បាប់ថ្មី" គឺជាច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈ
បុគ្គល ហើយបញ្ញត្តិដែលទាក់ទងនឹងច្បាប់នីតិវិធីនៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ដែលត្រូវបាន
ធ្វើឱ្យនិរាករណ៍ ដោយការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី (និង ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល) ហៅថា
"ច្បាប់ចាស់" ។

(4) ចំពោះការពិចារណាលើវិធានការអន្តរកាលរបស់ច្បាប់នេះ ចាំបាច់ត្រូវយកវិធានការអន្តរកាលនៃក្រមរដ្ឋប្ប-
វេណីដែលជាច្បាប់សារធាតុ ហើយដែលអាចឆ្លើយតបបានទៅនឹងច្បាប់នេះយកមកពិចារណា។ គោលការណ៍នៃ
វិធានការរបស់ច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដែលមានដូចខាងក្រោម កំណត់ថា បទប្បញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្ប-
វេណីមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះចំណុចដែលបានកើតឡើងនៅមុនកាលបរិច្ឆេទអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី
(គោលការណ៍នៃការអនុវត្តតាមច្បាប់ចាស់) ។

ច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី
មាត្រា ៥ (គោលការណ៍នៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី)

១-ក្រុមរដ្ឋប្បវេណី មិនត្រូវអនុវត្តចំពោះបញ្ហាដែលបានកើតឡើង មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តដែលកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៤ (កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រុមរដ្ឋប្បវេណី) (តទៅហៅថា "កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត") ឡើយ លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិផ្សេងទៀត។ ប៉ុន្តែ ចំពោះទំនាក់ទំនងគតិយុត្តជាបន្តដែលបានកើតឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ហើយនៅតែមានអត្ថិភាពនៅក្រោយពេលកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តត្រូវអនុលោមតាមបញ្ញត្តិនៃក្រុមរដ្ឋប្បវេណី គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត។

២-អានុភាពដែលបានកើតឡើងដោយបទដ្ឋានគតិយុត្ត ឬ បញ្ញត្តិទំនៀមទម្លាប់របស់កម្ពុជា នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រុមរដ្ឋប្បវេណីមិនត្រូវបានរារាំងឡើយ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិផ្សេងទៀតនៅក្នុងជំពូកទី ៥ ។

៣-បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ មិនត្រូវរារាំងនូវការយកក្រុមរដ្ឋប្បវេណីមកអនុវត្តជាគោលការណ៍សមធម៌ ចំពោះបញ្ហាដែលបានកើតឡើង មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តឡើយ ក្នុងករណីដែលពុំមានបទដ្ឋានគតិយុត្ត ឬ បញ្ញត្តិទំនៀមទម្លាប់ ដែលកំណត់អំពីបញ្ហានេះ ឬ ក្នុងករណីដែលមិនដឹងច្បាស់ថាមានបញ្ញត្តិទំនៀមទម្លាប់។

កំណត់ នៃមាត្រា ២៧..

(1) មាត្រានេះចែងថា យកគោលការណ៍នៃការអនុវត្តតាមច្បាប់ចាស់ ដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ មកធ្វើជាមូលដ្ឋានអំពីការកំណត់ថាតើត្រូវអនុវត្តនីតិវិធីចាស់ និង ថ្មីយ៉ាងដូចម្តេច ចំពោះរឿងក្តីនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលដែលតុលាការកំពុងចាត់ការនៅពេលអនុវត្ត (កថាខណ្ឌទី ១) ហើយចំពោះរឿងក្តីនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលដែលបានដាក់ពាក្យមុនពេលច្បាប់នេះត្រូវបានអនុវត្ត ត្រូវអនុលោមតាមកិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារដែលត្រូវបានធ្វើឱ្យនិរាករណ៍ស្របពេលនឹងការអនុវត្តច្បាប់នេះ (កថាខណ្ឌទី ២) ។

ដោយហេតុថា បណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលសំដៅលើបណ្តឹងដែលត្រូវបានលើកឡើងក្នុងរាល់ចំណុចនីមួយៗ ក្នុងមាត្រា ៣ និង បណ្តឹងផ្សេងទៀតដែលមានបំណងបង្កើត ឬ បញ្ជាក់នូវអត្ថិភាព ឬ នត្ថិភាពនៃទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល ដូច្នោះ ទោះបីជានៅមុនការអនុវត្តច្បាប់នេះក្តី ក៏មានអត្ថិភាពរឿងក្តីនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលដែលបានដាក់ពាក្យដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារដែរ។ កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះកំណត់ថា រឿងក្តីដែលជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ថ្មី គឺកំណត់យកតែរឿងក្តីនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលដែលបានដាក់ពាក្យក្រោយការអនុវត្តច្បាប់នេះប៉ុណ្ណោះ ហើយច្បាប់នេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយចំពោះរឿងក្តីនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលដែលបានដាក់ពាក្យមុនពេលអនុវត្តច្បាប់នេះ ហើយកំពុងត្រូវបានចាត់ការនៅពេលអនុវត្តច្បាប់នេះ។

ក្នុងដៃ
ចូរនៃ
លបាន
អនុវត្ត
នកាល
សងតែ
ណឹមក
រករណី
មិនដឹង
រួមដ្ឋាន
លដែល
លដែល
រងតាម
រាប់នេះ
នីមួយៗ
កំទំនង
របុគ្គល
១ នៃ
ទាក់ទង
កអនុវត្ត
យកំពុង

ទោះជាក្រុមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីដែលជាច្បាប់មូលដ្ឋានទាក់ទងនឹងនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី កំណត់យកគោលការណ៍នៃ
ការអនុវត្តតាមច្បាប់ថ្មីក៏ដោយ ក៏ក៏ថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះយកគោលការណ៍នៃការអនុវត្តច្បាប់ចាស់ដែរ ដោយ
សារមានមូលហេតុដូចខាងក្រោម :

① ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល គឺជាច្បាប់ដែលបញ្ញត្តិរករណីពិសេសនៃនីតិវិធីបណ្តឹង
ដែល បានកំណត់នៅក្នុងក្រុមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីតាមប្រភេទបណ្តឹងដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ក្នុងក្រុមរដ្ឋប្បវេណីដែល
ជាច្បាប់សារធាតុ ។ ដូច្នោះ ចំណុចជាមូលដ្ឋានដូចជា ប្រភេទនៃនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល លក្ខខណ្ឌភាគី
អំឡុងពេលដែលអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹង ជាអាទិ៍ ត្រូវបានបញ្ញត្តិក្នុងក្រុមរដ្ឋប្បវេណីដែលជាច្បាប់សារធាតុ ហើយ
ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលត្រូវបានបញ្ញត្តិឡើង ដោយយកចំណុចទាំងនោះធ្វើជាបុរេលក្ខខណ្ឌ ។
លើសពីនេះទៀត ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល មានបញ្ញត្តិអំពីអានុភាពនៃសាលក្រម ឬ សាលដីកា
ដូចជាវិសាលភាពនៃបុគ្គលដែលទទួលនូវអានុភាពនៃសាលក្រម ឬ សាលដីកា (មាត្រា ១៧) ការហាម
មិនឱ្យដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលក្រោយពេលសាលក្រម ឬ សាលដីកាចូលជាស្ថាពរ (មាត្រា ១៨)
ដែលជាបញ្ញត្តិរៀបចំថ្មី ហើយក្នុងច្បាប់ចាស់ មិនមានបញ្ញត្តិអំពីចំណុចទាំងនេះទេ ហើយការបកស្រាយលើចំណុច
ទាំងនេះទៀតសោត ក៏មិនមានភាពច្បាស់លាស់ដែរ ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត បញ្ហាទាក់ទងនឹងអានុភាពនៃសាលក្រម ឬ
សាលដីកា និង បញ្ញត្តិអំពីនីតិវិធីនៃការវិនិច្ឆ័យ មានទំនាក់ទំនងមិនអាចផ្តាច់បាន ។ តាមការរៀបរាប់ទាំងនេះ
អាចឱ្យយើងសន្និដ្ឋានថា ចំពោះបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលដែលបានប្តឹងតាមច្បាប់ចាស់ ការយកច្បាប់នីតិវិធីពេល
ដាក់ពាក្យបណ្តឹងដែលបូករួមទាំងចំណុចទាក់ទងនឹងអានុភាពនៃសាលក្រម ឬ សាលដីកា ជាអាទិ៍ យកមកអនុវត្ត
ធ្វើជាវិធានការអន្តរកាល គឺជាការសមរម្យ ។

② ប្រសិនបើកំណត់យកគោលការណ៍នៃការអនុវត្តតាមច្បាប់ថ្មី ចំពោះប្រភេទបណ្តឹងនីមួយៗដែលបច្ចុប្បន្ន
កំពុងមានដំណើរការ ចាំបាច់ត្រូវសម្រាំងយកផ្នែកដែលត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្ម ហើយធ្វើការពិចារណាឱ្យបានល្អិត
ល្អន់ថាតើត្រូវអនុលោមតាមកិច្ចការពីមុន ឬ យ៉ាងណា ដោយឈរលើទស្សនៈទាក់ទងនឹងស្ថិរភាពនៃនីតិវិធី ជាអាទិ៍ ។
ប៉ុន្តែ ដោយសារការអនុវត្ត និង ការបកស្រាយច្បាប់ចាស់ មិនមានភាពច្បាស់លាស់ ហេតុដូច្នោះ ការរៀបចំវិធានការ
អន្តរកាល ដោយយកការអនុវត្ត និង ការបកស្រាយបែបណាធ្វើជាមូលដ្ឋាន មានការលំបាកជាខ្លាំង ។

③ ចំពោះក្រុមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី បញ្ហាប្រឈមសំខាន់គឺការកែលម្អ និង សនិទានកម្មនីតិវិធីចាស់ដែល
មាននីតិវិធីស៊ើបសួរជាចំណុចស្នូល ហើយបញ្ហានេះគឺជាមូលហេតុចម្បងក្នុងការកំណត់យកគោលការណ៍នៃការ
អនុវត្តតាមច្បាប់ថ្មី ។ ប៉ុន្តែ ការកែលម្អ និង សនិទានកម្មនីតិវិធីបណ្តឹងដែលបូករួមទាំងការលុបចោលនីតិវិធីស៊ើបសួរ
ត្រូវបានធ្វើឱ្យសម្រេចរួចទៅហើយតាមរយៈការអនុវត្តក្រុមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ហើយបញ្ញត្តិនៃក្រុមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីនេះ
ក៏ត្រូវបានអនុវត្តផងដែរចំពោះបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ហើយបើទោះជាក្នុងច្បាប់ចាស់មានការខ្វះខាតខ្លះក្នុង
ការបញ្ញត្តិលើនីតិវិធីក្តី ក៏មិនមានបញ្ហាប្រឈមដែលទាមទារការកែលម្អប្រញាប់ជាពិសេសអ្វីដែរ ។

④ ចំពោះទំនាក់ទំនងការអនុវត្តបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារនៅពេលអនុវត្តគោលការណ៍ នៃការអនុវត្តតាមច្បាប់ចាស់ ដោយសារមាន "សេចក្តីណែនាំអំពីការបកស្រាយ រហូតដល់ពេលដែលច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធី បណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលត្រូវបានអនុវត្ត" របស់ក្រសួងយុត្តិធម៌ (លេខ១០៤៣កយរប/០៧) ដូច្នេះ មិនមានការ លំបាកក្នុងការបកស្រាយអំពីទំនាក់ទំនងទាំងនោះឡើយ ។

(2) ដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ ដោយសារមាត្រានេះកំណត់យកគោលការណ៍នៃការអនុវត្តតាមច្បាប់ចាស់ ចំពោះ វិធានការអន្តរកាល បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះត្រូវអនុវត្តចំពោះតែរឿងក្តីនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលដែលបានដាក់ ពាក្យបណ្តឹងក្រោយពេលអនុវត្តច្បាប់នេះប៉ុណ្ណោះ ហើយច្បាប់នេះមិនត្រូវអនុវត្តចំពោះរឿងក្តីដែលតុលាការចាត់ ការតាំងពីមុនពេលអនុវត្តច្បាប់នេះឡើយ ។ បណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលដែលបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងមុនពេលអនុវត្ត ច្បាប់នេះ គឺជារឿងក្តីដែលបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ។ ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍និងគ្រួសារត្រូវបានធ្វើឱ្យនិរាករណ៍ស្របពេលនឹងការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី (មាត្រា ៧៨ នៃច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ប៉ុន្តែ ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រានេះចែងថា បើទោះជាមានបញ្ញត្តិ ស្តីពីការធ្វើឱ្យនិរាករណ៍ក្នុងមាត្រា ៧៨ នៃច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណីក៏ដោយ ចំពោះរឿងក្តីបណ្តឹងទាក់ ទងនឹងឋានៈបុគ្គលដែលបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងមុនពេលអនុវត្តច្បាប់នេះ ត្រូវអនុលោមតាមកិច្ចការដោយយោងតាម ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ។ ដូច្នេះ ចំពោះរឿងក្តីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលដែលបានដាក់ពាក្យ បណ្តឹងមុនពេលអនុវត្តច្បាប់នេះ បញ្ញត្តិស្តីពីនីតិវិធីនៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ត្រូវបានយកមក អនុវត្ត ឬ ក៏ត្រូវអនុលោមតាមកិច្ចការដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនោះ ទាំងនៅពេលមុន និង ក្រោយការអនុវត្ត ច្បាប់នេះ ហើយនីតិវិធីត្រូវបញ្ចប់តាមច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ។

បន្ថែមលើនេះ ដោយហេតុថា បញ្ញត្តិនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវបានអនុវត្តជាទូទៅចំពោះបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដូច្នេះ ចំពោះរឿងក្តីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលដែលបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងមុនពេលអនុវត្តច្បាប់នេះ បញ្ញត្តិនៃក្រម នីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីក៏ត្រូវយកមកអនុវត្តផងដែរ លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិពិសេសក្នុងច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ។ ចំពោះការអនុវត្តបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារដែលស្ថិតនៅក្រោមក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្ប- វេណី សូមមើល "សេចក្តីណែនាំអំពីការបកស្រាយ រហូតដល់ពេលដែលច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈ បុគ្គលត្រូវបានអនុវត្ត" របស់ក្រសួងយុត្តិធម៌ (លេខ ១០៤៣កយរប/០៧) ។

ម្យ៉ាងវិញទៀត ចំពោះការបកស្រាយបញ្ញត្តិអំពីនីតិវិធីក្នុងច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ការយកបញ្ញត្តិ នៃច្បាប់នេះមកអនុវត្តតាមសម្រេចភាព ក៏មិនត្រូវរារាំងដែរ លើកលែងតែការអនុវត្តតាមសម្រេចភាពនេះមាន លក្ខណៈផ្ទុយពីបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ (សូមមើលកថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ៥ នៃច្បាប់ ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដែលចែងថា ក្នុងករណីដែលពុំមានបទដ្ឋានគតិយុត្ត ឬ បញ្ញត្តិទំនៀមទម្លាប់អំពី ចំណុចដែលបានកើតឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ឬ ក្នុងករណីដែលមិនដឹងច្បាស់ថា មាន

រណី
តិវិធី
នការ
ពោះ
ដាក់
ចាត់
អនុវត្ត
សារ ។
៧៨
បញ្ញត្តិ
ងទាក់
ងតាម
ពាក្យ
កមក
អនុវត្ត
រណី
នក្រុម
និង
ដើម្បី-
រវាង
បញ្ញត្តិ
នមាន
នច្បាប់
របស់
មាន

បញ្ញត្តិទំនៀមទម្លាប់អំពីចំណុចនោះ ការអនុវត្តក្រុមរដ្ឋប្បវេណី ក្នុងនាមជាគោលការណ៍សមធម៌ មិនត្រូវបាន
រារាំងឡើយ) ។

(3) យោងតាមមាត្រានេះ ក្រោយពេលអនុវត្តច្បាប់នេះ អាចមានករណីខ្លះដែលតុលាការចាត់ការរឿងក្តីដែលដាក់
ពាក្យបណ្តឹងតាមច្បាប់ចាស់ និង រឿងក្តីដែលបានដាក់ពាក្យតាមច្បាប់ថ្មី ចំពោះវិវាទដែលមានលក្ខណៈដូចគ្នា ឬ
ស្រដៀងគ្នា ។ ទំនាក់ទំនងរវាងរឿងក្តីទាំងពីរត្រូវគិតគូរដូចខាងក្រោម ៖

ក-ក្នុងករណីដែលរឿងក្តីទាំងពីរកំពុងត្រូវតុលាការចាត់ការដោយស្របច្បាប់ រឿងក្តីទាំងពីរត្រូវដំណើរការទៅ
ដោយឯករាជ្យផ្សេងៗគ្នា ដោយអនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ឬ តាមច្បាប់នេះ ។ ប៉ុន្តែ
ក្នុងករណីចំណុច យ ខាងក្រោម អាចមានករណីដែលសាលក្រម ឬ សាលដីកាស្ថាពររបស់រឿងក្តីម្ខាងជះឥទ្ធិពល
លើរឿងក្តីម្ខាងទៀត ។

ខ-ដោយសាររឿងក្តីទាំងពីរមានច្បាប់នីតិវិធីដែលត្រូវអនុវត្តផ្សេងៗគ្នា ដូច្នេះ ការរួមបញ្ចូលគ្នានូវរឿងក្តី
(មាត្រា ៩៩ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) មិនអាចធ្វើឡើងបានឡើយ ។

គ-ក្នុងករណីដែលបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលដែលអនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ
កំពុងត្រូវបានចាត់ការ ការដាក់ពាក្យបណ្តឹងដែលមានកម្មវត្ថុដូចគ្នាដោយយោងតាមច្បាប់នេះ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាត
ឱ្យធ្វើឡើយ ដោយសារបណ្តឹងនោះផ្ទុយនឹងច្បាប់យោងតាមការហាមបណ្តឹងជាន់គ្នា (មាត្រា ៨៣ នៃក្រមនីតិវិធី
រដ្ឋប្បវេណី) (មាត្រា ៣៩ (មូលហេតុនៃការលែងលះ) នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ចែងថាប្តី ឬ ប្រពន្ធ
អាចប្តឹងសុំលែងលះគ្នាបាន កាលបើមានមូលហេតុគ្រប់គ្រាន់បញ្ជាក់ថា ខ្លួនពុំអាចរួមរស់នៅជាមួយគ្នាទៅទៀត
បានហើយ មូលហេតុនៃការលែងលះអាចជាការចុះចោលលំនៅសង្វាស ការវាយដំឃោរឃៅ ការប្រមាថមើលងាយ
មានចរិយាផ្ទុយពីសីលធម៌ អពលានុភាពនៃលិង្គ ការរស់នៅបែកគ្នាលើសពីមួយឆ្នាំ ជាអាទិ៍ ដែលមានផ្នែកខ្លះ
ជាមូលហេតុដែលមានលក្ខណៈដូចគ្នានឹងមូលហេតុនៃការលែងលះដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៩៧៨ (មូលហេតុ
នៃការលែងលះគ្នា) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីដែរ ។ ដោយហេតុនេះហើយ ក្នុងករណីដែលតុលាការកំពុងចាត់ការបណ្តឹងលែង
លះគ្នាដែលអនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ អាចកើតមាននូវករណីការដាក់ពាក្យបណ្តឹងលែង
លះគ្នាដែលអនុលោមតាមច្បាប់នេះ ដោយយកមូលហេតុដូចគ្នានេះ ប៉ុន្តែ ការដាក់បណ្តឹងបែបនេះត្រូវចាត់ទុកថាជា
ការដាក់ពាក្យបណ្តឹងជាន់គ្នា ដូច្នេះ មិនត្រូវអនុញ្ញាតឡើយ) ។

ឃ-ក្នុងករណីចំណុច ក ដូចរៀបរាប់ខាងលើ អានុភាពរបស់សាលក្រម ឬ សាលដីកា ត្រូវបានអនុលោមតាម
បញ្ញត្តិច្បាប់នីតិវិធីរៀងៗខ្លួន ។ ក្នុងករណីដែលសាលក្រម ឬ សាលដីកានៃរឿងក្តីមួយបានបញ្ចប់ស្ថាពរមុន ហើយ
សាលក្រម ឬ សាលដីកានេះមានអានុភាពចំពោះឥតិយជន (មាត្រា ១៧ នៃច្បាប់នេះ) អានុភាពនោះអាចជះ
ឥទ្ធិពលលើរឿងក្តីដែលនៅតែត្រូវបានចាត់ការពាក់ព័ន្ធក្នុងកម្រិតត្រឹមសាលភាពនៃអានុភាពនោះ ។ យោង
តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១៧ នៃច្បាប់នេះ សាលក្រម ឬ សាលដីកាស្ថាពរនៃរឿងក្តីដែលបានអនុវត្តច្បាប់ស្តី
ពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលត្រូវមានអានុភាពចំពោះឥតិយជនផងដែរ ប៉ុន្តែ ដោយសារក្នុងច្បាប់ស្តីពី

អាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ មិនមានបញ្ញត្តិដូចនឹងមាត្រា ១៧ នៃច្បាប់នេះ ហេតុដូច្នោះ បញ្ហាថាតើសាលក្រម ឬ សាលដីកាស្ថាពរនៃរឿងក្តីដែលបានអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ មានអានុភាពចំពោះតតិយជន ឬយ៉ាងណានោះ គឺអាស្រ័យលើការបកស្រាយតាមប្រភេទនៃរឿងក្តីនីមួយៗ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ២៨._

លើកលែងតែមានសាលក្រម ឬ សាលដីកាដែលបានលើកបណ្តឹងចោលដោយហេតុថាបណ្តឹងនោះមានលក្ខណៈ ផ្ទុយនឹងច្បាប់ មាត្រានេះបញ្ញត្តិអំពីការលើកលែងការអនុវត្តបញ្ញត្តិរបស់មាត្រា ១៨ នៃច្បាប់នេះ ដែលហាម មិនឱ្យមានការដាក់បណ្តឹងថ្មីទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលកំណត់ណាមួយពីសំណាក់ដើមចោទ ឬ ចុងចម្លើយនៃរឿងក្តី នោះ ក្រោយពេលដែលសាលក្រម ឬ សាលដីការរបស់បណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលបានចូលជាស្ថាពរ ។

មាត្រា ១៨ នៃច្បាប់នេះកំណត់ថា លើកលែងតែមានសាលក្រម ឬ សាលដីកាដែលបានលើកបណ្តឹងចោល ដោយហេតុថាបណ្តឹងនោះមានលក្ខណៈផ្ទុយនឹងច្បាប់ ក្រោយពេលដែលសាលក្រម ឬ សាលដីការរបស់បណ្តឹងទាក់ ទងនឹងឋានៈបុគ្គលបានចូលជាស្ថាពរ ដើមចោទមិនអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលស្តីពីទំនាក់ទំនង ឋានៈបុគ្គលដដែល ដោយផ្អែកលើអង្គហេតុដែលខ្លួនអាចអះអាងបាន ដោយការបន្ថែម ឬ ការផ្លាស់ប្តូរនូវការ ទាមទារ ឬ មូលហេតុនៃការទាមទារក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលនោះបានឡើយ (កថាខណ្ឌទី ១) ហើយ ចុងចម្លើយមិនអាចដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលស្តីពីទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលដដែល ដោយផ្អែកលើអង្គ ហេតុដែលខ្លួនអាចអះអាងបាន ដោយការដាក់ពាក្យបណ្តឹងតប ក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលនោះបានឡើយ (កថាខណ្ឌទី ២) ។

ដោយហេតុថា បណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលក្នុងមាត្រាដដែល សំដៅលើបណ្តឹងដែលបានលើកឡើងក្នុងគ្រប់ ចំណុចក្នុងមាត្រា ៣ និងបណ្តឹងដែលមានបំណងបញ្ជាក់អំពីការបង្កើតទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល ឬ បញ្ជាក់អំពីអត្ថិភាព ឬ នត្តិភាពទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលផ្សេងទៀត ដូច្នោះក៏ត្រូវរាប់បញ្ចូលទាំងរឿងក្តីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ដែលបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងមុនពេលអនុវត្តច្បាប់នេះដោយយោងតាមបញ្ញត្តិក្នុងច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ផងដែរ ។ ដោយហេតុនេះហើយទើបមានបញ្ហាថាតើបញ្ញត្តិក្នុងមាត្រាដដែលត្រូវអនុវត្តដែរឬទេ ចំពោះរឿងក្តី ដែលបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងក្រោយពេលអនុវត្តច្បាប់នេះ ក្នុងករណីដែលសាលក្រម ឬ សាលដីកានៃរឿងក្តីដែលបាន ដាក់ពាក្យបណ្តឹងមុនពេលអនុវត្តច្បាប់នេះចូលជាស្ថាពរ ។

ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១៨ ក្រោយពេលដែលសាលក្រម ឬ សាលដីកាបានចូលជាស្ថាពរ ថាតើត្រូវហាមមិន ឱ្យដាក់ពាក្យបណ្តឹងថ្មីទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ឬ យ៉ាងណានោះ គឺអាស្រ័យលើការពិចារណាថាតើនីតិវិធីបណ្តឹង នៃរឿងក្តីនោះផ្តោតជាសំខាន់ដល់កម្រិតណាទៅលើការដោះស្រាយតែមួយលើកប៉ុណ្ណោះ ចំពោះវិវាទទាក់ទងនឹង បណ្តឹងឋានៈបុគ្គល និងការទាមទារនូវស្ថិរភាពនៃទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គល ហេតុនេះហើយ ត្រូវសម្រេចតាមការ

ក្រម ឬ
វិធាន
រក្សា
បរិយាយ
រឿងក្តី
រចាល
រងទាក់
កំទំនង
នូវការ
ហើយ
លើអង្គ
រឿយ
រងគ្រប់
ភិភាព
បុគ្គល
គ្រួសារ
រឿងក្តី
វលបាន
កមមិន
បណ្តឹង
ទងនឹង
កមការ

បកស្រាយច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារដែលជាច្បាប់នីតិវិធី (ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ
មិនមានបញ្ញត្តិដូចមាត្រានេះទេ) ហើយថាតើត្រូវទទួលស្គាល់ការដាក់កម្រិតការដាក់បណ្តឹងថ្មីក្រោយសាលក្រម ឬ
សាលដីកានៃរឿងក្តីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គលដែលអនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ឬ
យ៉ាងណានោះ គឺជាបញ្ហានៃអានុភាពរបស់សាលក្រម ឬ សាលដីកាដែលស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍
និង គ្រួសារ ។ ដូច្នេះ ការដាក់ចំណុចនេះទៅលើការបកស្រាយរបស់ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ គឺជាការ
ត្រឹមត្រូវហើយ ទោះជាការបកស្រាយនោះយ៉ាងដូចម្តេចក៏ដោយ ការអនុវត្តមាត្រា ១៨ យកមកដាក់
កម្រិតការដាក់បណ្តឹងថ្មី ជាការមិនត្រឹមត្រូវឡើយ ព្រោះវាអាចប៉ះពាល់ដល់ស្ថិរភាពរបស់ច្បាប់ និងអាចផ្តល់
គុណវិបត្តិមិនអាចព្រងទុកបានទៅដល់ភាគី ។

ដូច្នេះ មាត្រានេះកំណត់ថា បញ្ញត្តិក្នុងមាត្រា ១៨ (ការហាមមិនឱ្យដាក់ពាក្យបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល
ក្រោយពេលសាលក្រម ឬ សាលដីកាចូលជាស្ថាពរ) មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយចំពោះករណីដែលសាលដីកា ឬ
សាលក្រមរបស់រឿងក្តីដែលបានដាក់ពាក្យប្តឹងមុនការអនុវត្តច្បាប់នេះ បានចូលជាស្ថាពរ ។

ជំពូកទី ១១

អវសានប្បញ្ញត្តិ

កំណត់ នៃមាត្រា ២៩..

មាត្រានេះបញ្ញត្តិអំពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តច្បាប់នេះ ។

ដោយហេតុថា ច្បាប់នេះបញ្ញត្តិឡើងធ្វើជាច្បាប់នីតិវិធីទាក់ទងនឹងចំណុចដែលតុលាការត្រូវចាត់ការតាមនីតិវិធី
នៃបណ្តឹងក្នុងចំណោមចំណុចដែលក្រមរដ្ឋប្បវេណីតម្រូវឱ្យតុលាការសម្រេចសេចក្តី ដូច្នេះ ច្បាប់នេះត្រូវអនុវត្តស្រប
ពេលនឹងការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី បានន័យថា ត្រូវអនុវត្តចាប់ពីថ្ងៃអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណីទៅ ។

ជាទូទៅ ដោយហេតុថា ច្បាប់ដែលត្រូវបានព្រះមហាក្សត្រឡាយព្រះហស្តលេខាដើម្បីប្រកាសឱ្យប្រើ ត្រូវចូល
ជាធរមាននៅរាជធានីភ្នំពេញក្នុងរយៈពេល ១០ ថ្ងៃ ក្រោយពីថ្ងៃប្រកាសឱ្យប្រើ និងនៅទូទាំងប្រទេស ក្នុងរយៈពេល
២០ ថ្ងៃក្រោយពីថ្ងៃប្រកាសឱ្យប្រើ (កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៩៣ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ) ប្រសិនបើគ្មានបញ្ញត្តិពិសេសដូច
មាត្រានេះទេ ច្បាប់នេះត្រូវអនុវត្តក្រោយរយៈពេល ១០ ថ្ងៃនៅរាជធានីភ្នំពេញ និង ២០ ថ្ងៃនៅទូទាំងប្រទេស
គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលព្រះមហាក្សត្រឡាយព្រះហស្តលេខា ។

ប៉ុន្តែ ដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ ដោយហេតុថា ច្បាប់នេះបញ្ញត្តិឡើងធ្វើជាច្បាប់នីតិវិធីទាក់ទងនឹងចំណុចដែល
តុលាការត្រូវចាត់ការតាមនីតិវិធីនៃបណ្តឹង ក្នុងចំណោមចំណុចដែលក្រមរដ្ឋប្បវេណីតម្រូវឱ្យតុលាការត្រូវសម្រេច

សេចក្តី មាត្រានេះបញ្ញត្តិពិសេសអំពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តច្បាប់នេះ ដោយបានកំណត់យកថ្ងៃអនុវត្តច្បាប់នេះ ជាថ្ងៃតែមួយជាមួយនឹងថ្ងៃអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

ថ្ងៃអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី សំដៅលើកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៤ នៃច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៣០..

មាត្រានេះបញ្ញត្តិថា បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ផ្សេងទៀតដែលផ្ទុយនឹងបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ត្រូវបាត់បង់អានុភាពត្រឹម កម្រិតនៃភាពផ្ទុយគ្នានោះ ។ មាត្រានេះមានបំណងដូចគ្នានឹងកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៥៨៨ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ដែរ ។

ប៉ុន្តែ ខុសពីច្បាប់មូលដ្ឋានស្តីពីនីតិវិធីដូចជាក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ច្បាប់នេះបញ្ញត្តិអំពីករណីពិសេសនៃក្រម នីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ចំពោះនីតិវិធីនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល (មាត្រា ១) ហើយដោយហេតុថា ច្បាប់នេះ មានទំនាក់ទំនងជាច្បាប់ពិសេសជាមួយនឹងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីដែលជាច្បាប់ទូទៅ ដូច្នេះ នៅពេលវិនិច្ឆ័យអំពី អត្ថិភាពនៃភាពផ្ទុយគ្នាត្រូវពិចារណាលើចំណុចនេះ ។ ហេតុដូច្នេះ ក្នុងទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ចំពោះចំណុចដែលត្រូវបានបញ្ញត្តិជាករណីពិសេសក្នុងច្បាប់នេះ បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះត្រូវយកមកអនុវត្តជាករណីពិសេស ដោយមានអាទិភាពលើក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ដោយមិនធ្វើឱ្យបាត់បង់អានុភាពនៃបញ្ញត្តិនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ទាក់ទងនឹងចំណុចនោះឡើយ ។

បន្ថែមពីលើនេះ នៅពេលអនុវត្តច្បាប់នេះ មានការចាំបាច់ត្រូវធ្វើឱ្យនិរាករណ៍នូវផ្នែកដែលទាក់ទងច្បាប់នីតិវិធី នៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារដែលបញ្ញត្តិអំពីនីតិវិធីនៃបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ប៉ុន្តែ ក្នុងច្បាប់ ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ទាំងច្បាប់សារធាតុ និង ច្បាប់នីតិវិធីត្រូវបានបញ្ញត្តិរួមគ្នា ហើយដោយសារ នៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី មានគម្រោងនឹងបញ្ចូលបញ្ញត្តិស្តីពីការធ្វើឱ្យនិរាករណ៍ ដូច្នេះ ក្នុងមាត្រា នេះពុំមានបញ្ចូលបញ្ញត្តិស្តីពីការធ្វើឱ្យនិរាករណ៍នោះទេ ។

បំណែង
ភាគ
គ្រឹះ
រដ្ឋ
ក្រុម
បំណែង
អំពី
រដ្ឋ
សេស
រដ្ឋ
គ្រឹះ
ច្បាប់
បណ្តា
មាត្រា

**ច្បាប់
ស្តីពី**

នីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែន

ជាបណ្តឹង

និង

សេចក្តីកំណត់ចំពោះមាត្រានីមួយៗ

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០៧១០/០១៣

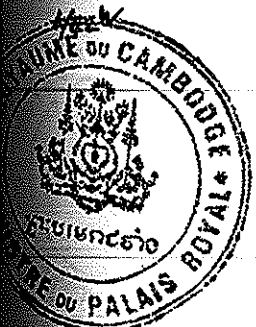
យើង

**ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី**

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៤ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងយុត្តិធម៌
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័ត កាលពីថ្ងៃទី០៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៤ នីតិកាលទី៤ និងដែលព្រឹទ្ធសភា បានយល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការកែប្រែអ្វីឡើយ កាលពីថ្ងៃទី២៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គព្រឹទ្ធសភាលើកទី៧ នីតិកាលទី២ ហើយដែលមានសេចក្តី ទាំងស្រុងដូចតទៅនេះ :

ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.- គោលដៅនៃច្បាប់នេះ:

ច្បាប់នេះមានគោលដៅបញ្ញត្តិនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ។

មាត្រា ២.- គោលបំណងនៃច្បាប់នេះ:

ច្បាប់នេះមានគោលបំណងធានាការអនុវត្តឲ្យបានត្រឹមត្រូវនូវនីតិវិធីក្នុងការដោះស្រាយរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ។

មាត្រា ៣.- វិសាលភាពនៃច្បាប់នេះ:

១- ក្នុងចំណោមចំណុចដែលស្ថិតនៅក្រោមសិទ្ធិអំណាចរបស់តុលាការ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ចំពោះចំណុចដែលកំណត់ក្នុងផ្នែកនីមួយៗ នៃតារាងឧបសម្ព័ន្ធ តុលាការត្រូវសម្រេចសេចក្តីតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ លើកលែងតែករណីដែលមានបញ្ញត្តិពិសេសក្នុងច្បាប់ផ្សេង ។

២- ការសម្រេចសេចក្តីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវធ្វើឡើងដោយដីកាសម្រេច ។

៣- ក្រៅពីករណីដែលមានបញ្ញត្តិពិសេសនៅក្នុងច្បាប់នេះ បញ្ញត្តិស្តីពីដីកាសម្រេច ដូចមានចែងនៅក្នុងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះដីកាសម្រេចដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ។

ជំពូកទី ២

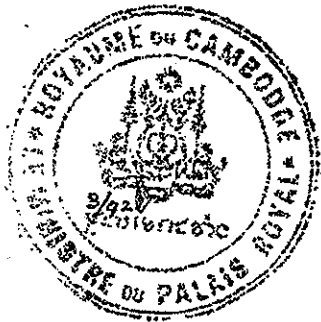
តុលាការ

ផ្នែកទី ១

សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តី

មាត្រា ៤.- តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច

១- រឿងក្តីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣ (វិសាលភាពនៃច្បាប់នេះ) ខាងលើនេះ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់សាលាដំបូងដែលកំណត់ក្នុងតារាងឧបសម្ព័ន្ធ ។

២- សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវកំណត់ដោយ
យកពេលដាក់ពាក្យសុំ ។

មាត្រា ៥.- ការកំណត់តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច

១- ក្នុងករណីដែលតុលាការមានសមត្ថកិច្ច មិនអាចអនុវត្តសិទ្ធិសម្រេចសេចក្តីបាន ដោយសារ
ច្បាប់ ឬ ហេតុការណ៍ពិត ឬ ករណីដែលសមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីមិនអាចកំណត់បាន ដោយសារដែន
សមត្ថកិច្ចនៃតុលាការមិនពិតប្រាកដ តុលាការកំពូលត្រូវកំណត់តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច ដោយ
ដីកាសម្រេចតាមពាក្យសុំ ។

២- ចំពោះដីកាសម្រេចដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនអាចប្តឹងឧបាស្រ័យ
បានឡើយ ។

មាត្រា ៦.- ការចាត់ចែងរឿងក្តីខុសសមត្ថកិច្ច

១- ប្រសិនបើតុលាការយល់ឃើញថា រឿងក្តីណាមួយមិនស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួនទេ
តុលាការនេះត្រូវផ្ទេររឿងក្តីនោះទៅតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច តាមពាក្យសុំ ឬ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ។

២- ពាក្យសុំដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ លើក
លែងតែករណីដែលមានការដាក់ពាក្យសុំនៅកាលបរិច្ឆេទ ។ នៅពេលដាក់ពាក្យសុំនេះ ត្រូវបញ្ជាក់ឲ្យ
បានច្បាស់លាស់អំពីមូលហេតុនៃពាក្យសុំនោះ ។

មាត្រា ៧.- សមត្ថកិច្ចជាអាទិភាព និង ការផ្ទេរ

១- ក្នុងករណីមានតុលាការច្រើនមានសមត្ថកិច្ចលើរឿងក្តីណាមួយ តុលាការដែលទទួលពាក្យ
សុំមុនគេចំពោះរឿងក្តីនោះ ត្រូវមានសមត្ថកិច្ច ។

២- ក្នុងករណីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ប្រសិនបើយល់ឃើញថាសមរម្យ
ដើម្បីចាត់ចែងរឿងក្តី តុលាការអាចផ្ទេររឿងក្តីនោះទៅតុលាការផ្សេងដែលមានសមត្ថកិច្ចតាមពាក្យសុំ
ឬ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិបាន ។

៣- ពាក្យសុំដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ លើក
លែងតែករណីដែលមានការដាក់ពាក្យសុំនៅកាលបរិច្ឆេទ ។

Kol

មាត្រា ៨.- ការពិនិត្យកសិកម្មដោយឥតគិតថ្លៃ

តុលាការអាចពិនិត្យកសិកម្មតាមចំពោះបញ្ហាដែលទាក់ទងនឹងសមត្ថកិច្ចដោយឥតគិតថ្លៃរបស់ខ្លួនបាន ។

មាត្រា ៩.- បណ្តឹងជំទាស់

១- ចំពោះដីកាសម្រេចផ្ទេរ និង ដីកាសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំផ្ទេរ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

២- បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤០ (អំឡុងពេលសម្រាប់ប្តឹងជំទាស់) និង មាត្រា ៤១ (ការបំពេញនូវសកម្មភាពប្តឹងជំទាស់ ក្រោយពីអំឡុងពេលសម្រាប់ប្តឹងជំទាស់បានកន្លងផុត) នៃច្បាប់នេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះបណ្តឹងជំទាស់ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ១០.- អនុសាសនៃដីកាសម្រេចផ្ទេរ ជាលើកដំបូង

១- ដីកាសម្រេចស្ថាពរនៃការផ្ទេរ ត្រូវមានអានុភាពឲ្យតុលាការដែលទទួលបានការផ្ទេរប្រតិបត្តិតាម ។

២- តុលាការដែលទទួលបានការផ្ទេរ មិនអាចផ្ទេររឿងក្តីទៅតុលាការផ្សេងទៀតបានឡើយ ។

៣- នៅពេលដីកាសម្រេចផ្ទេរចូលជាស្ថាពរ រឿងក្តីនោះត្រូវចាត់ទុកថាតុលាការដែលទទួលបានការផ្ទេរចាត់ការតាំងពីដើម ។

៤- នៅពេលដីកាសម្រេចផ្ទេរចូលជាស្ថាពរ តុលាការដែលបានសម្រេចការផ្ទេរ ត្រូវបញ្ជូនសំណុំរឿងអំពីរឿងក្តីនេះ ទៅតុលាការដែលទទួលបានការផ្ទេរ ។

ផ្នែកទី ២

របបសម្ព័ន្ធនៃតុលាការ

មាត្រា ១១.- ការជម្រះក្តីលើកទី ១ ដោយចៅក្រមមួយរូប ឬ ដោយក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះនៃចៅក្រម

១- នៅសាលាដំបូង រឿងក្តីត្រូវទទួលបានបន្ទុកដោះស្រាយដោយចៅក្រមម្នាក់ លើកលែងតែករណីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងក្រោមនេះ ។

២- ចំពោះរឿងក្តីដែលតុលាការយល់ឃើញថា គួរតែត្រូវបានវិនិច្ឆ័យ និង ជម្រះដោយក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះនៃចៅក្រម ដោយគិតពិចារណាអំពីចំនួននៃជនពាក់ព័ន្ធ និង បញ្ហាផ្សេងទៀត ត្រូវទទួលបានបន្ទុកដោះស្រាយដោយក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះនៃចៅក្រម ។

៣- ក្នុងក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះនៃចៅក្រម ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ត្រូវមាន ចៅក្រម ៣ (បី) នាក់ ហើយចាត់តាំងម្នាក់ជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ ។

៤- ដីកាសម្រេចឲ្យវិនិច្ឆ័យ និង ជម្រះក្តីដោយក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះនៃចៅក្រម ដោយយោង តាមកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ត្រូវធ្វើឡើងដោយក្រុមប្រឹក្សា ។

មាត្រា ១២.- ការពិភាក្សានៃក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ

- ១- ការពិភាក្សានៃក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះមិនត្រូវធ្វើជាសាធារណៈទេ ។
- ២- ការពិភាក្សាត្រូវបានបើក និងដឹកនាំដោយប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ ។
- ៣- ចៅក្រមម្នាក់ៗ ត្រូវបញ្ចេញមតិយោបល់របស់ខ្លួនក្នុងការពិភាក្សានេះ ។
- ៤- ដំណើរការនៃការពិភាក្សា មតិយោបល់របស់ចៅក្រមម្នាក់ៗ និង ចំនួនសំឡេងនៃមតិត្រូវ រក្សាទុកជាសម្ងាត់ ។

មាត្រា ១៣.- ការសម្រេចនៃក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ

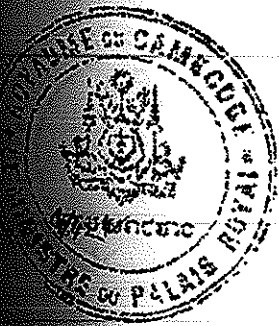
- ១- ការសម្រេចត្រូវធ្វើឡើងដោយមតិភាគច្រើនរបស់ចៅក្រមក្នុងក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ ។
- ២- ចៅក្រមម្នាក់ៗ ក្នុងក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ ត្រូវមានសិទ្ធិសម្រេចស្មើគ្នា ។

ផ្នែកទី ៣

ការដកហូតសមត្ថកិច្ចជំនុំជម្រះ បណ្តឹងជិតចិត្ត និង ការដកខ្លួន

មាត្រា ១៤.- ការដកហូតសមត្ថកិច្ចជំនុំជម្រះ បណ្តឹងជិតចិត្ត និង ការដកខ្លួន របស់ចៅក្រម ជារាជ្ជី

- ១- បញ្ញត្តិស្តីពីការដកហូតសមត្ថកិច្ចជំនុំជម្រះ បណ្តឹងជិតចិត្ត និងការដកខ្លួនរបស់ចៅក្រម និង ក្រឡាបញ្ជីតុលាការនៅក្នុងផ្នែកទី ៣ (ការបែងចែករឿងក្តី និង ការដកហូតសមត្ថកិច្ចជំនុំជម្រះ និង បណ្តឹងជិតចិត្ត) ជំពូកទី ២ គន្លឹះទី ១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះរឿងក្តីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣ (វិសាលភាពនៃច្បាប់នេះ) នៃច្បាប់នេះ ។
- ២- បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤០ (អំឡុងពេលសម្រាប់ប្តឹងជំទាស់) និង មាត្រា ៤១ (ការបំពេញនូវ សកម្មភាពប្តឹងជំទាស់ ក្រោយអំឡុងពេលសម្រាប់ប្តឹងជំទាស់បានកន្លងផុត) នៃច្បាប់នេះ ត្រូវយកមក អនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះបណ្តឹងជំទាស់ដែលកំណត់ក្នុងបញ្ញត្តិនៃផ្នែកទី ៣ (ការបែងចែករឿងក្តី

Handwritten signature or mark.

និង ការដកហូតសមត្ថកិច្ចជំនុំជម្រះ និងបណ្តឹងដឹកចិត្ត) ជំពូកទី ២ គន្លឹះទី ១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ដែលត្រូវបានយកមកអនុវត្ត ដោយយោងតាមកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

**ជំពូកទី ៣
ជនពាក់ព័ន្ធ**

មាត្រា ១៥.- ជនពាក់ព័ន្ធ

ចំពោះរឿងក្តីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣ (វិសាលភាពនៃច្បាប់នេះ) នៃច្បាប់នេះ ជនជាក់ព័ន្ធក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ និងជនផ្សេងទៀត ដែលទទួលបានសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ឬ ដល់ឋានៈរបស់ខ្លួនតាមផ្លូវច្បាប់ដោយដីកាសម្រេចអំពីរឿងក្តីនោះ អាចចូលរួមក្នុងនីតិវិធីនៃរឿងក្តីនោះ ក្នុងនាមជាជនពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងរឿងក្តីនោះ ។

មាត្រា ១៦.- សមត្ថភាពរបស់ជនពាក់ព័ន្ធ

ជនដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ១៥ (ជនពាក់ព័ន្ធ) ខាងលើនេះ ត្រូវតែជាបុគ្គលដែលអាចក្លាយជាប្រធាននៃសិទ្ធិ និង កាតព្វកិច្ចតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី និង ច្បាប់ផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ១៧.- សមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសកម្មភាពនៃនីតិវិធី ការតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់សម្រាប់ជនដែលគ្មានសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសកម្មភាពនៃនីតិវិធី

១- បុគ្គលដែលមានសមត្ថភាពធ្វើសកម្មភាពដោយខ្លួនឯងតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី និង ច្បាប់ផ្សេងទៀត អាចធ្វើសកម្មភាពនៃនីតិវិធីចាំបាច់ ដោយតាំងខ្លួនជាជនពាក់ព័ន្ធក្នុងនីតិវិធីនៃរឿងក្តីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣ (វិសាលភាពនៃច្បាប់នេះ) នៃច្បាប់នេះបាន ។

២- អនីតិជន និង ជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ មិនអាចធ្វើសកម្មភាពនៃនីតិវិធីសុពលបានឡើយ ប្រសិនបើសកម្មភាពនោះមិនបានធ្វើឡើងដោយអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ។ ប៉ុន្តែបញ្ញត្តិនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយចំពោះករណីដែលបានកំណត់ខាងក្រោមនេះ ៖

- ក- ករណីដែលអនីតិជនអាចធ្វើសកម្មភាពដោយឯករាជ្យ ។
- ខ- ករណីដែលអនីតិជន និង ជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ ធ្វើសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងឋានៈរបស់ខ្លួន ។

៣- បញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី និង ច្បាប់ផ្សេងទៀត ត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះអ្នកតំណាងដែល ច្បាប់បានកំណត់ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ និង សិទ្ធិតំណាងរបស់អ្នកតំណាង នោះ ។

៤- បញ្ញត្តិចាប់ពីមាត្រា ៣៣ (បញ្ញត្តិពិសេសស្តីពីសកម្មភាពបណ្តឹងរបស់ជននៅក្រោមហិតូបត្ថម្ភ និង អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់) ដល់មាត្រា ៣៨ (ការអនុវត្តដូចគ្នាចំពោះអ្នកតំណាងនៃ នីតិបុគ្គល) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះសមត្ថភាពអាចធ្វើសកម្ម- ភាពនៃនីតិវិធីសុពលក្នុងនាមជាជនពាក់ព័ន្ធដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ និងទី ២ ខាងលើនេះ និង ចំពោះអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ និងទី ៣ ខាងលើនេះ និង សិទ្ធិតំណាងរបស់អ្នកតំណាងនោះ ។

មាត្រា ១៨._ សកម្មភាពនៃនីតិវិធីដែលធ្វើឡើងដោយអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ

១- ជនពាក់ព័ន្ធអាចធ្វើសកម្មភាពទាក់ទងនឹងនីតិវិធីទាំងអស់ ដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ ឬ ធ្វើ សកម្មភាពនោះ ដោយឆ្លងតាមរយៈអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិដែលខ្លួនបានជ្រើសតាំង ។

២- ទោះបីជនពាក់ព័ន្ធបានជ្រើសតាំងអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិក៏ដោយ ក៏ជននោះអាចធ្វើ សកម្មភាពទាក់ទងនឹងនីតិវិធីបានដែរ ។

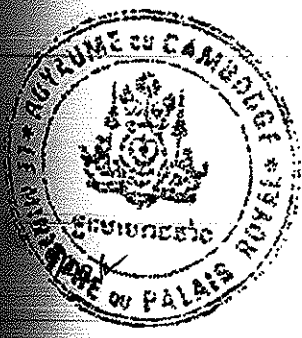
មាត្រា ១៩._ លក្ខណសម្បត្តិនៃអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ

១- អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ១៨ (សកម្មភាពនៃនីតិវិធីដែលធ្វើឡើង ដោយអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ) ខាងលើនេះ ត្រូវតែជាមេធាវី ឬ ជនដែលបានទទួលនូវការអនុ- ញ្ញាតពីតុលាការ ។

២- តុលាការអាចលុបចោលការអនុញ្ញាតដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ដែលផ្តល់ ជនក្រៅពីមេធាវីនៅពេលណាក៏បាន ។

មាត្រា ២០._ ការបញ្ជាក់នូវសិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ

សិទ្ធិអំណាចរបស់អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ ដែលត្រូវបានជ្រើសតាំងដោយយោងតាមបញ្ញត្តិ នៃកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ១៨ (សកម្មភាពនៃនីតិវិធីដែលធ្វើឡើងដោយអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ) នៃច្បាប់នេះ ត្រូវបញ្ជាក់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ប៉ុន្តែបញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះ

Handwritten mark

អ្នកតំណាងដោយផ្អែកលើការអនុញ្ញាតរបស់តុលាការដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ១៩ (លក្ខណសម្បត្តិនៃអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ) ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ២១.- ការអនុវត្តដូចគ្នា តាមបញ្ញត្តិស្តីពីសិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិនៅ ក្នុងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៥ (ករណីដែលសិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិមិនរលត់) មាត្រា ៥៦ (ហេតុ នៃការរលត់នូវសិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ) និង មាត្រា ៥៧ (វិធានការក្នុងករណីនៃការខ្វះសិទ្ធិតំណាង) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ ។

**ជំពូកទី ៤
ប្រាក់ប្រដាប់ក្តី**

មាត្រា ២២.- បន្ទុកនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តី

១- ដើម្បីដាក់ពាក្យសុំតាមនីតិវិធីនៃរឿងក្តីដែលកំណត់ក្នុងច្បាប់នេះ ត្រូវបង់ពន្ធចំនួន ៥.០០០ (ប្រាំពាន់) រៀល ។

២- បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៦២ (ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតុលាការក្រៅពីពន្ធ) និង មាត្រា ៦៣ (ប្រាក់ប្រដាប់ ក្តីភាគី) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះប្រាក់ប្រដាប់ក្តីក្រៅពីពន្ធ ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានបញ្ញត្តិពិសេសក្នុង ច្បាប់នេះ ។

៣- ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ និងទី ២ ខាងលើនេះ គឺជាបន្ទុករបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានកំណត់ពិសេសអំពីអ្នកទទួលបន្ទុកនោះក្នុងច្បាប់នេះ ។

៤- ចំពោះរឿងក្តីដែលតំណាងអយ្យការបានដាក់ពាក្យសុំ ឬ រឿងក្តីដែលតុលាការបានចាប់ ផ្តើមដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ និងទី ២ ខាងលើនេះ ជាបន្ទុករបស់រដ្ឋ ។

៥- បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ៦៤ (ភាគដែលត្រូវទទួលបន្ទុក និង ការសងវិញនូវប្រាក់ ប្រដាប់ក្តីដែលបានបង់រួចហើយ) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះ ករណីដែលមានជនច្រើននាក់ដែលត្រូវទទួលបន្ទុកប្រាក់ប្រដាប់ក្តីដោយរួមគ្នា ។

៦- ក្នុងករណីដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ត្រូវបង់ពន្ធដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ប្រសិនបើអ្នកដាក់ពាក្យសុំមិនបានបង់ពន្ធនោះទេ តុលាការត្រូវកំណត់អំឡុងពេលសមរម្យ និង បង្គាប់ ឲ្យបង់ពន្ធនោះ។ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើអ្នកដាក់ពាក្យសុំមិនបានបង់ពន្ធនោះទេ តុលាការត្រូវលើក លិខិតពាក្យសុំចោលដោយដីកាសម្រេច ។

៧- ចំពោះដីកាសម្រេចលើកចោលលិខិតពាក្យសុំដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ៦ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។

៨- ដើម្បីប្តឹងជំទាស់ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៩ (បណ្តឹងជំទាស់) នៃច្បាប់នេះ ត្រូវបង់ពន្ធចំនួន ៥.០០០ (ប្រាំពាន់) រៀល ។ បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៦ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមក អនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលអ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងជំទាស់មិនបានបង់ពន្ធនោះ ។

មាត្រា ២៣.- ដីកាសម្រេចអំពីប្រាក់ប្រដាប់ក្តី

១- ប្រសិនបើយល់ឃើញថាចាំបាច់សម្រេចអំពីអ្នកទទួលបន្ទុក ឬ ចំនួនទឹកប្រាក់នៃប្រាក់ ប្រដាប់ក្តីដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ២២ (បន្ទុកនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តី) ខាងលើនេះ តុលាការត្រូវកំណត់ ចំនួនទឹកប្រាក់នៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តីនោះ និង ត្រូវចេញដីកាសម្រេចអំពីប្រាក់ប្រដាប់ក្តីនោះ ព្រមជាមួយ គ្នានឹងដីកាសម្រេចអំពីរឿងក្តីនោះ ។

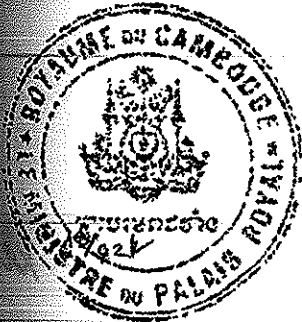
២- ក្នុងករណីដែលមានស្ថានភាពពិសេស តុលាការអាចបង្គាប់ឲ្យជនពាក់ព័ន្ធដែលមិនមែន ជាជនដែលត្រូវទទួលបន្ទុកនូវប្រាក់ប្រដាប់ក្តីតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ទទួលបន្ទុកនូវប្រាក់ប្រដាប់ក្តី ទាំងស្រុង ឬ មួយភាគបាន ។

៣- ចំពោះដីកាសម្រេចអំពីប្រាក់ប្រដាប់ក្តី មានតែជនដែលត្រូវបានបង្គាប់ឲ្យទទួលបន្ទុកប្រាក់ ប្រដាប់ក្តីនេះទេ ដែលអាចប្តឹងជំទាស់បាន ប៉ុន្តែមិនអាចប្តឹងជំទាស់ដោយឯករាជ្យបានឡើយ ។

មាត្រា ២៤.- ការអនុវត្តដោយបង្ខំអំពីប្រាក់ប្រដាប់ក្តី

១- ម្ចាស់បំណុលលើប្រាក់ប្រដាប់ក្តី អាចអនុវត្តដោយបង្ខំ ដោយផ្អែកលើដីកាសម្រេចអំពីប្រាក់ ប្រដាប់ក្តីបាន ។

២- បញ្ញត្តិនៃគន្ថីទី ៦ (ការអនុវត្តដោយបង្ខំ) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្ត ដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការអនុវត្តដោយបង្ខំដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ប៉ុន្តែមិនចាំបាច់ ធ្វើការបញ្ជូនដីកាសម្រេចមុនពេលអនុវត្តទេ ។

Kol

៣- បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៣០៥ (ការផ្អាកអានុភាពនៃដីកាសម្រេចដើម) នៃក្រម
នីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលមានបណ្តឹងដំទាស់ ចំពោះដីកា
សម្រេចអំពីប្រាក់ប្រដាប់ក្តី ។

មាត្រា ២៥.- ការចប់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជំនួសជាមុន

ចំពោះប្រាក់ប្រដាប់ក្តីសម្រាប់ការពិនិត្យភស្តុតាង ការកោះហៅ ការជូនដំណឹង និង ការចាត់
ចែងចាំបាច់ផ្សេងទៀត ដែលធ្វើឡើងដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់តុលាការ រដ្ឋត្រូវបង់ជំនួសជាមុន ប៉ុន្តែ
ចំពោះសកម្មភាពដែលត្រូវការប្រាក់ប្រដាប់ក្តី តុលាការអាចបង្គាប់ឲ្យជនពាក់ព័ន្ធបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តី
នោះជាមុនបាន ។

**ជំពូកទី ៥
ការវិនិច្ឆ័យ**

មាត្រា ២៦.- របៀបដាក់ពាក្យសុំ និងចំណុចដែលត្រូវសរសេរក្នុងពាក្យសុំ

១- ពាក្យសុំអាចធ្វើឡើងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬ ដោយផ្ទាល់មាត់បាន លើកលែងតែក្នុង
ករណីដែលមានបញ្ញត្តិពិសេសក្នុងច្បាប់នេះ ឬ ច្បាប់ផ្សេងទៀត ។

២- នៅក្នុងលិខិតនៃពាក្យសុំត្រូវសរសេរបញ្ជាក់នូវចំណុចខាងក្រោមនេះ ៖

ក- ឈ្មោះ ឬ នាមករណ៍ និង អាសយដ្ឋានរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំ ហើយនិងឈ្មោះ និង
អាសយដ្ឋានរបស់អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ ។

ខ- ខ្លឹមសារនៃដីកាសម្រេច ឬ សកម្មភាពផ្សេងទៀតរបស់តុលាការដែលអ្នកដាក់ពាក្យ
សុំទាមទារ និងអង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារនោះ ។

៣- ដើម្បីដាក់ពាក្យសុំដោយផ្ទាល់មាត់ អ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍នូវចំណុច
នីមួយៗ ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ នៅចំពោះមុខក្រឡាបញ្ជី ។ ក្នុងករណីនេះ
ក្រឡាបញ្ជីត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុ និង ចុះហត្ថលេខា ។ កំណត់ហេតុនោះត្រូវបានចាត់ទុកជាលិខិតពាក្យសុំ ។

៤- ក្នុងករណីដែលមានឯកសារជាកស្តុតាង អ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវភ្ជាប់នូវឯកសារដើម ឬ ឯកសារ
ចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់ជាមួយនឹងលិខិតនៃពាក្យសុំ ឬ ត្រូវដាក់ជូនឯកសារទាំងនោះទៅតុលា-
ការនៅពេលដាក់ពាក្យសុំ ។

មាត្រា ២៧.- ការស្រាវជ្រាវដោយឥតគិតថ្លៃ និង ការពិនិត្យភស្តុតាងដោយឥតគិតថ្លៃ

១- តុលាការអាចយកអង្គហេតុដែលមិនបានអះអាងដោយអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ឬ ដោយភាគីម្ខាងទៀតមកធ្វើជាមូលដ្ឋាននៃដីកាសម្រេចបាន ។

២- ប្រសិនបើយល់ឃើញថាចាំបាច់ តុលាការត្រូវធ្វើការស្រាវជ្រាវអង្គហេតុ និង ធ្វើការពិនិត្យភស្តុតាងដោយឥតគិតថ្លៃ ។

មាត្រា ២៨.- ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ និងការសួរដោយឥតគិតថ្លៃ

១- ដើម្បីចេញដីកាសម្រេចអំពីរឿងក្តីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣ (វិសាលភាពនៃច្បាប់នេះ) នៃច្បាប់នេះ តុលាការពុំចាំបាច់ឆ្លងកាត់តាមការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ឡើយ ។

២- ក្នុងករណីដែលមិនធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ តុលាការអាចសួរអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ភាគីម្ខាងទៀត ឬ ជនផ្សេងទៀតដែលតុលាការយល់ឃើញថាចាំបាច់បាន ។ ក្នុងករណីនេះ តុលាការអាចអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកដែលតុលាការយល់ថាសមរម្យ ចូលស្តាប់ជាអ្នកសង្កេតការណ៍បាន ។

មាត្រា ២៩.- ករណីយកិច្ចបញ្ជាក់ខ្លួនរបស់សាមីខ្លួន

១- តុលាការអាចកោះហៅអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ភាគីម្ខាងទៀត ឬ ជនផ្សេងទៀត ដែលតុលាការយល់ឃើញថាចាំបាច់បាន ដោយកំណត់កាលបរិច្ឆេទ ។

២- ក្នុងករណីជនដែលត្រូវបានកោះហៅដោយតុលាការ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនបានបង្ហាញខ្លួនមកតុលាការដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវទេ តុលាការអាចពិន័យជាប្រាក់ចំនួនមិនលើសពី ១.០០០.០០០ (មួយលាន) រៀល បាន ។

មាត្រា ៣០.- ការចូលរួមរបស់តំណាងអយ្យការ និង ការជូនដំណឹង

១- ប្រសិនបើយល់ឃើញថាចាំបាច់ត្រូវការពារផលប្រយោជន៍សាធារណៈ តុលាការត្រូវជូនដំណឹងទៅតំណាងអយ្យការអំពីរឿងក្តី និង កាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ ក្នុងកាលបរិច្ឆេទនៃការសួរ ។

Kat

២- ប្រសិនបើយល់ឃើញថាចាំបាច់ការពារផលប្រយោជន៍សាធារណៈ តំណាងអយ្យការអាចបញ្ចេញមតិចំពោះរឿងក្តី និង ចូលរួមក្នុងកាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ ក្នុងកាលបរិច្ឆេទនៃការសួរបាន ។

៣- ក្នុងករណីដែលបានដឹងតាមមុខនាទីរបស់ខ្លួនថា ករណីដែលតំណាងអយ្យការអាចដាក់ពាក្យសុំ ឬ ទាមទារបានកើតឡើង តុលាការ ស្ថាប័នរដ្ឋផ្សេងទៀត និង មន្ត្រីស្ថាប័នទាំងនោះ និង តំណាងអយ្យការ ត្រូវជូនដំណឹងអំពីករណីនោះទៅតំណាងអយ្យការអមតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច ។

មាត្រា ៣១.- ការចូលរួមក្នុងនីតិវិធីរបស់ជនពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍

១- ប្រសិនបើយល់ឃើញថាសមរម្យ តុលាការអាចឲ្យជនក្រៅពីអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ឬ ភាគីម្ខាងទៀត ក្នុងចំណោមជនពាក់ព័ន្ធដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ១៥ (ជនពាក់ព័ន្ធ) នៃច្បាប់នេះ ចូលរួមក្នុងនីតិវិធីបាន ។

២- ជនដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចចូលរួមក្នុងនីតិវិធីបាន ដោយទទួលការអនុញ្ញាតពីតុលាការ ។

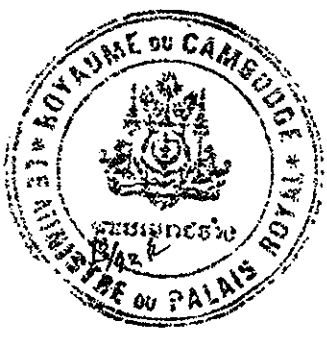
មាត្រា ៣២.- ការទទួលបន្ទុកនីតិវិធី

១- ក្នុងករណីដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ឬ ភាគីម្ខាងទៀត មិនអាចបន្តនីតិវិធីដោយសារមេរណភាពការបាត់បង់លក្ខណសម្បត្តិ ឬមូលហេតុផ្សេងទៀត ជនដែលមានលក្ខណសម្បត្តិក្នុងការដាក់ពាក្យសុំឲ្យដំណើរការនីតិវិធីនោះ តាមច្បាប់ ឬ បទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងទៀត អាចដាក់ពាក្យសុំទទួលបន្ទុកនីតិវិធីនោះបាន ។

២- ក្នុងករណីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ប្រសិនបើយល់ឃើញថាចាំបាច់តុលាការអាចបង្គាប់ឲ្យជនដែលមានលក្ខណសម្បត្តិក្នុងការដាក់ពាក្យសុំឲ្យដំណើរការនីតិវិធីនោះតាមច្បាប់ ឬ បទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងទៀត ទទួលបន្ទុកនីតិវិធីនោះបាន ។

មាត្រា ៣៣.- ការមើលសំណុំរឿង ងារកងី

១- ប្រសិនបើយល់ឃើញថាសមរម្យ តុលាការអាចអនុញ្ញាតឲ្យមើល ឬឲ្យថតចម្លងសំណុំរឿង ឬ អាចបង្គាប់ឲ្យក្រឡាបញ្ជីប្រគល់ឯកសារចម្លងយថាភូត ឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់ឯកសារដកស្រង់នៃសំណុំរឿង ឬ លិខិតបញ្ជាក់អំពីចំណុចទាក់ទងនឹងរឿងក្តីបាន តាមពាក្យសុំរបស់ជនពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងក្តីនោះ ដោយឲ្យបង់សោហ៊ុយ ។

២- ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះក៏ដោយ ប្រសិនបើអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ឬ ភាគីម្ខាងទៀត ទាមទារឲ្យប្រគល់នូវឯកសារចម្លងយថាភូត ឯកសារចម្លងដែលមានសេចក្តីបញ្ជាក់ ឬ ឯកសារដកស្រង់នៃលិខិតដីកាសម្រេច ឬ ទាមទារឲ្យប្រគល់នូវលិខិតបញ្ជាក់អំពីចំណុចទាក់ទងនឹង រឿងក្តី ក្រឡាបញ្ជីត្រូវប្រគល់ឯកសារ ឬ លិខិតនោះ ។

មាត្រា ៣៤.- ការអនុវត្តដូចគ្នាតាមក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

១- បញ្ញត្តិស្តីពីកាលបរិច្ឆេទ អំឡុងពេល វិធីធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង នៅក្នុងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះនីតិវិធីដែលកំណត់ក្នុងច្បាប់នេះ លើកលែងតែមានភាពផ្ទុយ គ្នានឹងលក្ខណៈនៃនីតិវិធីនេះ ។

២- បញ្ញត្តិស្តីពីការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ការសាកសួរសាក្សី ការសាកសួរភាគី កោសលវិច័យ ការត្រួតពិនិត្យ និងកសួតាងជាឯកសារ នៅក្នុងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវអនុវត្តដូចគ្នា ផងដែរចំពោះករណីដែលធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ នៅក្នុងនីតិវិធីដែលកំណត់ក្នុងច្បាប់ នេះ លើកលែងតែមានភាពផ្ទុយគ្នានឹងលក្ខណៈនៃនីតិវិធីនេះ ។

ជំពូកទី ៦

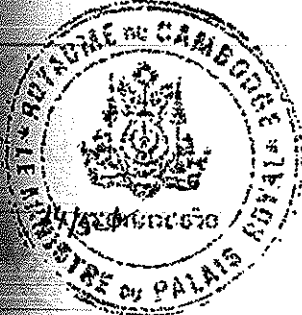
ការសម្រេចសេចក្តី

មាត្រា ៣៥.- វិធីសម្រេចសេចក្តី

ដីកាសម្រេចដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣ (វិសាលភាពនៃច្បាប់នេះ) នៃច្បាប់ នេះ ត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ត្រូវសរសេរសំអាងហេតុ និងសេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់ ហើយចៅក្រម ត្រូវចុះហត្ថលេខាលើសេចក្តីសម្រេចនេះ ។

មាត្រា ៣៦.- ការជូនដំណឹងអំពីដីកាសម្រេច

ដីកាសម្រេចដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣ (វិសាលភាពនៃច្បាប់នេះ) នៃច្បាប់ នេះ ត្រូវជូនដំណឹងទៅជនដែលត្រូវទទួលដីកាសម្រេចនេះ ។ ការជូនដំណឹងអំពីដីកាសម្រេចនេះ ត្រូវធ្វើឡើងតាមរយៈការបញ្ជូន ឬ ការធ្វើជូនឯកសារចម្លងយថាភូតនៃដីកាសម្រេចនោះ ។

Kol

មាត្រា ៣៧.- ការចូលជាស្ថាពរ និង ការបង្កើតអនុភាពនៃដីកាសម្រេច

១- ដីកាសម្រេចដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣ (វិសាលភាពនៃច្បាប់នេះ) នៃច្បាប់នេះ មិនត្រូវចូលជាស្ថាពរនៅមុនពេលផុតអំឡុងពេលសម្រាប់ការប្តឹងជំទាស់ដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៤០ (អំឡុងពេលសម្រាប់ប្តឹងជំទាស់) នៃច្បាប់នេះ ។

២- ការចូលជាស្ថាពរនៃដីកាសម្រេចដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវបានបង្កាក់ដោយការប្តឹងជំទាស់ ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងនៅក្នុងអំឡុងពេលដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នោះ ។

៣- ដីកាសម្រេចដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មិនត្រូវមានអនុភាពឡើយ បើមិនទាន់ចូលជាស្ថាពរទេ ។

មាត្រា ៣៨.- អនុភាពអនុវត្តនៃដីកាសម្រេច

ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឲ្យបង់ប្រាក់ ប្រគល់វត្ថុ អនុវត្តករណីយកិច្ចចុះបញ្ជី ឬ ផ្តល់តារាវិកាផ្សេងទៀតដែលចូលជាស្ថាពរ ត្រូវក្លាយជាលិខិតអនុវត្តដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៣៥០ (លិខិតអនុវត្ត) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។

**ជំពូកទី ៧
បណ្តឹងឧប្បាស្ស័យ**

មាត្រា ៣៩.- បណ្តឹងជំទាស់

១- បុគ្គលទទួលឥទ្ធិពលដែលខូចប្រយោជន៍ដល់សិទ្ធិ ឬ ឋានៈគតិយុត្តរូបសំខ្លួនដោយសារដីកាសម្រេចដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៣ (វិសាលភាពនៃច្បាប់នេះ) នៃច្បាប់នេះ អំពីរឿងក្តីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៣ (វិសាលភាពនៃច្បាប់នេះ) នៃច្បាប់នេះ អាចប្តឹងជំទាស់ចំពោះដីកាសម្រេចនោះបាន លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានបញ្ញត្តិពិសេសក្នុងច្បាប់នេះ ។

២- ក្នុងករណីដែលត្រូវចេញដីកាសម្រេចតាមតែពាក្យសុំប៉ុណ្ណោះ មានតែជនដែលបានដាក់ពាក្យសុំទេ ដែលអាចប្តឹងជំទាស់ចំពោះដីកាសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំបាន ។

មាត្រា ៤០.- អំឡុងពេលសម្រាប់ប្តឹងជំទាស់

១- ប្រសិនបើជនដែលអាចប្តឹងជំទាស់ បានទទួលនូវការជូនដំណឹងអំពីដីកាសម្រេច បណ្តឹងជំទាស់ត្រូវធ្វើឡើងក្នុងអំឡុងពេល ២ (ពីរ) សប្តាហ៍ ដោយគិតចាប់ពីថ្ងៃបានទទួលការជូនដំណឹងអំពីដីកាសម្រេចនោះ ។

ឬ ការចាត់ចែងរក្សាការពារចាំបាច់ផ្សេងទៀត ដោយដីកាសម្រេចតាមពាក្យសុំ ឬ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ដោយឲ្យដាក់ប្រាតិកោត ឬ មិនឲ្យដាក់ប្រាតិកោត ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ។

២- តុលាការត្រូវបង្គាប់ឲ្យធ្វើការចាត់ចែងរក្សាការពារដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើ នេះ ដោយផ្អែកលើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង ។

៣- ក្នុងករណីបានដាក់ពាក្យសុំឲ្យចាត់ចែងរក្សាការពារដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើ នេះ អ្នកដាក់ពាក្យសុំ ត្រូវបញ្ជាក់ឲ្យច្បាស់លាស់នូវការចាត់ចែងរក្សាការពារដែលខ្លួនទាមទារ និង មូលហេតុនៃការទាមទារការចាត់ចែងរក្សាការពារនោះ ។

៤- អ្នកដាក់ពាក្យសុំដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ត្រូវធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង អំពីមូលហេតុនៃការទាមទារការចាត់ចែងរក្សាការពារ ទោះបីមានបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ២៧ (ការស្រាវជ្រាវដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ និង ការពិនិត្យកស្មតាងដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ) នៃច្បាប់នេះ ក៏ដោយ ។

៥- ប្រសិនបើយល់ឃើញថាចាំបាច់ តុលាការអាចស្រាវជ្រាវអំពីអង្គហេតុ និង ពិនិត្យកស្មតាង ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិបាន ។

៦- ដីកាសម្រេចអំពីការចាត់ចែងរក្សាការពារដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវ ជូនដំណឹងទៅអ្នកទទួលដីកាសម្រេចនោះ ។ ដីកាសម្រេចអំពីការចាត់ចែងរក្សាការពារដែលកំណត់ ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ មានអានុភាពភ្លាមដោយការជូនដំណឹង ។

៧- អានុភាព និងការអនុវត្តនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាង លើនេះ ត្រូវអនុលោមតាមបញ្ញត្តិស្តីពីអានុភាព និង ការអនុវត្តនូវការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន និង ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន នៅក្នុងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។

៨- បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៤៥ (ភាពចាំបាច់នៃដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន) មាត្រា ៥៤៦ (កម្មវត្ថុនៃដីកាសម្រេចរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន) មាត្រា ៥៤៧ (ប្រាក់រំដោះពីការរឹបអូសជា បណ្តោះអាសន្ន) មាត្រា ៥៤៨ (ភាពចាំបាច់នៃដីកាសម្រេចចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ជាអាទិ៍) និង មាត្រា ៥៤៩ (វិធីចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូច គ្នាផងដែរ ចំពោះការចាត់ចែងរក្សាការពារដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ហើយបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា ៧១ (វិធីដាក់ប្រាតិកោត និង ការប្តូរប្រាតិកោត) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមក អនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះប្រាតិកោតដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ ។

មាត្រា ៤៤.- បណ្តឹងឧបាស្រ័យ

១- ជនដែលបានដាក់ពាក្យសុំឲ្យចាត់ចែងរក្សាការពារ ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤៣ (នីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ) ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់ចំពោះដីកាសម្រេចលើកចោលនូវពាក្យសុំនោះបាន ។

២- ជនដែលអាចប្តឹងជំទាស់ ចំពោះដីកាសម្រេចទទួលស្គាល់ពាក្យសុំអំពីអង្គសេចក្តី អាចប្តឹងជំទាស់ចំពោះការចាត់ចែងរក្សាការពារដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤៣ (នីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ) ខាងលើនេះបាន ។

៣- ក្នុងករណីដែលបណ្តឹងជំទាស់ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ប្រសិនបើមានសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងអំពីស្ថានភាពដែលច្បាស់ថា នឹងក្លាយជាមូលហេតុនៃការលុបចោលការចាត់ចែងរក្សាការពារ និងអំពីករណីដែលមានការបារម្ភថា ការខូចខាតដែលមានការពិបាកនឹងធ្វើបដិទានឡើងវិញ នឹងកើតឡើងដោយសារការអនុវត្តការចាត់ចែងរក្សាការពារនោះ តុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់ អាចបង្គាប់ឲ្យធ្វើការចាត់ចែងដូចខាងក្រោមនេះ តាមពាក្យសុំ ៖

ក- ផ្អាកការអនុវត្តការចាត់ចែងរក្សាការពារ ដោយឲ្យដាក់ប្រាតិភោគ ឬ មិនឲ្យដាក់ប្រាតិភោគរហូតដល់ពេលដែលដីកាសម្រេចអំពីបណ្តឹងជំទាស់នោះបង្កើតអានុភាព ។

ខ- លុបចោលការចាត់ចែងការអនុវត្តដែលបានធ្វើរួចហើយ ដោយឲ្យដាក់ប្រាតិភោគរហូតដល់ពេលដែលដីកាសម្រេចអំពីបណ្តឹងជំទាស់នោះ បង្កើតអានុភាព ។

ឃ- ក្នុងអំឡុងពេលដែលសំណុំរឿងក្តី នៅតែមាននៅតុលាការដើម តុលាការដើមនោះក៏អាចបង្គាប់ឲ្យធ្វើការចាត់ចែងដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះបានដែរ ។

ង- បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤០ (អំឡុងពេលសម្រាប់ប្តឹងជំទាស់) និង មាត្រា ៤១ (ការបំពេញសកម្មភាពប្តឹងជំទាស់ ក្រោយពីអំឡុងពេលសម្រាប់ប្តឹងជំទាស់បានកន្លងផុត) នៃច្បាប់នេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះបណ្តឹងជំទាស់ដែលកំណត់ក្នុងមាត្រានេះ ។ បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៤ និងទី ៥ នៃមាត្រា ៤៣ (នីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ) ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ហើយបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៧១ (វិធីដាក់ប្រាតិភោគ និង ការប្តូរប្រាតិភោគ) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះប្រាតិភោគដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ នោះ ។

ច- បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៥៥ (ដីកាសម្រេចបង្គាប់ឲ្យធ្វើបដិទាន) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះដីកាសម្រេចលុបចោលនូវដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារដែល

Handwritten mark

កំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤៣ (នីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ) ខាងលើនេះ ដោយផ្អែកលើបណ្តឹងជំទាស់ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៤៥.- ការលុបចោលការចាត់ចែងរក្សាការពារដោយសារការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាព

១- នៅក្រោយពេលដែលការចាត់ចែងរក្សាការពារ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤៣ (នីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ) នៃច្បាប់នេះ បានចូលជាស្ថាពរ ប្រសិនបើមានការលត់មូលហេតុនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារនោះ ឬ ការផ្លាស់ប្តូរផ្សេងទៀតនៃស្ថានភាព តុលាការអាចលុបចោលការចាត់ចែងរក្សាការពារនោះ តាមពាក្យសុំរបស់ជនដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៤៤ (បណ្តឹងឧបាស្រ័យ) ខាងលើនេះ ឬ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួនបាន ។

២- បញ្ញត្តិតីកថាខណ្ឌទី ២ ដល់កថាខណ្ឌទី ៦ នៃមាត្រា ៤៣ (នីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ) នៃច្បាប់នេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរចំពោះពាក្យសុំ និង ដីកាសម្រេចដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

៣- ជនដែលបានដាក់ពាក្យសុំឲ្យធ្វើការចាត់ចែងរក្សាការពារ អាចប្តឹងជំទាស់ចំពោះដីកាសម្រេចលុបចោលការចាត់ចែងរក្សាការពារ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះបាន ។

៤- ជនដែលបានដាក់ពាក្យសុំដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាចប្តឹងជំទាស់ចំពោះដីកាសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំនោះបាន ។ បញ្ញត្តិតីកថាខណ្ឌទី ៣ ដល់កថាខណ្ឌទី ៥ នៃមាត្រា ៤៤ (បណ្តឹងឧបាស្រ័យ) ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរចំពោះករណីនេះ ។

៥- បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥៥៥ (ដីកាសម្រេចឲ្យធ្វើបដិទាន) និង មាត្រា ៥៥៦ (អានុភាពនៃដីកាសម្រេចដែលលុបចោលដីកាសម្រេចរក្សាការពារ) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះដីកាសម្រេចលុបចោលការចាត់ចែងរក្សាការពារ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ៤៦.- ការគ្រប់គ្រង ការចាត់ចែងរក្សាការពារទូទៅទ្រព្យសម្បត្តិ និង ការកំណត់ចំណុចគ្រួសារធ្វើដែលទាក់ទងនឹងការបិទបិទរក្សាក្នុងករណីមានពាក្យសុំឱ្យប្រកាសការចាត់ចែងអណាព្យាបាលទូទៅ

១- ក្នុងករណីមានពាក្យសុំទាមទារឲ្យប្រកាសការចាត់ចែងអណាព្យាបាលទូទៅដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ២៤ (ការប្រកាសការចាត់ចែងអណាព្យាបាលទូទៅ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ប្រសិនបើមានការបំបាត់ដើម្បីគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់សាមីខ្លួន ឬ បីបាច់រក្សាសាមីខ្លួន តុលាការអាចជ្រើសតាំង

អ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ឬ អាចកំណត់ចំណុចត្រូវធ្វើដែលទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់សាមីខ្លួន ឬ ការបីបាច់រក្សាសាមីខ្លួននោះ ចំពោះជនពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងក្តីបានរហូតដល់ពេលដែលដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំឲ្យប្រកាសការចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាលទូទៅនោះ បង្កើតអានុភាពតាមពាក្យសុំ ឬ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ដោយមិនឲ្យដាក់ប្រាតិកោត ។

២- បញ្ញត្តិមាត្រា ៣៧ (ការជ្រើសតាំងអ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិដោយតុលាការ) ដល់មាត្រា ៤០ (សិទ្ធិរបស់អ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ជាអាទិ៍) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះអ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវបានជ្រើសតាំង ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

៣- ក្នុងករណីមានពាក្យសុំទាមទារឲ្យប្រកាសការចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាលទូទៅ ប្រសិនបើមានការចាំបាច់ពិសេសដើម្បីរក្សាការពារទ្រព្យសម្បត្តិរបស់សាមីខ្លួន តុលាការអាចបង្គាប់ឲ្យសាមីខ្លួនស្ថិតនៅក្រោមអាណាព្យាបាលរបស់អ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលត្រូវបានជ្រើសតាំងដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះបាន ចំពោះសកម្មភាពដែលទាក់ទងនឹងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់សាមីខ្លួននោះ លើកលែងតែសកម្មភាពដែលកំណត់ក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ២ មាត្រា ២៦ (សិទ្ធិលុបចោលសកម្មភាព) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី រហូតដល់ពេលដែលដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំទាមទារឲ្យប្រកាសការចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាលទូទៅ បង្កើតអានុភាពតាមពាក្យសុំរបស់អ្នកដែលដាក់ពាក្យសុំទាមទារឲ្យប្រកាសការចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាលទូទៅនោះ ។

៤- ដីកាសម្រេចដែលធ្វើឡើងដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ត្រូវជូនដំណឹងទៅអ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ។

៥- ប្រសិនបើដីកាសម្រេចត្រូវបានធ្វើឡើង ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ តុលាការត្រូវជូនដំណឹងអំពីការណ៍នោះ ទៅសាមីខ្លួនដោយគ្មានការយឺតយ៉ាវ ។

៦- អំឡុងពេលសម្រាប់ប្តឹងជំទាស់ ចំពោះដីកាសម្រេចដែលធ្វើឡើងដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ត្រូវគិតពីថ្ងៃដែលមានការជូនដំណឹងទៅអ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៤ ខាងលើនេះ ។ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើអ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិមានច្រើននាក់ ហើយអ្នកទាំងនោះបានទទួលការជូនដំណឹងនៅកាលបរិច្ឆេទខុសគ្នានោះ អំឡុងពេលសម្រាប់ប្តឹងជំទាស់ ត្រូវគិតពីថ្ងៃដែលមានការជូនដំណឹងចុងក្រោយ ។

៧- ប្រសិនបើដីកាសម្រេចត្រូវបានធ្វើឡើង ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ សាមីខ្លួន និង អ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ អាចលុបចោលនូវសកម្មភាពរបស់សាមីខ្លួនដែលទាក់ទងនឹងទ្រព្យសម្បត្តិ លើកលែងតែសកម្មភាពដែលកំណត់ក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ២៦ (សិទ្ធិលុប

Kol

ចោលសកម្មភាព) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។ បញ្ញត្តិស្តីពីការលុបចោលនូវសកម្មភាពរបស់ជនដែលត្រូវបានកម្រិតសមត្ថភាពក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណីត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីនេះ ។

មាត្រា ៤៧.- ការគ្រប់គ្រង ការចាត់ចែងរក្សាការពារទូទៅទ្រព្យសម្បត្តិ និង ការកំណត់ចំណុចត្រូវធ្វើដែលទាក់ទងនឹងការបិទបិទរក្សា ក្នុងករណីមានពាក្យសុំប្រកាសការចាប់ផ្តើមហិក្ខុបត្តិ

១- ក្នុងករណីដែលមានពាក្យសុំទាមទារឲ្យប្រកាសការចាប់ផ្តើមហិក្ខុបត្តិ ដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ២៨ (ការប្រកាសការចាប់ផ្តើមហិក្ខុបត្តិ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ប្រសិនបើមានការចាំបាច់ដើម្បីគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិសាមីខ្លួន ឬ បិទបិទរក្សាសាមីខ្លួន តុលាការអាចជ្រើសតាំងអ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ឬ អាចកំណត់ចំណុចត្រូវធ្វើដែលទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់សាមីខ្លួន ឬ ការបិទបិទរក្សាសាមីខ្លួននោះ ចំពោះជនពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងក្តីបានហេតុដល់ពេលដែលដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំប្រកាសការចាប់ផ្តើមហិក្ខុបត្តិនោះបង្កើតអានុភាពតាមពាក្យសុំ ឬ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ដោយមិនឲ្យដាក់ប្រាតិកោត។

២- បញ្ញត្តិពីមាត្រា ៣៧ (ការជ្រើសតាំងអ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិដោយតុលាការ) ដល់មាត្រា ៤០ (សិទ្ធិរបស់អ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ជាអាទិ៍) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះអ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវបានជ្រើសតាំងដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ។

៣- ក្នុងករណីមានពាក្យសុំទាមទារឲ្យប្រកាសការចាប់ផ្តើមហិក្ខុបត្តិ ប្រសិនបើមានការចាំបាច់ពិសេស ដើម្បីរក្សាការពារទ្រព្យសម្បត្តិរបស់សាមីខ្លួន តុលាការអាចបង្គាប់ឲ្យសាមីខ្លួនស្ថិតនៅក្រោមហិក្ខុបត្តិរបស់អ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវបានជ្រើសតាំង ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះបាន ចំពោះសកម្មភាពដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៣០ (សិទ្ធិលុបចោលសកម្មភាព) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ក្នុងចំណោមសកម្មភាពដែលទាក់ទងនឹងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់សាមីខ្លួននោះ ហេតុដល់ពេលដែលដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំទាមទារឲ្យប្រកាសការចាប់ផ្តើមហិក្ខុបត្តិ បង្កើតអានុភាពតាមពាក្យសុំរបស់អ្នកដែលដាក់ពាក្យសុំនោះ ។

៤- ដីកាសម្រេចដែលធ្វើឡើងដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ត្រូវជូនដំណឹងទៅអ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ។

៥- អំឡុងពេលសម្រាប់ប្តឹងជំទាស់ ចំពោះដីកាសម្រេចដែលធ្វើឡើងដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ ត្រូវគិតពីថ្ងៃចុងក្រោយក្នុងចំណោមថ្ងៃដែលមានការជូនដំណឹងដោយ

យោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៦ នៃមាត្រា ៤៣ (នីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ) នៃច្បាប់នេះ និងថ្ងៃដែលមានការជូនដំណឹង ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៤ នៃមាត្រានេះ ។

៦- ប្រសិនបើដីកាសម្រេចត្រូវបានធ្វើឡើង ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ៣ ខាងលើនេះ សាមីខ្លួននិងអ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ អាចលុបចោលបាននូវសកម្មភាពដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៣០ (សិទ្ធិលុបចោលសកម្មភាព) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ក្នុងចំណោមសកម្មភាពទាក់ទងនឹងទ្រព្យសម្បត្តិដែលសាមីខ្លួនបានធ្វើ ដោយមិនបានទទួលការយល់ព្រមពីអ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ។ បញ្ញត្តិស្តីពីការលុបចោលនូវសកម្មភាពរបស់ជនដែលត្រូវបានកម្រិតសមត្ថភាពក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីនេះ ។

មាត្រា ៤៨.- ការព្យួរអំណាចមេបា ជាអាទិ៍ មុនពេលដែលដីកាសម្រេចឱ្យបង្កើតសុំកូនពេញលេញ បង្កើតអាណុកាត

១- ក្នុងករណីដែលមានពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចបង្កើតសុំកូនពេញលេញដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ១០០៧ (ទម្រង់នៃការបង្កើតសុំកូនពេញលេញ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ប្រសិនបើមានការចាំបាច់ដើម្បីផលប្រយោជន៍របស់ជនដែលនឹងក្លាយជាកូនសុំ តុលាការអាចព្យួរការអនុវត្តកិច្ចការរបស់អ្នកមានអំណាចមេបា ឬ អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន របស់ជនដែលនឹងក្លាយជាកូនសុំនោះបាន តាមពាក្យសុំរបស់អ្នកដែលដាក់ពាក្យសុំបង្កើតសុំកូននោះ រហូតដល់ពេលដែលដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំទាមទារឱ្យបង្កើតសុំកូនពេញលេញនោះបង្កើតអាណុកាត ។ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើគ្មានអ្នកផ្សេងទៀតដែលមានអំណាចមេបា ឬ ដែលអនុវត្តកិច្ចការរបស់អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន តុលាការត្រូវជ្រើសតាំងអ្នកដែលអនុវត្តកិច្ចការនោះជំនួស ។

២- តុលាការអាចផ្លាស់ប្តូរអ្នកដែលអនុវត្តកិច្ចការជំនួស ដែលខ្លួនបានជ្រើសតាំងនោះពេលណាក៏បានដែរ ។

មាត្រា ៤៩.- ការព្យួរការអនុវត្តកិច្ចការរបស់អ្នកមានអំណាចមេបា និង ការជ្រើសតាំងអ្នកធ្វើកិច្ចការជំនួស

១- ក្នុងករណីមានពាក្យសុំឱ្យប្រកាសការព្យួរ ឬ ការដកហូតអំណាចមេបាដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ១០៤៨ (ការប្រកាសការព្យួរ ឬ ការដកហូតអំណាចមេបា) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ប្រសិនបើមានការចាំបាច់ដើម្បីផលប្រយោជន៍របស់កូន តុលាការអាចព្យួរការអនុវត្តកិច្ចការរបស់អ្នកមានអំណាចមេបាបាន តាមពាក្យសុំរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំនោះ រហូតដល់ពេលដែលដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំឱ្យ

Kol

ប្រកាសការព្យួរ ឬ ការដកហូតអំណាចមេបា បង្កើតអាណត្តិ ។ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើគ្មានអ្នកដែល
មានអំណាចមេបាផ្សេងទៀតទេ តុលាការត្រូវជ្រើសតាំងអ្នកដែលអនុវត្តកិច្ចការនោះជំនួស ។

២- តុលាការអាចផ្លាស់ប្តូរអ្នកដែលអនុវត្តកិច្ចការជំនួសដែលខ្លួនបានជ្រើសតាំងនោះ នៅពេល
ណាក៏បានដែរ ។

ជំពូកទី ៩

បទប្បញ្ញត្តិពិសេសស្តីពីរឿងក្តីផ្សេងៗ

ផ្នែកទី ១

រឿងក្តីអណាព្យាបាល និង ហិតុបត្តម្ភ ជារាជ្ជី

**មាត្រា ៥០.- ការពិនិត្យដោយវេជ្ជបណ្ឌិត ជារាជ្ជី ក្នុងករណីចាប់ផ្តើមអណា-
ព្យាបាលទូទៅ ជារាជ្ជី**

ដើម្បីចេញដីកាសម្រេចប្រកាសចាប់ផ្តើមអណាព្យាបាលទូទៅ ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១
នៃមាត្រា ២៤ (ការប្រកាសចាប់ផ្តើមអណាព្យាបាលទូទៅ) ឬ ដីកាសម្រេចប្រកាសការចាប់ផ្តើម
ហិតុបត្តម្ភ ដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ២៨ (ការប្រកាសចាប់ផ្តើមហិតុបត្តម្ភ) នៃក្រម
រដ្ឋប្បវេណី តុលាការត្រូវស្តាប់មតិយោបល់ជំនាញរបស់វេជ្ជបណ្ឌិត ឬ ជនផ្សេងទៀតដែលអាចទទួល
ស្គាល់ថាសមរម្យអំពីស្ថានភាពស្មារតីរបស់សាមីខ្លួន ។ ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ
ចំពោះករណីដែលយល់ឃើញច្បាស់លាស់ថាមិនចាំបាច់ ។

**មាត្រា ៥១.- ការសួរសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់សាមីខ្លួន ក្នុងករណីចាប់ផ្តើម
អណាព្យាបាលទូទៅ ជារាជ្ជី**

ដើម្បីចេញដីកាសម្រេចដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៥០ (ការពិនិត្យដោយវេជ្ជបណ្ឌិត ជាអាទិ៍ ក្នុង
ករណីចាប់ផ្តើមអណាព្យាបាលទូទៅ ជាអាទិ៍) ខាងលើនេះ តុលាការត្រូវផ្តល់ឱកាសឲ្យសាមីខ្លួនធ្វើ
សេចក្តីថ្លែងការណ៍ ។

មាត្រា ៥២.- ការឱ្យសិទ្ធិអណាព្យាបាលដោយប្រយោជន៍របស់កូន

នៅពេលដែលចេញដីកាសម្រេចកំណត់អំពីអ្នកមានអំណាចមេបាលើកូន ឬ ការចាត់ចែង
ចាំបាច់ដែលទាក់ទងនឹងការបីបាច់រក្សាកូន យោបល់របស់កូនត្រូវបានយកទៅពិចារណាថ្លឹងថ្លែង
សម្របសម្រួលទៅតាមអាយុ និង សភាពចាស់ទុំរបស់កូននោះ ។

**មាត្រា ៥៣.- ការគិតពិចារណាអំពីយោបល់របស់សាមីខ្លួន ក្នុងករណីដែលជ្រើស
តាំងអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន**

បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៥២ (ការគិតពិចារណាអំពីយោបល់របស់កូន) ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះដីកាសម្រេចអំពីអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន ដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ១០៦៨ (អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនដែលត្រូវបានកំណត់ អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនដែលត្រូវបានជ្រើសតាំង និង មូលដ្ឋាននៃការជ្រើសតាំង) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

**ផ្នែកទី ២
រឿងអ្វីបាត់ខ្លួន**

មាត្រា ៥៤.- ការដាស់តឿនជាសាធារណៈ

១- ការដាស់តឿនជាសាធារណៈដែលកំណត់ក្នុងមាត្រា ៤២ (ការដាស់តឿនជាសាធារណៈ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវធ្វើឡើងតាមវិធីផ្សាយជាសាធារណៈ ។

២- ការផ្សាយជាសាធារណៈ ត្រូវធ្វើដោយបិទប្រកាសនៅកន្លែងសម្រាប់បិទប្រកាសរបស់តុលាការ និងចុះផ្សាយនៅក្នុងព្រឹត្តិបត្ររបស់ក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

៣- ប្រសិនបើយល់ឃើញថាសមរម្យ តុលាការអាចធ្វើការផ្សាយជាសាធារណៈតាមការចុះផ្សាយនៅក្នុងសារព័ត៌មានប្រចាំថ្ងៃ ឬ តាមវិធីផ្សេងទៀតដែលយល់ឃើញថាសមរម្យបាន ដោយបន្ថែមលើវិធីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ ។

៤- ការផ្សាយជាសាធារណៈដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវបញ្ជាក់អំពីចំណុចខាងក្រោមនេះ ៖

- ក- ឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋានរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំ ។
- ខ- ឈ្មោះ និង អាសយដ្ឋានចុងក្រោយដែលត្រូវបានដឹង និង ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំកំណើតរបស់អ្នកអវត្តមាន ។
- គ- កំណត់ថា អ្នកអវត្តមានត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានអំពីការរស់នៅរបស់ខ្លួននៅមុនពេលចប់អំឡុងពេលនៃការដាស់តឿនជាសាធារណៈ ហើយបើមិនបានផ្តល់ព័ត៌មានមុនអំឡុងពេលនេះទេ អ្នកអវត្តមាននោះនឹងទទួលការប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួន ។
- ឃ- កំណត់ថា ជនដែលដឹងអំពីការនៅរស់ ឬ មរណភាពរបស់អ្នកអវត្តមាន ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មាន នៅមុនពេលចប់អំឡុងពេលនៃការដាស់តឿនជាសាធារណៈ ។

Kol

ង- ថ្ងៃចប់អំឡុងពេលនៃការដាស់តឿនជាសាធារណៈ ។

៥- អំឡុងពេលនៃការដាស់តឿនជាសាធារណៈ ត្រូវមានមិនតិចជាង ៦ (ប្រាំមួយ) ខែ ក្នុងករណីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤១ (លក្ខខណ្ឌដើម្បីធ្វើការប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួន) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ហើយមិនតិចជាង ២ (ពីរ) ខែ ក្នុងករណីដែលកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ដដែល ។

**មាត្រា ៥៥.- ការផ្សាយជាសាធារណៈ និងការជូនដំណឹងអំពីការចូលជាស្ថាពរ
នៃដីកាសម្រេច**

១- ប្រសិនបើដីកាសម្រេចប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួនចូលជាស្ថាពរ ក្រឡាបញ្ជីត្រូវផ្សាយជាសាធារណៈអំពីការណ៍នោះ និង ត្រូវជូនដំណឹងអំពីការណ៍នោះ ទៅបុគ្គលដែលទទួលបន្ទុកការងារអត្រានុកូលដ្ឋានរបស់ជនដែលទទួលការប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួននោះ ដោយគ្មានការយឺតយ៉ាវ ។

២- បញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះករណីដែលដីកាសម្រេចលុបចោលនូវការប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួន ចូលជាស្ថាពរ ។

**ជំពូកទី ១០
អវសានប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា ៥៦.- កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តច្បាប់នេះ

ច្បាប់នេះ ត្រូវអនុវត្តចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១០

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី

ព.រល.១០០៧.៥៤៤

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌

ហត្ថលេខា

អង្គ ឧទ្ធរណ៍

លេខ: ៥២ ៥ ប.ស
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១០
អគ្គលេខាធិការរង្វង់ទ្វីបអាស៊ីអាគ្នេយ៍
យ៉ែន ជិនកេន

25/624

មាតិកា

ជំពូកទី ១ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ ១

មាត្រា ១.— គោលដៅនៃច្បាប់នេះ: ១

មាត្រា ២.— គោលបំណងនៃច្បាប់នេះ: ១

មាត្រា ៣.— វិសាលភាពនៃច្បាប់នេះ: ១

ជំពូកទី ២ តុលាការ ១

ផ្នែកទី ១ សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តី ១

មាត្រា ៤.— តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច ១

មាត្រា ៥.— ការកំណត់តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច ២

មាត្រា ៦.— ការចាត់ចែងរឿងក្តីខុសសមត្ថកិច្ច ២

មាត្រា ៧.— សមត្ថកិច្ចជាអាទិភាព និងការផ្ទេរ ២

មាត្រា ៨.— ការពិនិត្យកស្តតាងដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ៣

មាត្រា ៩.— បណ្តឹងជំទាស់ ៣

មាត្រា ១០.— អានុភាពនៃដីកាសម្រេចផ្ទេរ ជាអាទិ៍ ៣

ផ្នែកទី ២ បេសាសម្ព័ន្ធនៃតុលាការ ៣

មាត្រា ១១.— ការជម្រះក្តីលើកទី ១ ដោយចៅក្រមមួយរូប ឬ ដោយក្រុមប្រឹក្សា
 ជំនុំជម្រះនៃចៅក្រម ៣

មាត្រា ១២.— ការពិភាក្សានៃក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ: ៤

មាត្រា ១៣.— ការសម្រេចនៃក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ: ៤

ផ្នែកទី ៣ ការដកហូតសមត្ថកិច្ចជំនុំជម្រះ បណ្តឹងដិតចិត្ត និង
 ការដកខ្លួន ៤

មាត្រា ១៤.— ការដកហូតសមត្ថកិច្ចជំនុំជម្រះ បណ្តឹងដិតចិត្ត និងការដកខ្លួនរបស់
 ចៅក្រម ជាអាទិ៍ ៤

ជំពូកទី ៣ ជនពាក់ព័ន្ធ ៥

មាត្រា ១៥.— ជនពាក់ព័ន្ធ ៥

មាត្រា ១៦.— សមត្ថភាពរបស់ជនពាក់ព័ន្ធ ៥

មាត្រា ១៧.— សមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសកម្មភាពនៃនីតិវិធី ការតំណាងដែលច្បាប់បាន
 កំណត់សម្រាប់ជនដែលគ្មានសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសកម្មភាពនៃនីតិវិធី .. ៥

មាត្រា ១៨.— សកម្មភាពនៃនីតិវិធីដែលធ្វើឡើងដោយអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ ៦

kol

មាត្រា ១៩._ លក្ខណសម្បត្តិនៃអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ.....	៦
មាត្រា ២០._ ការបញ្ជាក់នូវសិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិ	៦
មាត្រា ២១._ ការអនុវត្តដូចគ្នា តាមបញ្ញត្តិស្តីពីសិទ្ធិតំណាងដោយអាណត្តិនៅក្នុង ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី.....	៧
ជំពូកទី ៤ ប្រាក់ប្រដាប់ក្តី	៧
មាត្រា ២២._ បន្ទុកនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តី	៧
មាត្រា ២៣._ ដីកាសម្រេចអំពីប្រាក់ប្រដាប់ក្តី	៨
មាត្រា ២៤._ ការអនុវត្តដោយបង្ខំអំពីប្រាក់ប្រដាប់ក្តី	៨
មាត្រា ២៥._ ការបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជំនួសជាមុន	៩
ជំពូកទី ៥ ការវិនិច្ឆ័យ	៩
មាត្រា ២៦._ របៀបដាក់ពាក្យសុំ និងចំណុចដែលត្រូវសរសេរក្នុងពាក្យសុំ.....	៩
មាត្រា ២៧._ ការស្រាវជ្រាវដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ និងការពិនិត្យភស្តុតាងដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ..	១០
មាត្រា ២៨._ ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ និងការសួរដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ.....	១០
មាត្រា ២៩._ ករណីយកិច្ចបង្ហាញខ្លួនរបស់សាមីខ្លួន	១០
មាត្រា ៣០._ ការចូលរួមរបស់តំណាងអយ្យការ និងការជូនដំណឹង	១០
មាត្រា ៣១._ ការចូលរួមក្នុងនីតិវិធីរបស់ជនពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍.....	១១
មាត្រា ៣២._ ការទទួលបន្ទុកនីតិវិធី.....	១១
មាត្រា ៣៣._ ការមើលសំណុំរឿង ជាអាទិ៍.....	១១
មាត្រា ៣៤._ ការអនុវត្តដូចគ្នាតាមក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី.....	១២
ជំពូកទី ៦ ការសម្រេចសេចក្តី	១២
មាត្រា ៣៥._ វិធីសម្រេចសេចក្តី	១២
មាត្រា ៣៦._ ការជូនដំណឹងអំពីដីកាសម្រេច	១២
មាត្រា ៣៧._ ការចូលជាស្ថាពរ និងការបង្កើតអានុភាពនៃដីកាសម្រេច	១៣
មាត្រា ៣៨._ អានុភាពអនុវត្តនៃដីកាសម្រេច	១៣
ជំពូកទី ៧ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍	១៣
មាត្រា ៣៩._ បណ្តឹងជំទាស់	១៣
មាត្រា ៤០._ អំឡុងពេលសម្រាប់ប្តឹងជំទាស់.....	១៣
មាត្រា ៤១._ ការបំពេញនូវសកម្មភាពប្តឹងជំទាស់ ក្រោយពីអំឡុងពេលសម្រាប់ ប្តឹងជំទាស់បានកន្លងផុត	១៤

Handwritten mark or signature.

មាត្រា ៤២._ នីតិវិធីនៃការជំនុំជម្រះលើបណ្តឹងជំទាស់ ១៤

ជំពូកទី ៨ ការចាត់ចែងរក្សាការពារ ១៤

មាត្រា ៤៣._ នីតិវិធីនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារ ១៤

មាត្រា ៤៤._ បណ្តឹងឧបាស្រ័យ ១៦

មាត្រា ៤៥._ ការលុបចោលការចាត់ចែងរក្សាការពារដោយសារការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាព... ១៧

មាត្រា ៤៦._ ការគ្រប់គ្រង ការចាត់ចែងរក្សាការពារនូវទ្រព្យសម្បត្តិ និងការកំណត់
ចំណុចត្រូវធ្វើដែលទាក់ទងនឹងការបីបាច់រក្សាក្នុងករណីមានពាក្យសុំ
ឲ្យប្រកាសការចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាលទូទៅ..... ១៧

មាត្រា ៤៧._ ការគ្រប់គ្រង ការចាត់ចែងរក្សាការពារនូវទ្រព្យសម្បត្តិ និងការកំណត់
ចំណុចត្រូវធ្វើដែលទាក់ទងនឹងការបីបាច់រក្សា ក្នុងករណីមានពាក្យសុំ
ឲ្យប្រកាសការចាប់ផ្តើមហិតុបត្តម្ភ ១៩

មាត្រា ៤៨._ ការព្យួរអំណាចមេបា ជាអាទិ៍ មុនពេលដែលដីកាសម្រេចឲ្យបង្កើត
សុំកូនពេញលេញ បង្កើតអានុភាព ២០

មាត្រា ៤៩._ ការព្យួរការអនុវត្តកិច្ចការរបស់អ្នកមានអំណាចមេបា និងការជ្រើសតាំង
អ្នកធ្វើកិច្ចការជំនួស ២០

ជំពូកទី ៩ បទប្បញ្ញត្តិពិសេសស្តីពីរឿងក្តីផ្សេងៗ ២១

ផ្នែកទី ១ រឿងក្តីអាណាព្យាបាល និងហិតុបត្តម្ភ ជាអាទិ៍ ២១

មាត្រា ៥០._ ការពិនិត្យដោយវេជ្ជបណ្ឌិត ជាអាទិ៍ ក្នុងករណីចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាល
ទូទៅ ជាអាទិ៍ ២១

មាត្រា ៥១._ ការសួរសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់សាមីខ្លួន ក្នុងករណីចាប់ផ្តើម
អាណាព្យាបាលទូទៅ ជាអាទិ៍ ២១

មាត្រា ៥២._ ការគិតពិចារណាអំពីយោបល់របស់កូន ២១

មាត្រា ៥៣._ ការគិតពិចារណាអំពីយោបល់របស់សាមីខ្លួន ក្នុងករណីដែល
ជ្រើសតាំងអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន ២២

ផ្នែកទី ២ រឿងក្តីចាត់ខ្លួន ២២

មាត្រា ៥៤._ ការដាស់តឿនជាសាធារណៈ ២២

មាត្រា ៥៥._ ការផ្សាយជាសាធារណៈ និងការជូនដំណឹងអំពីការចូលជាស្ថាពរ
នៃដីកាសម្រេច ២៣

ជំពូកទី ១០ អវសានប្បញ្ញត្តិ ២៣

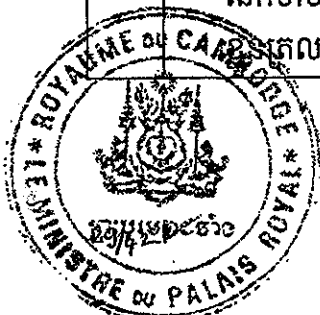
មាត្រា ៥៦._ កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តច្បាប់នេះ ២៣

Kol

តារាងឧបសម្ព័ន្ធ

ផ្នែក	ចំណុចដែលត្រូវសម្រេចសេចក្តី	តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច
១	<p>ចំណុចលើកឡើងខាងក្រោមនេះ ក្នុងចំណោមចំណុចដែលបានកំណត់នៅក្នុងគន្ថីទី២ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី</p> <p>១ ការប្រកាសអត្តាធិនភាពចំពោះអនីតិជន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ មាត្រា២១ (លក្ខខណ្ឌនៃអត្តាធិនភាព)</p> <p>២ ការប្រកាសការចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាលទូទៅ និងការលុបចោលនូវការប្រកាសការចាប់ផ្តើមហិរុបត្តម្ភ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ និងកថាខណ្ឌទី២ មាត្រា២៤ (ការប្រកាសការចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាលទូទៅ)</p> <p>៣ ការលុបចោលការប្រកាសចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាលទូទៅដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា២៧ (ការលុបចោលការប្រកាសចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាលទូទៅ)</p> <p>៤ ការប្រកាសការចាប់ផ្តើមហិរុបត្តម្ភ - និងការលុបចោលការប្រកាសចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាលទូទៅ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ និងកថាខណ្ឌទី២ មាត្រា២៨ (ការប្រកាសការចាប់ផ្តើមហិរុបត្តម្ភ)</p> <p>៥ ការចាត់ចែងទាក់ទងនឹងហិរុបត្តម្ភ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុច ៣ មាត្រា៣០ (សិទ្ធិលុបចោលសកម្មភាព)</p> <p>៦ ការលុបចោលការប្រកាសចាប់ផ្តើមហិរុបត្តម្ភ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា៣១ (ការលុបចោលការប្រកាសចាប់ផ្តើមហិរុបត្តម្ភ)</p> <p>៧ ការចាត់ចែងទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់បុគ្គលដែលអវត្តមាន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា៣៧ (ការជ្រើសតាំងអ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិដោយតុលាការ)</p> <p>៨ ការចាត់ចែងទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់បុគ្គលដែលអវត្តមាន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិមាត្រា៣៨ (ការលុបចោលការបង្គាប់ឱ្យគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ) ដល់មាត្រា៤០ (សិទ្ធិរបស់អ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ)</p> <p>៩ ការប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា៤១ (លក្ខខណ្ឌដើម្បីធ្វើការប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួន)</p> <p>១០ ការលុបចោលការប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ មាត្រា៤៤ (ការចាត់ចែងពេលបុគ្គលដែលបាត់ខ្លួនត្រលប់មកវិញ)</p>	<p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អនីតិជន</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់ជនដែលត្រូវបានដាក់ពាក្យសុំឱ្យចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាលទូទៅ</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់ជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់ជនដែលត្រូវបានដាក់ពាក្យសុំឱ្យចាប់ផ្តើមហិរុបត្តម្ភ</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់ជននៅក្រោមហិរុបត្តម្ភ</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់ជននៅក្រោមហិរុបត្តម្ភ</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានចុងក្រោយរបស់បុគ្គលដែលអវត្តមាន</p> <p>តុលាការដែលចេញដីកាសម្រេចដោយផ្អែកលើមាត្រា៣៧ (ការជ្រើសតាំងអ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិដោយតុលាការ)</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានចុងក្រោយរបស់បុគ្គលដែលអវត្តមាន</p> <p>តុលាការដែលប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួនដោយផ្អែកលើមាត្រា៤១ (លក្ខខណ្ឌដើម្បីធ្វើការប្រកាសការបាត់ខ្លួន)</p>

Handwritten signature or mark.

ផ្នែក	ចំណុចដែលត្រូវសម្រេចសេចក្តី	តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច
២	<p>ចំណុចលើកឡើងខាងក្រោមនេះ ក្នុងចំណោមចំណុចដែលបានកំណត់នៅក្នុងគន្ថីទី៣ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី</p> <p>១ ការជ្រើសតាំងអ្នកវាយតម្លៃ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១៨៥ (កម្មសិទ្ធិនៃបាតទន្លេ ឬស្ទឹងចាស់ដោយសារការបង្កើតផ្លូវទឹកថ្មី)</p>	តុលាការដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ១៨៥ (កម្មសិទ្ធិនៃបាតទន្លេ ឬស្ទឹងចាស់ដោយសារការបង្កើតផ្លូវទឹកថ្មី)
៣	<p>ចំណុចលើកឡើងខាងក្រោមនេះ ក្នុងចំណោមចំណុចដែលបានកំណត់នៅក្នុងគន្ថីទី៤ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី</p> <p>១ ការអនុញ្ញាតឱ្យអនុវត្តសិទ្ធិឧបាទេសកម្ម ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ មាត្រា៤២៣ (លក្ខខណ្ឌដើម្បីអនុវត្តសិទ្ធិឧបាទេសកម្ម)</p> <p>២ ការអនុញ្ញាតឱ្យលក់ដេញថ្លៃនូវវត្ថុដែលជាម្ចាស់កម្មវត្ថុនៃការសង ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា៤៥៨ (សិទ្ធិលក់ដោយខ្លួនឯង)</p>	<p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់កូនបំណុល</p> <p>តុលាការនៃកន្លែងដែលត្រូវអនុវត្តកាតព្វកិច្ច</p>
៤	<p>ចំណុចលើកឡើងខាងក្រោមនេះ ក្នុងចំណោមចំណុចដែលបានកំណត់នៅក្នុងគន្ថីទី៧ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី</p> <p>១ ការសម្រេចសេចក្តីជំនួសការយល់ព្រមចំពោះអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់អនីតិជន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី៣ មាត្រា៩៥៣ (ការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់អនីតិជន)</p> <p>២ ការចាត់ចែងទាក់ទងនឹងចំណែកបន្ទុកនៃសោហ៊ុយដែលកើតឡើងពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា៩៧១ (ចំណែកបន្ទុកនៃសោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍)</p> <p>៣ ការសម្រេចសេចក្តីអំពីការគ្រប់គ្រង និងការប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី៤ មាត្រា៩៧៤ (ការគ្រប់គ្រង និងការប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិ)</p> <p>៤ ការអនុញ្ញាតឱ្យចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ មាត្រា៩៧៦ (ការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ)</p> <p>៥ ពាក្យសុំលែងលះដោយការព្រមព្រៀង ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា៩៧៩ (ការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង)</p> <p>៦ ការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា៩៨០ (ការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ)</p> <p>ពាក្យសុំឱ្យបង្កើតសុំកូនពេញលេញ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១០០៧ (ទម្រង់នៃការបង្កើតសុំកូនពេញលេញ)</p>	<p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អនីតិជន</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់ភាគីម្ខាងទៀត</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់ប្តី ឬប្រពន្ធ</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់ប្តី ឬប្រពន្ធ</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់ប្តី ឬប្រពន្ធ</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់ប្តី ឬប្រពន្ធ</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អ្នកដែលនឹងក្លាយទៅជាឪពុកម្តាយចិញ្ចឹម</p>

ផ្នែក	ចំណុចដែលត្រូវសម្រេចសេចក្តី	តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច
៤	<p>៨ ការទាមទារឱ្យបង្ហាញនូវសំណុំរឿងអំពីស្មុំកូនពេញលេញ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១០១៩ (សិទ្ធិដឹងអំពីកំណើតខ្លួន របស់កូនសុំពេញលេញ)</p> <p>៩ ពាក្យសុំឱ្យបង្កើតស្មុំកូនធម្មតា ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១០២០ (ពាក្យសុំនៃស្មុំកូនធម្មតា)</p> <p>១០ ពាក្យសុំឱ្យកាត់កាល់ស្មុំកូនដោយការព្រមព្រៀង ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ មាត្រា១០២៨ (ពាក្យសុំឱ្យកាត់កាល់ស្មុំកូនធម្មតា)</p> <p>១១ ការកំណត់អ្នកមានអំណាចមេបា ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី៣ មាត្រា១០៣៨ (ទំនាក់ទំនងរវាងការទទួលស្គាល់ និងអំណាចមេបា)</p> <p>១២ ការផ្លាស់ប្តូរអ្នកដែលមានអំណាចមេបា ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១០៣៩ (ការផ្លាស់ប្តូរអ្នកដែលមានអំណាចមេបា)</p> <p>១៣ ការសម្រេចសេចក្តីអំពីរបៀបចូលជួបនិងប្រាស្រ័យទាក់ទង និងចំណែកបន្ទុកនៃសេហ្វិយចាំបាច់ដើម្បីគ្រប់គ្រងថែរក្សាកូន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី៤ និងកថាខណ្ឌទី៥ មាត្រា១០៤០ (សិទ្ធិ និងករណីយកិច្ចរបស់ឪពុកម្តាយដែលមិនរស់នៅជាមួយកូន)</p> <p>១៤ ការសម្រេចសេចក្តីជំនួសការពិភាក្សា ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ មាត្រា១០៤១ (សិទ្ធិទាមទារឱ្យរាយការណ៍អំពីស្ថានភាពរបស់កូន)</p> <p>១៥ ការប្រកាសការព្យួរ ឬការដកហូតអំណាចមេបា ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១០៤៨ (ការប្រកាសការព្យួរ ឬការដកហូតអំណាចមេបា)</p> <p>១៦ ការលុបចោលនូវការប្រកាសការព្យួរ ឬការដកហូតអំណាចមេបា ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១០៤៩ (ការលុបចោលនូវការប្រកាសការព្យួរ ឬការដកហូតអំណាចមេបា)</p> <p>១៧ ការអនុញ្ញាតឱ្យលាឈប់ពីអ្នកមានអំណាចមេបា ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ មាត្រា១០៥០ (ការលាឈប់ និងបដិទានរបស់អ្នកមានអំណាចមេបា)</p> <p>១៨ ការអនុញ្ញាតឱ្យទទួលបដិទាននូវអំណាចមេបា ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ មាត្រា១០៥០ (ការលាឈប់ និងបដិទានរបស់អ្នកមានអំណាចមេបា)</p>	<p>តុលាការដែលរក្សាទុកនូវសំណុំរឿងអំពីស្មុំកូនពេញលេញ</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អ្នកដែលនឹងក្លាយទៅជាកូនសុំ</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់កូន</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់កូន</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់កូន</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់កូន</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អ្នកមានអំណាចមេបា</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អ្នកមានអំណាចមេបា</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អ្នកដែលបានទទួលការប្រកាសការព្យួរ ឬការដកហូតអំណាចមេបា</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំការអនុញ្ញាតឱ្យលាឈប់ពីអ្នកមានអំណាចមេបា</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំការអនុញ្ញាតឱ្យទទួលបដិទាននូវអំណាចមេបា</p>

Handwritten mark

ផ្នែក	ចំណុចដែលត្រូវសម្រេចសេចក្តី	តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច
៤	១៩ ការប្រកាសការផ្លាស់ប្តូរអ្នកមានអំណាចមេបា ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ មាត្រា១០៥១ (ការផ្លាស់ប្តូរអ្នកមានអំណាចមេបា)	តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់កូន
	២០ ការជ្រើសតាំង និងការផ្លាស់ប្តូរអ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ និងកថាខណ្ឌទី៣ មាត្រា១០៥៨ (ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិដែលគតិយជនបានផ្តល់ទៅឱ្យកូន)	តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់កូន
	២១ ការចាត់ចែងទាក់ទងនឹងទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ មាត្រា៤០ (សិទ្ធិរបស់អ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិជាអាទិ៍) ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ដោយកថាខណ្ឌទី៤ មាត្រា១០៥៨ (ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិដែលគតិយជនបានផ្តល់ទៅឱ្យកូន)	តុលាការដែលចេញដីកាសម្រេច ដោយផ្អែកលើកថាខណ្ឌទី២ ឬកថាខណ្ឌទី៣ មាត្រា១០៥៨ (ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិដែលគតិយជនបានផ្តល់ទៅឱ្យកូន)
	២២ ការព្យួរ-ឬការដកហូតសិទ្ធិអំណាចគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១០៦១ (ការប្រកាសការព្យួរ ឬការដកហូតសិទ្ធិអំណាចនៃការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ)	តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អ្នកមានអំណាចមេបា
	២៣ ការលុបចោលការប្រកាសការព្យួរ ឬការដកហូតសិទ្ធិអំណាចនៃការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១០៦២ (ការលុបចោលការប្រកាសការព្យួរ និងការដកហូតសិទ្ធិអំណាចនៃការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ)	តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អ្នកដែលបានទទួលការប្រកាសការព្យួរ ឬការដកហូតសិទ្ធិអំណាចគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ
	២៤ ការអនុញ្ញាតឱ្យលាយបំប្លែងអ្នកមានសិទ្ធិអំណាចគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ មាត្រា១០៦៣ (ការលាយបំប្លែងនិងបដិទាននៃការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ)	តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំការអនុញ្ញាតឱ្យលាយបំប្លែងអ្នកមានសិទ្ធិអំណាចគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ
	២៥ ការអនុញ្ញាតឱ្យទទួលបដិទាននូវសិទ្ធិអំណាចគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ មាត្រា១០៦៣ (ការលាយបំប្លែងនិងបដិទាននៃការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ)	តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំការអនុញ្ញាតឱ្យទទួលបដិទាននូវសិទ្ធិអំណាចគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ
	២៦ ការជ្រើសតាំងអ្នកតំណាងពិសេស ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១០៦៥ (ករណីដែលផលប្រយោជន៍របស់អ្នកមានអំណាចមេបា និងកូនមានភាពផ្ទុយគ្នា)	តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់កូន
	២៧ ការចាត់ចែងទាក់ទងនឹងអ្នកជំនួសអំណាចមេបា ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី៣ នៃមាត្រា១០៣៨(ទំនាក់ទំនងរវាងការទទួលស្គាល់ និងអំណាចមេបា) មាត្រា១០៣៩(ការផ្លាស់ប្តូរអ្នកមានអំណាចមេបា) កថាខណ្ឌទី៤ និងកថាខណ្ឌទី៥ នៃមាត្រា១០៤០ (សិទ្ធិ និងករណីយកិច្ចរបស់ឪពុកម្តាយដែលមិន	តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុចនីមួយៗ ចាប់ពីចំណុច១១ ដល់ចំណុច២៦

ផ្នែក	ចំណុចដែលត្រូវសម្រេចសេចក្តី	គុណភាពដែលមានសមត្ថកិច្ច
៤	<p>រស់នៅជាមួយកូន) កថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា១០៤១ (សិទ្ធិទាមទារឱ្យរាយការណ៍អំពីស្ថានភាពរបស់កូន) មាត្រា១០៤៨ (ការប្រកាសការព្យួរ ឬការដកហូតអំណាចមេបា) មាត្រា១០៤៩ (ការលុបចោលនូវការប្រកាសការព្យួរ ឬការដកហូតអំណាចមេបា) កថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា១០៥០ (ការលាយបំបែក និងបដិទានរបស់អ្នកមានអំណាចមេបា) កថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា១០៥១ (ការផ្លាស់ប្តូរអ្នកមានអំណាចមេបា) កថាខណ្ឌទី២ និងកថាខណ្ឌទី៣ នៃមាត្រា១០៥៨ (ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិដែលគតិយជនបានផ្តល់ទៅឱ្យកូន) កថាខណ្ឌទី៤ នៃមាត្រា១០៥៨ (ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិដែលគតិយជនបានផ្តល់ទៅឱ្យកូន) មាត្រា១០៦១ (ការប្រកាសការព្យួរ ឬការដកហូតសិទ្ធិអំណាចនៃការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ) មាត្រា១០៦២ (ការលុបចោលការប្រកាសការព្យួរ និងការដកហូតសិទ្ធិអំណាចនៃការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ) កថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា១០៦៣ (ការលាយបំបែក និងបដិទាននៃការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ) កថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា១០៦៣ (ការលាយបំបែក និងបដិទាននៃការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ) ឬមាត្រា១០៦៥ (ករណី ដែលផលប្រយោជន៍របស់អ្នកមានអំណាចមេបា និងកូនមានភាពផ្ទុយគ្នា) ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ដោយមាត្រា ១០៦៦ (អ្នកជំនួសអំណាចមេបា)</p> <p>២៨ ការជ្រើសតាំងអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន ឬអ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ មាត្រា១០៦៨ (អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនដែលត្រូវបានកំណត់ អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនដែលត្រូវបានជ្រើសតាំង និងមូលដ្ឋាននៃការជ្រើសតាំង) ឬកថាខណ្ឌទី២ មាត្រា១០៧៥ (អ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនដែលត្រូវបានកំណត់ និងអ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនដែលត្រូវបានជ្រើសតាំង)</p> <p>២៩ ការអនុញ្ញាតឱ្យលាយបំបែកអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១០៧១ (ការលាយបំបែកអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន)</p> <p>៣០ ការបញ្ឈប់អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិ នៃមាត្រា១០៧៣ (ការបញ្ឈប់អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន)</p>	<p>គុណភាពដែលមានសមត្ថកិច្ច</p> <p>គុណភាពនៃលំនៅឋានរបស់អនីតិជន នៅក្រោមអាណាព្យាបាល</p> <p>គុណភាពនៃលំនៅឋានរបស់អនីតិជន នៅក្រោមអាណាព្យាបាល</p> <p>គុណភាពនៃលំនៅឋានរបស់អនីតិជន នៅក្រោមអាណាព្យាបាល</p>

ml

ផ្នែក	ចំណុចដែលត្រូវសម្រេចសេចក្តី	តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច
៤	<p>៣១ ការចាត់ចែងទាក់ទងនឹងអ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១០៧១ (ការលាយបំបែកអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន) មាត្រា១០៧៣ (ការបញ្ឈប់អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន) ឬមាត្រា១០៨៨ (កម្រៃរបស់អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន) ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ដោយមាត្រា១០៧៨ (បញ្ញត្តិដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នា)</p> <p>៣២ ការពន្យារអំឡុងពេលធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌនៃទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ មាត្រា១០៨១ (ការស្រាវជ្រាវទ្រព្យសម្បត្តិ និងការធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ)</p> <p>៣៣ ការអនុញ្ញាតឱ្យចាត់ចែងអចលនវត្ថុដែលប្រើជាលំនៅឋានរបស់អនីតិជននៅក្រោមអាណាព្យាបាល ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១០៨៥ (ការអនុញ្ញាតឱ្យគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ)</p> <p>៣៤ ការជ្រើសតាំងអ្នកតំណាងពិសេស ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១០៦៥ (ករណីដែលផលប្រយោជន៍របស់អ្នកមានអំណាចមេបា និងកូនមានភាពផ្ទុយគ្នា) ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ដោយមាត្រា១០៨៦ (សកម្មភាពដែលផលប្រយោជន៍របស់អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន និងអនីតិជននៅក្រោមអាណាព្យាបាល មានភាពផ្ទុយគ្នា)</p> <p>៣៥ ការផ្តល់កម្រៃចំពោះអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១០៨៨ (កម្រៃរបស់អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន)</p> <p>៣៦ ការគ្រប់គ្រងថែរក្សាអនីតិជននៅក្រោមអាណាព្យាបាល ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អនីតិជននោះ ឬការចាត់ចែងផ្សេងទៀតដែលទាក់ទងនឹងអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ មាត្រា១០៨៩ (ការត្រួតពិនិត្យគុណភាពរបស់អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន)</p> <p>៣៧ ការជ្រើសតាំង និងការផ្លាស់ប្តូរអ្នកអនុវត្តគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ និងកថាខណ្ឌទី៣ មាត្រា១០៩៤ (ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិដែលគតិយជនបានផ្តល់ទៅអនីតិជននៅក្រោមអាណាព្យាបាល)</p>	<p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អនីតិជននៅក្រោមអាណាព្យាបាល</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អនីតិជននៅក្រោមអាណាព្យាបាល</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អនីតិជននៅក្រោមអាណាព្យាបាល</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អនីតិជននៅក្រោមអាណាព្យាបាល</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អនីតិជននៅក្រោមអាណាព្យាបាល</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អនីតិជននៅក្រោមអាណាព្យាបាល</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អនីតិជននៅក្រោមអាណាព្យាបាល</p>

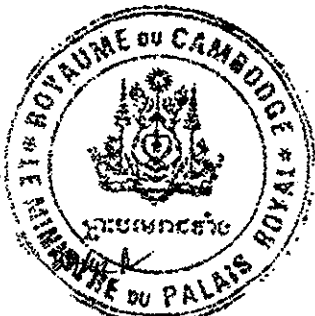

ផ្នែក	ចំណុចដែលត្រូវសម្រេចសេចក្តី	តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច
៤	<p>៣៨ ការចាត់ចែងទាក់ទងនឹងទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ មាត្រា៤០ (សិទ្ធិរបស់អ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិជាអាទិ៍) ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ដោយកថាខណ្ឌទី៤ មាត្រា១០៩៤ (ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិដែលគតិយជនបានផ្តល់ទៅឱ្យអនីតិជននៅក្រោមអាណាព្យាបាល)</p> <p>៣៩ ការរួចផុតពីអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ មាត្រា១០៩៥ (លក្ខខណ្ឌនៃការរួចពីអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន)</p> <p>៤០ ការពន្យារអំឡុងពេលសម្រាប់ការគណនានូវចំណូលចំណាយក្នុងការគ្រប់គ្រង ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ កថាខណ្ឌទី១ មាត្រា១០៩៧ (ការគណនានូវចំណូលចំណាយក្នុងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ វត្តមានរបស់អ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន)</p> <p>៤១ ការចាត់ចែងទាក់ទងនឹងអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនដែលអនុវត្តអំណាចមេបាជំនួស ចំពោះកូនរបស់អនីតិជននៅក្រោមអាណាព្យាបាល ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ កថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា១០៨១ (ការស្រាវជ្រាវទ្រព្យសម្បត្តិ និងការធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណ្ណ) មាត្រា១០៨៥ (ការអនុញ្ញាតឱ្យគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ) មាត្រា១០៨៦ (សកម្មភាពដែលផលប្រយោជន៍របស់អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន និងអនីតិជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលមានភាពជួយគ្នា) មាត្រា១០៨៨ (កម្រៃរបស់អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន) កថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា១០៨៩ (ការត្រួតពិនិត្យគុណភាពរបស់អាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន) កថាខណ្ឌទី២ និងកថាខណ្ឌទី៣ នៃមាត្រា១០៩៤ (ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិដែលគតិយជនបានផ្តល់ទៅឱ្យអនីតិជននៅក្រោមអាណាព្យាបាល) កថាខណ្ឌទី៤ នៃមាត្រា១០៩៤ (ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិដែលគតិយជនបានផ្តល់ទៅឱ្យអនីតិជននៅក្រោមអាណាព្យាបាល) កថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា១០៩៥ (លក្ខខណ្ឌនៃការរួចផុតពីអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន) ឬកថាខណ្ឌទី២ កថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា១០៩៧ (ការគណនានូវចំណូលចំណាយក្នុងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ វត្តមានរបស់អ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន) ដែលត្រូវបានយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ដោយកថាខណ្ឌទី២ មាត្រា១១០៣(ការអនុវត្តអំណាចមេបាជំនួសអនីតិជននៅក្រោមអាណាព្យាបាល)</p>	<p>តុលាការដែលចេញដីកាសម្រេច ដោយផ្អែកលើកថាខណ្ឌទី២ ឬកថាខណ្ឌទី៣ នៃមាត្រា១០៩៤ (ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិដែលគតិយជនបានផ្តល់ទៅឱ្យអនីតិជននៅក្រោមអាណាព្យាបាល)</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អនីតិជននៅក្រោមអាណាព្យាបាល</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អនីតិជននៅក្រោមអាណាព្យាបាល</p> <p>តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុចនីមួយៗចាប់ពីចំណុច ៣២ ដល់ចំណុច៤០</p>

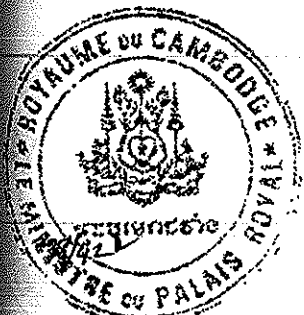

lll

ផ្នែក	ចំណុចដែលត្រូវសម្រេចសេចក្តី	តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច
៤	<p>៤២ ការជ្រើសតាំងអ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ ឬអ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ និងកថាខណ្ឌទី៣ មាត្រា១១០៥ (ការជ្រើសតាំងអ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ) ឬមាត្រា១១១០ (អ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ)</p> <p>៤៣ ការអនុញ្ញាតឱ្យលាឈប់ពីអ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១១០៦ (ការលាឈប់របស់អ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ)</p> <p>៤៤ ការបញ្ឈប់អ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១១០៨ (ការបញ្ឈប់អ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ)</p> <p>៤៥ ការចាត់ចែងពាក់ព័ន្ធនឹងអ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១១០៦ (ការលាឈប់របស់អ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ) មាត្រា១១០៨ (ការបញ្ឈប់អ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ) មាត្រា១១២១ (ការអនុញ្ញាតឱ្យគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ) ឬមាត្រា១១២៤ (កម្រៃរបស់អ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ) ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ដោយមាត្រា១១១៣ (បញ្ញត្តិដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នា)</p> <p>៤៦ ការពន្យារអំឡុងពេលសម្រាប់ការធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ កថាខណ្ឌទី១ មាត្រា១១១៥ (ការស្រាវជ្រាវទ្រព្យសម្បត្តិ និងការធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ)</p> <p>៤៧ ការពន្យារអំឡុងពេលសម្រាប់ការធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ កថាខណ្ឌទី១ មាត្រា១១១៥ (ការស្រាវជ្រាវទ្រព្យសម្បត្តិ និងការធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ) ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ដោយបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១១១៨ (ការយកមកអនុវត្តដូចគ្នា ចំពោះករណីដែលជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ បានធ្វើលទ្ធកម្មនូវទ្រព្យសម្បត្តិសកល)</p> <p>៤៨ ការអនុញ្ញាតឱ្យចាត់ចែងអចលនវត្ថុដែលប្រើជាលំនៅឋានរបស់ជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១១២១ (ការអនុញ្ញាតឱ្យគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ)</p>	<p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អ្នកនៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អ្នកនៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អ្នកនៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អ្នកនៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អ្នកនៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អ្នកនៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អ្នកនៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ</p>

ផ្នែក	ចំណុចដែលត្រូវសម្រេចសេចក្តី	តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច
៤	<p>៤៩ ការជ្រើសតាំងអ្នកតំណាងពិសេស ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១០៦៥ (ករណីដែលផលប្រយោជន៍របស់អ្នកមានអំណាចមេបា និងកូនមានភាពផ្ទុយគ្នា) ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ដោយមាត្រា១១២២ (សកម្មភាពដែលផលប្រយោជន៍របស់អ្នក អាណាព្យាបាលទូទៅ និងជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅមាន ភាពផ្ទុយគ្នា)</p> <p>៥០ ការផ្តល់កម្រៃចំពោះអ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ ដោយយោងតាម បញ្ញត្តិនៃមាត្រា១១២៤ (កម្រៃរបស់អ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ)</p> <p>៥១ ការរាយការណ៍អំពីគុណទីនៃអាណាព្យាបាលទូទៅ ការដាក់បញ្ជី សារពើភ័ណ្ណ ការស្រាវជ្រាវអំពីជីវភាព ការថែទាំព្យាបាល ឬស្ថាន ភាពទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ ការចាត់ ចែងដែលទាក់ទងនឹងជីវភាព ការថែទាំព្យាបាល ឬការគ្រប់គ្រង ទ្រព្យសម្បត្តិ ឬការចាត់ចែងផ្សេងទៀតដែលទាក់ទងនឹងអាណា ព្យាបាលទូទៅ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១១២៥ (ការ ត្រួតពិនិត្យគុណទីអ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ)</p> <p>៥២ ការជ្រើសតាំងអ្នកអនុវត្តការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយយោង តាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ និងកថាខណ្ឌទី៣ មាត្រា១១៣០ (ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិដែលគតិយជនបានផ្តល់ទៅឱ្យជននៅ ក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ)</p> <p>៥៣ ការចាត់ចែងទាក់ទងនឹងទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃ កថាខណ្ឌទី២ មាត្រា៤០ (សិទ្ធិរបស់អ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ជាអាទិ៍) ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ដោយកថាខណ្ឌទី ៤ មាត្រា១១៣០ (ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិដែលគតិយជនបាន ផ្តល់ទៅឱ្យអ្នកនៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ)</p> <p>៥៤ ការពន្យារអំឡុងពេលសម្រាប់ការគណនានូវចំណូលចំណាយក្នុង ការគ្រប់គ្រង ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ កថាខណ្ឌ ទី១ មាត្រា១១៣១ (ការគណនានូវចំណូលចំណាយក្នុងការគ្រប់ គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ និងវត្តមានរបស់អ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណាព្យា បាលទូទៅ)</p>	<p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អ្នកនៅ ក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អ្នកនៅ ក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អ្នកនៅ ក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ</p> <p>តុលាការដែលចេញដីកាសម្រេចដោយ ផ្អែកលើកថាខណ្ឌទី២ ឬកថាខណ្ឌទី៣ នៃមាត្រា១១៣០ (ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យ សម្បត្តិដែលគតិយជនបានផ្តល់ទៅឱ្យ អ្នកនៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ)</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អ្នកនៅ ក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ</p>

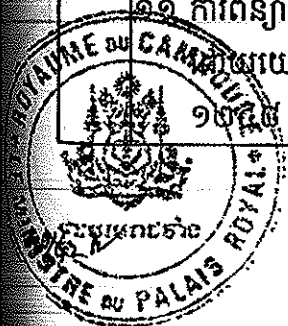
Handwritten mark or signature

ផ្នែក	ចំណុចដែលត្រូវសម្រេចសេចក្តី	តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច
៤	<p>៥៥ ការចាត់ចែងទាក់ទងនឹងហិរញ្ញបត្តិកម្ម: ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២និងកថាខណ្ឌទី៣ នៃមាត្រា១១០៥ (ការជ្រើសតាំងអ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ) មាត្រា១១០៦ (ការលាយបំបែកអ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ) មាត្រា១១០៨ (ការបញ្ឈប់អ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ) ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ដោយកថាខណ្ឌទី២ មាត្រា១១៣៧ (ការជ្រើសតាំងហិរញ្ញបត្តិកម្ម:)</p> <p>៥៦ ការជ្រើសតាំងហិរញ្ញបត្តិកម្ម: ជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី៣ ឬកថាខណ្ឌទី៤ មាត្រា១១៣៧ (ការជ្រើសតាំងហិរញ្ញបត្តិកម្ម:)</p> <p>៥៧ ការជ្រើសតាំងអ្នកត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញបត្តិកម្ម: ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ មាត្រា១១៣៨ (អ្នកត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញបត្តិកម្ម:)</p> <p>៥៨ ការចាត់ចែងទាក់ទងនឹងអ្នកត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញបត្តិកម្ម: ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១១០៦ (ការលាយបំបែកអ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ) មាត្រា១១០៨ (ការបញ្ឈប់អ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ) ឬមាត្រា១១២៤ (កម្រៃរបស់អ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ) ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ដោយកថាខណ្ឌទី២ មាត្រា១១៣៨ (អ្នកត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញបត្តិកម្ម:)</p> <p>៥៩ ការចាត់ចែងទាក់ទងនឹងហិរញ្ញបត្តិកម្ម: ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១១២៤ (កម្រៃរបស់អ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ) ឬមាត្រា១១២៥ (ការត្រួតពិនិត្យតួនាទីរបស់អ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ) ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ដោយកថាខណ្ឌទី៣ មាត្រា១១៣៩ (តួនាទីរបស់ហិរញ្ញបត្តិកម្ម:)</p> <p>៦០ ការចាត់ចែងទាក់ទងនឹងអាហារភាគព្យកិច្ច ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិពីមាត្រា១១៤០ (ទំហំ និងលំដាប់នៃផែនដែលមានករណីយកិច្ចត្រូវផ្គត់ផ្គង់អាហារភាគព្យកិច្ច) ដល់ មាត្រា១១៤៣ (ការផ្លាស់ប្តូរឬលុបចោលទំនាក់ទំនងនៃអាហារភាគព្យកិច្ច)</p>	<p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់ហិរញ្ញបត្តិកម្ម:</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អ្នកនៅក្រោមហិរញ្ញបត្តិកម្ម</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អ្នកនៅក្រោមហិរញ្ញបត្តិកម្ម</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អ្នកនៅក្រោមហិរញ្ញបត្តិកម្ម</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់អ្នកនៅក្រោមហិរញ្ញបត្តិកម្ម</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់កាតិកម្មាធិការ</p>

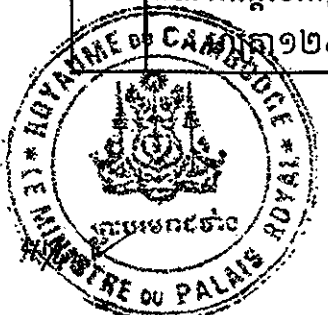
Handwritten mark or signature.

ផ្នែក	ចំណុចដែលត្រូវសម្រេចសេចក្តី	តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច
៥	<p>ចំណុចលើកឡើងខាងក្រោមនេះ ក្នុងចំណោមចំណុចដែលបានកំណត់នៅក្នុងគន្ថីទី៨ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី</p> <p>១ ការកំណត់អ្នកទទួលបន្ទុកសិទ្ធិដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី២ មាត្រា១១៤៧ (ការទទួលបន្ទុកមត៌ក) ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី៣ នៃកថាខណ្ឌដែលនោះ</p> <p>២ ការផ្តាច់មត៌កពីជនដែលត្រូវបានសន្មតថាជាសន្តតិជន និងការលុបចោលនូវការផ្តាច់មត៌កនោះ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១១៥១ (ការផ្តាច់មត៌កពីសន្តតិជន) មាត្រា១១៥២ (ការផ្តាច់មត៌កពីសន្តតិជន ដោយមត៌កសាសន៍) និងមាត្រា១១៥៤ (ការលុបចោលនូវការផ្តាច់មត៌កពីសន្តតិជន)</p> <p>៣ ការបញ្ជាក់មត៌កសាសន៍ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា១១៧៧ (មត៌កសាសន៍របស់ជនដែលកំពុងជួបប្រទះគ្រោះថ្នាក់បន្ទាន់ដល់អាយុជីវិត)</p> <p>៤ ការលុបចោលអច្ច័យទាន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១១៩៣ (ការលុបចោលអច្ច័យទានដែលភ្ជាប់បន្ទុក)</p> <p>៥ ការពិនិត្យបញ្ជាក់លិខិតមត៌កសាសន៍ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ មាត្រា១២១៣ (ការពិនិត្យបញ្ជាក់ និងការបើកលិខិតមត៌កសាសន៍)</p> <p>៦ ការជ្រើសតាំងអ្នកប្រតិបត្តិមត៌កសាសន៍ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១២១៤ (ការជ្រើសតាំងអ្នកប្រតិបត្តិមត៌កសាសន៍)</p> <p>៧ ការផ្តល់កម្រៃចំពោះអ្នកប្រតិបត្តិមត៌កសាសន៍ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិ នៃកថាខណ្ឌទី២ មាត្រា១២២៦ (កម្រៃរបស់អ្នកប្រតិបត្តិមត៌កសាសន៍)</p> <p>៨ ការអនុញ្ញាតឱ្យលាឈប់ពីអ្នកប្រតិបត្តិមត៌កសាសន៍ និងការបញ្ឈប់អ្នកប្រតិបត្តិមត៌កសាសន៍ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១២២៧ (ការលាឈប់ និងការបញ្ឈប់អ្នកប្រតិបត្តិមត៌កសាសន៍)</p> <p>៩ ការជ្រើសតាំងអ្នកវាយតម្លៃ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ មាត្រា១២៣១ (ទ្រព្យដែលជាមូលដ្ឋានក្នុងការគណនាភាគបម្រុង)</p> <p>១០ ការអនុញ្ញាតឱ្យបោះបង់ភាគបម្រុង ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១២៤៦ (ការបោះបង់ភាគបម្រុង)</p> <p>១១ ការពន្យារអំឡុងពេលនៃការយល់ព្រម ឬការបោះបង់សន្តតិកម្ម ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ កថាខណ្ឌទី១ មាត្រា ១២៥៦ (អំឡុងពេលនៃការយល់ព្រម ឬការបោះបង់)</p>	<p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់មត៌កជន ឬកន្លែងចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់មត៌កជន ឬកន្លែងចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម</p> <p>តុលាការនៃកន្លែងចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម ឬលំនៅឋានរបស់ម្ចាស់បណ្តាំ</p> <p>តុលាការនៃកន្លែងចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម</p> <p>តុលាការនៃកន្លែងចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម</p> <p>តុលាការនៃកន្លែងចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម</p> <p>តុលាការនៃកន្លែងចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម</p> <p>តុលាការនៃកន្លែងចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម</p> <p>តុលាការនៃលំនៅឋានរបស់មត៌កជន</p> <p>តុលាការនៃកន្លែងចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្ម</p>

ll

ផ្នែក	ចំណុចដែលត្រូវសម្រេចសេចក្តី	តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច
៥	<p>១២ ការទទួលពាក្យសុំលុបចោលការយល់ព្រមដោយមានកម្រិត ឬការបោះបង់សន្តិកម្ម ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី៣ មាត្រា ១២៥២ (ការលុបចោលការយល់ព្រម ឬការបោះបង់)</p> <p>១៣ ការទទួលពាក្យសុំយល់ព្រមសន្តិកម្មដោយមានកម្រិត ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១២៥៧ (វិធីនៃការយល់ព្រមដោយកម្រិត)</p> <p>១៤ ការទទួលពាក្យសុំបោះបង់សន្តិកម្ម ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១២៦០ (ការបោះបង់សន្តិកម្ម)</p> <p>១៥ ការជ្រើសតាំងអ្នកគ្រប់គ្រងមត៌កជាបណ្តោះអាសន្ន ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ មាត្រា១២៦៤ (អ្នកគ្រប់គ្រងមត៌កជាបណ្តោះអាសន្ន)</p> <p>១៦ ការចាត់ចែងដែលទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ និងកថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ៤០ (សិទ្ធិរបស់អ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ) ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ដោយកថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ១២៦៤ (អ្នកគ្រប់គ្រងមត៌កជាបណ្តោះអាសន្ន)</p> <p>១៧ ការបែងចែកមត៌ក ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ មាត្រា ១២៧០ (ការបែងចែកដោយតុលាការ)</p> <p>១៨ ការជ្រើសតាំងអ្នកវាយតម្លៃ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា១២៨៤ (ការសងកាតព្វកិច្ច ជាអាទិ៍ នៅមុនពេលកំណត់)</p> <p>១៩ ការជ្រើសតាំងអ្នកវាយតម្លៃ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា១២៨៦ (ការប្តូរមត៌កជាប្រាក់)</p> <p>២០ ការជ្រើសតាំងអ្នកគ្រប់គ្រងមត៌ក ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ មាត្រា១២៨៩ (ករណីដែលមានសន្តិជនច្រើននាក់)</p> <p>២១ ការជ្រើសតាំងអ្នកគ្រប់គ្រងមត៌ក ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ មាត្រា១២៩១ (ការជ្រើសតាំងអ្នកគ្រប់គ្រង)</p> <p>២២ ការអនុញ្ញាតឱ្យចាត់ចែងទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងមត៌ក ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១២៩២ (សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់អ្នកគ្រប់គ្រង)</p> <p>២៣ ការផ្តល់កម្រៃចំពោះអ្នកគ្រប់គ្រងមត៌ក ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា១២៩៣ (កម្រៃសម្រាប់អ្នកគ្រប់គ្រង)</p>	<p>តុលាការនៃកន្លែងចាប់ផ្តើមសន្តិកម្ម</p> <p>តុលាការនៃកន្លែងចាប់ផ្តើមសន្តិកម្ម</p> <p>តុលាការនៃកន្លែងចាប់ផ្តើមសន្តិកម្ម</p> <p>តុលាការនៃកន្លែងចាប់ផ្តើមសន្តិកម្ម</p> <p>តុលាការនៃកន្លែងចាប់ផ្តើមសន្តិកម្ម</p> <p>តុលាការនៃកន្លែងចាប់ផ្តើមសន្តិកម្ម</p> <p>តុលាការនៃកន្លែងចាប់ផ្តើមសន្តិកម្ម</p> <p>តុលាការនៃកន្លែងចាប់ផ្តើមសន្តិកម្ម</p> <p>តុលាការនៃកន្លែងចាប់ផ្តើមសន្តិកម្ម</p> <p>តុលាការនៃកន្លែងចាប់ផ្តើមសន្តិកម្ម</p> <p>តុលាការនៃកន្លែងចាប់ផ្តើមសន្តិកម្ម</p> <p>តុលាការនៃកន្លែងចាប់ផ្តើមសន្តិកម្ម</p>

ផ្នែក
៥

ផ្នែក	ចំណុចដែលត្រូវសម្រេចសេចក្តី	តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច
៥	<p>២៤ ការជ្រើសតាំងអ្នកវាយតម្លៃ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី២ មាត្រា១២៨៤ (ការសងកាតព្វកិច្ច ជាអាទិ៍ នៅមុនពេលកំណត់) ឬកថាខណ្ឌទី១ មាត្រា១២៨៦ (ការប្តូរមតិកជាប្រាក់) ដែលត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ដោយកថាខណ្ឌទី២ មាត្រា ១២៩៦ (ការជូនដំណឹងជាសាធារណៈ និងការដាស់តឿនចំពោះម្ចាស់បំណុល ជាអាទិ៍)</p> <p>២៥ ការចាត់ចែងទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងមតិក ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១២៩៧ (ការជូនដំណឹងជាសាធារណៈស្វែងរកសន្តិធិន)</p> <p>២៦ ការចាត់ចែងមតិក ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ មាត្រា ១២៩៩ (ការចែកមតិកឱ្យទៅជនដែលមាននិស្ស័យពិសេស)</p>	<p>តុលាការនៃកន្លែងចាប់ផ្តើមសន្តិកម្ម</p> <p>តុលាការនៃកន្លែងចាប់ផ្តើមសន្តិកម្ម</p> <p>តុលាការនៃកន្លែងចាប់ផ្តើមសន្តិកម្ម</p>

Handwritten mark

មាតិកា

ជំពូកទី ១ បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ	១
កំណត់ នៃមាត្រា ១ មាត្រា ២ និង មាត្រា ៣..	១
ជំពូកទី ២ តុលាការ	១
ផ្នែកទី ១ សមត្ថកិច្ចសាលាជំនុំជម្រះក្តី.....	១
កំណត់ នៃមាត្រា ៤ ..	១
កំណត់ នៃមាត្រា ៥ ..	២
កំណត់ នៃមាត្រា ៦ ..	៣
កំណត់ នៃមាត្រា ៧ ..	៣
កំណត់ នៃមាត្រា ៨ ..	៤
កំណត់ នៃមាត្រា ៩ ..	៤
កំណត់ នៃមាត្រា ១០ ..	៤
ផ្នែកទី ២ រចនាសម្ព័ន្ធនៃតុលាការ	៤
កំណត់ នៃមាត្រា ១១ ..	៤
កំណត់ នៃមាត្រា ១២ ..	៥
កំណត់ នៃមាត្រា ១៣ ..	៥
ផ្នែកទី ៣ ការដកហូតសមត្ថកិច្ចជំនុំជម្រះ បណ្តឹងជិតចិត្ត និង ការដកខ្លួន	៥
កំណត់ នៃមាត្រា ១៤ ..	៥
ជំពូកទី ៣ ជនពាក់ព័ន្ធ ..	៥
កំណត់ នៃមាត្រា ១៥ ..	៥
កំណត់ នៃមាត្រា ១៦ ..	៧
កំណត់ នៃមាត្រា ១៧ ..	៧
កំណត់ នៃមាត្រា ១៨ ..	៩
កំណត់ នៃមាត្រា ១៩ ..	១០
កំណត់ នៃមាត្រា ២០ ..	១០
កំណត់ នៃមាត្រា ២១ ..	១១
ជំពូកទី ៤ ប្រាក់ប្រដាប់ក្តី	១១

	កំណត់ នៃមាត្រា ២២ ..	១១
	កំណត់ នៃមាត្រា ២៣ ..	១៣
	កំណត់ នៃមាត្រា ២៤ ..	១៤
	កំណត់ នៃមាត្រា ២៥ ..	១៤
ជំពូកទី ៥	ការវិនិច្ឆ័យ	១៤
	កំណត់ នៃមាត្រា ២៦ ..	១៥
	កំណត់ នៃមាត្រា ២៧ ..	១៥
	កំណត់ នៃមាត្រា ២៨ ..	១៦
	កំណត់ នៃមាត្រា ២៩ ..	១៦
	កំណត់ នៃមាត្រា ៣០ ..	១៧
	កំណត់ នៃមាត្រា ៣១ ..	១៧
	កំណត់ នៃមាត្រា ៣២ ..	១៨
	កំណត់ នៃមាត្រា ៣៣ ..	១៨
	កំណត់ នៃមាត្រា ៣៤ ..	១៩
ជំពូកទី ៦	ការសម្រេចសេចក្តី	១៩
	កំណត់ នៃមាត្រា ៣៥ ..	២០
	កំណត់ នៃមាត្រា ៣៦ ..	២០
	កំណត់ នៃមាត្រា ៣៧ ..	២០
	កំណត់ នៃមាត្រា ៣៨ ..	២១
ជំពូកទី ៧	បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍	២១
	កំណត់ នៃមាត្រា ៣៩ ..	២២
	កំណត់ នៃមាត្រា ៤០ ..	២២
	កំណត់ នៃមាត្រា ៤១ ..	២៣
	កំណត់ នៃមាត្រា ៤២ ..	២៣
ជំពូកទី ៨	ការចាត់ចែងក្របការពារ	២៣
	កំណត់ នៃមាត្រា ៤៣ ..	២៣
	កំណត់ នៃមាត្រា ៤៤ ..	២៤
	កំណត់ នៃមាត្រា ៤៥ ..	២៤

កំណត់ នៃមាត្រា ៤៦ ..	-----	២៥
កំណត់ នៃមាត្រា ៤៧ ..	-----	២៦
កំណត់ នៃមាត្រា ៤៨ ..	-----	២៧
កំណត់ នៃមាត្រា ៤៩ ..	-----	២៧
ជំពូកទី ៩ បទប្បញ្ញត្តិពិសេសស្តីពីរឿងក្តីផ្សេងៗ ..	~~~~~	២៨
ផ្នែកទី ១ រឿងក្តីអាណាព្យាបាល និង ហត្ថបត្តម្ភ ជាអាទិ៍ ..	~~~~~	២៨
កំណត់ នៃមាត្រា ៥០ ..	-----	២៨
កំណត់ នៃមាត្រា ៥១ ..	-----	២៨
កំណត់ នៃមាត្រា ៥២ ..	-----	២៨
កំណត់ នៃមាត្រា ៥៣ ..	-----	២៩
ផ្នែកទី ២ រឿងក្តីធាត់ខ្លួន ..	~~~~~	២៩
កំណត់ នៃមាត្រា ៥៤ ..	-----	២៩
កំណត់ នៃមាត្រា ៥៥ ..	-----	២៩
ជំពូកទី ១០ អវសានប្បញ្ញត្តិ ..	~~~~~	២៩
កំណត់ នៃមាត្រា ៥៦ ..	-----	៣០

**ច្បាប់
ស្តីពី**

នីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

កំណត់ នៃមាត្រា ១ មាត្រា ២ និង មាត្រា ៣.-

- (1) ចំពោះវិវាទស្តីពីអត្ថិភាព ឬ នីតិភាពនៃសិទ្ធិ និង កាតព្វកិច្ចដែលមានចែងក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណី តុលាការត្រូវសម្រេចសេចក្តីជាបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីតាមការចែងនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។ ក៏ប៉ុន្តែនៅក្នុងក្រមរដ្ឋប្បវេណីក្រៅពីបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី មានបញ្ញត្តិជាច្រើនដែលផ្តល់សិទ្ធិអំណាចក្នុងការធ្វើការចាត់ចែងចាំបាច់អំពីចំណុចដែលពាក់ព័ន្ធនឹងជីវភាពរវាងបុគ្គលឯកជនដែលគួរឱ្យរដ្ឋត្រូវធ្វើអន្តរាគមន៍ ដោយសាររដ្ឋមានលក្ខណៈដូចអាណាព្យាបាល ឬ មានការចាំបាច់ត្រូវការពារផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ។ ក្នុងករណីនេះ ដើម្បីឱ្យតុលាការអាចប្រើសិទ្ធិអំណាចដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់តាមក្រមរដ្ឋប្បវេណី ចំពោះចំណុចទាំងអស់នេះ ចាំបាច់ត្រូវធ្វើតាមទម្រង់នៃការសម្រេចសេចក្តីដោយយោងតាមនីតិវិធីដែលច្បាប់បានកំណត់ ។ ច្បាប់នេះចែងអំពីនីតិវិធីនៃការសម្រេចសេចក្តីសម្រាប់ចំណុចទាំងនេះ ។
- (2) ដើម្បីបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវវិសាលភាពនៃករណីដែលត្រូវអនុវត្តតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ នៅក្នុងតារាងឧបសម្ព័ន្ធមានបញ្ជាក់អំពីចំណុចនីមួយៗដែលត្រូវអនុវត្តតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ដោយបែងចែកទៅតាមគន្លឹះនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

ជំពូកទី ២

តុលាការ

ផ្នែកទី ១

សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តី

កំណត់ នៃមាត្រា ៤.-

សូមមើលមាត្រា ៨ (សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីដែលបានកំណត់ទៅតាមលំនៅឋាន ជាអាទិ៍) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា មាត្រា២ (សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីដែលបានកំណត់ទៅតាមលំនៅឋាន ជាអាទិ៍) នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿង

ក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជំប៉ុន និង មាត្រា ៩៩ (សមត្ថកិច្ចលើរឿងក្តីវិនិច្ឆ័យស្តីពីសន្តិកម្ម) នៃបទបញ្ជាគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជំប៉ុន ។

កថាខណ្ឌទី ១ : រឿងក្តីដែលត្រូវអនុវត្តតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ដោយយោងតាមមាត្រា ៣ (វិសាលភាពនៃច្បាប់នេះ) គឺជាករណីដែលគ្មានទំនាស់ ដូចរឿងក្តីនៃបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលមានទំនាស់រវាងភាគី (ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយ) ដែលជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តតាមក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។ មានន័យថាជាគោលការណ៍ រឿងក្តីដែលត្រូវអនុវត្តតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ពុំមានជនដែលមានលក្ខណៈដូចចុងចម្លើយនៃបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទេ ។ ដូច្នេះហើយមិនអាចកំណត់សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីទៅតាមលំនៅឋាន ជាអាទិ៍ របស់ចុងចម្លើយ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៨ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីបានទេ ។ មាត្រានេះត្រូវបានបង្កើតឡើង ដោយពិនិត្យមើលតាមលក្ខណៈសមរម្យងាយស្រួល ដើម្បីធ្វើការវិនិច្ឆ័យអំពីរឿងក្តីដែលជាកម្មវត្ថុនោះ (ភាពមានធនធានច្រើន ភាពងាយស្រួលសម្រាប់នីតិវិធី ជាអាទិ៍) ហើយម្យ៉ាងទៀតមើល ទៅតាមភាពមានផលប្រយោជន៍ និង សមភាពចំពោះជនពាក់ព័ន្ធ ។

កថាខណ្ឌទី ២ : អត្ថិភាព ឬ នត្តិភាព ឬ ភាពមិនច្បាស់លាស់នៃលំនៅឋាន ឬ ទីសំណាក់ ត្រូវបានកំណត់ដោយយកពេលវេលានៃការដាក់ពាក្យសុំមកធ្វើជាមូលដ្ឋាន (សូមមើលមាត្រា ១៧ (មូលដ្ឋាននៃពេលវេលាសម្រាប់កំណត់សមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តី) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ។

ចំពោះកថាខណ្ឌទី ២ យើងអាចបញ្ញត្តិច្បាស់លាស់ថា "ដោយយកពេលដាក់ពាក្យសុំ ឬ ពេលចាប់ផ្តើមនីតិវិធីដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ" បាន ។ ប៉ុន្តែ ការបញ្ញត្តិដូចនេះអាចធ្វើឱ្យមានការរអាក់រអួលទៅវិញ ហេតុដូច្នេះបានបញ្ញត្តិដូចខាងលើនេះទៅវិញ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៥.

សូមមើលមាត្រា ១២ (ការកំណត់តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា មាត្រា ៤ (សមត្ថកិច្ចដែលកំណត់) នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជំប៉ុន មាត្រា ១០ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីជំប៉ុន និង ចំណុចទី ១ មាត្រា ១០ នៃច្បាប់ស្តីពីការចាត់តាំងតុលាការចាស់របស់ជំប៉ុន ។

កថាខណ្ឌទី ១ : អាចមានករណីដែលតុលាការមានសមត្ថកិច្ច មិនអាចសម្រេចសេចក្តីបានតាមការជាក់ស្តែងដូចជា ករណីដែលចៅក្រមទទួលបន្ទុកទាំងអស់ត្រូវបានដកហូតពីសមត្ថកិច្ច ឬ ករណីដែលចៅក្រមទទួលបន្ទុកទាំងអស់ មិនអាចបំពេញការងារជាក់ស្តែងបាន ដោយសារមានជំងឺ ឬ ជួបប្រទះនឹងគ្រោះធម្មជាតិ ជាដើម ។ ចំពោះករណីទាំងនេះអាចមានរបបកំណត់ជាមុនអំពីការចាត់ចែងតាមផ្លូវរដ្ឋបាលតុលាការ (មាត្រា ១៣ នៃច្បាប់ស្តីពីការចាត់តាំងតុលាការចាស់របស់ជំប៉ុន) ។ មាត្រានេះត្រូវអនុវត្តចំពោះករណីដែលមិនបានត្រៀមជាមុននូវរបបសម្រាប់ករណីដូចនេះទេ ឬ ករណីដែលបានត្រៀមនូវរបបនេះ ប៉ុន្តែតុលាការដែលបានកំណត់ទុកជាមុននោះ អាចជួបប្រទះហេតុការណ៍ដូចគ្នាដែរ ។

មាត្រា ១២ (ការកំណត់តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

ក្នុងករណីដែលតុលាការមានសមត្ថកិច្ចមិនអាចអនុវត្តនូវសិទ្ធិជម្រះក្តីបានដោយសារច្បាប់ ឬ ហេតុការណ៍ពិត ឬ ករណីដែលសមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តីមិនអាចកំណត់បានដោយសារដែនសមត្ថកិច្ចនៃតុលាការមិនពិតប្រាកដ តុលាការ កំពូលត្រូវកំណត់តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច ដោយដីកាសម្រេច តាមពាក្យសុំ ។

មាត្រា ៤ (សមត្ថកិច្ចដែលកំណត់) នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជំនុំជម្រះ

១-ការកំណត់តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចត្រូវធ្វើឡើងដោយដីកាសម្រេច ក្នុងករណីដែលមានការសង្ស័យចំពោះ ដែនសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការច្រើន ។

២-ការកំណត់តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចត្រូវធ្វើឡើងដោយតុលាការជាន់ខ្ពស់ជិតជាងគេដែលមានសមត្ថកិច្ចរួម លើតុលាការពាក់ព័ន្ធ ដោយដីកាសម្រេច តាមពាក្យសុំ ។ ចំពោះដីកាសម្រេចនេះមិនអាចប្តឹងឧបាស្រ័យបានឡើយ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៦.

សូមមើលមាត្រា ១៨ (ការចាត់ចែងបណ្តឹងខុសសមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តី) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។

មាត្រា ១៨ (ការចាត់ចែងបណ្តឹងខុសសមត្ថកិច្ចសាលាជម្រះក្តី) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី

១-ប្រសិនបើតុលាការយល់ឃើញថា បណ្តឹងទាំងមូល ឬ ផ្នែកណាមួយ មិនស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួនទេ តុលាការនេះត្រូវផ្ទេរបណ្តឹងនោះទៅតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ច តាមពាក្យសុំរបស់ភាគី ឬ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ។

២-ពាក្យសុំផ្ទេរបណ្តឹងត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ លើកលែងតែករណីដែលដាក់ពាក្យសុំនៅកាលបរិច្ឆេទ ។ នៅ ពេលធ្វើពាក្យសុំនេះ ត្រូវបញ្ជាក់ឱ្យច្បាស់លាស់អំពីមូលហេតុនៃពាក្យសុំនោះ ។

ចំណុចនេះមានខ្លឹមសារដូចគ្នានឹងមាត្រា ១៦ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីជំនុំជម្រះដែរ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៧.

សូមមើលមាត្រា ៣ (សមត្ថកិច្ចជាអាទិភាព និង ការផ្ទេរ) នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ ជំនុំជម្រះ ព្រមទាំងមាត្រា ៤ និង មាត្រា ៤-២ នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជំនុំជម្រះ ។

បទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជំនុំជម្រះ

មាត្រា ៤

១-ក្នុងករណីដែលទទួលពាក្យសុំអំពីរឿងក្តីដែលមិនស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន តុលាការគ្រួសារត្រូវផ្ទេរ រឿងក្តីនោះទៅតុលាការគ្រួសារដែលមានសមត្ថកិច្ច ។ ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើយល់ឃើញថាចាំបាច់ពិសេសដើម្បីចាត់ចែងរឿង ក្តីនោះ តុលាការគ្រួសារអាចផ្ទេររឿងក្តីនោះទៅតុលាការគ្រួសារផ្សេងទៀត ឬ ចាត់ចែងរឿងក្តីនោះដោយខ្លួនឯងបាន ។

២-ទោះបីជាទទួលពាក្យសុំអំពីរឿងក្តីដែលស្ថិតនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួនក៏ដោយ ក៏តុលាការគ្រួសារអាចផ្ទេរ រឿងក្តីនោះទៅតុលាការគ្រួសារផ្សេងទៀតបានដែរ បើយល់ឃើញថាសមរម្យដើម្បីចាត់ចែងរឿងក្តីនោះ ។

មាត្រា ៤-២

ចំពោះការវិនិច្ឆ័យផ្ទេរតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រាមុន ភាគីអាចប្តឹងជំទាស់បន្ទាន់បាន ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៨..

មាត្រានេះមានខ្លឹមសារដូចគ្នានឹងការអនុវត្តតាមមាត្រា ១៦ (ការពិនិត្យភស្តុតាងដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីដែរ ប៉ុន្តែដើម្បីឱ្យច្បាស់លាស់ បានជាបញ្ញត្តិម្តងទៀតនៅទីនេះ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៩..

មាត្រានេះមានខ្លឹមសារដូចគ្នានឹងការអនុវត្តតាមមាត្រា ២១ (បណ្តឹងជំទាស់) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីដែរ ប៉ុន្តែដើម្បីឱ្យស្រួលយល់ បានជាបញ្ញត្តិម្តងទៀតនៅទីនេះ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ១០..

ចំណុចនេះមានខ្លឹមសារដូចគ្នានឹងការអនុវត្តតាមមាត្រា ២២ (អានុភាពនៃដីកាសម្រេចផ្ទេរ ជាអាទិ៍) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីដែរ ប៉ុន្តែ ដើម្បីឱ្យស្រួលយល់ បានជាបញ្ញត្តិម្តងទៀតនៅទីនេះ ។

ផ្នែកទី ២

របបសម្ព័ន្ធនៃតុលាការ

កំណត់ នៃមាត្រា ១១..

មាត្រានេះមានខ្លឹមសារដូចគ្នានឹងការអនុវត្តតាមមាត្រា ២៣ (ការជម្រះក្តីលើកទី ១ ដោយចៅក្រមមួយរូប ឬដោយក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះនៃចៅក្រម) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីដែរ ប៉ុន្តែដើម្បីឱ្យស្រួលយល់ បានជាបញ្ញត្តិម្តងទៀតនៅទីនេះ ។

ឧទាហរណ៍ ក្នុងករណីដែលមានជនពាក់ព័ន្ធច្រើននាក់ដែលចូលរួមនៅក្នុងនីតិវិធី ដូចជារឿងក្តីសុំបែងចែកមតិក ជាអាទិ៍ អាចវិនិច្ឆ័យដោយក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិបាន ។

កំណត់ នៃមាត្រា ១២._

មាត្រានេះមានខ្លឹមសារដូចគ្នានឹងការអនុវត្តតាមមាត្រា ២៤ (ការពិភាក្សានៃក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ) នៃក្រម នីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីដែរ ប៉ុន្តែដើម្បីឱ្យស្រួលយល់ បានជាបញ្ចូលម្តងទៀតនៅទីនេះ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ១៣._

មាត្រានេះមានខ្លឹមសារដូចគ្នានឹងការអនុវត្តតាមមាត្រា ២៥ (ការសម្រេចនៃក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ) នៃក្រម នីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីដែរ ប៉ុន្តែ ដើម្បីឱ្យស្រួលយល់ បានជាបញ្ចូលម្តងទៀតនៅទីនេះ ។

ផ្នែកទី ៣

ការដកហូតសមត្ថកិច្ចជំនុំជម្រះ បណ្តឹងជំនាញ និង ការដកខ្លួន

កំណត់ នៃមាត្រា ១៤._

សូមមើលចាប់ពីមាត្រា ២៧ (ការដកហូតចៅក្រមពីសមត្ថកិច្ចជំនុំជម្រះ) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា មាត្រា ៥ (ការដកហូតសមត្ថកិច្ចរបស់បុគ្គលិកតុលាការ) នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជំនុំជម្រះ ចាប់ពី មាត្រា ២៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីរបស់ជំនុំជម្រះ ចាប់ពីមាត្រា ២៣ នៃច្បាប់ស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជំនុំជម្រះ និង មាត្រា ៤-៣ នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជំនុំជម្រះ ។

ជំពូកទី ៣

ជំនាញតំណែង

កំណត់ នៃមាត្រា ១៥._

សូមមើលចាប់ពីមាត្រា ៣២ ដល់មាត្រា ៣៨ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។

(1) មាត្រានេះកំណត់អំពីជនពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងក្តីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៣ នៃច្បាប់នេះ ។ ភាគី នៃបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនឹងក្លាយទៅជាអ្នកទទួលសាលក្រម ឬ សាលដីកា (មានឈ្មោះក្នុងសាលក្រម ឬ សាលដីកា) ដោយសារខ្លួនប្តឹង ឬ ត្រូវគេប្តឹង មានន័យថា គឺជាដើមចោទ ឬ ចុងចម្លើយ ។ ប៉ុន្តែ ជនពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងក្តីដែលបាន កំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១មាត្រា៣នៃច្បាប់នេះមិនមានលក្ខណៈដូចគ្នានឹងភាគីនៃបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមួយរយភាគរយទេ ។ ជាការពិត រឿងក្តីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៣ នៃច្បាប់នេះ ជាក់ស្តែង ភាគច្រើនចាប់

ផ្ដើមដោយពាក្យសុំរបស់បុគ្គលឯកជន ដូចបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលចាប់ផ្ដើមដោយពាក្យបណ្ដឹងរបស់ភាគីដែរ ។ ចំពោះ ករណីនេះ មានបុគ្គលដែលចូលរួមក្នុងនីតិវិធីក្នុងឋានៈជាប្រធានដូចជាបុគ្គលដែលបានដាក់ពាក្យសុំឱ្យចាប់ផ្ដើម ធ្វើនីតិ វិធី និង ភាគីម្ខាងទៀត និង ក្នុងករណីខ្លះ ក៏អាចមានជនដែលបានចូលរួមក្នុងនីតិវិធី ជាអ្នកមានទំនាក់ទំនងនឹងផល ប្រយោជន៍ដែរ ជនទាំងនោះអាចត្រូវបានទទួលស្គាល់នូវឋានៈជាប្រធាននៃនីតិវិធី ។ ឧទាហរណ៍ នីតិវិធីនៃការប្រកាស ការចាប់ផ្ដើមអាណាព្យាបាលទូទៅដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ២៤ (ការប្រកាសការចាប់ផ្ដើមអាណាព្យាបាល ទូទៅ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីនឹងត្រូវចាប់ផ្ដើមឡើង តាមពាក្យសុំរបស់ជនដែលបានកំណត់នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ១ កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានោះ ។ អ្នកដែលបានដាក់ពាក្យសុំដូចជននោះជាជនពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងក្តីដែលបានកំណត់នៅក្នុង កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៣ នៃច្បាប់នេះ ។ ម្យ៉ាងទៀត ឧទាហរណ៍ ក្នុងករណីបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ តាមមាត្រា ៩៨០ (ការបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ក្រៅពីអ្នកដាក់ពាក្យសុំឱ្យបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិមានភាគីម្ខាងទៀត ដែលត្រូវទទួលដីកាសម្រេចអំពីរឿងក្តីនេះ ហើយភាគីម្ខាងទៀតនោះ ក៏គួរតែត្រូវបានទទួលស្គាល់នូវឋានៈជាជនពាក់ ព័ន្ធដែរ ។

ម្យ៉ាងវិញទៀត ឧទាហរណ៍ នៅក្នុងនីតិវិធីនៃការប្រកាសការចាប់ផ្ដើមអាណាព្យាបាលទូទៅ ដែលលើកឡើងខាង លើនេះ នីតិវិធីនឹងត្រូវចាប់ផ្ដើមតាមពាក្យសុំរបស់បុគ្គលឯកជន ក៏ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីនេះខុសពីករណីបែងចែកទ្រព្យ សម្បត្តិមានជនដែលជាអ្នកត្រូវទទួលដីកាសម្រេចប្រកាស ប៉ុន្តែមិនចូលរួមក្នុងនីតិវិធីទាល់តែសោះ (ជននៅក្រោម អាណាព្យាបាលទូទៅ) ។ ក្នុងករណីដូច្នោះ បុគ្គលដែលបានក្លាយជាអ្នកទទួលការប្រកាសនេះ ជាអ្នកទទួលនូវការផ្លាស់ ប្តូរសិទ្ធិ និង កាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនតាមផ្លូវច្បាប់ ឬ ការផ្លាស់ប្តូរឋានៈបុគ្គលតាមផ្លូវច្បាប់ ដោយសារការប្រកាសនោះ ។ ហេតុនេះហើយ ជននោះអាចប្តឹងជំទាស់ចំពោះការប្រកាសនេះហើយបន្ទាប់ពីនេះនឹងអាចចូលរួមក្នុងនីតិវិធីក្នុងនាមជា ជនពាក់ព័ន្ធ ។ ហេតុដូច្នោះ អ្នកទទួលដីកាសម្រេចរបៀបនេះអាចត្រូវបានទទួលស្គាល់ក្នុងការចូលរួមក្នុងនីតិវិធី ក្នុងនាម ជាជនពាក់ព័ន្ធ ទោះបីជាសាមីខ្លួនមិនមែនជាអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ឬ មិនមែនជាភាគីម្ខាងទៀតរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំ ក៏ដោយ ។

(2) ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងចំណោមរឿងក្តីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៣ នៃច្បាប់នេះ មានករណីខ្លះដែល នីតិវិធីត្រូវចាប់ផ្ដើមមិនមែនដោយការដាក់ពាក្យសុំរបស់បុគ្គលឯកជនទេ គឺត្រូវចាប់ផ្ដើមឡើងដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ តុលាការ (ឧទាហរណ៍ នីតិវិធីជ្រើសតាំងអ្នកជម្រះបញ្ជី ដោយយោងតាមកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ៦៨ (ការកាន់ តំណែងនៃអ្នកជម្រះបញ្ជី) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ។ ក្នុងនីតិវិធីប្រភេទនេះ មានលក្ខណៈខុសគ្នានឹងនីតិវិធីដែលត្រូវចាប់ ផ្ដើមដោយការដាក់ពាក្យសុំដែលបានកំណត់ក្នុង (1) គឺពុំមានជនពាក់ព័ន្ធតាំងពីដំបូងទេ ប៉ុន្តែជនដែលតុលាការទាញ ឱ្យចូលរួមក្នុងនីតិវិធីក្នុងនាមជាជនពាក់ព័ន្ធ គួរតែត្រូវបានទទួលស្គាល់ក្នុងការចូលរួមក្នុងនីតិវិធីនោះ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ១៦.

សូមមើលកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៣២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។

សមត្ថភាពទូទៅដែលអាចក្លាយជាជនពាក់ព័ន្ធក្នុងរឿងក្តីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៣ នៃច្បាប់នេះត្រូវហៅថា សមត្ថភាពនៃជនពាក់ព័ន្ធ ។ សមត្ថភាពនេះដូចគ្នានឹងទស្សនៈអំពីសមត្ថភាពភាគីក្នុងបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែរ ហើយជនដែលអាចក្លាយទៅជាប្រធាននៃសិទ្ធិ និង កាតព្វកិច្ច តាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី និងច្បាប់ផ្សេងទៀតអាចក្លាយទៅជាជនពាក់ព័ន្ធក្នុងនីតិវិធីនៃរឿងក្តីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៣ នៃច្បាប់នេះដូចរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែរ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ១៧.

សូមមើលកថាខណ្ឌទី ២ ទី ៣ និង ទី ៤ មាត្រា ៣២ និង ចាប់ពីមាត្រា ៣៣ ដល់មាត្រា ៣៨ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ព្រមទាំងមាត្រា ៨ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ។

កថាខណ្ឌទី ១ : ក្នុងរឿងក្តីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៣ នៃច្បាប់នេះ សមត្ថភាពចាំបាច់ក្នុងការធ្វើ ឬ ទទួលនូវសកម្មភាពនៃនីតិវិធីឱ្យមានសុពលភាព ដោយឯករាជ្យ និង ដោយខ្លួនឯង ត្រូវហៅថាសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសកម្មភាពនៃនីតិវិធី ។ នេះគឺជាទស្សនៈដែលមានន័យដូចគ្នានឹងសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹងចំពោះរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែរ ។ ហេតុនេះហើយ ជនទាំងឡាយដែលមានសមត្ថភាពធ្វើសកម្មភាពតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី មានសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសកម្មភាពនៃនីតិវិធី ដូចសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹងចំពោះរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែរ ។

កថាខណ្ឌទី ២ : ក៏ប៉ុន្តែ ជនដែលត្រូវបានកម្រិតសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសកម្មភាព (មាត្រា ១៦) (អត្ថន័យនៃជនដែលត្រូវបានកម្រិតសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសកម្មភាព) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ដូចជា អនីតិជន ឬ ជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ ជាគោលការណ៍ ពុំមានសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសកម្មភាពទេ គឺអាចធ្វើសកម្មភាពនៃនីតិវិធី តែតាមរយៈអ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ប៉ុណ្ណោះ ។ ក៏ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីដែលអនីតិជនបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ហើយត្រូវបានចាត់ទុកជានីតិជន (មាត្រា ៩៦៨ (ការចាត់ទុកជានីតិជន ដោយអាពាហ៍ពិពាហ៍) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ឬ ក្នុងករណីដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតឱ្យប្រកបអាជីវកម្មពីអ្នកមានសិទ្ធិអំណាចមេបា (កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ២០ (អនីតិជនដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យប្រកបអាជីវកម្ម) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ជាអាទិ៍ នោះទទួលស្គាល់នូវសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសកម្មភាពនៃនីតិវិធី (សូមមើលចំណុច ក កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រានេះ) ។

ម្យ៉ាងទៀត ចំពោះទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលវិញ សកម្មភាពទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល គឺជាសកម្មភាពដែលមានឥទ្ធិពលខ្លាំងបំផុតទៅលើលក្ខណបុគ្គលរបស់ភាគីក្នុងទំនាក់ទំនងឋានៈបុគ្គលនេះ ។ ដូច្នេះហើយ គួរតែធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើឆន្ទៈរបស់សាមីខ្លួនជាការល្អ បើអាចធ្វើបាន ។ ហេតុដូច្នេះ ក្នុងរឿងក្តីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៣ នៃច្បាប់នេះ ចំពោះសកម្មភាពអំពីទំនាក់ទំនងនៃឋានៈបុគ្គល ទោះបីជាជននោះជាជនដែលត្រូវបានកម្រិតសមត្ថភាពក៏ដោយ បើជននោះមានសមត្ថភាពខាងឆន្ទៈ នោះត្រូវទទួលស្គាល់នូវសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសកម្មភាព

នៃនីតិវិធីដែរ (ចំណុច ខ កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រានេះ) ។ ឧទាហរណ៍ ក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ៩៥៣ (ការរៀប
អាពាហ៍ពិពាហ៍របស់អនិទិដន) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកំណត់ថា ក្នុងករណីដែលឪពុកម្តាយ ជាដើម បដិសេធការយល់
ព្រមឱ្យរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយគ្មានមូលហេតុសមរម្យ អនិទិដនដែលមានបំណងចង់រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះ អាច
ទាមទារទៅតុលាការឱ្យសម្រេចសេចក្តីជំនួសការយល់ព្រមនោះបានដោយខ្លួនឯង ទោះបីជាអនិទិដននោះជាជនត្រូវ
បានកម្រិតសមត្ថភាពក៏ដោយ ។ ឧទាហរណ៍ប្រភេទដូចគ្នានេះមានដូចជាការដាក់ពាក្យសុំលែងលះគ្នាទៅតុលាការ
ក្នុងករណីដែលប្តីប្រពន្ធបានព្រមព្រៀងគ្នា ដោយយោងតាមមាត្រា ៩៧៩ (ការលែងលះដោយការព្រមព្រៀង)
នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។ ចំពោះចំណុចនេះ សូមមើលមាត្រា ៨ (សមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹង ក្នុងបណ្តឹងទាក់ទង
នឹងឋានៈបុគ្គល ជាអាទិ៍) និង កំណត់ (១) នៃមាត្រានេះ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ។

កថាខណ្ឌទី ៤ : ចំពោះសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសកម្មភាពនៃនីតិវិធីរបស់ជនពាក់ព័ន្ធ និង ការតំណាងដែលច្បាប់បាន
កំណត់សម្រាប់ជនដែលគ្មានសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសកម្មភាពនៃនីតិវិធីវិញ ត្រូវអនុវត្តតាមបញ្ញត្តិស្តីពីសមត្ថភាពក្នុង
ការធ្វើសកម្មភាព និង ការតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី (សូមមើលកថាខណ្ឌទី ១ និង ទី ៣
នៃមាត្រានេះ) ហើយក្រៅពីនេះ បញ្ញត្តិផ្សេងៗស្តីពីសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹង និង ការតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់
សម្រាប់ជនដែលគ្មានសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹងដែលបានកំណត់នៅក្នុងផ្នែកទី ១ ជំពូកទី ៣ គន្លឹះ ១ នៃក្រមនីតិវិធី
រដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ (សូមមើលកថាខណ្ឌទី ៤ នៃមាត្រានេះ) ។ តាមការដាក់ស្នើ បញ្ញត្តិនៃ
មាត្រា ៣៣ (បញ្ញត្តិពិសេសស្តីពីសកម្មភាពបណ្តឹងរបស់ជននៅក្រោមហិតុបត្តម្ភ និង អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់)
មាត្រា ៣៤ (បញ្ញត្តិពិសេសស្តីពីសកម្មភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹងរបស់ជនបរទេស) មាត្រា ៣៥ (វិធានការក្នុងករណីដែល
ខ្លះសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹង ជាអាទិ៍) មាត្រា ៣៦ (អ្នកតំណាងពិសេស) មាត្រា ៣៧ (ការជូនដំណឹងអំពីការ
រលត់នៃសិទ្ធិតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់) និង មាត្រា ៣៨ (ការអនុវត្តដូចគ្នាចំពោះអ្នកតំណាងនៃនីតិបុគ្គល)
នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ។ ជាពិសេស ចំណុចសំខាន់ៗមានដូចតទៅ :

ជាបឋម ជាគោលការណ៍ ជននៅក្រោមហិតុបត្តម្ភ ចាំបាច់ត្រូវមានការយល់ព្រមពីហិតុបត្តម្ភក្នុង ដើម្បីធ្វើ
សកម្មភាពនៃនីតិវិធីដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ (បញ្ញត្តិស្តីពីសកម្មភាពបណ្តឹង នៅក្នុងចំណុចទី ៤ មាត្រា ៣០ (សិទ្ធិលុបចោល
សកម្មភាព) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ។ ប៉ុន្តែ ជននៅក្រោមហិតុបត្តម្ភមិនចាំបាច់មានការយល់ព្រមពីហិតុបត្តម្ភក្នុង
ដើម្បីធ្វើសកម្មភាពនៃនីតិវិធីក្នុងនាមជាភាគីម្ខាងទៀតទេ (អនុវត្តដូចគ្នាផងដែរតាមបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា
៣៣ (បញ្ញត្តិពិសេសស្តីពីសកម្មភាពបណ្តឹងរបស់ជននៅក្រោមហិតុបត្តម្ភ និង អ្នកតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់)
នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ។ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងករណីដែលបានជ្រើសតាំងអ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណាព្យាបាល (មាត្រា
១០៧៥ (អ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនិទិដនដែលត្រូវបានកំណត់ និង អ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណា-
ព្យាបាលសម្រាប់អនិទិដនដែលត្រូវបានជ្រើសតាំង) និង មាត្រា ១១១០ (អ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ)
នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ជាគោលការណ៍ អ្នកអាណាព្យាបាលទូទៅ និង អ្នកតំណាងផ្សេងទៀតដែលច្បាប់បានកំណត់
ចាំបាច់ត្រូវមានការយល់ព្រមពីអ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណាព្យាបាលដើម្បីធ្វើសកម្មភាពនៃនីតិវិធី (មាត្រា ១០៩០

(ការកម្រិតសិទ្ធិតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ និង សិទ្ធិយល់ព្រម) មាត្រា ១១២៦ (ការកម្រិតសិទ្ធិតំណាងដែល ច្បាប់បានកំណត់ និង សិទ្ធិយល់ព្រម) និងមាត្រា៣០ (សិទ្ធិលុបចោលសកម្មភាព) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ប៉ុន្តែអ្នកតំណាង ដែលច្បាប់បានកំណត់មិនចាំបាច់មានការយល់ព្រមពីអ្នកត្រួតពិនិត្យអ្នកអាណាព្យាបាល ដើម្បីធ្វើសកម្មភាពនៃនីតិវិធី ក្នុងនាមភាគីម្ខាងទៀតទេ។ ផ្ទុយទៅវិញ ការបញ្ចប់រឿងក្តីដោយក្រៅពីដីកាសម្រេច ដូចជាការដកពាក្យសុំ ជាអាទិ៍ នឹងផ្តល់នូវលទ្ធផលដ៏ធ្ងន់ធ្ងរចំពោះជនពាក់ព័ន្ធ ហេតុដូច្នេះ ចាំបាច់ត្រូវមានការយល់ព្រមពិសេស (អនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ តាមកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៣៣ (បញ្ញត្តិពិសេសស្តីពីសកម្មភាពបណ្តឹងរបស់ជននៅក្រោមហិតុបត្តម្ភ និង អ្នកតំណាង ដែលច្បាប់បានកំណត់) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ។

បន្ទាប់មក សកម្មភាពដែលធ្វើឡើងដោយជនដែលគ្មានសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសកម្មភាពនៃនីតិវិធី និង សកម្មភាព ដែលធ្វើឡើងដោយជនគ្មានសិទ្ធិតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ត្រូវចាត់ទុកថាមោឃៈ ។ ប៉ុន្តែ ទោះបីជាសកម្មភាពរបស់ ជនដែលគ្មានសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសកម្មភាពនៃនីតិវិធី ឬ សកម្មភាពដែលធ្វើឡើងដោយជនគ្មានសិទ្ធិតំណាងដែល ច្បាប់បានកំណត់ក៏ដោយ ក៏អាចឱ្យមានសុពលភាពដែរ ប្រសិនបើមានការទទួលស្គាល់នៅពេលក្រោយ (សច្ចានុមតិ) ដោយជនពាក់ព័ន្ធដែលបានទទួលសមត្ថភាព ឬ ដោយអ្នកតំណាងដែលបានទទួលសិទ្ធិតំណាងដែលច្បាប់បានកំណត់ (អនុវត្តដូចគ្នាផងដែរតាមមាត្រា ៣៥ (វិធានការក្នុងករណីដែលខ្វះសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើបណ្តឹង ជាអាទិ៍) នៃក្រម នីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ។

កំណត់ នៃមាត្រា ១៨..

សូមមើលមាត្រា ៦ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជប៉ុន មាត្រា ៥ នៃបទដ្ឋានគតិយុត្ត ស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីត្រួសាររបស់ជប៉ុន និង មាត្រា ៥២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា។

កថាខណ្ឌទី ១ : ជនពាក់ព័ន្ធអាចធ្វើសកម្មភាពនៃនីតិវិធីដោយខ្លួនឯង ឬ ធ្វើការជ្រើសតាំងអ្នកតំណាងដោយ អាណត្តិ ហើយប្រគល់សិទ្ធិឱ្យអ្នកតំណាងនោះធ្វើសកម្មភាពនោះបាន។ ការជ្រើសតាំងអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ មិនមែនជាករណីយកិច្ចចាំបាច់ដាច់ខាតទេ។ សកម្មភាពនៃនីតិវិធីដែលធ្វើឡើងដោយអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិមាន អានុភាព ដូចគ្នានឹងករណីដែលជនពាក់ព័ន្ធច្រើសកម្មភាពនោះដោយខ្លួនឯងដែរ។

កថាខណ្ឌទី ២ : ទោះបីជាជនពាក់ព័ន្ធច្រើសតាំងអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិក៏ដោយ មិនមែនមានន័យថា ជននោះមិនអាចធ្វើសកម្មភាពនៃនីតិវិធីនោះទេ គឺជននោះមិនត្រូវបានរារាំងក្នុងការចូលរួមនៅតុលាការជាមួយអ្នក តំណាងនៅកាលបរិច្ឆេទនៃការសួរ និង ធ្វើសកម្មភាពផ្សេងៗនៃនីតិវិធី ដូចជាការធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ ជាអាទិ៍ ឡើយ។

កំណត់ នៃមាត្រា ១៩..

សូមមើលមាត្រា ៥៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា មាត្រា ៥៤ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីជប៉ុន និង កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៦ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជប៉ុន ។

កថាខណ្ឌទី ១ : ក្នុងករណីដែលជនពាក់ព័ន្ធរៀងក្តីជាអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ ហើយឱ្យអ្នកតំណាងនោះធ្វើ សកម្មភាពនៃនីតិវិធី ជននោះអាចជ្រើសតាំងមេធាវីជាអ្នកតំណាងបាន ។ ប្រសិនបើមានបំណងជ្រើសតាំងជនក្រៅពី មេធាវីជាអ្នកតំណាង ត្រូវមានការអនុញ្ញាតពីតុលាការឱ្យជនក្រៅពីមេធាវីនោះធ្វើជាអ្នកតំណាង ។ ភាពចាំបាច់មានការ អនុញ្ញាតពីតុលាការនេះមកពីមូលហេតុដើម្បីធានាភាពត្រឹមត្រូវក្នុងការតំណាងផលប្រយោជន៍របស់ជនពាក់ព័ន្ធ ដោយ អ្នកតំណាងនៅក្នុងនីតិវិធី ។

រឿងក្តីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៣ នៃច្បាប់នេះ ខុសគ្នានឹងរឿងក្តីជាបណ្តឹង គឺតុលាការ ចូលរួមដោយមានលក្ខណៈដូចជាអាណាព្យាបាល ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ហើយមានករណីច្រើនដែលជនពាក់ព័ន្ធមិនចាំបាច់ មានចំណេះដឹងអំពីច្បាប់ និង បទពិសោធន៍ច្រើន ដូចរឿងក្តីជាបណ្តឹងទេ ហេតុដូច្នេះ ក៏មិនសូវមានភាពចាំបាច់ច្រើន ក្នុងការជ្រើសតាំងអ្នកតំណាង ឬ ក្នុងការកម្រិតឱ្យតែមេធាវីអាចធ្វើជាអ្នកតំណាង ដូចរឿងក្តីជាបណ្តឹងទេ ។

កថាខណ្ឌទី ២ : ចំពោះអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិដែលតុលាការបានអនុញ្ញាតតាមកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ តុលាការអាចលុបចោលនូវការអនុញ្ញាតនោះបាន ដោយគិតពិចារណាលើភាពចាំបាច់ ភាពសមរម្យ ជាដើម ក្នុងការ ធ្វើនីតិវិធីដោយអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិនោះ ។ ចំពោះការលុបចោលនូវការអនុញ្ញាតនេះ មិនអាចប្តឹងជំទាស់បានទេ ដោយសារតែនេះជាការវិនិច្ឆ័យដោយឆន្ទានុសិទ្ធិក្នុងនីតិវិធីរបស់តុលាការ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ២០..

សូមមើលមាត្រា ៧ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជប៉ុន និង មាត្រា ៥៣ នៃក្រមនីតិវិធី រដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា ។

(1) ការធ្វើអាណត្តិអ្នកតំណាង (ការប្រគល់សិទ្ធិតំណាង) អាចធ្វើឡើងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរក៏បាន ឬ ដោយផ្ទាល់ មាត់ក៏បាន ។ ប៉ុន្តែ សិទ្ធិអំណាចរបស់អ្នកតំណាងត្រូវបញ្ជាក់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ (វាក្យខណ្ឌទី ១) ។ នេះគឺដើម្បី ឱ្យមានស្ថិរភាព និង ឱ្យមានការច្បាស់លាស់ក្នុងនីតិវិធី ។ វិសាលភាពនៃសិទ្ធិតំណាងត្រូវកំណត់តាមករណីនីមួយៗ ។

ម្យ៉ាងទៀត វិសាលភាពនៃសិទ្ធិអំណាចរបស់អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិត្រូវកំណត់តាមខ្លឹមសារនៃការប្រគល់សិទ្ធិ ក្នុងករណីនីមួយៗ ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើមិនបានធ្វើការកម្រិតនូវសិទ្ធិតំណាងអ្វីទេ អាចចាត់ទុកថាមានសិទ្ធិអំណាចក្នុងការធ្វើ សកម្មភាពចាំបាច់ទាំងអស់ដើម្បីចាត់ចែងរឿងក្តីនោះ (សូមមើលមាត្រា ៥៤ (សិទ្ធិអំណាចរបស់អ្នកតំណាងដោយ អាណត្តិ) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ។

(2) ក្នុងករណីដែលជ្រើសតាំងតតិយជនក្រៅពីមេធាវីជាអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ ដោយយោងតាមកថាខណ្ឌទី ១ នៃ មាត្រា ១៩ (លក្ខណសម្បត្តិនៃអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ) ចាំបាច់មានការអនុញ្ញាតពីតុលាការ ។ ដើម្បីទាមទារការ

អនុញ្ញាតនេះ អាចមានករណីខ្លះដែលសាមីខ្លួនមកចូលរួមនៅតុលាការ និង រាយការណ៍អំពីការជ្រើសតាំងអ្នកតំណាង ដោយផ្ទាល់មាត់។ ក្នុងករណីនេះ តុលាការចាំបាច់ត្រូវបញ្ជាក់អំពីឆន្ទៈរបស់សាមីខ្លួនក្នុងការធ្វើអាណត្តិអ្នកតំណាង ហើយប្រសិនបើក្រុមបញ្ជាក់ត្រាទុកនូវសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់សាមីខ្លួននៅក្នុងកំណត់ហេតុនោះ សិទ្ធិអំណាចរបស់ អ្នកតំណាងមិនចាំបាច់បញ្ជាក់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរឡើយ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ២១..

សូមមើលចាប់ពីមាត្រា ៥៥ ដល់មាត្រា ៥៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។

(1) ដោយសារសិទ្ធិតំណាងគឺជាស័ក្តិសមសុពលភាពចំពោះសកម្មភាពនៃនីតិវិធី សកម្មភាពនៃនីតិវិធីដែលធ្វើឡើង ដោយជនដែលខ្លះសិទ្ធិតំណាង និង សកម្មភាពនៃនីតិវិធីដែលភាគីម្ខាងទៀត ឬ តុលាការធ្វើឡើងចំពោះជនដែលខ្លះ សិទ្ធិតំណាងត្រូវទុកជាមោឃៈ។ ហេតុដូច្នេះ ទោះបីជាក្នុងដំណាក់កាលណាមួយក៏ដោយ ក៏តុលាការត្រូវធ្វើការស្រាវ ជ្រាវនូវអត្ថិភាពនៃសិទ្ធិតំណាងនោះ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិដែរ។ ប៉ុន្តែ ទោះបីជាមានកង្វះអ្នកតំណាងក៏ដោយ តែប្រសិន បើសាមីខ្លួនទទួលស្គាល់នៅពេលក្រោយ (ផ្តល់សច្ចានុមតិ) សកម្មភាពទាំងនោះនឹងអាចក្លាយទៅជាសុពលបាន (សូមមើលកថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ៥៧ (វិធានការក្នុងករណីនៃការខ្វះសិទ្ធិតំណាង) នៃក្រមនីតិវិធី រដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា) ។

(2) សិទ្ធិតំណាងមិនរលត់ដោយសារមរណភាពរបស់ភាគី ជាអាទិ៍ ទេ (សូមមើលមាត្រា ៥៥ (ករណីដែលសិទ្ធិតំណាង ដោយអាណត្តិមិនរលត់) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ដោយសារចាំបាច់ត្រូវឱ្យនីតិវិធីមានដំណើរការរលូនគ្មាន រអាក់រអួល គោលបំណងនៃការផ្តល់សិទ្ធិគឺមានភាពច្បាស់លាស់ ទោះបីជាការប្រគល់សិទ្ធិគឺជាឆន្ទៈរបស់សាមីភាគី ដែលទទួលមរណភាពក៏ដោយ ក៏អាចគិតដែរថា ភាគីនោះមិនបានប្រុងទុកជាមុនថា សិទ្ធិតំណាងរបស់អ្នកតំណាង ត្រូវរលត់ដោយសារមរណភាពរបស់ខ្លួនឡើយ ហើយការមិនរលត់នេះសមស្របទៅនឹងឆន្ទៈរបស់សន្តិជនផងដែរ ។

**ជំពូកទី ៤
ប្រាក់ប្រដាប់ក្តី**

កំណត់ នៃមាត្រា ២២..

សូមមើលមាត្រា ២៦ និង មាត្រា ២៩ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជប៉ុន ។

កថាខណ្ឌទី ១ : ចំពោះរឿងក្តីដែលបានកំណត់នៅក្នុងច្បាប់នេះ (រឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង) ជាគោលការណ៍ មានការពិបាកក្នុងការគណនាតម្លៃនៃកម្មវត្ថុ មិនដូចបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទេ ហេតុនេះហើយត្រូវកំណត់ឱ្យបង់ពន្ធដាក់ ពាក្យសុំជាចំនួនទឹកប្រាក់កំណត់មួយ ។

កថាខណ្ឌទី ២ : ចំពោះនិយមន័យ និង វិសាលភាពនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តីក្នុងការសម្រេចសេចក្តី ក្រៅពីពន្ធដាក់ ពាក្យសុំ និង ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីភាគីវិញ កថាខណ្ឌនេះចែងឱ្យអនុលោមតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ។ ក៏ប៉ុន្តែ ចំពោះការទទួលបន្ទុកនូវប្រាក់ប្រដាប់ក្តីទាំងនោះ ត្រូវអនុវត្តតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ។

កថាខណ្ឌទី ៣ : ចំពោះរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ជាគោលការណ៍ ពុំមានអ្នកឈ្នះក្តី ឬ អ្នកចាញ់ក្តី ដូចបណ្តឹង រដ្ឋប្បវេណីទេ ដូច្នោះហើយ ជាគោលការណ៍ អ្នកដាក់ពាក្យសុំត្រូវទទួលបន្ទុកនូវប្រាក់ប្រដាប់ក្តី ។

កថាខណ្ឌទី ៤ : ការដាក់ពាក្យសុំដោយតំណាងអយ្យការ ត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងនាមជាអ្នកតំណាងផលប្រយោជន៍ សាធារណៈ រីឯការចាប់ផ្តើមនីតិវិធីដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់តុលាការទៀតសោត ក៏ត្រូវបានធ្វើឡើងសម្រាប់ផល ប្រយោជន៍សាធារណៈដែរ ហេតុនេះហើយ ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីទាំងនោះគឺជាបន្ទុករបស់រដ្ឋ ។

កថាខណ្ឌទី ៥ : ក្នុងករណីដែលមានជនច្រើនរូបត្រូវទទួលបន្ទុកដោយរួមគ្នានូវប្រាក់ប្រដាប់ក្តីទាំងនោះ បញ្ញត្តិនៃ កថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ៦៤ (ភាគដែលត្រូវទទួលបន្ទុក និង ការសងវិញនូវប្រាក់ប្រដាប់ក្តីដែលបានបង់រួចហើយ) នៃ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ហើយជាគោលការណ៍ អ្នកទាំងនោះត្រូវទទួលបន្ទុកស្មើគ្នា ។ ក៏ប៉ុន្តែ តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យទទួលបន្ទុកដោយសាមគ្គីភាព ឬ ប្តូរភាគនៃបន្ទុកនោះ ជាអាទិ៍ បាន ដោយពិនិត្យមើល តាមស្ថានភាពផ្សេងៗ ។ ករណីដែលត្រូវទទួលបន្ទុករួមដោយជនច្រើនរូប មានដូចជា ករណីដែលបានដាក់ពាក្យសុំរួម ដោយជនច្រើនរូប ឬ ករណីដែលតុលាការបង្គាប់ឱ្យជនពាក់ព័ន្ធទទួលបន្ទុកប្រាក់ប្រដាប់ក្តី ដោយរួមជាមួយនឹងអ្នក ដាក់ពាក្យសុំតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៣ (ដីកាសម្រេចអំពីប្រាក់ប្រដាប់ក្តី) នៃច្បាប់នេះ ជាដើម ។

កថាខណ្ឌទី ៦ : ក្នុងករណីដែលពន្ធដាក់ពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ គឺជាបន្ទុករបស់អ្នកដាក់ ពាក្យសុំនោះ ប្រសិនបើអ្នកដាក់ពាក្យសុំមិនបានបង់ពន្ធនោះទេ តុលាការត្រូវបង្គាប់ឱ្យកែតម្រូវ ហើយប្រសិនបើអ្នក ដាក់ពាក្យសុំមិនបានធ្វើតាមការបង្គាប់របស់តុលាការនោះទេ តុលាការត្រូវលើកពាក្យសុំចោល ដោយដីកាសម្រេច ។ បញ្ញត្តិនេះមានខ្លឹមសារដូចគ្នានឹងវាក្យខណ្ឌទី ២ កថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៧៨ នៃក្រមនីតិវិធី រដ្ឋប្បវេណីដែរ ។

កថាខណ្ឌទី ៧ : ចំពោះដីកាសម្រេចលើកចោលដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៦ អាចប្តឹងជំទាស់បាន ។ បញ្ញត្តិ នេះមានខ្លឹមសារដូចគ្នានឹងកថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ៧៨ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីដែរ ។

កថាខណ្ឌទី ៨ : ក្នុងករណីដែលប្តឹងជំទាស់ដោយយោងតាមមាត្រា ៣៩ (បណ្តឹងជំទាស់) នៃច្បាប់នេះ អ្នកប្តឹង ជំទាស់ត្រូវបង់ពន្ធសាជាថ្មី (វាក្យខណ្ឌទី ១) ។ ពន្ធនេះក៏មានចំនួនទឹកប្រាក់កំណត់មួយ ដូចកថាខណ្ឌទី ១ ដែរ ។ ប្រសិនបើអ្នកប្តឹងជំទាស់មិនបានបង់ពន្ធនោះទេ តុលាការត្រូវបង្គាប់ឱ្យកែតម្រូវ ហើយប្រសិនបើអ្នកប្តឹងជំទាស់មិន បានធ្វើតាមការបង្គាប់របស់តុលាការនោះទេ តុលាការត្រូវលើកលិខិតពាក្យបណ្តឹងជំទាស់ចោលដោយដីកាសម្រេច ។

កំណត់ នៃមាត្រា ២៣.

សូមមើលមាត្រា ២៧ មាត្រា ២៨ និង មាត្រា ៣០ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជំនុំ ។

កថាខណ្ឌទី ១ : ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីដែលកើតមានឡើងពាក់ព័ន្ធនឹងនីតិវិធីរឿងក្តីដែលបានកំណត់នៅក្នុងច្បាប់នេះ តាមធម្មតា ជនដែលបានដាក់ពាក្យសុំបានចេញចំណាយ ដោយសារជាគោលការណ៍ ជននោះជាអ្នកទទួលបន្ទុក នូវប្រាក់ប្រដាប់ក្តី ហេតុដូច្នោះភាគច្រើន ពេលបញ្ចប់នីតិវិធី តុលាការមិនចាំបាច់ចេញដីកាសម្រេចអំពីប្រាក់ប្រដាប់ក្តីទេ (មាត្រា ២២) ។ ក៏ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីដែលបង្គាប់ឱ្យជនក្រៅពីជនដាក់ពាក្យសុំទទួលបន្ទុកនូវប្រាក់ប្រដាប់ក្តីនោះ ឬ ក្នុងករណីដែលបង្គាប់ឱ្យជនពាក់ព័ន្ធទទួលបន្ទុកនូវប្រាក់ប្រដាប់ក្តី ការទាមទារដោយជនដែលបានបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីរួច ហើយឱ្យជនដែលត្រូវទទួលបន្ទុកសងប្រាក់ប្រដាប់ក្តីនោះមកវិញ គឺជាបញ្ហា ។ ក្នុងករណីនេះ ចំបាច់ធានាក្នុងការអនុវត្ត សិទ្ធិទាមទារសងនូវប្រាក់ប្រដាប់ក្តីដែលខ្លួនបានបង់រួចហើយនោះមកវិញ ដោយកំណត់នូវជនដែលត្រូវទទួលបន្ទុក និង ចំនួនទឹកប្រាក់នៃបន្ទុកប្រាក់ប្រដាប់ក្តីនោះដោយដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រានេះ ហើយយកដីកាសម្រេចនោះធ្វើជាលិខិតអនុវត្ត (មាត្រា ២៤) ។ ដីកាសម្រេចអំពីប្រាក់ប្រដាប់ក្តីនេះត្រូវចេញព្រមគ្នានឹងដីកាសម្រេចអំពីរឿងក្តីនេះ ។

កថាខណ្ឌទី ២ : ក្នុងករណីដែលឱ្យទទួលបន្ទុកនូវប្រាក់ប្រដាប់ក្តី តាមគោលការណ៍នៃមាត្រា ២២ (បន្ទុកនៃ ប្រាក់ប្រដាប់ក្តី) ឬ តាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ផ្សេងទៀត ពុំមានសមភាពទេ តុលាការអាចឱ្យជនពាក់ព័ន្ធទទួលបន្ទុកនូវ ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីនោះបាន ។ ហេតុដូច្នោះ "ស្ថានភាពពិសេស" ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌនេះ សំដៅទៅលើ ករណីដែលការឱ្យជនដែលបានកំណត់ដោយច្បាប់ ទទួលបន្ទុកប្រាក់ប្រដាប់ក្តីនោះ មិនមានភាពសមហេតុផលទេ ដោយគិតពិចារណាអំពីសមភាព ។ ឧទាហរណ៍ ករណីដែលជនពាក់ព័ន្ធមិនបានបង្ហាញខ្លួនចំពោះមុខតុលាការតាម កាលបរិច្ឆេទ ដោយគ្មានមូលហេតុសមរម្យ ហើយតុលាការបង្គាប់ឱ្យជននោះទទួលបន្ទុកនូវប្រាក់ប្រដាប់ក្តីដែល កើតឡើងដោយសារការយឺតយ៉ាវក្នុងការសម្រេចសេចក្តី ជាដើម ។

កថាខណ្ឌទី ៣ : ដីកាសម្រេចអំពីប្រាក់ប្រដាប់ក្តី គឺជាការសម្រេចសេចក្តីពិសេសមួយ ដូច្នោះមានតែជនដែលទទួល ការបង្គាប់ឱ្យទទួលបន្ទុកប្រាក់ប្រដាប់ក្តីនេះទេដែលអាចប្តឹងជំទាស់បាន ។ ម្យ៉ាងទៀត ការដែលមិនអនុញ្ញាតឱ្យប្តឹង ជំទាស់តែចំពោះដីកាសម្រេចអំពីប្រាក់ប្រដាប់ក្តីដោយឡែក គឺដោយសារតែប្រសិនបើទទួលស្គាល់ឱ្យប្តឹងជំទាស់តែ ចំពោះដីកាសម្រេចអំពីប្រាក់ប្រដាប់ក្តីដោយឯករាជ្យនេះទៅ អាចមានករណីដែលតុលាការត្រូវផ្លាស់ប្តូរដីកាសម្រេច អំពីប្រាក់ប្រដាប់ក្តីដោយផ្អែកលើការយល់ឃើញផ្សេងពីដីកាសម្រេចដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអង្គសេចក្តីនៃរឿងក្តី (ដែលមិន អាចផ្លាស់ប្តូរបាន) នេះ ។ ដូច្នោះ ដើម្បីជៀសវាងកុំឱ្យមានបញ្ហានេះកើតមានឡើង ចាំបាច់ត្រូវប្តឹងជំទាស់ព្រមជាមួយ ដីកាសម្រេចអំពីរឿងក្តី ។

កំណត់ នៃមាត្រា ២៤..

សូមមើលមាត្រា ៣១ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជំនុំជម្រះ ។

កថាខណ្ឌទី ១ : តាមធម្មតា ដីកាសម្រេចនៃរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ភាគច្រើនពុំមានអានុភាពអនុវត្តទេ ប៉ុន្តែ ចំពោះដីកាសម្រេចអំពីប្រាក់ប្រដាប់ក្តីវិញ ដើម្បីឱ្យធានានូវសិទ្ធិរបស់ម្ចាស់បំណុលលើប្រាក់ប្រដាប់ក្តីក្នុងការទាមទារឱ្យសងប្រាក់ប្រដាប់ក្តីមកវិញ មានបញ្ញត្តិជាក់លាក់បញ្ជាក់អំពីអានុភាពអនុវត្ត ។

កថាខណ្ឌទី ២ : ជាគោលការណ៍ បញ្ញត្តិនៃគន្ថីទី ៦ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះការអនុវត្តដោយបង្ខំនូវដីកាសម្រេចអំពីប្រាក់ប្រដាប់ក្តី តែមិនចាំបាច់ធ្វើការបញ្ជូនជាមុននូវលិខិតអនុវត្តដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៣៦០ (ការបញ្ជូនលិខិតអនុវត្ត ជាអាទិ៍) ទេ ។ នេះគឺដើម្បីធ្វើឱ្យនីតិវិធីនេះមានលក្ខណៈងាយស្រួល និង ឆាប់រហ័ស ។

កថាខណ្ឌទី ៣ : ប្រសិនបើអនុញ្ញាតឱ្យអនុវត្តដោយបង្ខំចំពោះរាល់ករណីដែលមានបណ្តឹងជំទាស់ទៅ អាចមានករណីខ្លះមិនសមរម្យដែរ ហេតុនេះហើយ បញ្ញត្តិនេះទទួលស្គាល់នូវការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន ដូចជាការផ្អាកជាបណ្តោះអាសន្ននូវការអនុវត្តដោយបង្ខំ ជាអាទិ៍ បើមានបណ្តឹងជំទាស់ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ២៥..

សូមមើលមាត្រា ៣២ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជំនុំជម្រះ ។

ចំពោះការពិនិត្យស្តុកស្តង ជាអាទិ៍ ដែលតុលាការធ្វើដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ប្រសិនបើត្រូវរង់ចាំឱ្យជនពាក់ព័ន្ធបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីនោះទៅ នឹងអាចធ្វើឱ្យមានឧបសគ្គដល់ការចាត់ចែងជាបន្ទាន់បាន ហេតុនេះហើយ រដ្ឋត្រូវបង់ជំនួសជាមុនមួយរយៈពេលសិន ។ នេះគឺគ្រាន់តែបង់ជំនួសមួយរយៈពេលប៉ុណ្ណោះ ហើយជាទីបញ្ចប់ អ្នកទទួលបន្ទុកនូវប្រាក់ប្រដាប់ក្តីដែលបានកំណត់នៅក្នុងបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២២ (បន្ទុកនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តី) ឬ កំណត់ដោយដីកាសម្រេចនៃមាត្រា ២៣ (ដីកាសម្រេចអំពីប្រាក់ប្រដាប់ក្តី) ត្រូវទទួលបន្ទុកបង់ ។ ហេតុនេះហើយ ក្នុងករណីនេះ រដ្ឋត្រូវទាមទារឱ្យអ្នកដែលត្រូវទទួលបន្ទុកបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីនោះ បង់សងវិញ ហើយករណីខ្លះ ធ្វើការអនុវត្តដោយបង្ខំដោយយោងតាមមាត្រា ២៤ (ការអនុវត្តដោយបង្ខំអំពីប្រាក់ប្រដាប់ក្តី) ។ ប៉ុន្តែ ករណីដែលរដ្ឋបង់ជំនួសជាមុនសិន ហើយក្រោយមកនឹងទាមទារឱ្យសងវិញនោះ គឺជាបន្ទុកដ៏ធ្ងន់មួយរបស់តុលាការ ហេតុនេះហើយ ប្រសិនបើគ្មានការចាំបាច់ចាត់ចែងបន្ទាន់ទេ ឬ បើជនពាក់ព័ន្ធអាចបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីទាំងនោះជាមុនបាន ជាគោលការណ៍ តុលាការគួរតែបង្គាប់ឱ្យជនពាក់ព័ន្ធនោះបង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាមុន ។

**ជំពូកទី ៥
ការវិនិច្ឆ័យ**

កំណត់ នៃមាត្រា ២៦.

សូមមើលមាត្រា ៨ មាត្រា ៩ និង មាត្រា ៣៣ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជំនុំជម្រះ និង មាត្រា ១ នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីជំនុំជម្រះ ។

ចំណុចដែលត្រូវសរសេរនៅក្នុងលិខិតនៃពាក្យសុំ មានដូចនឹងចំណុចដែលត្រូវសរសេរក្នុងលិខិតនៃពាក្យបណ្តឹង ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៧៥ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីដែរ ។ "ដីកាសម្រេច ឬ សកម្មភាពផ្សេង ទៀតរបស់តុលាការដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំទាមទារ" មានការទាមទារឱ្យតុលាការធ្វើការសម្រេចសេចក្តីចំពោះចំណុច ផ្សេងៗដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៣ (វិសាលភាពនៃច្បាប់នេះ) នៃច្បាប់នេះ ដូចជាការទាម ទារឱ្យកំណត់អ្នកមានអំណាចមេតា (កថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ១០៣៧ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ហើយក្រៅពីនេះ មានរួមទាំងការទាមទារឱ្យតុលាការធ្វើការសម្រេចសេចក្តីចំពោះចំណុចបន្ទាប់បន្សំនៃនីតិវិធី ដូចជាពាក្យសុំដកហូត ចៅក្រមពីសមត្ថកិច្ចជំនុំជម្រះ (មាត្រា ១៤ នៃច្បាប់នេះ) ការទាមទារឱ្យតុលាការធ្វើសកម្មភាពបញ្ជាក់ ដូចជាពាក្យ សុំទាមទារឱ្យពិនិត្យបញ្ជាក់មតកសាសន៍ (កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ១២១៣ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ហើយលើសពីនេះ មានការទាមទារឱ្យតុលាការទទួលការបង្ហាញឆន្ទៈ ដូចជាពាក្យសុំអំពីការយល់ព្រមដោយកម្រិត (មាត្រា ១២៥៧ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) និង ពាក្យសុំការបោះបង់សន្តតិកម្ម (មាត្រា ១២៦០ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ជាដើម ។ ក្រៅពីចំណុចដែលបានកំណត់នៅក្នុងចំណុចនីមួយៗនៃកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រានេះ ចាំបាច់ត្រូវសរសេរកាលបរិច្ឆេទ នៃការដាក់ពាក្យសុំនិងសញ្ញាណនៃតុលាការ ផងដែរ ។

ប្រសិនបើមានបញ្ញត្តិណានៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីដែលតម្រូវឱ្យដាក់ពាក្យសុំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ត្រូវបន្ថែមពាក្យ "ច្បាប់ផ្សេងទៀត" ។ នៅពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ពុំមានបញ្ញត្តិពិសេសនៅក្នុងច្បាប់នេះ និង ក្រមរដ្ឋប្បវេណីទេ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ២៧.

សូមមើលមាត្រា ១១ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជំនុំជម្រះ និង មាត្រា ៧ នៃបទដ្ឋាន គតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជំនុំជម្រះ ។

រឿងក្តីដែលបានកំណត់នៅក្នុងច្បាប់នេះ ជាទូទៅ ទាក់ទងនឹងផលប្រយោជន៍សាធារណៈយ៉ាងខ្លាំងផង ហើយ ចាំបាច់ក្នុងការស្វែងរកការពិតផង ហេតុនេះហើយបានជានៅក្នុងច្បាប់នេះ យើងមិនជ្រើសរើសយកគោលការណ៍នៃ ការទាញហេតុផលដូចក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី (មាត្រា ៩៥ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ទេ គឺតុលាការអាចយក អង្គហេតុដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំ និងភាគីម្ខាងទៀតមិនបានអះអាងមកធ្វើជាមូលដ្ឋាននៃដីកាសម្រេចបាន ។ ម្យ៉ាងទៀត ការពិនិត្យភស្តុតាងដោយឆន្ទានុសិទ្ធិក៏ខុសនឹងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីដែរ (កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១២៤ នៃក្រមនីតិវិធី រដ្ឋប្បវេណី) គឺមិនមែនជាសកម្មភាពបំពេញបន្ថែមឡើយ ។ ប៉ុន្តែ ទោះបីជាយកគោលការណ៍នៃឆន្ទានុសិទ្ធិក៏ដោយ ប្រសិនបើតុលាការយកអង្គហេតុ ឬ ភស្តុតាងដោយមិនឱ្យអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ឬ ភាគីម្ខាងទៀតដឹងទេ នោះដូចជាបាន ទទួលនូវការវាយឆ្លក់ចំពោះអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ឬ ភាគីម្ខាងទៀត ហេតុដូច្នោះ ក្នុងកិច្ចការអនុវត្តជាក់ស្តែង ប្រសិនបើ

តុលាការទទួលយកអង្គហេតុ ឬ ភស្តុតាងណាដែលមិនបានដាក់ដោយអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ឬ ភាគីម្ខាងទៀតទេ តុលាការ គួរតែសូមតិយោបល់ពីអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ឬ ភាគីម្ខាងទៀត ក្នុងទំហំដែលអាចធ្វើបាន ។

បើប្រៀបធៀបទៅនឹងការស្រាវជ្រាវដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ក្នុងបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល (មាត្រា ១៤ (ការ ស្រាវជ្រាវដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ) នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល) មាត្រានេះខុសគ្នាត្រឹមចំណុចដែល ទទួលស្គាល់ "ការស្រាវជ្រាវអង្គហេតុ" ដែលគ្មានភាពអាចបង្ខំផង គ្មានកំណត់ទម្រង់ផង ។

កំណត់ នៃមាត្រា ២៨._

សូមមើលកថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៨៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីជប៉ុន មាត្រា ១៣ នៃ ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជប៉ុន មាត្រា ៦ នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសារ របស់ជប៉ុន ព្រមទាំងកថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១១៤ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា ។

ក្នុងចំណោមរឿងក្តីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៣ នៃច្បាប់នេះ ភាគច្រើនជារឿងក្តីដែលចាំបាច់ ត្រូវរក្សានូវការសម្ងាត់ផ្ទាល់ខ្លួនយ៉ាងខ្លាំង ឬ រឿងក្តីដែលមិនសូវចាំបាច់មានភាពចំពោះមុខទេ ហេតុនេះហើយដើម្បី ចេញដីកាសម្រេច មិនចាំបាច់បើកការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ដែលធានានូវភាពធ្វើជាសាធារណៈ និង គោលការណ៍ចំពោះមុខឡើយ ។ ហេតុដូច្នេះ ការបើកការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ គឺជាការសម្រេចដោយ ឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់តុលាការ ។ នៅប្រទេសជប៉ុន មានករណីកម្រដែលបើកការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ។

ក្នុងករណីដែលមិនធ្វើការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ទេ តុលាការអាចសួរភាគីដើម្បីផ្តល់ឱកាសឱ្យភាគីអាច ចូលរួមនៅក្នុងនីតិវិធីនោះបាន ។ "ការសួរ" ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ គឺជានីតិវិធីដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ឬ ភាគីម្ខាងទៀតអះអាងដោយឡែកៗជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬ ដោយផ្ទាល់មាត់ ព្រមទាំងនីតិវិធីដែលតុលាការប្រមូល ព័ត៌មានអំពីអត្ថិភាព ឬ នត្តិភាពនៃអង្គហេតុពីអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ភាគីម្ខាងទៀត ឬ ជនផ្សេងទៀតដែលតុលាការយល់ ឃើញថាចាំបាច់ ។ ការសួរនេះគ្មានទម្រង់បែបបទកំណត់ ហើយមិនចាំបាច់មានវត្តមានរបស់ភាគីទាំងសងខាងឡើយ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ២៩._

សូមមើលមាត្រា ៥ នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជប៉ុន និង មាត្រា ២៧ នៃច្បាប់ស្តីពីការ វិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសារ ។

ដើម្បីឱ្យអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ឬ ភាគីម្ខាងទៀត អះអាងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬ ដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ ដើម្បីប្រមូល ព័ត៌មានអំពីអត្ថិភាព ឬ នត្តិភាពនៃអង្គហេតុពីអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ភាគីម្ខាងទៀត ឬ ជនផ្សេងទៀតដែលតុលាការយល់ ឃើញថាចាំបាច់ តុលាការអាចកោះហៅអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ភាគីម្ខាងទៀត ឬ ជនផ្សេងទៀតដែលតុលាការ យល់ឃើញថាចាំបាច់បាន ដោយកំណត់កាលបរិច្ឆេទ ។

ចំពោះកាលបរិច្ឆេទដើម្បីឱ្យអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ឬ ភាគីម្ខាងទៀត អះអាង តុលាការទទួលស្គាល់ឱ្យសាមីខ្លួន

ពីងអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិបង្ហាញខ្លួនជំនួស ដោយមិនចាំបាច់បង្ហាញខ្លួនចំពោះមុខតុលាការ ដូចនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីដែរ (កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៥២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះកាលបរិច្ឆេទប្រមូលព័ត៌មានអំពីអត្តិភាព ឬ នីតិភាពនៃអង្គហេតុពីអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ភាគីម្ខាងទៀត ឬ ជនផ្សេងទៀតដែលតុលាការយល់ឃើញថាចាំបាច់វិញ មានភាពចាំបាច់ឱ្យសាមីខ្លួនដែលត្រូវបានកោះហៅ បង្ហាញខ្លួនមកតុលាការ និង ពន្យល់តុលាការអំពីកាលៈទេសៈ មិនមែនដោយអ្នកតំណាងដោយអាណត្តិទេ គឺដោយផ្ទាល់ខ្លួន ដើម្បីឱ្យតុលាការក្តោបនូវអង្គហេតុពិតនៅក្នុងរឿងក្តី ។ តាមករណីជាក់ស្តែង កាលបរិច្ឆេទមួយអាចមានគោលបំណងទាំងពីរដែលរៀបរាប់ខាងលើនេះ ។

ក្នុងករណីដែលកាលបរិច្ឆេទមានគោលបំណងទី ២ ឬ គោលបំណងទាំងពីរខាងលើនេះ តុលាការគួរតែទាមទារឱ្យ សាមីខ្លួនបង្ហាញខ្លួនមកតុលាការ ដោយបញ្ជាក់អំពីគោលបំណងនេះ នៅពេលកោះហៅតាមកាលបរិច្ឆេទនោះ ។ ម្យ៉ាង ទៀត ក្នុងករណីដែលសាមីខ្លួនត្រូវបង្ហាញខ្លួន អ្នកតំណាងដោយអាណត្តិ ក៏អាចចូលរួមជាមួយសាមីខ្លួនបានដែរ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៣០..

សូមមើលមាត្រា ១៥ និង មាត្រា ១៦ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជំនុំន ។

នៅក្នុងនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ប្រសិនបើមានការចាំបាច់ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍សាធារណៈ តំណាងអយ្យការអាច ចូលរួមក្នុងនីតិវិធីនៃបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី និង បញ្ចេញយោបល់បាន (មាត្រា ៦ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ។ នៅ ក្នុងនីតិវិធីដែលបានកំណត់ក្នុងច្បាប់នេះក៏ដូចគ្នាដែរ ក្នុងករណីដែលយល់ឃើញថាចាំបាច់ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍ សាធារណៈ តំណាងអយ្យការអាចបញ្ចេញយោបល់ និង ចូលរួមក្នុងការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ ឬ ការសួរបាន ។

ករណីដែលត្រូវសម្រេចសេចក្តីតាមការទាមទាររបស់តំណាងអយ្យការ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ មានដូចជា ការប្រកាសការចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាលទូទៅ (មាត្រា ២៤ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ជាដើម ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៣១..

មាត្រា ១២ នៃច្បាប់ស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីត្រូវសាររបស់ជំនុំនិងមាត្រា១៤នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យ រឿងក្តីត្រូវសាររបស់ជំនុំន ។

ពេលធ្វើការវិនិច្ឆ័យអំពីរឿងក្តីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៣ នៃច្បាប់នេះ ដើម្បីក្តាប់ឱ្យបានច្បាស់ លាស់នូវស្ថានភាពពិតប្រាកដនៃរឿងក្តី ហើយវិនិច្ឆ័យឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ចាំបាច់ត្រូវគិតពិចារណាអំពីបញ្ហាអ្វីៗអំពីទំនាក់ ទំនងនឹងឋានៈបុគ្គល ដូចជាទំនាក់ទំនងរវាងព្យាបី ជាដើម ហើយម្យ៉ាងទៀត ជនពាក់ព័ន្ធក្រៅពីអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ឬ ភាគីម្ខាងទៀត ក៏មានផលប្រយោជន៍ក្នុងលទ្ធផលនៃដីកាសម្រេចផងដែរ ហេតុដូច្នោះជនពាក់ព័ន្ធក្រៅពីអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ឬ ភាគីម្ខាងទៀត ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចូលរួមក្នុងនីតិវិធីក្នុងឋានៈប្រហាក់ប្រហែលគ្នានឹងភាគីដែរ តាមការបង្គាប់របស់ តុលាការ (កថាខណ្ឌទី ១) ឬ តាមពាក្យសុំឱ្យអនុញ្ញាតរបស់សាមីខ្លួននោះ (កថាខណ្ឌទី ២) ។

“ជនពាក់ព័ន្ធក្រៅពីអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ឬ ភាគីម្ខាងទៀត” មានដូចជា :

(1) ក្នុងករណីការដាក់ពាក្យសុំឱ្យប្រកាសការចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាលទូទៅ (កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ២៤ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ដែលធ្វើឡើងដោយសហព័ទ្ធ គឺសាមីខ្លួន ។

(2) ក្នុងករណីការដាក់ពាក្យសុំឱ្យបង្កើតសុំកូនពេញលេញ គឺឪពុកម្តាយបង្កើត ។ ក្នុងករណីដែលមានការអះអាង ថាមិនចាំបាច់មានការយល់ព្រមពីឪពុកម្តាយបង្កើត ចំពោះការបង្កើតសុំកូនពេញលេញ ដោយផ្អែកលើវាក្យខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១០១១ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវធានានូវឱកាសសម្រាប់ឪពុកម្តាយបង្កើតធ្វើការអះអាងអំពីអត្ថិភាព ឬ នត្ថិភាពនៃលក្ខខ័ណ្ឌ (ភាពស្របគ្នា ឬ មិនស្របគ្នានឹងលក្ខខ័ណ្ឌ) ដែលបានកំណត់នៅក្នុងវាក្យខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១០១១ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៣២..

សូមមើលមាត្រា ១៥ នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជប៉ុន ។

ឧទាហរណ៍ ក្នុងករណីដែលសាមីខ្លួនបានដាក់ពាក្យសុំឱ្យប្រកាសការចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាលទូទៅ (កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ២៤ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា) ប្រសិនបើជននោះទទួលមរណភាព ពុំមានន័យអ្វីក្នុងការបន្តនីតិវិធីទៅ ទៀតឡើយ ហេតុដូច្នោះ ត្រូវតែបញ្ចប់នីតិវិធីនោះ ។ ផ្ទុយទៅវិញ ក្នុងករណីដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំជាសហព័ទ្ធ ឬ ញាតិ ហើយអ្នកដាក់ពាក្យសុំនោះបានទទួលមរណភាព ប្រសិនបើបញ្ចប់នីតិវិធីនោះទៅ ត្រូវមានជនផ្សេងទៀតដែលមាន លក្ខណសម្បត្តិក្នុងការដាក់ពាក្យសុំមកដាក់ពាក្យសុំជាថ្មីទៀត ។ ការចែងដូចនេះធ្វើឱ្យខាតប្រយោជន៍ដល់នីតិវិធី ។ ហេតុដូច្នោះ មាត្រានេះទទួលស្គាល់ឱ្យទទួលបន្តនីតិវិធី តាមពាក្យសុំរបស់ជនដែលមានលក្ខណសម្បត្តិក្នុងការដាក់ពាក្យ សុំអំពីនីតិវិធី (កថាខណ្ឌទី ១) ឬ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់តុលាការ (កថាខណ្ឌទី ២) ។

"ការបាត់បង់លក្ខណសម្បត្តិ" មានឧទាហរណ៍ដូចជាករណីជនដែលបានដាក់ពាក្យសុំឱ្យចេញដីកាសម្រេចផ្តាច់មតិក ក្នុងលក្ខណសម្បត្តិជាអ្នកប្រតិបត្តិមតកសាសន៍ (មាត្រា ១១៥២ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) បានបាត់បង់លក្ខណសម្បត្តិ ជាអ្នកប្រតិបត្តិមតកសាសន៍ ដោយសារការលាយបំបែក ឬ ការបញ្ឈប់ (មាត្រា ១២២៧ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ជាដើម ។

"មូលហេតុផ្សេងទៀត" មិនទាន់មានឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែងឡើយ នៅពេលនេះ ។ ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើច្បាប់ស្តីពីក្ស័យធន កំណត់ថា ត្រូវកម្រិតសិទ្ធិរបស់ម្ចាស់បំណុលក្នុងការគ្រប់គ្រង និង ចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើម នីតិវិធីក្ស័យធន ដីកាសម្រេចចាប់ផ្តើមនីតិវិធីក្ស័យធនចំពោះសហព័ទ្ធម្នាង ឬ សងខាង ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងនីតិ វិធីនៃដីកាសម្រេចទាក់ទងនឹងការចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរួមរបស់ប្តីប្រពន្ធ (កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៩៧៦ នៃក្រម រដ្ឋប្បវេណី) គឺជាឧទាហរណ៍នៃមូលហេតុផ្សេងទៀត ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៣៣..

សូមមើលមាត្រា ១២ នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជប៉ុន ។

កថាខណ្ឌទី ១ កំណត់ថា ត្រូវមានការអនុញ្ញាតពីតុលាការដើម្បីមើល ថតចម្លងសំណុំរឿង ជាដើម

ដោយសារមានករណីច្រើនដែលត្រូវការការពារភាពឯកជន ។ បើប្រៀបធៀបនឹងមាត្រា ២៥៨ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី វិសាលភាពនៃជនដែលអាចមើលសំណុំរឿង ជាដើម ដែលកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នេះ តូចជាងមាត្រា ២៥៨ ។ ការចែងបែបនេះមានមូលហេតុថា មានករណីច្រើនដែលគួរតែគិតពិចារណាដើម្បីការពារភាពឯកជន ដូចជាទំនាក់ ទំនងនឹងឋានៈបុគ្គល ជាដើម ។

ករណីដែលមិនមានភាពសមរម្យក្នុងការអនុញ្ញាតឱ្យមើលសំណុំរឿង ជាដើម មានដូចជាករណីដែលសាមីខ្លួនដែល នឹងក្លាយជាជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលទូទៅ ឬ ញាតិ ទាមទារមើលលិខិតបញ្ជាក់រោគវិនិច្ឆ័យអំពីវិបត្តិស្មារតីដោយ វេជ្ជបណ្ឌិតដែលត្រូវបានដាក់ទៅតុលាការ ដើម្បីសម្រេចសេចក្តីអំពីពាក្យសុំឱ្យប្រកាសការចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាល ទូទៅ ជាដើម ។

កថាខណ្ឌទី ២ ចែងថា អ្នកដាក់ពាក្យសុំ ឬ ភាគីម្ខាងទៀត ដែលជាភាគីនៃរឿងក្តីអាចទាមទារឱ្យប្រគល់ ឯកសារចម្លងយថាភូត ឬ លិខិតបញ្ជាក់អំពីរឿងក្តី ដោយមិនចាំបាច់ទទួលការអនុញ្ញាតពីតុលាការ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៣៤.

សូមមើលមាត្រា ១០ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជំនុំជំរះ ។

ក្នុងចំណោមបញ្ញត្តិនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី បញ្ញត្តិស្តីពីកាលបរិច្ឆេទ និង អំឡុងពេល (ផ្នែកទី ១ ជំពូកទី ៨ គន្លឹះទី ២) វិធីធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង (មាត្រា ១៣១) ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះនីតិវិធីដែលបានកំណត់ នៅក្នុងច្បាប់នេះ ។

ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងករណីដែលបើកការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ បញ្ញត្តិស្តីពីការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ (ផ្នែកទី ៤ ជំពូកទី ២ គន្លឹះទី ២) ការសាកសួរសាក្សី (ផ្នែកទី ២ ជំពូកទី ៣ គន្លឹះទី ២) ការសាកសួរភាគី (ផ្នែកទី ៣ ជំពូក ទី ៣ គន្លឹះទី ២) កោសលវិធីយ (ផ្នែកទី ៤ ជំពូកទី ៣ គន្លឹះទី ២) ភស្តុតាងជាឯកសារ (ផ្នែកទី ៥ ជំពូកទី ៣ គន្លឹះទី ២) និង ការត្រួតពិនិត្យ (ផ្នែកទី ៦ ជំពូកទី ៣ គន្លឹះទី ២) ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ។ តាមការអនុវត្តដូចគ្នានេះ តុលាការអាចធ្វើការចាត់ចែងដោយបង្ខំដូចមាត្រា ១៣២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីបាន ។ ចំពោះនីតិវិធីដែលបានកំណត់ នៅក្នុងច្បាប់នេះជាទូទៅមានសេចក្តីត្រូវការខ្លាំងក្នុងការស្វែងរកអង្គហេតុពិត ហេតុដូច្នេះបញ្ញត្តិស្តីពីការចាត់ទុកថាជា ការពិតក្នុងការសាកសួរភាគី ឬ ភស្តុតាងជាឯកសារ (កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១៤០ និង មាត្រា ១៥៣ នៃក្រមនីតិវិធី រដ្ឋប្បវេណី) មិនត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាឡើយ ដោយសារតែការអនុវត្តតាមដូចគ្នានេះ "មានភាពផ្ទុយនឹងលក្ខណៈ" នៃ នីតិវិធីដែលបានកំណត់នៅក្នុងច្បាប់នេះ ។

**ជំពូកទី ៦
ការសម្រេចសេចក្តី**

កំណត់ នៃមាត្រា ៣៥..

សូមមើលមាត្រា ១៧ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជំប៉ុន និង មាត្រា ១៦ នៃបទដ្ឋាន គតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីត្រួសាររបស់ជំប៉ុន ។

ដីកាសម្រេចអំពីរឿងក្តីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៣ នៃច្បាប់នេះ ជាគោលការណ៍ ត្រូវធ្វើជា លាយលក្ខណ៍អក្សរ និង ត្រូវសរសេរសេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់ និង សំអាងហេតុ។ ការសរសេរសំអាងហេតុនេះ គឺ ដើម្បីធានាភាពមិនលំអៀងក្នុងការវិនិច្ឆ័យរបស់ចៅក្រម ព្រមទាំងដើម្បីបង្ហាញឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវមូលហេតុនៃការ វិនិច្ឆ័យនេះចំពោះភាគី ដើម្បីឱ្យភាគីមានភាពងាយស្រួលក្នុងការប្តឹងជំទាស់។ ប៉ុន្តែ បើប្រៀបធៀបនឹងសាលក្រម ឬ សាលដីកា មានករណីខ្លះដែលការសរសេរសំអាងហេតុនេះ មិនចាំបាច់ឱ្យលម្អិតដូចសាលក្រម ឬ សាលដីកាទេ គ្រាន់តែសរសេរសង្ខេបៗ ជាការគ្រប់គ្រាន់ហើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងករណីដែលធ្វើសេចក្តីសម្រេចដោយឆន្ទានុសិទ្ធិក៏ត្រូវ អនុវត្តតាមបញ្ញត្តិនេះដែរ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៣៦..

សូមមើលមាត្រា ១៨ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជំប៉ុន វាក្យខណ្ឌទី ១ មាត្រា ១៣ នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីត្រួសាររបស់ជំប៉ុន និង មាត្រា ២១៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា ។

ដីកាសម្រេចអំពីអង្គសេចក្តីនៃរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ត្រូវជូនដំណឹងទៅជនដែលត្រូវទទួលដីកាសម្រេច នោះ។ ក្នុងចំណោមជនពាក់ព័ន្ធ (សូមមើលមាត្រា ១៥ នៃច្បាប់នេះ) ជនដែលត្រូវទទួលដីកាសម្រេចនោះ គឺជាជនដែលបានចូលរួមក្នុងនីតិវិធីដោយជាក់ស្តែង និង ជនដែលហៅថា "សាមីខ្លួននៃរឿងក្តី" (ដូចជា ជននៅក្រោម អាណាព្យាបាលទូទៅនៅក្នុងរឿងក្តីអាណាព្យាបាលទូទៅ និង កូនសុំ ក្នុងរឿងក្តីសុំកូនដែលជាអនីតិជន ជាដើម) ។ វិធីជូនដំណឹងមិនចាំបាច់ដាច់ខាតត្រូវតែធ្វើតាមរយៈការបញ្ជូន (រាប់បញ្ចូលទាំងករណីដែលក្រឡាបញ្ជីប្រគល់ដោយ ផ្ទាល់ ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៥១ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ដូចសាលក្រម ឬ សាលដីកាទេ គឺអាចធ្វើតាម រយៈការផ្ញើ ដូចជា ការផ្ញើតាមប្រៃសណីយ៍ធម្មតា ជាដើម។ ម្យ៉ាងទៀត ដីកាសម្រេចអំពីអង្គសេចក្តីនៃរឿងក្តីដែល មិនមែនជាបណ្តឹងមានលក្ខណៈខុសគ្នានឹងដីកាសម្រេចនៅក្នុងបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅត្រង់ថា ដីកាសម្រេចអំពីអង្គសេចក្តី នៃរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងមានអានុភាព ដោយការចូលជាស្ថាពរ មិនមែនដោយការជូនដំណឹងទេ (សូមមើល កថាខណ្ឌទី៣ មាត្រា ៣៧ នៃច្បាប់នេះ) ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៣៧..

សូមមើលវាក្យខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១៣ នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីត្រួសាររបស់ជំប៉ុន និង មាត្រា ១៩៣ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា ។

ដីកាសម្រេចអំពីអង្គសេចក្តីនៃរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងត្រូវចូលជាស្ថាពរ នៅពេលអំឡុងពេលសម្រាប់ប្តឹងជំទាស់ (មាត្រា ៤០) បានកន្លងហួស (កថាខណ្ឌទី ១) ឬ ពេលដែលពាក្យបណ្តឹងជំទាស់ត្រូវបានលើកចោលដោយតុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់ (កថាខណ្ឌទី ២) (ចំពោះដីកាសម្រេចអំពីការចាត់ចែងរក្សាការពារ សូមមើលកថាខណ្ឌទី ៦ នៃមាត្រា ៤៣) ។ ដីកាសម្រេចអំពីអង្គសេចក្តីនៃរឿងក្តីត្រូវបង្កើតអានុភាព នៅពេលចូលជាស្ថាពរ (កថាខណ្ឌទី ៣) ។ បញ្ញត្តិអំពីពេលបង្កើតអានុភាពខុសគ្នានឹងដីកាសម្រេចដែលបានកំណត់នៅក្នុងក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី (ក្នុងករណីនៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី ដីកាសម្រេចមានអានុភាពដោយការជូនដំណឹង។ សូមមើលកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ២១៣) ។ ហេតុដូច្នេះ ទោះបីជាដីកាសម្រេចត្រូវបានជូនដំណឹងទៅអ្នកដាក់ពាក្យសុំ ជាដើម ក៏ដោយ ក៏ដីកាសម្រេចនេះមិនត្រូវមានអានុភាព មុនពេលផុតអំឡុងពេលសម្រាប់ប្តឹងជំទាស់ឡើយ ហើយប្រសិនបើមានបណ្តឹងជំទាស់ ដីកាសម្រេចនេះមិនមានអានុភាពទេ រហូតដល់ពេលដែលតុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់ចេញដីកាសម្រេច ។

អំណត់ នៃមាត្រា ៣៨.~

សូមមើលមាត្រា ១៥ នៃច្បាប់ស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជប៉ុន ។

ជាគោលការណ៍ ការសម្រេចសេចក្តីអំពីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង គ្រាន់តែបង្កើត ឬ ផ្លាស់ប្តូរនូវទំនាក់ទំនងនៃសិទ្ធិប៉ុណ្ណោះ ។ ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើយើងប្រកាន់នូវគោលការណ៍នេះចំពោះគ្រប់ករណីទាំងអស់ មានពេលខ្លះអាចដាក់បន្ទុកមួយដ៏ធ្ងន់ចំពោះភាគីដែលចង់បានដំណោះស្រាយរឿងក្តីមួយដោយងាយស្រួល ហើយឆាប់រហ័ស ។ ហេតុដូច្នេះ ចំពោះដីកាសម្រេចមួយចំនួន ព្រមជាមួយការបង្កើតសិទ្ធិ ច្បាប់ទទួលស្គាល់ការបង្គាប់ឱ្យផ្តល់តារាការិក ដូចជាការបង់ប្រាក់ ការប្រគល់វត្ថុ ការអនុវត្តករណីយកិច្ចចុះបញ្ជី ជាអាទិ៍ ដើម្បីឱ្យបានសម្រេចនូវសិទ្ធិនោះ ហើយទទួលស្គាល់នូវអានុភាពអនុវត្តចំពោះដីកាសម្រេចផ្តល់តារាការិកនោះ ។ ឧទាហរណ៍ជាក់ស្តែង ដូចជា ចំពោះដីកាសម្រេចឱ្យសហការ និង សង្គ្រោះគ្នាទៅវិញទៅមករវាងប្តីប្រពន្ធ ដីកាសម្រេចឱ្យបែងចែកបន្ទុកនៃសោហ៊ុយអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដីកាសម្រេចស្តីពីការបិទបិទរក្សាកូន ដីកាសម្រេចបែងចែកទ្រព្យសម្បត្តិ ដីកាសម្រេចកំណត់ ឬ ប្តូរអ្នកមានអំណាចមេបា ដីកាសម្រេចអាហារកាតព្វកិច្ច ដីកាសម្រេចបែងចែកមតិក ជាអាទិ៍ តុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យផ្តល់តារាការិក ហើយដីកាសម្រេចនោះ ត្រូវបានទទួលស្គាល់នូវអានុភាពអនុវត្ត ។ ប៉ុន្តែ ដីកាសម្រេចត្រូវមានអានុភាព នៅពេលចូលជាស្ថាពរ (សូមមើល កថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រា ៣៧) ដែលមាត្រានេះទទួលស្គាល់នូវអានុភាពការអនុវត្តចំពោះតែដីកាសម្រេចដែលបានចូលជាស្ថាពរប៉ុណ្ណោះ ហើយមិនទទួលស្គាល់នូវការអនុវត្តដីកាសម្រេចជាបណ្តោះអាសន្ន ដូចសាលក្រម ឬ សាលដីកាទេ (ក្នុងករណីដែលចាំបាច់ត្រូវការការពារបន្ទាន់ ត្រូវចាត់ចែងតាមការចាត់ចែងរក្សាការពារ) ។

**ជំពូកទី ៧
បណ្តឹងឧទាហរណ៍**

កំណត់ នៃមាត្រា ៣៩.

សូមមើលមាត្រា ២០ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជំនុំជម្រះ។

កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ មិនចែងអំពីដីកាសម្រេចដែលជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងជំទាស់ ដោយបញ្ជាក់តាមប្រភេទនៃករណីនីមួយៗទេ គឺកំណត់ថា ដីកាសម្រេចទាំងអស់អំពីរឿងក្តីដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៣ នៃច្បាប់នេះ ជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងជំទាស់។ ប៉ុន្តែ មានបញ្ញត្តិពិសេសអំពីបណ្តឹងជំទាស់ចំពោះដីកាសម្រេចអំពីការចាត់ចែងរក្សាការពារ ហេតុដូច្នោះ មាត្រានេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះបណ្តឹងជំទាស់ប្រភេទនោះទេ។

កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ បានចែងព្រមជាមួយគ្នាអំពីលក្ខខណ្ឌនៃលក្ខណសម្បត្តិរបស់ជនដែលអាចប្តឹងជំទាស់បានផងដែរ។ មានន័យថា ទទួលស្គាល់នូវបណ្តឹងជំទាស់ដោយ (១) អ្នកដាក់ពាក្យសុំ (២) ភាគីម្ខាងទៀតចំពោះដីកាសម្រេចដែលមានភាគីម្ខាងទៀត និង (៣) ជនពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតទទួលឥទ្ធិពលដែលខូចប្រយោជន៍ដល់សិទ្ធិ ឬ ឋានៈគតិយុត្តរបស់ខ្លួន ដោយសារខ្លឹមសារនៃដីកាសម្រេចនោះ។

កថាខណ្ឌទី ២ : ចំពោះរឿងក្តីដែលមិនអាចសម្រេចសេចក្តីបានដោយគ្មានពាក្យសុំ (មានន័យថា រឿងក្តីដែលមិនអាចសម្រេចសេចក្តី ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិបាន) បុគ្គលទទួលឥទ្ធិពលដែលខូចប្រយោជន៍ដល់សិទ្ធិ ឬ ឋានៈគតិយុត្តរបស់ខ្លួន ដោយសារដីកាសម្រេចលើកចោលពាក្យសុំនោះ គឺជាសាមីខ្លួនដែលបានដាក់ពាក្យសុំនោះតែម្តង និង បុគ្គលផ្សេងទៀតដែលមានសិទ្ធិដាក់ពាក្យសុំ អាចដាក់ពាក្យសុំក្នុងឋានៈរបស់ខ្លួនជាថ្មីទៀតបាន ដូច្នោះយើងរៀបចំកថាខណ្ឌទី ២ ដើម្បីបញ្ជាក់ពីទំហំនៃការអនុវត្តកថាខណ្ឌទី ១ ។

នៅពេលករណីត្រូវបានច្រានចោលនៅក្នុងនីតិវិធីចេញសាលក្រម ឬ សាលដីកា ករណីនោះក៏ត្រូវបានលើកចោលនៅក្នុងនីតិវិធីចេញដីកាសម្រេចដែរ។ សូមមើលកំណត់នៃមាត្រា ៥៤៤ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។

កំណត់ នៃមាត្រា ៤០.

សូមមើលមាត្រា ២៥ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជំនុំជម្រះ និង មាត្រា ៣៣២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីជំនុំជម្រះ។ សូមមើលផងដែរនូវមាត្រា ៣០៣ (អំឡុងពេលសម្រាប់ប្តឹងជំទាស់) នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា។

កថាខណ្ឌទី ២ : ក្នុងចំណោមជនដែលអាចប្តឹងជំទាស់បាន មានជនខ្លះបានទទួលនូវសេចក្តីជូនដំណឹងអំពីដីកាសម្រេចដូចអ្នកដែលដាក់ពាក្យសុំ ជាដើម ប៉ុន្តែ អាចមានជនដែលពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍ ប៉ុន្តែពុំបានទទួលនូវការជូនដំណឹងអំពីដីកាសម្រេចដែរ។ ចំពោះជនដែលពុំបានទទួលដំណឹងនេះ គួរតែចែងអំពីអំឡុងពេលសម្រាប់ប្តឹងជំទាស់ដោយគិតថាបំរើថ្ងៃដែលជននោះបានដឹងអំពីដីកាសម្រេចនោះ ជាការល្អ។ ប៉ុន្តែ ថ្ងៃដែលបានដឹងអំពីដីកាសម្រេចនោះមិនច្បាស់លាស់ ហើយប្រសិនបើជនដែលអាចប្តឹងជំទាស់មានច្រើននាក់ ដីកាសម្រេចនោះមិនងាយចូលជាស្ថាពរទេ។ ហេតុដូច្នោះ បញ្ញត្តិនេះក៏មានបញ្ហាដែរ ប៉ុន្តែ ដោយយល់ឃើញថាចាំបាច់ឱ្យដីកាសម្រេចនោះចូលជាស្ថាពរបានឆាប់រហ័ស បញ្ញត្តិនេះយកថ្ងៃដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំបានទទួលនូវការជូនដំណឹងមកធ្វើជាមូលដ្ឋាននៃអំឡុងពេលសម្រាប់

ប្តឹងជំទាស់ ។ សូមមើលមាត្រា ១៧ នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជប៉ុន ។

កថាខណ្ឌទី ៣ : ក្នុងរឿងក្តីដែលបានចាប់ផ្តើមឡើងដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ពុំមានអ្នកដាក់ពាក្យសុំទេ ហេតុដូច្នេះបញ្ញត្តិ
នេះយកជនដែលបានទទួលនូវការជូនដំណឹងចុងក្រោយមកធ្វើជាមូលដ្ឋាន ។ ម្យ៉ាងទៀត សូមមើលកំណត់នៃមាត្រា ៣៦
(ការជូនដំណឹងអំពីដីកាសម្រេច) ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៤១..

សូមមើលមាត្រា ២២ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជប៉ុន ។

មាត្រានេះមានខ្លឹមសារដូចមាត្រា ២៤៥ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីដែរ ។ បញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៤៥ ត្រូវអនុវត្តដូច
គ្នាផងដែរ ដោយសារមានបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤២ ខាងក្រោម ប៉ុន្តែ ដោយសារបញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះមានសារៈសំខាន់
ដូច្នេះ យើងរៀបចំមាត្រានេះដើម្បីជាការរំលឹក ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៤២..

សូមមើលមាត្រា ១៨ នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជប៉ុន និង មាត្រា ២៥ នៃច្បាប់
ស្តីពីនីតិវិធីរឿងក្តីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងរបស់ជប៉ុន ។

**ជំពូកទី ៨
ការចាត់ចែងរក្សាការពារ**

កំណត់ នៃមាត្រា ៤៣..

- (1) សូមមើលកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ១៥-៣ នៃច្បាប់ស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជប៉ុន និង មាត្រា ១៥-២
នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជប៉ុន ។
- (2) តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចចំពោះការចាត់ចែងរក្សាការពារ គឺជាតុលាការដែលចាត់ចែងរឿងក្តីអំពីអង្គសេចក្តី
នេះ ។ ក្នុងករណីដែលមានបណ្តឹងជំទាស់ពាក់ព័ន្ធនឹងអង្គសេចក្តី តុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់ដែលចាត់ការបណ្តឹងជំទាស់
នេះមានសិទ្ធិអំណាចបង្គាប់ការចាត់ចែងរក្សាការពារ ។
- (3) ការចាត់ចែងរក្សាការពារមានករណីដែលត្រូវបង្គាប់តាមពាក្យសុំ និង ករណីដែលតុលាការបង្គាប់ដោយ
ឆន្ទានុសិទ្ធិ ។ ក្នុងករណីនីមួយៗមានករណីដែលតុលាការឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ និង ករណីដែលមិនឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ ។
ហើយក្នុងចំណោមករណីដែលឱ្យដាក់ប្រាតិភោគ មានករណីដែលចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ ក្រោយឱ្យដាក់
ប្រាតិភោគ និង ករណីដែលដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារមានខ្លឹមសារថាបង្គាប់ឱ្យចាត់ចែងរក្សាការពារដោយយក

ការដាក់ប្រតិភោគជាលក្ខខណ្ឌនៃការអនុវត្តដីកាសម្រេចនោះ ។

(4) ក្នុងករណីដែលមានរឿងក្តីអង្គសេចក្តីដែលជាពាក្យសុំទាមទារដីកាសម្រេចឱ្យកំណត់នូវកម្រិត ឬ របៀបនៃការផ្គត់ផ្គង់អាហារកាតព្វកិច្ច ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១១៤២ (កម្រិត ឬ របៀបនៃការផ្គត់ផ្គង់អាហារកាតព្វកិច្ច) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ហើយតុលាការបង្គាប់ឱ្យធ្វើការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន តាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះ ដើម្បីរក្សាការពារក្នុងការអនុវត្តដោយបង្ខំនូវសិទ្ធិទាមទារប្រាក់អាហារកាតព្វកិច្ចនោះខុសគ្នានឹងការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្នទៅគឺមិនចាំបាច់កំណត់អំពីប្រាក់រំដោះពីការរឹបអូសជាបណ្តោះអាសន្ន (មាត្រា ៥៤៧ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ទេ ដោយសារក្នុងករណីនេះ ខ្លឹមសារនៃសិទ្ធិទាមទារប្រាក់អាហារកាតព្វកិច្ចដែលជាសិទ្ធិត្រូវបានរក្សាការពារមិនបានកំណត់ឡើយ ។

(5) ចំពោះរឿងក្តីដែលបានកំណត់នៅក្នុងច្បាប់នេះ តុលាការមានកាតព្វកិច្ចស្រាវជ្រាវអង្គហេតុ និង ពិនិត្យភស្តុតាងដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ (សូមមើលកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ២៧ នៃច្បាប់នេះ) ។ ប៉ុន្តែ ក្នុងកថាខណ្ឌទី ៤ នៃមាត្រានេះ កំណត់អំពីករណីលើកលែង។ ចំពោះការចាត់ចែងរក្សាការពារ មានភាពខុសពីរឿងក្តីអំពីអង្គសេចក្តី នៅត្រង់ថា ការចាត់ចែងរក្សាការពារចាំបាច់ត្រូវបង្កាប់ឱ្យចាត់ចែងឱ្យបានសមរម្យ និង ឱ្យទាន់ពេលវេលា។ ហេតុដូច្នេះ គួរតែឱ្យអ្នកដាក់ពាក្យសុំដែលមានទំនាក់ទំនងផលប្រយោជន៍ជិតជាងគេក្នុងការចាត់ចែងរក្សាការពារនោះ ធ្វើសេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូងនូវមូលហេតុនៃការទាមទារឱ្យធ្វើការចាត់ចែងរក្សាការពារនោះ ។

(6) ចំពោះការដាក់ពាក្យសុំឱ្យចាត់ចែងរក្សាការពារ មិនចាំបាច់បង់សោហ៊ុយឡើយ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៤៤.~

សូមមើលមាត្រា ១៥-៣ និង មាត្រា ១៥-៥ នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជប៉ុន ។
ការចាត់ចែងរក្សាការពារដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤៣ ត្រូវធ្វើឡើងដោយដីកាសម្រេចហើយអានុភាពនឹងកើតឡើងភ្លាម នៅពេលដែលជូនដំណឹងដល់ជនដែលទទួលដីកាសម្រេចនោះ (កថាខណ្ឌទី ៦ នៃមាត្រា ៤៣) ។ ចំពោះការចាត់ចែងរក្សាការពារនេះ អាចប្តឹងជំទាស់ (កថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រានេះ) ប៉ុន្តែទោះបីជាប្តឹងជំទាស់ក៏ដោយ ក៏អានុភាពនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារមិនផ្អាកដោយស្វ័យប្រវត្តិទេ ។ នៅពេលដែលបណ្តឹងជំទាស់នេះកំពុងត្រូវបានចាត់ការនៅតុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់ ដើម្បីឱ្យផ្អាកអានុភាព ឬ លុបចោលនូវការចាត់ចែងរក្សាការពារ ចាំបាច់ត្រូវទទួលនូវការសម្រេចសេចក្តីពិសេសពីតុលាការនៃបណ្តឹងជំទាស់ (ការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន) តាមកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រានេះ ។

ចំពោះការដាក់ពាក្យបណ្តឹងជំទាស់ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះ មិនចាំបាច់បង់ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីឡើយ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៤៥.~

សូមមើលកថាខណ្ឌទី ២ និង កថាខណ្ឌទី ៧ មាត្រា ១៥-៣ នៃច្បាប់ស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជប៉ុន

ព្រមទាំងមាត្រា ១៥-៤ នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីត្រូវសាររបស់ជប៉ុន ។

- (1) មាត្រានេះកំណត់ថា ក្រោយពីការចាត់ចែងរក្សាការពារបានចូលជាស្ថាពរ ដោយបញ្ញត្តិនៃកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៤៣ ប្រសិនបើមូលហេតុនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារនោះបានរលត់ ឬ បើភាពចាំបាច់នៃការចាត់ចែងរក្សាការពារនោះបានរលត់ដោយសារការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពតុលាការអាចលុបចោលនូវការចាត់ចែងរក្សាការពារនោះបានដោយ ពាក្យសុំ ឬ ដោយឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន។ ក្នុងករណីជនដែលទទួលបានការចាត់ចែងរក្សាការពារនោះ អះអាងថា ហេតុការណ៍ខាងលើនោះបានកើតឡើងមុនពេលការចាត់ចែងរក្សាការពារនោះបានចូលជាស្ថាពរ ឬ អះអាងថាមានកង្វះនូវលក្ខខណ្ឌនៅពេលចេញដីកាសម្រេចចាត់ចែងរក្សាការពារ ជននោះមិនអាចដាក់ពាក្យសុំលុបចោលដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះទេ គឺត្រូវប្តឹងជំទាស់ចំពោះការចាត់ចែងរក្សាការពារនោះ ដោយយោងតាមកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រា ៤៤ ។
- (2) នីតិវិធីនៃការវិនិច្ឆ័យក្នុងករណីដែលមានពាក្យសុំឱ្យលុបចោលការចាត់ចែងរក្សាការពារ ដោយយោងតាមមាត្រានេះ ត្រូវអនុលោមតាមនីតិវិធីនៃការវិនិច្ឆ័យអំពីការចាត់ចែងរក្សាការពារនោះ (យោងតាមកថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រានេះ បញ្ញត្តិចាប់ពីកថាខណ្ឌទី ២ ដល់កថាខណ្ឌទី ៦ នៃមាត្រា ៤៣ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរចំពោះករណីនេះ) ។ ម្យ៉ាងទៀត នីតិវិធីនៃការចាត់ចែងជាបណ្តោះអាសន្ន រហូតដល់ពេលធ្វើដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំលុបចោលនោះជាអាទិ៍ ក៏ដូចនីតិវិធីនៃករណីដែលមានបណ្តឹងជំទាស់ចំពោះការចាត់ចែងរក្សាការពារដែរ (យោងតាមកថាខណ្ឌទី ៤ នៃមាត្រានេះ បញ្ញត្តិពីកថាខណ្ឌទី ៣ ដល់កថាខណ្ឌទី ៥ នៃមាត្រា ៤៤ ត្រូវយកមកអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរចំពោះករណីនេះ) ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៤៦..

សូមមើលមាត្រា ២៣ នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីត្រូវសាររបស់ជប៉ុន និង មាត្រា ២៤ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា ។

- (1) មាត្រានេះកំណត់ថា ក្នុងករណីដែលមានពាក្យសុំទាមទារឱ្យប្រកាសការចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាលទូទៅ មុននឹងចេញដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំនោះ តុលាការអាចជ្រើសតាំងអ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ អាចកំណត់ចំណុចត្រូវធ្វើដែលទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ឬ ការបិទចរក្សាសាមីខ្លួន ចំពោះជនពាក់ព័ន្ធ ដោយការចាត់ចែងរក្សាការពារ ។
- (2) ចាប់ពីកថាខណ្ឌទី ៣ ទៅ គឺជាបញ្ញត្តិដែលយើងសម្រេចយកប្រព័ន្ធដែលតុលាការអាចបង្គាប់ឱ្យសាមីខ្លួនស្ថិតនៅក្រោមអាណាព្យាបាលដោយការចាត់ចែងរក្សាការពារបានក្នុងករណីដែលមានពាក្យសុំទាមទារឱ្យប្រកាសការចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាលទូទៅ មុននឹងចេញដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំទាមទារឱ្យប្រកាសការចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាលទូទៅ ។ នៅក្នុងមាត្រា ២៣ នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីត្រូវសាររបស់ជប៉ុន កំណត់អំពីប្រព័ន្ធនេះ ។

ការចាត់ចែងរក្សាការពារដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ គឺជាវិធីមួយដែលមានឥទ្ធិពលខ្លាំងណាស់ ដោយសារឱ្យសាមីខ្លួនស្ថិតនៅក្រោមអាណាព្យាបាលមុនការប្រកាសការចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាល ហើយដកហូតសិទ្ធិគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់សាមីខ្លួន ហេតុដូច្នោះ ដើម្បីបង្គាប់ការចាត់ចែងរក្សាការពារប្រភេទនេះ តុលាការចាំបាច់ត្រូវមាន

ជំនឿទុកចិត្តយ៉ាងខ្លាំងអំពីអត្ថិភាពនៃលក្ខខណ្ឌក្នុងការប្រកាសការចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាល ។

ផ្ទុយទៅវិញ ប្រសិនបើតុលាការមានជំនឿចិត្តយ៉ាងខ្លាំងនោះ គួរតែធ្វើការវិនិច្ឆ័យឱ្យបានឆាប់រហ័ស ហើយប្រកាសការចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាលទូទៅ ជាការប្រសើរជាងការបង្កាប់ឱ្យសាមីខ្លួនស្ថិតនៅក្រោមអាណាព្យាបាល ដោយការចាត់ចែងរក្សាការពារ ដូច្នោះមិនសូវចាំបាច់ប្រើវិធីបង្កាប់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមអាណាព្យាបាល ក្នុងន័យនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារទេ ។

ប៉ុន្តែ ទោះបីជាចេញដីកាសម្រេចការចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាលទូទៅឱ្យបានឆាប់រហ័សក៏ដោយ ក៏អាចមានករណីខ្លះដែលត្រូវចំណាយពេលវេលាវែងរហូតដល់ដីកាសម្រេចចូលជាស្ថាពរដែរ ប្រសិនបើមានបណ្តឹងជំទាស់ ហេតុដូច្នោះមិនអាចសន្និដ្ឋានថា គ្មានភាពចាំបាច់នៃការចាត់ចែងរក្សាការពារបែបនេះទេ ។ ការជ្រើសរើសយកវិធីចាត់ចែងរក្សាការពារដែលបានព្រាងចាប់ពីកថាខណ្ឌទី ៣ មានការពាក់ព័ន្ធយ៉ាងខ្លាំងទៅនឹងអំឡុងពេលដែលចាំបាច់ដើម្បីធ្វើការវិនិច្ឆ័យអំពីពាក្យសុំទាមទារឱ្យប្រកាសការចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាលទូទៅ ព្រមទាំងអំឡុងពេលចាំបាច់ដើម្បីវិនិច្ឆ័យអំពីបណ្តឹងជំទាស់ចំពោះដីកាសម្រេចប្រកាសការចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាលទូទៅ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៤៧..

សូមមើលមាត្រា ៣០ នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជប៉ុន និង មាត្រា ២៨ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា ។

- (1) មាត្រានេះកំណត់ថា ក្នុងករណីដែលមានពាក្យសុំទាមទារឱ្យប្រកាសការចាប់ផ្តើមហិតុបត្តម្ភ មុននឹងចេញដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំនោះ តុលាការអាចជ្រើសតាំងអ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិអាចកំណត់ចំណុចត្រូវធ្វើ អំពីការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ឬ ការបិទបាំងរក្សាសាមីខ្លួន ចំពោះជនពាក់ព័ន្ធ ដោយការចាត់ចែងរក្សាការពារ ។
- (2) ចាប់ពីកថាខណ្ឌទី ៣ ទៅ គឺជាបញ្ញត្តិដែលយើងសម្រេចយកប្រព័ន្ធដែលតុលាការអាចបង្កាប់ឱ្យសាមីខ្លួនស្ថិតនៅក្រោមហិតុបត្តម្ភ ដោយការចាត់ចែងរក្សាការពារបាន ក្នុងករណីដែលមានពាក្យសុំទាមទារឱ្យប្រកាសការចាប់ផ្តើមហិតុបត្តម្ភ មុននឹងចេញដីកាសម្រេចអំពីពាក្យសុំទាមទារឱ្យប្រកាសការចាប់ផ្តើមហិតុបត្តម្ភ ។ នៅក្នុងមាត្រា ៣០ នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជប៉ុនកំណត់អំពីប្រព័ន្ធនេះ ។

ការចាត់ចែងរក្សាការពារដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣ គឺជាវិធីមួយដែលមានឥទ្ធិពលខ្លាំងណាស់ ដោយសារឱ្យសាមីខ្លួនស្ថិតនៅក្រោមហិតុបត្តម្ភ មុនការប្រកាសការចាប់ផ្តើមហិតុបត្តម្ភ ហើយដកហូតសិទ្ធិគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់សាមីខ្លួន ហេតុដូច្នោះ ដើម្បីបង្កាប់ការចាត់ចែងរក្សាការពារប្រភេទនេះ តុលាការចាំបាច់ត្រូវមានជំនឿទុកចិត្តយ៉ាងខ្លាំងអំពីអត្ថិភាពនៃលក្ខខណ្ឌក្នុងការប្រកាសការចាប់ផ្តើមហិតុបត្តម្ភ ។

ផ្ទុយទៅវិញ ប្រសិនបើតុលាការមានជំនឿចិត្តយ៉ាងខ្លាំងនោះ គួរតែធ្វើការវិនិច្ឆ័យឱ្យបានឆាប់រហ័ស ហើយប្រកាសការចាប់ផ្តើមហិតុបត្តម្ភ ជាការប្រសើរជាងការបង្កាប់ឱ្យសាមីខ្លួនស្ថិតនៅក្រោមហិតុបត្តម្ភ ដោយការចាត់ចែងរក្សាការពារ ដូច្នោះ មិនសូវចាំបាច់ប្រើវិធីបង្កាប់ឱ្យស្ថិតនៅក្រោមហិតុបត្តម្ភ ក្នុងន័យនៃការចាត់ចែងរក្សាការពារទេ ។

ប៉ុន្តែ ទោះបីជាចេញដីកាសម្រេចការចាប់ផ្តើមហិតុបត្តម្មឱ្យបានឆាប់រហ័សក៏ដោយ ក៏អាចមានករណីខ្លះដែលត្រូវ ចំណាយពេលវេលាវែង រហូតដល់ដីកាសម្រេចចូលជាស្ថាពរដែរ ប្រសិនបើមានបណ្តឹងជំទាស់ ហេតុដូច្នោះ មិនអាច សន្និដ្ឋានថាគ្មានភាពចាំបាច់នៃការចាត់ចែងរក្សាការពារបែបនេះនោះទេ ។ ការជ្រើសរើសយកវិធីចាត់ចែងរក្សាការ ពារដែលបានព្រាងចាប់ពីកថាខណ្ឌទី ៣ មានការពាក់ព័ន្ធយ៉ាងខ្លាំងទៅនឹងអំឡុងពេលដែលចាំបាច់ដើម្បីធ្វើការ វិនិច្ឆ័យអំពីពាក្យសុំទាមទារឱ្យប្រកាសការចាប់ផ្តើមហិតុបត្តម្ម ព្រមទាំងអំឡុងពេលចាំបាច់ដើម្បីវិនិច្ឆ័យអំពីបណ្តឹង ជំទាស់ចំពោះដីកាសម្រេចប្រកាសការចាប់ផ្តើមហិតុបត្តម្ម ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៤៨.-

សូមមើលមាត្រា ៦៤-៥ នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជប៉ុន និង ចាប់ពីមាត្រា ១០០៧ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា ។

- (1) មាត្រានេះកំណត់ថា ក្នុងករណីដែលមានពាក្យសុំទាមទារឱ្យបង្កើតសុំកូនពេញលេញ មុននឹងចេញដីកាសម្រេចអំពី ពាក្យសុំនោះ តុលាការអាចព្យួរការអនុវត្តកិច្ចការរបស់អ្នកមានអំណាចមេបា ឬ អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជន របស់ជនដែលនឹងក្លាយជាកូនសុំនោះ ឬ ជ្រើសតាំងអ្នកដែលអនុវត្តកិច្ចការនោះជំនួស ដោយការចាត់ចែងរក្សាការពារ ដោយផ្អែកលើពាក្យសុំរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំទាមទារឱ្យបង្កើតសុំកូនពេញលេញ ។
- (2) ក្នុងករណីដែលតុលាការបង្គាប់ឱ្យព្យួរតែកិច្ចការរបស់អ្នកខ្លះ ក្នុងចំណោមអ្នកដែលមានអំណាចមេបា ឬ អ្នកអាណា ព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនច្រើននាក់ ប្រសិនបើគ្មានបញ្ជាក្នុងការអនុវត្តកិច្ចការដោយអ្នកដែលមានអំណាចមេបា ឬ អ្នកអាណាព្យាបាលសម្រាប់អនីតិជនផ្សេងទៀត មិនចាំបាច់ជ្រើសតាំងអ្នកដែលអនុវត្តកិច្ចការជំនួសឡើយ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៤៩.-

សូមមើលមាត្រា ៧៤ នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជប៉ុន និងចាប់ពីមាត្រា ១០៤៨ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា ។

- (1) មាត្រានេះកំណត់ថា ក្នុងករណីដែលមានពាក្យសុំឱ្យព្យួរ ឬ ដកហូតអំណាចមេបា មុននឹងចេញដីកាសម្រេចអំពី ពាក្យសុំនោះ តុលាការអាចព្យួរការអនុវត្តកិច្ចការរបស់អ្នកមានអំណាចមេបា ឬ ជ្រើសតាំងអ្នកដែលអនុវត្តកិច្ចការនោះ ជំនួស ដោយការចាត់ចែងរក្សាការពារ ដោយផ្អែកលើពាក្យសុំរបស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំ ។
- (2) ក្នុងករណីដែលតុលាការបង្គាប់ឱ្យព្យួរតែកិច្ចការរបស់អ្នកមានអំណាចមេបាខ្លះ ក្នុងចំណោមអ្នកដែលមានអំណាច មេបាច្រើននាក់ ប្រសិនបើគ្មានបញ្ជាក្នុងការអនុវត្តកិច្ចការដោយអ្នកដែលមានអំណាចមេបាផ្សេងទៀត មិនចាំបាច់ជ្រើស តាំងអ្នកដែលអនុវត្តកិច្ចការជំនួសឡើយ ។

ជំពូកទី ៩

បទប្បញ្ញត្តិពិសេសស្តីពីរឿងក្តីផ្សេងៗ

ផ្នែកទី ១

រឿងក្តីអាណាព្យាបាល និង ហិតុបត្តម្ភ ជំរឿន

កំណត់ នៃមាត្រា ៥០..

សូមមើលមាត្រា ២៤ និង មាត្រា ៣០-២ នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជប៉ុន ។

ដីកាសម្រេចប្រកាសការចាប់ផ្តើមអាណាព្យាបាលទូទៅ ឬ ហិតុបត្តម្ភ នាំឱ្យមានការកម្រិតដ៏សំខាន់នូវសមត្ថភាព ក្នុងការធ្វើសកម្មភាពរបស់បុគ្គល ហេតុនេះហើយត្រូវធ្វើការវិនិច្ឆ័យឱ្យបានហ្មត់ចត់ ដោយផ្អែកទៅលើចំណេះដឹង ឯកទេស ។ ដូច្នេះ ដើម្បីធានារបបនេះ ចាំបាច់ត្រូវមានការស្តាប់ "មតិយោបល់ជំនាញ" របស់ "វេជ្ជបណ្ឌិត ឬ ជនផ្សេង ទៀតដែលអាចទទួលស្គាល់ថាសមរម្យ" ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៥១..

សូមមើលមាត្រា ២៥ និង មាត្រា ៣០-២ នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជប៉ុន ។

ពេលណាចេញដីកាសម្រេចដែលនាំឱ្យមានការកម្រិតនូវឋានៈបុគ្គល ឬ សមត្ថភាពក្នុងការធ្វើសកម្មភាពរបស់បុគ្គល តាមគោលការណ៍នៃការធានាសិទ្ធិមនុស្ស ចាំបាច់ត្រូវសួរមតិរបស់សាមីខ្លួនដែលទទួលនូវការចាត់ចែងដែលធ្វើឱ្យមាន ការខូចខាតដល់ផលប្រយោជន៍ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៥២..

សូមមើលមាត្រា ៥៤ និង មាត្រា ៦៤-៧ នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជប៉ុន និង កថា- ខណ្ឌទី ៤ មាត្រា ២២ នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីបណ្តឹងទាក់ទងនឹងឋានៈបុគ្គល ។

"ការចាត់ចែងដែលទាក់ទងនឹងការបិទរក្សាកូន" មានដូចតទៅ : មាត្រា ១០៣៩ (ការផ្លាស់ប្តូរអ្នកដែលមាន អំណាចមេបា) កថាខណ្ឌទី ៤ និង កថាខណ្ឌទី ៥ នៃមាត្រា ១០៤០ (សិទ្ធិ និង ករណីយកិច្ចរបស់ឪពុកម្តាយ ដែលមិនរស់នៅជាមួយកូន) ស្តីពីវិធីចូលជួបប្រាស្រ័យទាក់ទង និង បន្ទុកនៃសោហ៊ុយចាំបាច់ដើម្បីបិទរក្សាកូន ព្រមទាំងការប្តូរវិធី ឬ ប្តូរបន្ទុកនោះ មាត្រា ១០៤១ (សិទ្ធិទាមទារឱ្យរាយការណ៍អំពីស្ថានភាពរបស់កូន) មាត្រា ១០៤៨ (ការប្រកាសការព្យាបាល ឬ ការដកហូតអំណាចមេបា) មាត្រា ១០៤៩ (ការលុបចោលនូវការប្រកាសការព្យាបាល ឬ ការដកហូត អំណាចមេបា) មាត្រា ១០៥០ (ការលាឈប់ និង បដិទានរបស់អ្នកមានអំណាចមេបា) មាត្រា ១០៥១ (ការផ្លាស់ ប្តូរអ្នកមានអំណាចមេបា) ។

មាត្រានេះត្រូវបានចែងឡើងដោយប្រើឃ្លាតាមបញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ ។ នៅក្នុងបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពី ការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជប៉ុនមានចែងថាក្នុងករណីដែលកូនមានអាយុ "លើសពី១៥ឆ្នាំ" ចាំបាច់ត្រូវស្តាប់សេចក្តី ថ្លែងមតិរបស់កូននោះ ប៉ុន្តែ ទោះជាកូននោះមានអាយុក្រោម ១៥ ឆ្នាំក៏ដោយ ក៏ត្រូវគោរពនូវឋានៈបុគ្គលរបស់កូននោះ ដែលជាមនុស្សម្នាក់ ហើយពិចារណាអំពីមតិរបស់កូននោះដែរ ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៥៣.~

សូមមើលមាត្រា ២៥ នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជប៉ុន និង មាត្រា ៦៨ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា ។

**ផ្នែកទី ២
រឿងក្តីធាត់ខ្លួន**

កំណត់ នៃមាត្រា ៥៤.~

សូមមើលមាត្រា ២១ មាត្រា ៣៩ និង មាត្រា ៤០ នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជប៉ុន ព្រមទាំងមាត្រា ៤១ និង មាត្រា ៤២ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា ។

ចំពោះវិធីផ្សាយជាសាធារណៈ និង អំឡុងពេលនៃការដាស់តឿនជាសាធារណៈ ត្រូវគិតពិចារណាតាមស្ថានភាព ជាក់ស្តែងនៃប្រទេសកម្ពុជា ។

កំណត់ នៃមាត្រា ៥៥.~

សូមមើលមាត្រា ៤៤ នៃបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីការវិនិច្ឆ័យរឿងក្តីគ្រួសាររបស់ជប៉ុន ។

នៅកម្ពុជា បញ្ជីអត្រានុកូលដ្ឋានត្រូវបានរក្សាទុកនៅច្រើនកន្លែង ដូចជា ឃុំ សង្កាត់ សាលាដំបូង ជាអាទិ៍ មិនមែន តែមួយកន្លែងទេ ។ ដើម្បីអាចចុះបញ្ជីអត្រានុកូលដ្ឋានឱ្យបានត្រឹមត្រូវ តើត្រូវធ្វើយ៉ាងណានោះ យើងខ្ញុំនឹងពិភាក្សាជា មួយភាគីកម្ពុជា មុននឹងសម្រេចជាចុងក្រោយ ។

**ជំពូកទី ១០
អវសានប្បញ្ញត្តិ**

កំណត់ នៃមាត្រា ៥៦.

(1) មាត្រានេះកំណត់អំពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តច្បាប់នេះ ។

ច្បាប់នេះជាច្បាប់នីតិវិធីដែលទាក់ទងនឹងចំណុចដែលត្រូវបានវិនិច្ឆ័យ មិនមែនតាមរយៈបណ្តឹង (គឺត្រូវបានវិនិច្ឆ័យដោយដីកាសម្រេច) ក្នុងចំណោមចំណុចដែលត្រូវបានសម្រេចសេចក្តី ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី (សូមមើលមាត្រា ៣ នៃច្បាប់នេះ) ហេតុដូច្នេះ មាត្រានេះកំណត់ថា ច្បាប់នេះត្រូវអនុវត្តព្រមជាមួយគ្នានឹងការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី (ត្រូវអនុវត្តចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ។

(2) ជាទូទៅ ច្បាប់ដែលព្រះមហាក្សត្រទ្រង់បានឡាយព្រះហស្តលេខាប្រកាសឱ្យប្រើ នឹងត្រូវចូលជាធរមានក្នុងរយៈពេល ១០ ថ្ងៃគត់ នៅរាជធានីភ្នំពេញ ក្រោយថ្ងៃឡាយព្រះហស្តលេខាហើយ ក្នុងរយៈពេល ២០ ថ្ងៃគត់ នៅទូទាំងប្រទេសក្រោយថ្ងៃឡាយព្រះហស្តលេខា (កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៩៣ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ) ហេតុនេះហើយប្រសិនបើគ្មានបញ្ញត្តិពិសេស ដូចមាត្រានេះទេ ច្បាប់នេះក៏នឹងត្រូវអនុវត្តក្នុងរយៈពេល ១០ ថ្ងៃក្រោយ នៅភ្នំពេញហើយក្នុងរយៈពេល ២០ ថ្ងៃក្រោយ នៅទូទាំងប្រទេស ដោយគណនាពីថ្ងៃដែលព្រះមហាក្សត្រទ្រង់បានឡាយព្រះហស្តលេខា ។

ប៉ុន្តែ ដូចដែលបានរៀបរាប់ខាងលើនេះ ច្បាប់នេះគឺជាច្បាប់នីតិវិធីដែលទាក់ទងនឹងចំណុចដែលត្រូវបានវិនិច្ឆ័យ មិនមែនតាមរយៈបណ្តឹង (គឺត្រូវបានវិនិច្ឆ័យដោយដីកាសម្រេច) ក្នុងចំណោមចំណុចដែលត្រូវបានសម្រេចសេចក្តី ដោយយោងតាមបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី (សូមមើលមាត្រា ៣ នៃច្បាប់នេះ) ហេតុដូច្នេះ បើអនុវត្តនៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី គ្មានអត្ថប្រយោជន៍ទេ ហើយប្រសិនបើកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តច្បាប់នេះនៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ពុំមានភាពសមរម្យទេ ដោយសារសិទ្ធិរបស់ភាគីដែលទាក់ទងនឹងចំណុចដែលត្រូវបានវិនិច្ឆ័យ មិនមែនតាមរយៈបណ្តឹង ដែលមិនអាចសម្រេចបានរហូតដល់ច្បាប់នេះត្រូវអនុវត្ត ដូច្នេះហើយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តច្បាប់នេះ និង កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ចាំបាច់កំណត់ដូចគ្នា ។ ដោយសារមានមូលហេតុនេះ មាត្រានេះកំណត់បញ្ញត្តិពិសេសអំពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តច្បាប់នេះ ដោយយកកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណីមកជាកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តច្បាប់នេះ ។

(3) ដោយយោងតាមកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ១៣០៥ (កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ជាអាទិ៍) ជំពូកទោល (អវសានប្បញ្ញត្តិ) គន្ថីទី ៩ (អវសានប្បញ្ញត្តិ) នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវកំណត់ដោយច្បាប់ដោយឡែក ។ ច្បាប់ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ១៣០៥ នោះ ត្រូវបានរៀបចំជាច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។ ហេតុដូច្នេះ កាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណីដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៥៦ នេះ គឺជាកាលបរិច្ឆេទដែលសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណីកំណត់ថាជាកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។

(កំណត់បន្ថែម)

(1) ភាពចាំបាច់ ឬ មិនចាំបាច់ នៃបញ្ញត្តិធ្វើនិរាករណ៍នូវច្បាប់ផ្សេង និង ការបាត់បង់អានុភាពនៃបញ្ញត្តិផ្ទុយនឹង ច្បាប់នេះ តាមការស្រាវជ្រាវរបស់ជំនាញការប្រចាំក្រសួងយុត្តិធម៌ច្បាប់នេះជាច្បាប់ថ្មីសុទ្ធសាធដែលពុំធ្លាប់មានច្បាប់ បែបនេះពីមុនមកទេ ហេតុដូច្នោះ មិនចាំបាច់មានបញ្ញត្តិធ្វើឱ្យនិរាករណ៍នូវច្បាប់ផ្សេងទេ (សូមមើលកថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៥៨៨ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ។

ជាមួយគ្នានេះ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តច្បាប់នេះ ក៏គ្មានបញ្ញត្តិណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះដែរ ហេតុដូច្នោះ ហើយមិនចាំបាច់មានបញ្ញត្តិធ្វើឱ្យបាត់បង់អានុភាពនៃបញ្ញត្តិផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះឡើយ (សូមមើលកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៥៨៨ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ។

(2) ភាពចាំបាច់ ឬ មិនចាំបាច់ នៃអន្តរបញ្ញត្តិ

ពេលដែលមានការអនុម័តច្បាប់ថ្មី ឬ ពេលដែលបានធ្វើវិសោធនកម្ម ឬ លុបចោលនូវច្បាប់ចាស់ណាមួយ ប្រព័ន្ធច្បាប់ នោះនឹងមានការផ្លាស់ប្តូរ ហើយសណ្តាប់ធ្នាប់នៃច្បាប់ក៏មានការផ្លាស់ប្តូរដែរ។ ក្នុងករណីនេះ វិធានការ ស្តីពីការសម្រួលនូវសណ្តាប់ធ្នាប់រវាងច្បាប់ចាស់ និង ច្បាប់ថ្មី ហៅថា "វិធានការអន្តរកាល" រីឯបញ្ញត្តិដែលកំណត់ នូវវិធានការទាំងនេះ ហៅថា "អន្តរបញ្ញត្តិ" ។ ក្នុងករណីនេះ ប្រសិនបើអនុវត្តច្បាប់ថ្មីភ្លាមតែម្តង នឹងអាចធ្វើឱ្យខូចដល់ ស្ថិរភាពច្បាប់ ដោយមិនសមរម្យបាន ហើយអាចបង្កើតឱ្យមានចលាចលដល់ជីវភាពក្នុងសង្គម ឬ ដល់នីតិវិធីច្បាប់ ក៏មានដែរ។ ដូច្នោះហើយ ជាធម្មតាដើម្បីឱ្យមានភាពរលូនក្នុងការប្តូរពីសណ្តាប់ធ្នាប់ច្បាប់ចាស់ទៅសណ្តាប់ធ្នាប់ច្បាប់ថ្មី ចាំបាច់ត្រូវមានការសម្រួលរវាងសណ្តាប់ធ្នាប់នៃច្បាប់ចាស់ និង សណ្តាប់ធ្នាប់នៃច្បាប់ថ្មី ដោយទទួលស្គាល់នូវ ការអនុវត្តច្បាប់ចាស់ដែលមានពីមុនមកជាបណ្តោះអាសន្ន ឬ ដោយកំណត់វិធានការពិសេសជាបណ្តោះអាសន្នស្តីពីការ អនុវត្តបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ថ្មី (ឧទាហរណ៍ ចាប់ពីមាត្រា ៥៧២ គន្លឹះ ៨ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ។ ប៉ុន្តែ ក្នុងច្បាប់នេះ អន្តរបញ្ញត្តិពុំត្រូវបានរៀបចំឡើងទេ ដោយសារមានមូលហេតុដូចតទៅ :

- ដូចដែលបានរៀបរាប់ខាងលើនេះ ច្បាប់នេះជាច្បាប់ថ្មីសុទ្ធសាធ ហើយគ្មាននីតិវិធីចាស់ដែលនឹងត្រូវក្លាយ ទៅជានីតិវិធីថ្មីដែលបានកំណត់នៅក្នុងច្បាប់នេះទេ ហេតុដូច្នោះ មិនចាំបាច់មានបញ្ញត្តិអំពីទំនាក់ទំនងរវាង នីតិវិធីចាស់ និង នីតិវិធីថ្មី ឬ បញ្ញត្តិអំពីការសម្រួលរវាងច្បាប់ចាស់ និង ច្បាប់ថ្មីឡើយ ។
- ដូចដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៥៦ ច្បាប់នេះត្រូវអនុវត្តចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។ ច្បាប់ និង បទដ្ឋានគតិយុត្ត ត្រូវអនុវត្តចំពោះហេតុការណ៍ដែលកើតឡើងក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត លើកលែងតែមានបញ្ញត្តិពិសេសអំពីការអនុវត្តដោយប្រតិសកម្ម ចំពោះហេតុការណ៍ដែលបានកើតឡើង នៅ មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ឬ អំពីការព្យួរអនុវត្តរហូតដល់កាលបរិច្ឆេទណាមួយផ្សេងពីកាលបរិច្ឆេទនៃ ការអនុវត្ត ។ ចំពោះច្បាប់នេះ ការអនុវត្តចំពោះហេតុការណ៍ដែលកើតឡើងក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ជាការគ្រប់គ្រាន់ហើយ ហើយមិនចាំបាច់មានបញ្ញត្តិពិសេសទេ។ ការអនុវត្តច្បាប់ចំពោះហេតុការណ៍ដែល កើតឡើងក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត គឺជារឿងធម្មតា ហេតុដូច្នោះ មិនចាំបាច់រៀបចំបញ្ញត្តិឡើយ ។

□ ម្យ៉ាងទៀត អន្តរបញ្ញត្តិត្រូវបានរៀបចំឡើង ក្នុងករណីដែលមានភាពចាំបាច់កំណត់វិធានការពិសេស ជាបណ្តោះអាសន្នស្តីពីការអនុវត្តបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ថ្មី ដោយសារត្រូវការអំឡុងពេលមួយរយៈដើម្បីរៀបចំ ប្រព័ន្ធណាមួយ ។ ប៉ុន្តែ ចំពោះច្បាប់នេះ គ្មានភាពចាំបាច់បង្កើតប្រព័ន្ធណាមួយទេ ។

(3) ចំណុចដែលត្រូវបានសម្រេចសេចក្តីដែលជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តច្បាប់នេះ

ក្នុងចំណោមចំណុចដែលត្រូវបានសម្រេចសេចក្តី ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី ច្បាប់នេះកំណត់ កម្មវត្ថុនៃការអនុវត្ត ដោយកម្រិតតែចំណុចដែលបានកំណត់នៅក្នុងតារាងឧបសម្ព័ន្ធ ។ ហេតុដូច្នេះ បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ នេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្ត ចំពោះចំណុចដែលត្រូវបានសម្រេចសេចក្តី ដោយមិនផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី និង ចំពោះចំណុចដែលត្រូវបានសម្រេចសេចក្តីដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី តែមិនបានកំណត់នៅក្នុង តារាងឧបសម្ព័ន្ធទេ ។

ម្យ៉ាងទៀត ចំពោះការអាច ឬ មិនអាចអនុវត្តបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះតាមសម្រេចភាព (analogical application) ចំពោះចំណុចដែលត្រូវបានសម្រេចសេចក្តី ដោយមិនផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី សូមមើលកំណត់ (4) ខាងក្រោមនេះ ។

(4) ការធ្វើវិភាគបញ្ហានីមួយៗអំពីការបកស្រាយដែលទាក់ទងនឹងអន្តរបញ្ញត្តិ

(ក) នីតិវិធីបែងចែកមតិ និង ការអនុវត្តច្បាប់នេះ

តាមព័ត៌មានដែលទទួលបានមក សព្វថ្ងៃនេះ ក្នុងករណីដែលមានពាក្យសុំបែងចែកមតិ តាមការបកស្រាយនៃ កិច្ចការជាក់ស្តែង ការបែងចែកនេះត្រូវធ្វើឡើងតាមនីតិវិធីចេញសាលក្រម ឬ សាលដីកា ។

ចំពោះការអនុវត្តបញ្ញត្តិស្តីពីសន្តិកម្ម សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណីចែងថា "បញ្ញត្តិស្តីពី សន្តិកម្មត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះតែសន្តិកម្មដែលបានចាប់ផ្តើមក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តប៉ុណ្ណោះ ។ ក្នុង ករណីនេះ បញ្ញត្តិស្តីពីសន្តិកម្មត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះហេតុដែលបានកើតឡើងមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តផង ដែរ ។"

តាមបញ្ញត្តិខាងលើនេះ កាលបរិច្ឆេទជាមូលដ្ឋានក្នុងការអនុវត្តបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី គឺជាថ្ងៃចាប់ផ្តើម សន្តិកម្ម ហេតុដូច្នេះ អាចមានករណីដែលពាក្យសុំបែងចែកមតិ ចំពោះសន្តិកម្មដែលបានចាប់ផ្តើមមុនកាល បរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវបានដាក់នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ។ ក្នុងករណី នេះ មានបញ្ហាថាតើត្រូវធ្វើការបែងចែកមតិ តាមនីតិវិធីចេញសាលក្រម ឬ សាលដីកាដែលធ្លាប់ធ្វើកន្លងមក ឬ តាមនីតិវិធីដែលបានកំណត់នៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ។

ចំពោះបញ្ហានេះ ពាក្យសុំឱ្យបែងចែកមតិនៅក្នុងសន្តិកម្មដែលចាប់ផ្តើមមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋ- ប្បវេណី មិនអាចធ្វើដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីបានឡើយ ហើយពាក្យសុំនេះមិនមែនជាពាក្យសុំឱ្យបែង ចែកមតិដែលបានកំណត់នៅក្នុងតារាងឧបសម្ព័ន្ធឡើយ ហេតុដូច្នេះ ច្បាស់ជាមិនត្រូវអនុវត្តតាមបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពី នីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង (សូមមើលកំណត់បន្ថែម (៣) ខាងលើនេះ) ។ ប៉ុន្តែ ដូចដែលបាន

រៀបរាប់ខាងលើនេះ សព្វថ្ងៃនេះ ក្នុងករណីដែលមានពាក្យឱ្យសុំបែងចែកមតិកតាមការបកស្រាយនៃកិច្ចការជាក់ស្តែង
ការបែងចែកនេះត្រូវធ្វើឡើងតាមនីតិវិធីចេញសាលក្រម ឬ សាលដីកា ហើយការជ្រើសរើសនីតិវិធី អាស្រ័យទៅតាម
ការបកស្រាយ។ ហេតុដូច្នេះហើយ ចំពោះការបកស្រាយក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី ការបែង
ចែកមតិអាចធ្វើតាមនីតិវិធីក្នុងមកបានដែរ ប៉ុន្តែ ដោយសារនីតិវិធីបែងចែកមតិកត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយច្បាប់
ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ការបែងចែកមតិកសមមិនធ្វើតាមនីតិវិធីចេញសាលក្រម ឬ
សាលដីកាទេ ប៉ុន្តែតាមនីតិវិធីចេញដីកាសម្រេច ដោយអនុវត្តតាមសទិសភាព (analogical application) នូវច្បាប់
ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងនៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តច្បាប់នេះ។ ទោះបីយ៉ាង
ណាក៏ដោយ ដោយសារគ្មានបញ្ញត្តិណាដែលចែងអំពីនីតិវិធីក្នុងមក ហើយកិច្ចការជាក់ស្តែងត្រូវធ្វើឡើងតាម
ការបកស្រាយ មិនគួររៀបចំតែបញ្ញត្តិអំពីវិធានការអនុវត្តកាលទេ ហេតុដូច្នេះ ចាំបាច់ដោះស្រាយបញ្ហានេះតាមការ
បកស្រាយផងដែរ។

ម្យ៉ាងទៀត ចំពោះរឿងក្តីបែងចែកមតិដែលតុលាការកំពុងចាត់ការនៅកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្ប-
វេណី គ្មានអន្តរបញ្ញត្តិពិសេសទេ ហើយដូចដែលបានរៀបរាប់ខាងលើនេះ ពាក្យសុំឱ្យបែងចែកមតិកនៃរឿងក្តីនេះ
មិនមែនជាពាក្យសុំឱ្យបែងចែកមតិកដែលបានកំណត់នៅក្នុងតារាងឧបសម្ព័ន្ធឡើយ ហេតុដូច្នេះ បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តី
ពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ។ មានន័យថា អាចបកស្រាយថា
ត្រូវបន្តនីតិវិធីក្នុងមក នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី និង ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តី
រដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង។

**(ខ) ទំនាក់ទំនងរវាងនីតិវិធីនៃពាក្យសុំឱ្យប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួនរបស់សហព័ទ្ធ ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១០
នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ និង នីតិវិធីនៃពាក្យសុំឱ្យប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួន ដោយផ្អែកលើ
បញ្ញត្តិនៃ មាត្រា ៤១ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី**

សព្វថ្ងៃនេះ ចំពោះនីតិវិធីនៃពាក្យសុំឱ្យប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួនរបស់សហព័ទ្ធ ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១០
នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ពុំមានបញ្ញត្តិណាចែងទេ ហេតុដូច្នេះ ធ្វើឡើងតាមនីតិវិធីចេញសាលក្រម ឬ
សាលដីកា ដោយផ្អែកលើនីតិវិធីនៃការប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួនទូទៅ ដែលបានកំណត់ចាប់ពីមាត្រា ៩៨ នៃក្រម
រដ្ឋប្បវេណីចាស់។ ចំពោះអានុភាពនៃការប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួនរបស់សហព័ទ្ធ ដោយសារកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ១០
នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ចែងថា ក្នុងករណីដែលមានការប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួនរបស់សហព័ទ្ធ
“ជនណាក៏ដោយ មិនអាចប្តឹងសុំបដិសេធអាពាហ៍ពិពាហ៍ថ្មីនេះបានឡើយ ទោះបីសហព័ទ្ធដែលបាត់ខ្លួននោះត្រឡប់មក
វិញក៏ដោយ” ហេតុដូច្នេះ មតិច្រើនយល់ថាមានអានុភាពអនុញ្ញាតឱ្យសហព័ទ្ធរបស់ជនដែលត្រូវបានប្រកាសបាត់ខ្លួន
រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ថ្មីតែប៉ុណ្ណោះ (មានមតិខ្លះថា ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើសន្តតិកម្មដោយសារគ្មានបញ្ញត្តិអំពីការបាត់
ខ្លួនទូទៅ ហើយមានភាពចាំបាច់ជាក់ស្តែង ប៉ុន្តែ មតិនេះគ្មានមូលដ្ឋានគតិយុត្តទេ)។

ផ្ទុយទៅវិញចំពោះពាក្យសុំឱ្យប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួនដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៤១ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណីបញ្ញត្តិ

នៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងត្រូវយកមកអនុវត្ត ហើយត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមនីតិវិធីចេញ
ដីកាសម្រេច ។ តាមអានុភាពនៃការប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួន បុគ្គលដែលត្រូវបានប្រកាសអំពីបាត់ខ្លួនត្រូវចាត់ទុក
ថាបានទទួលមរណភាព ហេតុដូច្នោះ សន្តតិកម្មក៏ត្រូវចាប់ផ្តើមដែរ ។

ដូចដែលបានរៀបរាប់ខាងលើនេះ នីតិវិធីទាំងពីរនេះ មានភាពខុសគ្នា នៅក្នុងបញ្ហានីតិវិធី និង អានុភាព ។
ម្យ៉ាងទៀត ការប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួន ដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី មានតែការប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួន
ដែលមានអានុភាពចាប់ផ្តើមសន្តតិកម្មប៉ុណ្ណោះ ហើយគ្មានការប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួនរបស់សហព័ទ្ធ ដូចមាត្រា ១០
នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារទេ (ប៉ុន្តែចំពោះការលែងលះកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា៩៧៨ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី
ចែងថាការមិន ដឹងថា សហព័ទ្ធស្នាប់ ឬ រស់ អស់រយៈពេល ១ ឆ្នាំ ជាមូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា) ។

ហេតុដូច្នោះ ក្នុងករណីដែលមានពាក្យសុំឱ្យប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួនរបស់សហព័ទ្ធ ត្រូវបានដាក់ទៅតុលាការ ដោយ
ផ្អែកលើមាត្រា ១០ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ ហើយប្រសិនបើក្រមរដ្ឋប្បវេណី និង ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃ
រឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ត្រូវអនុវត្តនៅពេលតុលាការកំពុងចាត់ការរឿងក្តីអំពីពាក្យសុំឱ្យប្រកាសអំពី
ការបាត់ខ្លួនរបស់សហព័ទ្ធនោះ ដោយសារពាក្យសុំនោះមិនមែនជាពាក្យសុំដែលបានកំណត់នៅក្នុងមាត្រា ៤១ នៃក្រម
រដ្ឋប្បវេណីទេ នីតិវិធីនៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង មិនត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះ
ពាក្យសុំនោះឡើយ ។

អាស្រ័យហេតុទាំងនោះយើងអាចសន្និដ្ឋានថាចំពោះនីតិវិធីនៃការប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួនសហព័ទ្ធដែលបានកំណត់
នៅក្នុងមាត្រា ១០ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារនោះ ការបកស្រាយកន្លងមកអំពីនីតិវិធីនោះ ត្រូវរក្សាទុក
នៅក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី និង ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង
លើកលែងតែបញ្ញត្តិពិសេសត្រូវបានរៀបចំជាអន្តរបញ្ញត្តិ ហើយរឿងក្តីនោះត្រូវដោះស្រាយតាមនីតិវិធីដូចនឹងនីតិវិធី
មុនអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី និង ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង ។

ចំពោះចំណុចនេះ ច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី នឹងមានបញ្ញត្តិដូចតទៅ :

" ក្នុងករណីដែលមានពាក្យសុំឱ្យប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួនរបស់សហព័ទ្ធ ដែលបានធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃ
មាត្រា ១០ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្ត ចំពោះការប្រកាសអំពី
ការបាត់ខ្លួននោះ ត្រូវអនុលោមតាមកិច្ចការដែលបានធ្វើពីមុនមក" ។

បញ្ញត្តិនេះបញ្ជាក់ឱ្យច្បាស់លាស់អំពីវិធានការអន្តរកាលសម្រាប់ការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណីថា ចំពោះពាក្យសុំឱ្យ
ប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួនរបស់សហព័ទ្ធដែលបានធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ១០ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍
និង គ្រួសារ នៅមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តទាំងនីតិវិធី និង ទាំងអានុភាព ត្រូវអនុលោមតាមកិច្ចការដែលបានធ្វើពី
មុនមកនៅក្រោយការអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី និង ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងមានន័យ
ថា ការបកស្រាយកន្លងមកត្រូវរក្សាទុក ។ ហេតុដូច្នោះ ដោយសារបញ្ញត្តិនេះ យើងនឹងមានអន្តរបញ្ញត្តិដែលបញ្ជាក់ឱ្យ
ច្បាស់លាស់ថា បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹង មិនត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះ

រឿងក្តីនៃការប្រកាសអំពីការបាត់ខ្លួនដោយផ្អែកលើមាត្រា ១០ នៃច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍និង គ្រួសារ ដែលតុលាការ
កំពុងចាត់ការ នៅពេលអនុវត្តក្រមរដ្ឋប្បវេណី និង ច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីនៃរឿងក្តីរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមែនជាបណ្តឹងទេ ។

បោះពុម្ពផ្សាយដោយ

ក្រសួងយុត្តិធម៌

ឧបត្ថម្ភដោយ

ទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ

នៃប្រទេសជប៉ុន (JICA)

